

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
Wydział Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„STRATEGII ROZWOJU BYDGOSZCZY
DO 2030 ROKU”
za 2014 rok

Bydgoszcz, maj 2015

Spis treści

I.	WPROWADZENIE.....	3
II.	REALIZACJA CELÓW STRATEGICZNYCH.....	7
III.	REALIZACJA PROGRAMÓW SEKTOROWYCH.....	12
	<i>III.1. Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz</i>	<i>12</i>
	<i>III.2. Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy</i>	<i>40</i>
	<i>III.3. Program Nr 3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka</i>	<i>54</i>
	<i>III.4. Program Nr 4 Przestrzeń dla biznesu</i>	<i>69</i>
	<i>III.5. Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie</i>	<i>78</i>
	<i>III.6. Program Nr 6 Cyfrowa Bydgoszcz</i>	<i>95</i>
	<i>III.7. Program Nr 7 Bydgoszcz na fali</i>	<i>100</i>
	<i>III.8. Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska</i>	<i>112</i>
	<i>III.9. Program Nr 9 Edukacja dla każdego</i>	<i>133</i>
	<i>III.10. Program Nr 10 Żyjmy razem i zdrowo</i>	<i>168</i>
	<i>III.11. Program Nr 11 Bezpieczna Bydgoszcz</i>	<i>184</i>
	<i>III.12. Program Nr 12 Obywatelska Bydgoszcz</i>	<i>202</i>
	<i>III.13. Program Nr 13 Miasto nauki</i>	<i>216</i>
	<i>III.14. Program Nr 14 Kultura energią miasta</i>	<i>231</i>
	<i>III.15. Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz</i>	<i>246</i>
IV.	REALIZACJA CELÓW OPERACYJNYCH ORAZ PROGRAMÓW SEKTOROWYCH PRZEZ ZADANIA UJĘTE W PLANIE INWESTYCYJNYM BUDŻETU MIASTA NA 2014 ROK.....	257
V.	PODSUMOWANIE	283
VI.	WNIOSKI KOŃCOWE	285
	Wykaz skrótów:	286

I. WPROWADZENIE

W listopadzie 2013 roku Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę Nr XLVIII/1045/13 przyjmującą „Strategię Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku”. Opracowanie dokumentu poprzedzone zostało przeprowadzeniem diagnozy stanu istniejącego, analizy możliwości rozwoju oraz szeroki konsultacji społecznych.

Strategia wytycza kierunki rozwoju miasta, zgodnie z najlepiej pojętym interesem Bydgoszczy i jej mieszkańców. Dzięki społecznej partycypacji w powstawaniu Strategii, wykreowana została koncepcja rozwojowa uwzględniająca aspiracje bydgoszczan, dobrą jakość życia, nowoczesną gospodarkę, troskę o przestrzeń publiczną miasta, wartości nauki i kultury. Przyszłościowy wizerunek miasta określa wizja rozwoju, natomiast misja samorządu miasta oraz sformułowane cele strategiczne i operacyjne określają pożądane kierunki i priorytety rozwoju, których konsekwentna realizacja przyczyni się do osiągnięcia przyjętej wizji. Podstawą ich wyznaczenia było określenie wyzwań rozwojowych.

Główne wyzwania rozwoju Bydgoszczy:

- *Zahamowanie spadku liczby ludności Bydgoszczy,*
- *Podniesienie statusu miasta jako ośrodka akademickiego,*
- *Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego,*
- *Zbudowanie silnego obszaru funkcjonalnego miasta,*
- *Rozwój funkcji metropolitalnych Bydgoszczy,*
- *Oparcie rozwoju lokalnej gospodarki na wiedzy i innowacjach,*
- *Prowadzenie polityki rozwoju z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,*
- *Poprawa dostępności komunikacyjnej Bydgoszczy i obszaru funkcjonalnego w układzie wewnętrznym i zewnętrznym (poprawa stanu dróg i układu komunikacyjnego, rozbudowa siatki połączeń lotniczych).*

Wizja rozwoju Bydgoszczy:

Bydgoszcz roku 2030-go to w pełni ukształtowana metropolia, silnie powiązana ze swoim obszarem funkcjonalnym na płaszczyźnie wielorakiej współpracy z gminami ościennymi.

Bydgoszcz to centrum zarządzania administracyjnego i gospodarczego, o rozwiniętych gałęziach gospodarki opartej na technologiach przyjaznych dla środowiska naturalnego. To także ośrodek zapewniający usługi wyższego rzędu w zakresie edukacji, nauki, kultury, zdrowia, sportu i turystyki.

Bydgoszcz to miasto doskonale skomunikowane z regionem oraz innymi ośrodkami miejskimi w kraju i w Europie. To również silny węzeł transportowo-logistyczny, rozwinięty w oparciu o sieć dróg szybkiego ruchu, nowoczesne linie kolejowe, liczne połączenia lotnicze oraz rozwój żeglugi śródlądowej.

Bydgoszcz to rozwinięty ośrodek uniwersytecki, oferujący zróżnicowany wachlarz kierunków kształcenia na wielu uczelniach wyższych. To także wiodące w regionie miasto w zakresie transferu wiedzy i innowacyjnej technologii z jednostek B+R do gospodarki.

Bydgoszcz to miasto bezpieczne i przyjazne jego mieszkańcom, zapewniające wysoką jakość zamieszkania oraz opieki zdrowotnej i socjalnej, a przede wszystkim oferujące liczne miejsca pracy.

Bydgoszcz to liczące się w kraju centrum kultury, o ugruntowanej pozycji działających placówek oraz o wysokiej randze imprez.

Bydgoszcz to wiodący w kraju ośrodek sportowy, oferujący szereg imprez o randze krajowej i międzynarodowej, posiadający wiele obiektów sportowych i klubów oraz zapewniający mieszkańcom czynną rekreację. To miasto o zagospodarowanej zieleni parkowej i leśnej oraz dysponujące atrakcyjną ofertą wypoczynkowo-turystyczną na bazie Bydgoskiego Węzła Wodnego.

Misja:

Gospodarna Bydgoszcz przyjazna dla każdego

będąca:

- *nowoczesną i funkcjonalną metropolią, sprzyjającą rozwojowi innowacyjnej gospodarki,*
- *miastem bezpiecznym, przyjaznym ludziom i środowisku, zapewniającym wysoką jakość życia,*
- *znaczącym krajowym i międzynarodowym ośrodkiem naukowym, kulturalnym, sportowym, turystycznym i administracyjnym.*

Cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny I

Wzmocnienie i rozwój funkcji metropolitalnych Bydgoszczy

Cele operacyjne:

- I.1. Wzmocnienie istniejących i rozwój nowych powiązań funkcjonalno-przestrzennych miejskiego obszaru funkcjonalnego na rzecz silnej metropolii
- I.2. Wzmocnienie statusu miasta jako ośrodka uniwersyteckiego
- I.3. Stworzenie warunków dla rozwoju kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego
- I.4. Rozwój sportu wyczynowego oraz wzmocnienie pozycji miasta jako ośrodka organizacji prestiżowych imprez sportowych
- I.5. Podniesienie rangi miasta jako siedziby administracji rządowej, samorządowej, sądowej i wojskowej oraz instytucji i organizacji krajowych i międzynarodowych
- I.6. Uczestnictwo Bydgoszczy w związkach i organizacjach miast oraz aktywność w zakresie kontaktów międzynarodowych

Cel strategiczny II

Wykreowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki

Cele operacyjne

- II.1. Stworzenie warunków do dynamicznego rozwoju jednostek naukowych oraz efektywnego wykorzystania wyników badań w gospodarce
- II.2. Podniesienie poziomu nowoczesności i innowacyjności bydgoskich firm poprzez rozwój współpracy nauki z gospodarką
- II.3. Stworzenie warunków do inwestowania w Bydgoszczy
- II.4. Wzrost aktywności gospodarczej istniejących podmiotów
- II.5. Wzrost aktywności zawodowej i przedsiębiorczości bydgoszczan
- II.6. Umocnienie pozycji Bydgoszczy jako ośrodka targowo-wystawienniczego oraz miasta kongresów i zjazdów międzynarodowych i krajowych
- II.7. Stworzenie warunków dla rozwoju sektora usług turystycznych

Cel strategiczny III

Ukształtowanie nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury technicznej oraz ładu przestrzennego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

Cele operacyjne

- III.1. Rozwój transportu zbiorowego
- III.2. Rozwój układu drogowego
- III.3. Sprawna komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna obszaru funkcjonalnego miasta
- III.4. Poprawa i ochrona środowiska naturalnego
- III.5. Rozwinięta infrastruktura społeczeństwa informacyjnego – cyfryzacja
- III.6. Wysoka jakość usług infrastrukturalnych
- III.7. Ład przestrzenny i poprawa jakości przestrzeni publicznej
- III.8. Zrewitalizowane tereny zdegradowane

Cel strategiczny IV

Stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju mieszkańców Bydgoszczy

Cele operacyjne:

- IV.1. Poprawa warunków mieszkaniowych
- IV.2. Wysoka jakość i dostępność usług zdrowotnych
- IV.3. Wysoka jakość kształcenia, opieki i wychowania
- IV.4. Powszechny dostęp do kultury oraz korzystania z jej walorów i dóbr przez mieszkańców
- IV.5. Szeroka, ogólnodostępna baza sportowo-rekreacyjna służąca wzrostowi aktywności fizycznej mieszkańców
- IV.6. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego
- IV.7. Stworzenie warunków sprzyjających włączeniu społecznemu
- IV.8. Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i świadomości obywatelskiej oraz wysoka aktywność społeczna mieszkańców
- IV.9. Skuteczna promocja miasta i jego walorów

Integralną częścią Strategii są programy sektorowe, których wdrażanie poprzez określone przedsięwzięcia i zadania, służyć będzie osiągnięciu wyznaczonych celów rozwojowych. Strategia wraz z jej celami stanowi więc wyzwanie zarówno dla władz samorządowych, jak i społeczności lokalnej. Ujęcie w Strategii programów sektorowych jest kontynuacją procesu zarządzania rozwojem miasta realizowanego w poprzednich latach poprzez Plany Rozwoju Bydgoszczy.

Osiągnięcie celów przyjętych w „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” wymaga podejmowania szeregu różnorodnych działań, które są zarówno przedsięwzięciami realizowanymi przez Urząd Miasta i inne jednostki miejskie, jak i wykraczającymi poza zadania własne samorządu.

Wymóg monitoringu wdrażania Strategii oraz przygotowania rocznego sprawozdania z jej realizacji wynika z zapisów dokumentu. Jednocześnie monitoring realizacji przedsięwzięć jest jednym z zadań Koordynatorów programów sektorowych, powołanych Zarządzeniem Prezydenta Bydgoszczy.

Niniejsze sprawozdanie powstało na bazie informacji o realizacji w 2014 roku przedsięwzięć i zadań w ramach poszczególnych programów sektorowych przygotowanych przez ich Koordynatorów, a także danych i analiz Wydziału Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej. Przygotowane sprawozdania cząstkowe (zarówno przez realizatorów zadań jak i koordynatorów programów) charakteryzowały się różnym stopniem szczegółowości przygotowanych materiałów oraz kompletności informacji, co stanowiło pewien problem przy opracowaniu kompleksowego, spójnego materiału. Należy dodać, że część zadań głównych ujętych w Strategii to zadania „otwarte, ciągłe”, na realizację których składać się będzie wiele przedsięwzięć. Dla zadań tych nie zawsze możliwe było szczegółowe opisanie wszystkich podejmowanych działań.

Dokument „Strategia Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” łączy planowanie strategiczne (cele strategiczne i operacyjne) z planowaniem operacyjnym (programy sektorowe). Główne zadania zapisane w programach sektorowych realizują przyjęte w Strategii cele operacyjne. Aby nie powtarzać informacji o realizowanych przedsięwzięciach sprawozdanie zawiera dwie podstawowe części:

- informację z realizacji celów strategicznych, w której wymienione zostały wybrane najważniejsze przedsięwzięcia,
- informację z realizacji programów sektorowych – informacja z realizacji przedsięwzięć i głównych zadań zapisanych w programach (poszczególnym zadaniom przyporządkowano cele operacyjne, przez te zadania realizowane).

Obie części zawierają zestawienie osiągniętych w roku 2014 wielkości przyjętych mierników/wskaźników realizacji celów i programów (wskaźniki programów określają również realiza-

cję celów operacyjnych). Wskaźniki realizacji Strategii są miarą osiągnięcia wyznaczonych celów. Dla zobrazowania kształtowania się wskaźników i oceny kierunków zmian przyjęto następujące oznaczenia:

- pozytywne zmiany

- brak zmian/zmiany mało znaczące

- negatywne zmiany

Ze względu na fakt, że 2014 rok jest pierwszym rokiem obowiązywania dokumentu, a część danych statystycznych dotyczących 2014 roku dla poszczególnych mierników/wskaźników nie jest jeszcze dostępna, nie zawsze możliwe było odniesienie się do tendencji zmian ich wielkości i oceny efektywności podejmowanych działań. W przypadku braku danych za 2014 rok piktoqramu nie zastosowano. Rokiem bazowym, dla określenia tendencji zmian jest rok 2012 (dane dotyczące wartości bazowej dla niektórych mierników, ze względu na dostępność danych statystycznych, pierwotnie podane były dla lat wcześniejszych – wielkości te, w miarę możliwości, zostały zaktualizowane).

Podstawą rozwoju miasta są realizowane inwestycje. W sprawozdaniu zamieszczone zostało zastawienie zadań inwestycyjnych budżetu miasta na 2014 rok ze wskazaniem jakie realizują cele operacyjne i programy sektorowe.

II. REALIZACJA CELÓW STRATEGICZNYCH

Dla poszczególnych celów strategicznych wybrane zostały najważniejsze przedsięwzięcia, których realizacja ma znaczący wpływ na osiągnięcie wyznaczonego celu. Podane zostały również wartości przyjętych dla celów strategicznych mierników/wskaźników, będących odzwierciedleniem poziomu osiągnięcia zamierzonych celów:

Cel strategiczny I. Wzmocnienie i rozwój funkcji metropolitalnych Bydgoszczy

Wśród zadań/przedsięwzięć realizowanych w 2014 roku na rzecz osiągnięcia celu należy wymienić:

- Rozpoczęcie realizacji drogi ekspresowej S5 na odcinku Nowe Marzy – Gniezno (ogłoszenie przetargu na wykonawcę w formule zaprojektuj i wybuduj),
- Modernizację linii kolejowych nr 18 i 131,
- Rozbudowę infrastruktury Portu Lotniczego,
- Podpisanie umowy z firmą Lufthansa na uruchomienie połączeń lotniczych z lotniskiem we Frankfurcie n/Menem,
- Wprowadzenie nowych kierunków studiów,
- Podjęcie działań związanych z budową nowej siedziby Akademii Muzycznej,
- Rozbudowę zaplecza medycznego i dydaktycznego Collegium Medicum UMK,
- Budowę Polikliniki Centrum i Innowacyjnego Forum Medycznego przy Centrum Onkologii,
- Podpisanie 3-letniej umowy na organizację w Bydgoszczy Festiwalu Camerimage,
- Oddanie do użytku 4 gwiazdkowego hotelu Mercure Bydgoszcz Sepia,
- Organizacja prestiżowych imprez kulturalnych m.in.: Bydgoski Festiwal Operowy, Festiwal Prapremier, Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage, Międzynarodowy Kongres i Festiwal Musica Antiqua Europae Orientalis, Bydgoskie Impresje Muzyczne, Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Artur Rubinstein in memoriam”,
- Oddanie do użytku hali sportowej Artego Arena,
- Przebudowę toru regatowego w Brdujściu,
- Budowę hali tenisowej na terenie Kompleksu sportowego „Zawisza” przy ul. Gdańskiej 163,
- Modernizację stadionu przy ul. Sielskiej 12,
- Organizację w Bydgoszczy prestiżowych imprez sportowych m.in.: Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn POLSKA 2014, 71.Tour de Pologne, Grand Prix, Enea Cup Bydgoszcz, Pedros Cup,
- Podpisanie porozumienia w sprawie ZIT,
- Podjęcie decyzji o lokalizacji Zarządu Dorzecza Wisły w Bydgoszczy.

Mierniki/wskaźniki realizacji celu:

- Liczba studentów [w roku akademickim]

	j.m.	2012/2013	2013/2014	2014/2015	tendencja
1	osoby	39 741	35 835	bd.	

- Zatrudnienie w sektorze usług (obejmujące wg PKD-2007: handel, transport i gospodarkę magazynową, zakwaterowanie i gastronomię, informację i komunikację, działalność finansową i ubezpieczeniową, obsługę rynku nieruchomości)

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	osoby	34 398	36 055	bd.	

- Liczba osób odprawionych z bydgoskiego lotniska [w ciągu roku]

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	osoby	340 024	343 726	289 329	

Dla dwóch wskaźników Celu strategicznego I na obecnym etapie brak jest danych dotyczących 2014 roku. Można jednak założyć, że nastąpił spadek liczby studentów, którego główną przyczyną jest sytuacja demograficzna, a podjęte dotychczas działania związane z podniesieniem znaczenia Bydgoszczy jako ośrodka akademickiego, nie przynoszą jeszcze skutków w postaci zahamowania spadku liczby studentów. Natomiast w odniesieniu do liczby osób zatrudnionych w sektorze usług, mając na względzie m.in. dynamiczny rozwój w Bydgoszczy branży IT, centrów usług wspólnych i firm związanych z outsourcingiem procesów biznesowych, można prognozować jej wzrost.

Niepokojącym jest znaczący spadek, w stosunku do lat ubiegłych, liczby pasażerów odprawionych z bydgoskiego lotniska (o ok. 15%). Sytuacja w tej dziedzinie powinna się poprawić w latach następnych w związku z planami rozwoju siatki połączeń, m.in. dzięki wprowadzeniu połączenia z Frankfurtem - hub/duży port przesiadkowy.

Cel strategiczny II. Wykreowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki

Wśród zadań/przedsięwzięć realizowanych w 2014 roku na rzecz osiągnięcia celu należy wymienić:

- Powołanie Centrum Transferu Technologii w ramach Regionalnego Centrum Innowacyjności przy UTP,
- Działania na rzecz zwiększenia zainteresowania młodzieży technicznymi kierunkami edukacji,
- Kreowanie nowych kierunków studiów,
- Działania na rzecz rozwoju powiązań klastrowych, utworzenie Bydgoskiego Klastra Informatycznego i Bydgoskiego Klastra Lotniczego,
- Rozpoczęcie budowy hali Bydgoskiego Centrum Targowo-Wystawienniczego oraz Inkubatora przedsiębiorczości „IDEA Przestrzeń Biznesu”,
- Powołanie spółki Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.,
- Działania na rzecz wzmocnienia pozycji Bydgoszczy jako silnego ośrodka outsourcingu procesów biznesowych (BPO),
- Realizację nowych inwestycji na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego (m.in. Centrum Dystrybucyjne Lidla),
- Budowę biurowców wysokiej klasy (m.in. biurowiec Dzeta w Biznes Parku przy ul. Kraśzewskiego),
- Rewitalizację terenów poprzemysłowych dawnego Rometu, Ortisu i Makrum,
- Realizację projektów szkoleniowych, warsztatów, seminariów skierowanych głównie do MSP oraz bezrobotnych,
- Promocję gospodarczą miasta i jego walorów inwestycyjnych,
- Tworzenie nowych produktów turystycznych m.in. utworzenie Szlaku Wody, Przemysłu i Rzemiosła, Barka Lemara, I Mistrzostwa Świata „Przechodzących przez rzekę” oraz rozwój bazy noclegowej.

Mierniki/wskaźniki realizacji celu:

- PKB na mieszkańca w stosunku do średniej krajowej (*wskaźnik uzależniony od dostępności danych GUS*)

Ze względu na fakt, że dane te w dalszym ciągu nie są dla Bydgoszczy dostępne, poniżej podane zostały dane dla podregionu bydgosko-toruńskiego. Ostatnie dane wyliczone przez GUS dotyczące kształtowania się PKB pochodzą z 2012 roku (publikowane są z dwuletnim opóźnieniem).

PKB na jednego mieszkańca podregionu bydgosko-toruńskiego w stosunku do średniej krajowej (średnia krajowa = 100)

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	%	105,4	bd.	bd.	

- Stopa bezrobocia

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	%	8,6	8,8	7,5	

Produkt Krajowy Brutto byłby najlepszym wskaźnikiem określającym kondycję lokalnej gospodarki. Niestety w dalszym ciągu nie jest on liczony dla Bydgoszczy. Nie ma również aktualnych danych dla podregionu bydgosko-toruńskiego. Mając jednak na względzie spadek stopy bezrobocia o ponad 1 p.p. w stosunku do wartości bazowej, możemy mówić o poprawie sytuacji gospodarczej w mieście.

Cel strategiczny III. Ukształtowanie nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury technicznej oraz ładu przestrzennego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

Wśród zadań/przedsięwzięć realizowanych w 2014 roku na rzecz osiągnięcia celu należy wymienić:

- Budowę linii tramwajowej do Fordonu wraz z rozbudową układu drogowego i zintegrowanym węzłem transportowym Bydgoszcz Wschód,
- Budowę zintegrowanego węzła komunikacyjnego – Bydgoszcz Główna,
- Budowę infrastruktury ITS,
- Zakup taboru autobusowego,
- Przebudowę Węzła Zachodniego – budowa nowego wiaduktu kolejowego i nowego mostu nad Kanalem Bydgoskim,
- Budowę Węzła IKEA,
- Zakończenie rewitalizacji ul. Gdańskiej,
- Rewitalizację ulic w obszarze Starego Miasta,
- Przebudowę mostu Staromiejskiego im. J. Sulimy Kamińskiego i mostu w ciągu ul. Ku Młynom,
- Budowę parkingu wielopoziomowego przy ul. Pod Blankami,
- Budowę Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (Elektrociepłownia),
- Realizację projektu modernizacji sieci ciepłowniczych,

- Budowę Centrum Demonstracyjnego Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2,
- Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych dotyczących zachowań proekologicznych,
- Rekonstrukcję fontanny „Potop” i budowę fontanny na skwerze K. Komedy,
- Remonty budynków w strefie staromiejskiej i śródmiejskiej,
- Realizację zabudowy w granicach ulic: Mostowa, Grodzka, Stary Rynek, Kręta, Jatki, Podwale,
- Rozpoczęcie procesu rewitalizacji Starego Fordonu.

Mierniki/wskaźniki realizacji celu:

Dla celu III i IV przyjęte zostały te same mierniki, a ich wielkości i przedstawione zostały przy opisie celu IV.

Cel strategiczny IV. Stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju mieszkańców Bydgoszczy

Wśród zadań/przedsięwzięć realizowanych w 2014 roku na rzecz osiągnięcia celu należy wymienić:

- Oddanie do użytku budynków BTBS przy ul. Grunwaldzkiej, Placu Chełmińskim i ul. Bora-Komorowskiego,
- Szeroki program modernizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego, w tym likwidacja 160 pustostanów,
- Realizację programu „Zbuduj swój dom w Bydgoszczy”,
- Realizację zadań w ramach programu inicjatyw lokalnych Program 25/75 i budżetu obywatelskiego Program 5/6 poprawiających jakość zamieszkania oraz dostęp do infrastruktury rekreacyjnej,
- Realizację programu „Bydgoska Rodzina 3+”,
- Szeroko zakrojony proces inwestycyjny związany z modernizacją i rozbudową bydgoskich szpitali, m.in. oddanie do użytku nowoczesnego szpitala dziecięcego,
- Uruchomienie Centrum Rehabilitacji w Szpitalu Miejskim,
- Realizację programów profilaktyki zdrowia,
- Realizację Miejskiego Programu Wpierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy”,
- Realizację ponadstandardowych zadań edukacyjnych,
- Rozbudowę Zespołu Szkół nr 10 przy ul. Karłowicza wraz z termomodernizacją i zagospodarowaniem terenu,
- Budowę boisk szkolnych,
- Budowę basenu na Błoniu przy ul. Stawowej,
- Przebudowę hali basenu Zespołu Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10,
- Realizację projektów związanych z aktywizacją kulturową mieszkańców oraz wspieranie środowisk twórczych,
- Zakończenie I etapu projektu Bydgoski Węzeł Wodny,
- Budowę Pawilonu Akwarium i Terrarium w Myślęcinku,
- Realizację imprez rekreacyjnych,
- Rozbudowę miejskiego systemu wideomonitoringu (włączenie 35 kamer),
- Działania na rzecz współpracy międzypokoleniowej, aktywizacji społecznej seniorów i osób niepełnosprawnych, aktywności społecznej mieszkańców, rozwoju wolontariatu,
- Promocję miasta.

Mierniki/wskaźniki realizacji celu:

▪ Liczba mieszkańców miasta [w końcu roku]

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	osoby	361 254	359 428	bd.	

▪ Pozycja miasta w rankingach poziomu życia [na tle dużych miast (źródło: ranking polskich powiatów – „Newsweek”)]

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	lokata	7 (na 15 miast) (2010 r.)	17 (wśród 18 miast wojewódzkich)	bd.	

Niestety przytoczone tu rankingi miast nie są cykliczne ani porównywane. W związku z powyższym poniżej przedstawiona została pozycja Bydgoszczy wśród 18 miast wojewódzkich wynikająca z diagnozy społecznej publikowanej (w cyklu dwuletnim) przez Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Autorzy opracowania posłużyli się ośmioma niezależnymi wymiarami składającymi się na ogólny wskaźnik jakości życia:

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	lokata:	(2011 r.)			bd.
	• poziom cywilizacyjny	11	6		
	• dobrostan społeczny	5	10		
	• dobrobyt materialny	9	9		
	• patologie	14	2		
	• kapitał społeczny	13	14		
	• dobrostan fizyczny	8	16		
	• dobrostan psychiczny	3	10		
	• stres życiowy	8	13		
lokata:	(2011 r.)				
• ogólny wskaźnik jakości życia	7	14	bd.		

▪ % powierzchni miasta objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego [na koniec roku]

	j.m.	2012	2013	2014	tendencja
1	%	30,9	33,5	33,5	

W zakresie liczby ludności, pomimo braku danych na koniec roku 2014, można mówić o dalszym spadku liczby ludności miasta (na koniec września 2014 r. – liczba ludności miasta wyniosła 358,3 tys. osób). Nie można jednak stwierdzić, na ile wpływ na tę sytuację miał ruch naturalny, a na ile migracje.

Na podstawie dostępnych danych nie można odnieść się do pozycji miasta w rankingach poziomu życia.

Natomiast, w stosunku do roku bazowego zwiększyła się powierzchnia miasta objęta m.p.z.p., co prawda w stosunku do roku 2013 nie ma wzrostu, jednak należy zauważyć, że dwa nowe plany uchwalone zostały 30 grudnia 2014 roku i nie obowiązywały jeszcze na koniec roku.

III. REALIZACJA PROGRAMÓW SEKTOROWYCH

III.1. Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz

Cele programu:

- Wzmocnienie roli i podniesienie konkurencyjności Bydgoszczy wraz z jej obszarem funkcjonalnym jako ośrodka metropolitalnego o znaczeniu krajowym i międzynarodowym
- Integracja funkcjonalno-przestrzenna miejskiego obszaru funkcjonalnego

Koordynator programu:

Wydział Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Budowa konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki:					
	Rozwój instytucji naukowych i innowacyjnych	Uczelnie bydgoskie	Rozwój instytucji naukowych wiąże się z bardzo wysokimi nakładami, często przekraczającymi możliwości finansowe np. uczelni. Dlatego tak ważne są działania na rzecz pozyskania dofinansowania zewnętrznego. W 2014 roku wiele instytucji, a szczególnie bydgoskie uczelnie, realizowało przedsięwzięcia przygotowawcze do nowego okresu programowania UE 2014-2020 (praca nad propozycjami przedsięwzięć, działania na rzecz ujęcia przedsięwzięć w Kontrakcie Terytorialnym itp.). Wśród działań realizowanych na rzecz tego zadania w 2014 roku są: – powołanie „Regionalnego Centrum Innowacyjności – Centrum Transferu Technologii” przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym, – rozbudowa budynku Laboratorium Badawczego Mikotoksyn o pracownię hodowli komórkowych i testów toksyczności Zakładu Fizjologii i Toksykologii Instytutu Biologii Eksperymentalnej UKW, – powstanie w strukturze Zakładu Biotechnologii UKW, Laboratorium Technologii Fermentacyjnych i Bioprocessów, – prace projektowe dotyczące przedsięwzięć UTP: Bydgoski Akcelerator Interdyscyplinarnych Rozwiązań Inżynierskich oraz Regionalne Centrum Innowacyjności Wsi i Rolnictwa.	Środki uczelni Budżet Państwa	I.2. II.1. II.2.	
	Tworzenie mechanizmów wsparcia dla przedsiębiorców, szczególnie branż kluczowych	Miasto Bydgoszcz Samorząd	W ramach wspierania lokalnej przedsiębiorczości Miasto podejmowało różnorodne działania m.in.: – Powołanie wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej - Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. (100% udział Miasta). BARR swoją działalność podjęła w styczniu 2014 r. Jej głównym celem jest ożywianie lokalnej gospodarki i tworzenie warunków do powstawania no-	Budżet Miasta Budżet	II.3. II.4. II.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Województwa Kuj.-Pom.	<p>wych oraz obsługa już istniejących podmiotów gospodarczych i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie promocji inwestycyjnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokapitalizowanie Bydgoskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o., w celu kontynuowania działalności poręczeniowej i uczestnictwa w projekcie „Zwiększenie efektywności transferu środków UE do lokalnego sektora MSP, poprzez dofinansowanie Bydgoskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.”. <p>Innym działaniem na rzecz wspierania przedsiębiorczości jest powołanie Kujawsko-Pomorskiej Agencji Innowacji Sp. z o.o., której zadaniem jest m.in. opracowanie systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności przedsiębiorstw w regionie. W 2014 r. podpisano umowę pomiędzy UTP a KPAI o uruchomieniu w Bydgoszczy punktu kontaktowego projektu „Fundusz Badań i Wdrożeń”, którego głównym celem jest wspieranie przedsiębiorstw na etapie wdrażania nowych inwestycji i w zakupie środków niezbędnych do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych.</p> <p>Przykładami wsparcia dla branż kluczowych są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Działania Bydgoskiego Klastra Przemysłowego (związane z inicjatywy Miasta), który skupia małe i średnie firmy z branży narzędziowej i przetwórstwa tworzyw polimerowych, szereg instytucji okołobiznesowych, uczelnie, jednostki badawczo-rozwojowe, urzędy, stowarzyszenia przedsiębiorców i fundusze poręczeniowe. Jego celem jest integracja środowiska przetwórców i narzędziowców, reprezentacja interesów na zewnątrz, stworzenie sieci powiązań biznesowych ułatwiających funkcjonowanie firm, dostęp do kadr, rozwój technologiczny i zwiększenie innowacyjności produkcji. - Tworzenie Bydgoskiego Klastra Informatycznego. 	Województwa Kujawsko-Pomorskiego Fundusze europejskie		
	Stwarzanie warunków dla rozwoju sektorów kreatywnych	Uczelnie bydgoskie Miasto Bydgoszcz	<p>Działania mające na celu poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Bydgoszczy oraz wsparcie przedsiębiorców dotyczą również branż w zakresie przemysłów kreatywnych.</p> <p>Jednym z warunków rozwoju sektorów kreatywnych jest zaplecze naukowe i kształcenie kadr. Wśród nowych kierunków uruchomionych na bydgoskich uczelniach w roku akademickim 2014/2015 należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Architekturę wnętrz (UTP – studia magisterskie), - Dziennikarstwo i media internetowe (WSG – studia magisterskie), - Fotografii i media (WSG – studia magisterskie), - Projektowanie użytkowe (WSG – studia inżynierskie), - Artystyczną grafikę komputerową (WSliU – studia magisterskie). <p>Duże znaczenie dla rozwoju sektorów kreatywnych ma dynamiczny rozwój branży IT w Bydgoszczy oraz jego wsparcie ze strony Miasta.</p> <p>Działania Miasta na rzecz realizacji zadania to również wspieranie środowisk twórczych m.in. poprzez nagrody i stypendia dla osób zajmujących się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury, wsparcie realizacji imprez i wydarzeń artystycznych, promocję twórczości bydgoskich twórców, dotacje na realizację projektów artystycznych.</p>	Budżet Miasta Środki uczelni	II.2. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Przygotowanie obszarów pod inwestycje oraz rozbudowa infrastruktury niezbędnej dla rozwoju gospodarki	Spółki komunalne ZDMiKP GDDKiA	<p>Obecnie najważniejszymi terenami inwestycyjnymi jest obszar Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego o powierzchni 286 ha, w tym 46 ha włączonych do Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dzięki przeprowadzeniu szeregu inwestycji infrastrukturalnych przez BPPT Sp. z o.o. obszar Parku stał się atrakcyjnym terenem dla inwestorów – w 2014 roku swoje inwestycje na terenie Parku realizowały firmy: Lidl (centrum dystrybucyjne), Airon Investment, Hanplast oraz budowany był zakład termicznego przekształcania odpadów komunalnych. Kolejną inwestycją realizowaną przez BPPT Sp. z o.o. jest budowa biurowca „IDEA Przestrzeń Biznesu”, ponadto na terenie Parku w 2014 roku budowany był ciepłociąg, który obsługiwać będzie zlokalizowane tam firmy.</p> <p>Drugim dużym obszarem, obecnie jeszcze niezagospodarowanym, a przewidzianym do aktywizacji gospodarczej, jest teren dawnych pól irygacyjnych w rejonie ulic: Chemicznej, Hutniczej i Mokrej o pow. 154 ha. Na terenach tych w 2014 roku zakończono rekultywację gruntu oraz rozpoczęto prace związane z budową ul. Nowokieleckiej.</p> <p>Przedsięwzięciem mającym wpływ m.in. na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Bydgoszczy i w obszarze funkcjonalnym miasta jest budowa drogi ekspresowej S-5, dla której w roku 2014 prowadzone były prace przygotowawcze.</p>	Budżet Miasta Budżet Państwa Fundusze europejskie Środki spółek miejskich	II.3.	
	Rozwój powiązań klastrowych	Stowarzyszenia i organizacje klastrowe	<p>Wśród działań realizowanych w 2014 roku na rzecz rozwoju powiązań klastrowych należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania związane z powołaniem Bydgoskiego Klastra Informatycznego, – zawiązanie Bydgoskiego Klastra Lotniczego, – zawiązanie Klastra Turystyki Zdrowotnej, – działalność Bydgoskiego Klastra Przemysłowego, – tworzenie Funduszu Powiązań Kooperacyjnych (podmiot regionalny). 	Fundusze europejskie Budżet Miasta Budżet Woj. Kuj.-Pom.	II.4. II.5.	Zadanie opisane jest w Programie Nr 3
b.	Rozwój funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miasta:					
	Interaktywne Centrum Nauki (rewitalizacja Młynów Rothera)	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku prowadzone były prace koncepcyjne i projektowe związane z rewitalizacją Młynów Rothera.	Budżet Miasta	I.3. III.7. III.8.	
	Wielofunkcyjny kompleks kreatywności artystycznej na Placu Teatralnym	Wydział Inwestycji Miasta	Dla przedsięwzięcia dotyczącego zagospodarowania Placu Teatralnego wykonane zostało opracowanie pn. „Wstępne Studium Wykonalności Przedsięwzięcia Inwestycyjnego”.	Budżet Miasta	I.3. II.6. III.7. IV.4.	
	Utworzenie sceny teatralnej poprzez przebudowę i modernizację obiektu dawnego Teatru Kameralnego	Wydział Inwestycji Miasta	Rozpoczęte zostały prace przygotowawcze (wykonano ekspertyzy, opinie, badania, skierowano wnioski do odpowiednich służb konserwatorskich) związane z rewitalizacją nieruchomości, na której są usytuowane obiekty niefunkcjonujące od 1988 r. Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej. Zadanie planowane jest do realizacji w latach 2014-2017.	Budżet Miasta	I.3. III.7. III.8. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozbudowa i modernizacja Filharmonii Pomorskiej i jej otoczenia	MWiK Sp. z o.o. Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku realizowane były działania związane z zagospodarowaniem terenów w otoczeniu gmachu Filharmonii: – oddana została do użytku wyremontowana fontanna na skwerze Krzysztofa Komedy – dzięki przebudowie możliwe są niecodzienne spotkania z muzyką, światłem i wodą, – rozpoczęto kompleksową rewitalizację Parku Jana Kochanowskiego.	Budżet Miasta Środki MWiK Fundusze europejskie	I.3. III.7. IV.4.	
	Rozbudowa i modernizacja Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki	Teatr Polski	W 2014 roku zlecone zostało wykonanie koncepcji projektowej rozbudowy i przebudowy Teatru. Ponadto wykonano modernizację przestrzeni holu kasowego i foyer oraz zakupiono wyposażenie foyer parteru i pierwszego piętra.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Wspieranie organizacji wydarzeń kulturalnych o randze krajowej i międzynarodowej	Biuro Kultury Bydgoskiej Biuro Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą Miejskie Instytucje Kultury	W 2014 roku wsparcie otrzymały m.in.: – Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage, – Bydgoski Festiwal Operowy, – Festiwal Prapremier, – Bydgoski Festiwal Muzyczny. Międzynarodowy Kongres i Festiwal Musica Antiqua Europae Orientalis, – Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Ignacego Jana Paderewskiego, – Bydgoskie Impresje Muzyczne, – Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Artur Rubinstein in memoriam”, – Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”, – Bydgoszcz Jazz Festival, – Paderewski Piano Academy – Mistrzowska Szkoła Letnia dla Młodych Pianistów, – Busker Fest – Międzynarodowy Festiwal Sztuki Ulicznej – Bydgoszcz 2014, – Bydgoski Spichlerz Sztuki 2014 „Sztuka Wśród Ludzi – Międzynarodowe Prezentacje Sztuki Performance i Obiektów Artystycznych w Przestrzeni Miejskiej”, – Sztuka w Gryfie – Oikos, – Relokacje, – Międzynarodowy Festiwal Fontanna Muzyki - Bydgoszcz 2014, – Międzynarodowy Festiwal Teatralny Inne Sytuacje, – Festiwal Perkusistów Drums Fuzje, – Festiwal Filmów Animowanych ANIMOCJE.	Budżet Miasta	I.3. II.7. IV.4. IV.9.	
	Realizacja przedsięwzięć kształtujących wizerunek/tożsamość Bydgoszczy jako miasta nad wodą (Bydgoski Węzeł Wodny)	Miasto Bydgoszcz Instytucje kulturalne Organiza-	W związku z przypadającą 240. rocznicą uruchomienia Kanału Bydgoskiego, rok 2014 został ustanowiony w Bydgoszczy Rokiem Kanału Bydgoskiego. Stosowną uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy podjęła we wrześniu 2013 roku. W ramach obchodów Roku Kanału Bydgoskiego zostało zorganizowanych wiele imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, wystaw, koncertów, konferencji naukowych, spotkań, warsztatów itp. Ukazały się również okolicznościowe wydawnictwa, publikacje, filmy. Przykładem działań jest projekt „Rzeka Wspomnień” – całoroczna akcja archiwizacji wspomnień szypków oraz pracowników Żeglugi Bydgoskiej i ich rodzin – tworzenie archiwum historii mó-	Budżet Miasta Fundusze europejskie Budżet	II.7. III.7. III.8. IV.5. IV.8. IV.9.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		<p>cje sportowe i uczelniane</p>	<p>wionej bydgoskiej żeglugi śródlądowej.</p> <p>W 2014 roku rozpoczęto działalność kulturalną na odrestaurowanej, zabytkowej Barce Lemara. Zaaranżowano na niej stałą wystawę obrazującą tradycje szyperskie. Stworzono też miejsca spotkań rodzin szyperskich i miejsca prezentacji tradycji wodniackich w Bydgoszczy.</p> <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p> <p>Przedsięwzięciem łączącym popularyzację kultury i promocję Bydgoszczy jako miasta silnie związanego z tradycjami rzeczno-żegludowymi był projekt „Rzeka Muzyki” – cykl koncertów na wodzie, dla których sceną był pokład ponad stuletniego statku m/s „Jantar” zacumowanego przy amfiteatrze Opery Nova. W sezonie letnim 2014 po raz pierwszy odbył się cykl cotygodniowych niedzielnych spotkań z kulturą – różne propozycje artystyczne od muzyki klasycznej, przez jazzową, operetkową aż do klezmerskiej. Koncerty cieszyły się ogromnym zainteresowaniem i przyciągnęły tysiące melomanów.</p> <p>W 2014 roku zakończona została realizacja projektu „Bydgoski Węzeł Wodny – rewitalizacja bulwarów i nabrzeży, polegająca na przebudowie i budowie umocnień nabrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowie ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego – I etap” współfinansowanego w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013. Elementem projektu była promocja realizowanych działań i samego BWW obejmująca: produkcję i emisję materiałów multimedialnych, kampanię internetową i prasową, organizację eventów, kampanię outdoorową, wydawnictwa, organizację konferencji naukowej i konferencji podsumowującej projekt, film promujący BWW pt. „Urzeczeni”, gadżety promocyjne.</p> <p>Ważnymi działaniami było rozpoczęcie prac związanych z rewitalizacją nabrzeży Wisły w Fordoniu oraz przebudowa toru regatowego w Brdyjściu.</p> <p>Istotnym elementem wizerunku Bydgoszczy jako miasta nad wodą są cykliczne imprezy sportowe i rekreacyjne odbywające się w mieście takie jak:</p>	<p>Województwa</p> <p>Sponsorzy</p> <p>Budżety organizatorów imprez</p>		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – Wielka Wioślarska o Puchar Brdy – coroczna impreza stworzona na wzór legendarnego wyścigu ósemek Oxford-Cambridge, odbywająca się od 1992 r. – Ster na Bydgoszcz – trzydniowa impreza skierowana do środowiska wodniackiego z kraju i z zagranicy oraz mieszkańców regionu. W 2014 r. odbyła się siódma edycja wydarzenia. – Wyścigi Pływackie na Brdzie WODA BYDGOSKA – pierwsze w XXI wieku zawody pływackie na Brdzie, jedna z najbardziej unikalnych imprez sportowych w 2014 roku. <p>W 2014 roku odbyły się również:</p> <ul style="list-style-type: none"> – IX Spływ Kajakowy Odrodzonym Kanałem Bydgoskim, – Ogólnopolskie Zawody Spławikowe o puchar Łuczniczki z cyklu Grand Prix Polski, – Akademickie Mistrzostwa Polski w Wioślarstwie, – VII Spływ Papieski rzeką Brdą, – 50 Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Brdzie im. Jerzego Korka, – I Mistrzostwa Świata „Przechodzących przez rzekę”. 			
	Promocja dziedzictwa kulturowego	Miasto Bydgoszcz	<p>Opisane powyżej działania są również przedsięwzięciami na rzecz promocji dziedzictwa kulturowego Bydgoszczy związanego z położeniem miasta na skrzyżowaniu ważnych szlaków żeglugi śródlądowej (tradycje handlu, przemysłu, żeglugi, zabytki techniki). Ponadto w 2014 roku zakończona została realizacja międzynarodowego projektu „SHIFT-X: Dziedzictwo kulturowe motorem zmian społeczno-gospodarczych w regionach przemysłowych” w ramach programu Europejska Współpraca Terytorialna. Podstawowym rezultatem projektu jest utworzenie Szlaku Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O (T jak technika, H jak Historia i O jak dwa razy opowieść!) obejmującego 16 obiektów na terenie miasta. W ramach projektu przeprowadzone były również działania promocyjne (imprezy, warsztaty, materiały promocyjne).</p> <p>W roku 2014 obchodziliśmy rocznicę 25-lecia przemian demokratycznych w Europie Środkowej. Z tej okazji zorganizowane zostało widowisko pt. „Bydgoszcz THE WALL Show. Polska droga do wolności” – historia opozycji antykomunistycznej w Europie Środkowej, warunki życia w czasach komunizmu, sukces pozornie beznadziejnej walki, którego początki dała polska Solidarność oraz obrady Okrągłego Stołu i będące jego konsekwencją pierwsze, częściowo demokratyczne wybory w Europie Środkowej oraz zburzenie Muru Berlińskiego. Widowisko połączone zostało tematycznie z odbywającą się konferencją międzynarodową pt. „Polska droga do wolności na tle walki o przemiany demokratyczne w Europie Środkowej”.</p> <p>Działania na rzecz promocji dziedzictwa kulturowego to również różnorodne wydarzenia i imprezy organizowane w mieście m.in. związane z obchodami świąt narodowych i wydarzeń z historii miasta.</p>	Budżet Miasta Fundusze europejskie	I.3. II.7. IV.4. IV.8. IV.9.	
c.	Wspieranie działań wzmacniających funkcje metropolitalne Bydgoszczy i jej pozycję jako ważnego ośrodka o znaczeniu krajowym i międzynarodowym:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Dążenie do umiejscawiania w Bydgoszczy kolejnych oddziałów, placówek, delegatur administracji rządowej, regionalnej, sądownictwa, wojska itp.	Parlamentarzyści Wojewoda Kujawsko-Pomorski Miasto Bydgoszcz	<p>W związku z pracami dotyczącymi nowelizacji ustawy Prawo Wodne, związanymi m.in. z oddzieleniem gospodarowania wodami od zarządzania i inwestowania w majątek wodny oraz powstaniem Zarządu Dorzecza Wisły (odpowiedzialność za utrzymanie i inwestycje) prowadzone były intensywne działania mające na celu lokalizację tej instytucji w Bydgoszczy. Prowadzone były one zarówno przez władze miasta jak również przez parlamentarzystów i kujawsko-pomorski urząd wojewódzki. W listopadzie 2014 roku, Pani Premier Ewa Kopacz oraz Pan Witold Sumiński, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zapewnili, że siedziba Zarządu Dorzecza Wisły (ZDW) będzie zlokalizowana w Bydgoszczy. Miasto ze swej strony wzięło na siebie obowiązek znalezienia obiektu, spełniającego odpowiednie warunki techniczne, infrastrukturalne i informatyczne, na siedzibę ZDW. Wskazany został budynek po dawnym gimnazjum przy ul. Baczyńskiego 5. Propozycja ta została pozytywnie zaopiniowana przez przedstawiciela Ministerstwa Środowiska, a stosowną uchwałę w tej sprawie Rada Miasta Bydgoszczy podjęła 25 lutego 2015 roku.</p> <p>Natomiast w grudniu 2014 roku Pani Teresa Piotrowska, Minister Spraw Wewnętrznych oraz szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego poinformowali o uruchomieniu w 2015 roku Delegatury CBA w Bydgoszczy. Prezydent Bydgoszczy zadeklarował, że do czasu podjęcia ostatecznej decyzji o wyborze lokalizacji na siedzibę delegatury CBA, miasto zabezpieczy potrzeby lokalowe instytucji.</p>	Budżet Państwa Budżet Miasta	l.1. l.5. l.6.	
	Tworzenie warunków dla lokalizacji w Bydgoszczy central i przedstawicielstw organizacji oraz instytucji krajowych i międzynarodowych	Miasto Bydgoszcz	Miasto Bydgoszcz wspierało Centrum Europejskie im. Roberta Schumana przy Wyższej Szkole Gospodarki na etapie aplikacji do konkursu Ministerstwa Spraw Zagranicznych na realizację zadania publicznego „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2014”. Do Ministerstwa przekazana została rekomendacja utworzenia w Bydgoszczy Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej (RODM) przy WSG. Miasto zadeklarowało dalszą pomoc i współpracę po utworzeniu RODM. Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Bydgoszczy przy Wyższej Szkole Gospodarki rozpoczął swoje funkcjonowanie 1 lipca 2013 r., natomiast w 2014 roku otrzymał akredytację na kolejne dwa lata. Do jego głównych zadań należy prowadzenie działalności informacyjno-promocyjnej w zakresie spraw międzynarodowych, europejskich i priorytetów polskiej polityki zagranicznej.	Budżet Miasta	l.1. l.5. l.6.	
	Aktywny udział w pracach związków i organizacji miast na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, współpraca z metropoliami polskimi i europejskimi	Miasto Bydgoszcz	<p>W 2014 roku Bydgoszcz była członkiem wielu organizacji stowarzyszających jst:</p> <p>– krajowych: Unii Metropolii Polskich, Związku Miast Polskich, Stowarzyszenia Miast Króla Kazimierza Wielkiego, Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej, Bydgoskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej, Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cites”, Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Europa Kujaw i Pomorza”, Stowarzyszenia Szlak Króla Stefana Batoiego.</p> <p>Podkreślić należy współpracę w ramach Unii Metropolii Polskich. Przedstawiciele Bydgoszczy brali udział w pracach wszystkich zespołów branżowych. Szczególnie istotne w ostatnim czasie były prace związane z okresem programowania 2014-2020, w tym z funkcjonowaniem ZIT-ów. Ponadto w Bydgoszczy, we wrześniu 2014 r., odbyło się jubileuszowe, dziesiąte Zebranie Zespołu UMP do spraw Odpadów Komunalnych, na którym poruszane były m.in. tematy nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.</p> <p>Bydgoszcz wystąpiła z inicjatywą realizacji wspólnych działań miast UMP na Facebooku – „Zegar</p>	Budżet Miasta	l.1. l.5. l.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>promocyjny". Do projektu przystąpiły: Szczecin, Rzeszów, Białystok, Lublin, Łódź, Poznań, Kraków, Warszawa, Katowice i Bydgoszcz. W ramach współpracy, miasta pomogą sobie nawzajem w promocji najciekawszych wydarzeń.</p> <p>– międzynarodowych: Stowarzyszenia Eurocities, Stowarzyszenia Agencji Demokracji Lokalnej. W 2014 roku prowadzono wiele działań w ramach Stowarzyszenia Eurocities, były to między innymi prace grup roboczych, wymiana doświadczeń pomiędzy członkami stowarzyszenia, dyskusje na temat wyzwań stojących przed miastami, możliwości pozyskiwania funduszy unijnych.</p> <p>W ramach współpracy Bydgoszczy z miastami partnerskimi należy wymienić m.in. następujące przedsięwzięcia realizowane w 2014 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wizyta przedstawicieli Bydgoszczy w Mannheim – udział w targach TravellingMarket w Maimarkhalle oraz w spotkaniach dotyczących współpracy obu miast. • Wizyty w Bydgoszczy delegacji z Krzemieńczuka: <ul style="list-style-type: none"> – w związku z podpisaniem umowy przez prezydentów Bydgoszczy i Krzemieńczuka o rozwoju wzajemnych stosunków i współpracy pomiędzy miastami, podczas wizyty goście odwiedzili m.in. Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny, Szpital Miejski i bydgoskie uczelnie, – w ramach projektu „Ukraina i Polska: współpraca dla dobra przyjaźni i rozwoju” – prezentacja bydgoskich rozwiązań w dziedzinie ochrony środowiska (m.in. wizyta na budowie Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych), – uczniów i dyrekcji gimnazjum z Krzemieńczuka – rozmowy dotyczyły m.in. systemu edukacji w Bydgoszczy i wymiany uczniów. • Wizyta gości z Ningbo – celem wizyty było zaproszenie oraz przybliżenie warunków uczestnictwa w Ekonomicznym i Kulturalnym Tygodniu Wymiany w Ningbo, wydarzenia, podczas którego odbywają się seminaria gospodarcze i Forum Prezydentów Miasta z Europy Centralnej i Wschodniej. Podczas spotkania gościom z Chin przybliżono także zadania oraz funkcjonowanie Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, działalność prowadzoną przez Miasto Bydgoszcz z zakresu kultury oraz profil edukacyjny miasta. • Udział Zastępcy Prezydenta Bydgoszczy w Tygodniu Wymiany Ekonomicznej i Kulturalnej Chin – Kraje Europy Centralnej i Wschodniej w Ningbo. • Wizyty uczniów z Wilhelmshaven i z Mannheim w ramach wymiany szkolnej. • Koncerty w Bydgoszczy orkiestry dętej z Perth. • Wizyta młodzieży z Kragujewca w ramach projektu „Symbole naszego Miasta” realizowanego wspólnie z MDK nr 5. <p>Wśród innych działań Miasta związanych ze współpracą międzynarodową należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Udział przedstawicieli Urzędu Miasta Bydgoszczy w seminarium promującym innowacyjne oraz efektywne metody i modele prowadzenia współpracy międzynarodowej w ramach projektu realizowanego przez Kujawsko-Pomorskie Samorządowe Stowarzyszenie "Europa Kujaw i Pomo- 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>rza" „INTER-EKIP – Współpraca międzynarodowa regionu Kujaw i Pomorza: efektywna, innowacyjna, otwarta na partnerstwa”.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spotkania Prezydenta Bydgoszczy z dyplomatami: konsulami honorowymi akredytowanymi w Bydgoszczy, ambasadorami: Republiki Czeskiej, Węgier i Rumunii, Wicekonsulem w Ambasadzie Stanów Zjednoczonych, Konsulem Generalnym Chińskiej Republiki Ludowej. – Otwarcie Konsulatu Honorowego Austrii w Bydgoszczy. – Wizytę delegacji z Ukrainy (m.in.: dziennikarze, reżyserzy filmowi, przedstawiciele stacji TV) zorganizowanej przez PAP oraz MSZ. Tematyka spotkania obejmowała m.in. przedsiębiorczość w regionie, kwestie związane z Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi, potencjał wodny Bydgoszczy i plany jego rozwoju, komunikację wodną, kulturę i turystykę. – Udział przedstawicieli Urzędu Miasta w konferencji Programu Europa Środkowa w Wiedniu. – Udział bydgoskich uczelni w programie Erasmus wspierającym międzynarodową współpracę szkół wyższych – wyjazdy studentów, promocja mobilności pracowników uczelni, udział w projektach wraz z partnerami zagranicznymi. – II Międzynarodowy Kongres Ekologii Miast „EcoMetropolis” w Bydgoszczy. 			
	Promocja miasta	Urząd Miasta Bydgoszczy Miejskie jednostki organizacyjne	<p>Promocja miasta w 2014 roku realizowana była w ramach następujących przedsięwzięć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja miasta poprzez sport – działania oparte na reklamie zewnętrznej podczas krajowych i międzynarodowych wydarzeń, wśród których należy wymienić: <ul style="list-style-type: none"> – Organizację Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn POLSKA 2014 i towarzyszącą im strefę kibica. Do elementów promocji mistrzostw należały m.in.: organizacja turniejów dla dzieci i młodzieży, turniej piłki plażowej, reklamy wielkoformatowe oraz na pojazdach komunikacji miejskiej i taksówkach, plakaty i banery we wszystkich jednostkach miejskich. – Tour de Pologne – narodowy produkt turystyczny Polski. Wyścig kreował pozytywny wizerunek medialny Bydgoszczy, jak również przyczynił się do zainteresowania turystów (kibiców) Miastem. 71. Tour de Pologne (2014) cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony mediów, transmisję na żywo z końcówki etapu przekazywała TVP1 i TVP SPORT (ok. 1 mln widzów) oraz Eurosport w 20 wersjach językowych w 59 krajach (ok. 215 tys. widzów). 	Budżet Miasta	IV.9.	
			 <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p>			

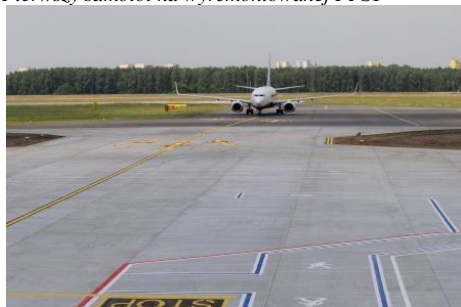
Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - Grand Prix na Żużlu – Bydgoszcz po raz 16. była organizatorem jednego z turniejów największej żużlowej imprezy na świecie, która była transmitowana na żywo na platformie NC+. - Enea Cup Bydgoszcz – międzynarodowy mityng lekkoatletyczny należący do grona najważniejszych mityngów organizowanych pod egidą Europejskiego Stowarzyszenia Lekkoatletycznego. Dzięki zawodom do miasta zjeżdżają zawodnicy światowej klasy, a informacje z imprezy emitowane są w różnych kanałach polskich i zagranicznych. - Pedros Cup – cykl międzynarodowych mityngów lekkoatletycznych organizowanych w Polsce od 2005 roku. Zimowa – XV halowa edycja mityngu organizowana w Bydgoszczy przyciąga sportowców o międzynarodowej sławie i cieszy się dużym zainteresowaniem mediów, dzięki czemu Bydgoszcz ma stałe miejsce na sportowej mapie Europy. • Promocja miasta poprzez wsparcie wydarzeń kulturalnych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage – odbywa się w Bydgoszczy od 2010 roku. Festiwal przyciąga twórców filmowych o międzynarodowej renomie oraz wielbicieli srebrnego ekranu i na jeden listopadowy tydzień czyni z Bydgoszczy stolicę światowego kina. Wyjątkowość tego prestiżowego wydarzenia oraz jego popularność, sprawia, iż organizacja Camerimage w Bydgoszczy w niekwestionowany sposób ugruntowuje pozycję Miasta jako znamienitego organizatora poważnych i dużych imprez kulturalnych. Równocześnie realizacja Festiwalu przyczynia się do promocji miasta w skali krajowej i międzynarodowej oraz utrwala jego pozytywny wizerunek. - Festiwal Prapremier Teatralnych ma charakter konkursu prezentującego spektakle, których prapremiery odbyły się w sezonie teatralnym, poprzedzającą kolejną festiwalową edycję. Co roku prezentowane są spektakle prapremierowe z całej Polski. Mieszkańcy są uczestnikami spektakli na wysokim poziomie artystycznym, a miasto pracuje na wizerunek ważnego ośrodka teatralnego. Teatr Polski w Bydgoszczy zaprasza głośnie i ważne spektakle, które istotnie wpływają na życie teatralne w wymiarze zarówno ogólnopolskim, jak i międzynarodowym. - Międzynarodowy Festiwal Operowy odbywa się w Bydgoszczy corocznie od 1994 roku. Jest to największy w Polsce przegląd dokonań teatrów muzycznych – krajowych i zagranicznych, o utrwalonej marce elitarniej imprezy związanej z Bydgoszczą. Efekty działań promocyjnych wynikają z faktu promocji Bydgoszczy w największych miastach kraju oraz poza jego granicami, utrwalając pozytywny wizerunek Bydgoszczy jako miasta kojarzonego ze spektakularnymi wydarzeniami kulturalnymi. Niezwykle ważna jest również frekwencja – pełna widownia podczas wszystkich przedstawień, ok. 6.800 widzów w czasie całego festiwalu, w tym liczne grono gości zagranicznych. 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja walorów turystycznych poprzez udział: <ul style="list-style-type: none"> – w imprezach targowych i konferencjach, – w projekcie „Promocja walorów turystycznych Województwa Kujawsko-Pomorskiego poprzez uczestnictwo w charakterze wystawcy w międzynarodowych targach turystycznych oraz promocja produktu markowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. • Promocja gospodarcza poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – działania realizowane przez Bydgoską Agencję Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., – udział w konferencjach i targach branżowych, – udział w projekcie „Promocja gospodarki Województwa Kujawsko-Pomorskiego poprzez zagraniczne misje gospodarcze oraz udział jako wystawca poza granicami kraju o charakterze międzynarodowym”. • Promocja miasta poprzez międzynarodowe połączenia lotnicze: Działanie realizowane było poprzez stronę internetową przewoźnika (Ryanair), umieszczenie banerów na pokładzie samolotów i publikowanie materiałów informujących o ofercie turystycznej i inwestycyjnej. • Promocja poprzez organizację imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. • Promocja miasta przez TV i produkcje telewizyjne: Działania obejmowały informowanie mieszkańców o najważniejszych wydarzeniach w mieście, promowanie atrakcyjnych turystycznie i kulturalnie miejsc poprzez wspomaganie produkcji o ważnych postaciach związanych z Bydgoszczą: <ul style="list-style-type: none"> – film J. Skolimowskiego „11 minut”. 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - pokaz filmu „Dżej, Dżej”, - audycje Telewizyjnego Centrum Kultury, - film o prezydencie Leonie Barciszewskim „Prezydent” – emisja. <ul style="list-style-type: none"> • Promocja poprzez wydawnictwa i zakup materiałów promocyjnych. • Promocja miasta poprzez kampanie – billboardy, portale internetowe, fora społecznościowe, promocja programów/projektów realizowanych przez Miasto. <p>Promocja odbywała się również poprzez współpracę miasta z zagranicą – współpracę z miastami partnerskimi, międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami Unii Europejskiej itp.</p>			
	Rozwój lokalnych mediów	Firmy medialne, właściciele portali internetowych	<p>Bydgoszcz jest siedzibą ponadlokalnych mediów: Regionalnego Ośrodka Telewizji Polskiej, Radia Pomorza i Kujaw (Radio PiK), Gazety Pomorskiej i Expressu Bydgoskiego oraz mediów o mniejszym zasięgu np. Radia ESKA, Radia Plus, lokalnego dodatku do Gazety Wyborczej, a także redakcji kilkunastu czasopism. Ponadto funkcjonuje wiele portali internetowych przekazujących wiadomości z życia miasta.</p> <p>Miasto ze swojej strony również wykorzystuje masowe środki przekazu w kontaktach z mieszkańcami, a działania podejmowane w tym zakresie w 2014 roku to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowywanie strony internetowej miasta, która jest źródłem informacji nie tylko dla mieszkańców, ale także lokalnych mediów. Średnia dzienna liczba wejść na stronę to ok. 4 tys. odsłon, - rozwój profilu miasta na portalu społecznościowym - nowoczesne źródło kontaktu z mieszkańcami, a jednocześnie najszybsza forma kontaktu z dziennikarzami, - realizacja projektu „Bydgoszcz Informuje”, systemu informującego mieszkańców o wydarzeniach miejskich i spotkaniach z władzami miasta; najistotniejsze informacje przekazywane są w cyklu tygodniowym poprzez zamieszczanie ich w środkach komunikacji miejskiej, na przystankach tramwajowych i autobusowych oraz ledach; dodatkowo „Letnia akcja ulotkowa” pozwoliła na dotarcie do jeszcze większej liczby bydgoszczan i gości z bieżącymi informacjami, - Telewizyjne Centrum Kultury - emisja na antenie TVP Bydgoszcz ok. 13-minutowych audycji w popołudniowym paśmie czasowym (godz.17.00-19.00) dwa razy w miesiącu (za wyjątkiem lipca i sierpnia), w których przedstawiane są informacje o wydarzeniach odbywających się w mieście oraz miejskich instytucjach kultury. 	Środki właścicieli mediów Budżet Miasta	I.1. IV.9.	
	Wspieranie rozwoju bydgoskich uczelni	Miasto Bydgoszcz	<p>W 2014 roku Miasto Bydgoszcz przekazało w formie darowizny oraz użyczenia działki przy ul. K. Chodkiewicza Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego z przeznaczeniem na budowę nowej siedziby uczelni (stosowne uchwały Rada Miasta Bydgoszczy podjęła 30 grudnia 2013 roku oraz 24 września 2014 roku). Miasto wzięło również na siebie obowiązek przebudowy i modernizacji układu drogowego związanego z obsługą komunikacyjną przyszłej siedziby Akademii Muzycznej. Natomiast na rzecz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego przekazany został w drodze użyczenia budynek po byłym oddziale Państwowego Instytutu Weterynaryjnego przy ul. Powstańców Wlkp. 10, w którym funkcjonować będą jednostki Wydziału Nauk Przyrodniczych.</p>	Budżet Miasta	I.2. II.1. II.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Corocznie w budżecie miasta przewidziane są środki na wsparcie uczelni publicznych działających w Bydgoszczy (w kwocie ponad 400 tys. zł). W 2014 r. uczelnie otrzymane dotacje przeznaczyły na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uniwersytet Kazimierza Wielkiego: <ul style="list-style-type: none"> – kolejny etap zadania „Centrum Nauki i Eksperymentarium” – zakupy sprzętu i urządzeń stanowiących doposażenie dotychczasowych zasobów projektu, – pierwszy etap zadania pt. „Krzemowa Bydgoszcz - studium i pracuj w Bydgoszczy-warto!” – zakup sprzętu i urządzeń stanowiących doposażenie UKW, – na realizację przedsięwzięcia „Wsparcie technologiczne Humanistyki drugiej generacji”. • Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy – zakup sprzętu informatycznego, który będzie służył wprowadzeniu nowych metod nauczania w procesie kształcenia studentów oraz na zakup sprzętu multimedialnego do budynku Auditorium Novum. • Akademia Muzyczna - „Doposażenie infrastruktury Akademii Muzycznej w Bydgoszczy” – zakup sprzętu informatycznego i multimedialnego, instrumentarium, rozbudowę zasobów bibliotecznych (książki dydaktyczne, materiały nutowe) oraz audiowizualnych (utwory muzyczne zapisane w formie cyfrowej). • Collegium Medicum UMK – doposażenie Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej. <p>Innym elementem wsparcia jest przyznawanie nagród i stypendiów. Na podstawie uchwały Kapituły Nagród i Stypendiów Naukowych Prezydenta Miasta przyznano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 Nagrodę Naukową Prezydenta Miasta Bydgoszczy - jednorazowa nagroda naukowa dla wykładowcy UTP za wybitne osiągnięcia naukowe, – 4 Stypendia na okres 12 m-cy tj. od 1 kwietnia 2014 r. do 31 marca 2015 r. – dwa stypendia dla wybitnych młodych naukowców UKW oraz Collegium Medicum UMK i dwa stypendia dla wyróżniających się studentów Collegium Medicum UMK oraz Akademii Muzycznej. <p>Ponadto Prezydent Miasta objął w 2014 r. honorowym patronatem ponad 30 imprez organizowanych przez bydgoskie uczelnie.</p>			
	Wspieranie projektów budujących prestiż miasta (nauka, kultura, sport, specjalistyczne usługi zdrowotne)	Miasto Bydgoszcz	<p>Wśród działań realizowanych w 2014 roku należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie budowy nowej siedziby Akademii Muzycznej, – wspieranie finansowe i organizacyjne wydarzeń kulturalnych i sportowych wysokiej rangi (Bydgoski Festiwal Operowy, Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage, Festiwal Prapremier Teatralnych, Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn POLSKA 2014, Tour de Pologne, Enea Cup Bydgoszcz), – budowę centrum targowo-wystawienniczego, – lobbing na rzecz utworzenia w Bydgoszczy Zarządu Dorzecza Wisły, – działania na rzecz lokalizacji siedziby biura zintegrowanych inwestycji terytorialnych w Bydgoszczy, – działania lobbingowe dotyczące budowy dróg ekspresowych S5 i S10. 	Budżet Miasta	l.1. l.2. l.3. l.4. l.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – rekomendację utworzenia w Bydgoszczy Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej przez Centrum Europejskie im. Roberta Schumana przy Wyższej Szkole Gospodarki, – wspieranie działań związanych z rozwojem połączeń lotniczych, – sprzedaż na preferencyjnych warunkach działki pod rozbudowę Centrum Onkologii. 			
d.	Rozwój połączeń Bydgoszczy z polską i europejską siecią transportową, sprawne połączenie z innymi ośrodkami metropolitalnymi:					
	Budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy-Cotoń	GDDKiA	<p>Droga ekspresowa S5 spinać będzie cztery wielkie aglomeracje: Wrocław, Poznań, Bydgoszcz oraz Gdańsk, stając się tym samym jedną z głównych dróg o podstawowym charakterze dla gospodarki kraju, regionu i Bydgoszczy. Droga ekspresowa S5 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, o długości prawie 130 km, przebiegać będzie od zjazdu z autostrady A1 w Nowych Marzach koło Grudziądza do Mielna na granicy z Wielkopolską. Inwestycja obejmować będzie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowę dwóch jezdni drogi ekspresowej (każda po 2 pasy ruchu), – budowę węzłów drogowych oraz przebudowę istniejących węzłów, – budowę obiektów inżynierskich, – przebudowę istniejącej sieci dróg publicznych oraz budowę chodników, ścieżek rowerowych, zatok autobusowych oraz dróg dojazdowych/serwisowych, – budowę urządzeń ochrony środowiska (ekrany akustyczne, przejścia dla zwierząt), – wykonanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu, – budowę Miejsc Obsługi Podróżnych, – budowę i przebudowę urządzeń infrastruktury oraz roboty wynikające z konieczności podłączenia projektowanego odcinka do istniejącego układu komunikacyjnego. <p>Dla realizacji inwestycji w 2014 roku prowadzone były prace przygotowawcze: dokumentacyjne i archeologiczne. GDDKiA w Bydgoszczy posiada ostateczną decyzję środowiskową dla inwestycji oraz koncepcję programową. Dalsze uszczegółowienie rozwiązań technicznych zawartych w koncepcji, nastąpi na etapie prac nad projektem budowlanym.</p> <p>23 września 2014 r. GDDKiA w Bydgoszczy ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawców na budowę i projektowanie odcinków drogi ekspresowej S5: Nowe Marzy – Dworzysko (23,3 km); Dworzysko – Aleksandrowo (22,4 km); Jaroszewo – granica województwa (25,1 km). Natomiast 1 października 2014 r. zostało ogłoszone postępowanie przetargowe na pozostałe odcinki: Aleksandrowo – Tryszczyn (14,7 km); Tryszczyn – Białe Błota (13,5 km); Białe Błota – Szubin (9,7 km); Szubin – Jaroszewo (19,3 km). Tym samym prowadzone są postępowania przetargowe na wyłonienie wykonawcy projektu i budowy całego odcinka drogi ekspresowej S5 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Wykonawcy wybrani zostaną w połowie 2015 roku.</p> <p>Oddanie trasy do użytku wstępnie zaplanowane jest na 2019 rok.</p> <p>Zadanie ujęte zostało w Kontrakcie Terytorialnym.</p>	Budżet Państwa	I.1. II.3. III.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Ponadto w dniu 3 grudnia 2014 roku poznański oddział GDDKiA podpisał umowę z konsorcjum firm: Budimex S.A. oraz Ferrovial Agroman S.A. Campo de las Naciones na budowę drogi ekspresowej S5 Bydgoszcz – Poznań na odcinku Żnin – Gniezno – 18 km drogi ma powstać w ciągu 22 miesięcy.			
	Budowa drogi ekspresowej S-10	GDDKiA	Dla zadania zlecono opracowanie Studium Korytarzowego, Studium Techniczno-Ekologiczno-Środowiskowego oraz materiałów do Decyzji o Środowiskowych Uwarunkowaniach zgody na budowę drogi ekspresowej S-10. Projekt obejmuje budowę dwujezdniowej drogi ekspresowej na odcinku Wyrzysk – Bydgoszcz – Toruń – Blinno (granica województwa). Droga ekspresowa S10 docelowo połączy Warszawę (od drogi ekspresowej S7) ze Szczecinem – wg programu GDDKiA rozbudowy sieci dróg ekspresowych i autostrad. Zadanie wpisane zostało na liście zadań rezerwowych/warunkowych Kontraktu Terytorialnego.	Budżet Państwa	I.1. II.3. III.3.	
	Rozbudowa drogi krajowej nr 80 i nr 25	GDDKiA	W 2014 roku przeprowadzono rozbudowę drogi krajowej nr 25 w miejscowościach Tarkowo Dolne, Prądocin i Chmielniki.	Krajowy Fundusz Drogowy	I.1. II.3. III.3.	
	Rozbudowa infrastruktury Międzynarodowego Portu Lotniczego w Bydgoszczy im. Ignacego Jana Paderewskiego, w tym terminal Cargo	Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.	W 2014 roku Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. kontynuował realizację przedsięwzięcia współfinansowanego w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 pn. „Zintegrowany projekt inwestycyjny rozwoju funkcji Portu Lotniczego w Bydgoszczy w ramach węzła komunikacyjnego aglomeracji bydgosko-toruńskiej” (lata realizacji 2009-2015). Prowadzone były działania związane z realizacją 5. etapu prac tj.: <ul style="list-style-type: none"> – Podetap 5.3. Remont dróg kołowania i płaszczyzn postojowych, – Podetap 5.4. Remont oświetlenia nawigacyjnego, remont poboczy drogi startowej, wymiana urządzeń energetycznych oraz remont budynków podstacji, – Podetap 5.5. Zakup sprzętu handlingowego i infrastruktury informatycznej, – Podetap 5.6. Zakup sprzętu zapewniającego bezpieczeństwo na terenie Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A. <p><i>Pierwszy samolot na wyremontowanej PPSI</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa plb.pl</i></p>	Środki PLB (w tym dokapitalizowanie z Budżetu Miasta) Fundusze europejskie	I.1. III.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozbudowa siatki międzynarodowych i krajowych połączeń lotniczych, w tym zapewniających bezpośredni kontakt z dużymi portami przesiadkowymi w Europie	Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.	Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. podejmował działania zmierzające do pozyskiwania przewoźników, rozbudowy siatki połączeń w zakresie lotów regularnych i czarterowych. Rozmowy handlowe z to-uroperatorami i liniami lotniczymi były prowadzone w celu uruchomienia połączenia do semi-hub/mniejszego portu przesiadkowego oraz do hub/dużego międzynarodowego portu przesiadkowego, rozbudowy siatki połączeń tanich linii lotniczych, a także kierunków czarterowych sezonowych oraz całorocznych. W 2014 roku pozyskano nowe kierunki: czarter na grecką wyspę Kos oraz całoroczne połączenie regularne do Warszawy jako semi-hub/mniejszy port przesiadkowy oferowane przez przewoźnika krajowego EuroLOT od kwietnia 2014 roku (12 połączeń tygodniowo). Zakończony został kilkuletni proces negocjacyjny z linią lotniczą Lufthansa dotyczący uruchomienia połączenia do hub/dużego portu przesiadkowego, 19 listopada 2014 r. przewoźnik ten ogłosił uruchomienie trasy całorocznej Frankfurt – Bydgoszcz – Frankfurt, realizowane od marca 2015 roku, w konfiguracji 4 połączeń tygodniowo.	Środki PLB Środki udziałowców	I.1. III.3.	
	Modernizacja linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory-Tczew i nr 18 Kutno-Piła	PKP PLK S.A.	PKP PLK S.A. Zakład Linii Kolejowych w Bydgoszczy w 2014 r., w ramach modernizacji infrastruktury kolejowej, realizował następujące prace inwestycyjne dotyczące linii nr 18 i linii nr 131: – Roboty związane z przebudową układu peronów wraz z torami i siecią trakcyjną w obrębie stacji Bydgoszcz Wschód w związku z budową estakady tramwajowej, których zakończenie planowane jest w II połowie 2015 roku. Prace obejmują linię nr 18 (tor nr 1 w km 151,800-152,805 oraz tor nr 2 w km 151,800-152,750). Zadanie realizowane jest w ramach projektu POIiŚ „Budowa linii tramwajowej do dzielnicy Fordon z przebudową układu drogowego w ciągu ulic Fordońska, Lewińskiego, Akademicka, Andersa i węzłem integracyjnym w obszarze stacji kolejowej Bydgoszcz Wschód w Bydgoszczy”, dla którego inwestorem jest Tramwaj Fordon Sp. z o.o. – Na szlaku Trzciniec – Bydgoszcz Główna wybudowano wiadukt kolejowy w km 368,501 linii nr 131 wraz z rozbiórką istniejącego wiaduktu w km 368,461 oraz przebudową nawierzchni torowej i sieci trakcyjnej w obrębie obiektów. – Prace przygotowawcze w zakresie przebudowy istniejących peronów wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii nr 18 w obrębie stacji Bydgoszcz Leśna i przystanku osobowego Bydgoszcz Bielawy oraz budowy przystanku osobowego Bydgoszcz Błonie na linii nr 131. Powyższe dwa zadania realizowane są w ramach projektu POIiŚ „Budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BiT City” wspólnie przez ZDMI-KP oraz PKP PLK S.A. Centrum Realizacji Inwestycji. – W obrębie stacji Bydgoszcz Główna prowadzone były roboty polegające na przebudowie peronów i przejścia podziemnego dla pieszych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz wymianie nawierzchni torowej wraz z siecią trakcyjną w torach głównych usytuowanych przy peronach. Zadanie realizowane jest w ramach projektu POIiŚ „Budowa zintegrowanego centrum komunikacyjnego w Bydgoszczy – I etap” wspólnie przez PKP S.A. oraz PKP PLK S.A. Centrum Realizacji Inwestycji. Zadanie planowane do zakończenia w 2015 roku.	Budżet Państwa Fundusz Kolejowy Fundusze europejskie	I.1. III.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Ponadto w trakcie realizacji pozostawały projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rewitalizacja linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory – Tczew, odcinek Bydgoszcz Główna – Tczew, – Rewitalizacja linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory – Tczew, odcinek Inowrocław – Zduńska Wola – Chorzów Batory. <p>W marcu 2014 roku wprowadzono nowy rozkład jazdy, skracający czas przejazdu na trasie Bydgoszcz – Toruń. Było to możliwe dzięki modernizacji trasy zrealizowanej w ramach projektu POLiŚ „Polepszenie jakości usług przewozowych poprzez poprawę stanu technicznego linii kolejowej nr 18 Kutno – Piła na odcinku Toruń – Bydgoszcz”. Jednocześnie dla obsługi zrewitalizowanej linii w ramach projektu POLiŚ „Zakup taboru kolejowego dla Szybkiej Kolei Metropolitalnej BiT City”, w roku ubiegłym bydgoska PESA dostarczyła cztery z pięciu zamówionych pociągów elektrycznych typu „ELF”.</p> <p>Zadania dotyczące modernizacji linii kolejowych nr 18 i nr 131 zostały ujęte w Kontrakcie Terytorialnym.</p>			
	Rozwój międzynarodowych dróg wodnych E-70 i E-40	RZGW Gdańsk RZGW Poznań	<p>RZGW Gdańsk realizuje projekt „Przebudowa obiektów Bydgoskiego Węzła Wodnego na rzece Brdzie” planowany do realizacji w latach 2013-2015. W 2014 roku prace obejmowały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Śluzę Brdyujście – wykonano trwałe zabezpieczenie konstrukcji wyłączonej z eksploatacji śluzy, – Śluzę Miejską nr 2 – rozpoczęto przebudowę, – Jaz Farny – rozstrzygnięto przetarg na przebudowę jazu. <p>Natomiast RZGW Poznań w roku ubiegłym rozpoczął prace związane z opracowaniem projektu budowlanego i wykonawczego dla przedsięwzięcia „Modernizacja obiektów piętrzących Kanału Bydgoskiego” obejmującego zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Śluza Okole z zabudowaniami, – Śluza Czyżkówko z zabudowaniami, – Śluza Prądy z zabudowaniami i mostem, – Śluza Osowa Góra z zabudowaniami i mostem. <p>Zadanie planowane jest do realizacji w latach 2014-2020.</p> <p>Rewitalizacja szlaków żeglugowych oraz budowli hydrotechnicznych ujęta została w Kontrakcie Terytorialnym.</p>	NFOŚiGW	I.1. II.7. III.3.	
e.	Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa zintegrowanej sieci transportu szynowego wraz z zakupem taboru w ramach obszaru funkcjonalnego miasta (niskoemisyjny transport miejski)	Tramwaj Fordon Sp. z o.o. Wydział Mienia i Geodezji ZDMiKP	W zakresie rozbudowy sieci transportu szynowego w 2014 roku realizowane były prace budowlane dotyczące linii tramwajowej do Fordonu. Przedsięwzięcie realizowane jest w ramach POIiŚ 2007-2013. Obejmuje ono budowę dwutorowej linii tramwajowej o długości ok. 9,5 km, rozbudowę układu drogowego oraz stworzenie węzła przesiadkowego w obszarze stacji kolejowej Bydgoszcz Wschód łączącego komunikację miejską z komunikacją kolejową. Ponadto prowadzone były prace projektowe dotyczące budowy trasy tramwajowej wzdłuż ulicy Kujańskiej oraz wstępne prace koncepcyjne dotyczące budowy trasy tramwajowej łączącej ul. Fordońską z ul. Toruńską i trasy tramwajowej w ciągu ulic: Solskiego, Pięknej, Szubińskiej, Kruszwickiej. W Kontrakcie Terytorialnym ujęte zostało zadanie „Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu mobilności miejskiej/ekologicznego transportu”, w ramach którego możliwa będzie realizacja zadań na terenie Bydgoszczy.	Budżet Miasta Środki Spółki Tramwaj Fordon Fundusze europejskie Prywatny inwestor	I.1. III.1. III.3.	
	Rozbudowa podstawowego układu drogowego w obszarze funkcjonalnym miasta	Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej Inwestorzy Prywatni	Przedsięwzięcia realizowane w 2014 roku to: <ul style="list-style-type: none"> prace budowlane związane z przebudową Węzła Zachodniego – wybudowano nowy wiadukt, zakończono prace torowe, rozpoczęto roboty ziemne związane z budową mostu nad Kanałem Bydgoskim, prace budowlane związane z przebudową skrzyżowania ulic: Fordońskiej – Rejewskiego – Łowickiej (węzeł IKEA), prace dokumentacyjne dla zadań: <ul style="list-style-type: none"> „Budowa II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Magnuszewskiej”, „Przebudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta”, rozbudowa trasy W-Z. W Kontrakcie Terytorialnym ujęte zostało zadanie „Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Bydgoszczy, w szczególności z drogą ekspresową S-5, dojazd drogą krajową do Węzła Pawłówek na drodze S-5”.	Budżet Miasta	I.1. III.2. III.3.	
	Budowa linii kolejowej dla poprawy dostępności portu lotniczego w Bydgoszczy		W 2014 roku nie było realizowane.			
	Integracja systemów komunikacji publicznej w obszarze funkcjonalnym miasta (integracja taryfowa, organizacyjna i tworzenie węzłów przesiadkowych)	Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej PKP S.A. PKP PLK S.A.	Na rzecz zadania realizowane były następujące projekty: <ul style="list-style-type: none"> budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BiT City – zadanie obejmuje budowę zintegrowanych węzłów komunikacyjnych: Bydgoszcz-Leśna, Bydgoszcz-Błonie, Bydgoszcz-Bielawy – zakończono proces projektowania, budowa zintegrowanego węzła komunikacyjnego Bydgoszcz Wschód w ramach budowy linii tramwajowej do Fordonu, przebudowa pętli autobusowej na Błoniu – zadanie zakończone, budowa zintegrowanego węzła komunikacyjnego w Bydgoszczy (Bydgoszcz Główna) - prowadzone były roboty budowlane. Ponadto w 2014 roku uruchomiono nowe połączenia międzygminne, linie autobusowe:	Budżet Miasta Fundusze europejskie Budżet Państwa	I.1. III.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – nr 91: Błonie - Białe Błota (przez ul. Centralną) - Ciele Osiedle - Ciele - Zielonka - Przyłeki (Wodna), – nr 93: Leśne - Modrzewiowa - Gdańska - Myślęcinek - Osielsko - Niwy (Rybiniecka), – nr 94: Leśne - Modrzewiowa - Gdańska - Myślęcinek - Jeździecka - Niemcz - Jagodowo - Żółdowo (Augustowska). 			
	Rewitalizacja linii kolejowej nr 356 na odcinku Bydgoszcz Główna-Gołańcz		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Budowa spójnego systemu dróg rowerowych	Powiat Bydgoski, Gmina Unisław, Gmina Dąbrowa Chełmińska, Miasto Bydgoszcz, Gmina Sicienko i Gmina Koronowo	<p>W 2014 roku realizowany był projekt „Budowa ścieżek rowerowych w powiecie bydgoskim, chełmińskim i mieście Bydgoszcz”, dofinansowany w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013, którego Liderem jest Powiat Bydgoski. Zbudowanych zostało około 22 km ścieżek rowerowych zlokalizowanych w gminach: Unisław, Dąbrowa Chełmińska, Sicienko, Koronowo oraz w Bydgoszczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odcinek wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 551, od przejazdu kolejowego w Unisławiu do Dąbrowy Chełmińskiej, łączący się ze ścieżką rowerową wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 551 z Dąbrowy Chełmińskiej do Strzyżawy oraz pomiędzy Unisławiem a Dąbrową Chełmińską ze ścieżką rowerową biegnącą od strony Torunia, – odcinek od Strzyżawy do mostu w Fordonie wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 551 i drogi krajowej nr 80, – odcinek wzdłuż drogi krajowej nr 25, od skrzyżowania ul. Koronowskiej z ul. Opławiec w Bydgoszczy do granicy gmin Koronowo i Sicienko, łączący się ze ścieżką rowerową w kierunku Tryszczyzna, – odcinek od istniejącej ścieżki rowerowej w okolicach Tryszczyzna do Koronowa – wzdłuż drogi krajowej nr 25 do Gościeradza, natomiast za Gościeradzem wzdłuż dawnej kolejki wąskotorowej, przez most tej kolejki, który został gruntownie wyremontowany i dostosowany do ruchu pieszo-rowerowego. Ścieżka kończy się w ul. Pomianowskiego w Koronowie, niedaleko której znajduje się ścieżka rowerowa nad Zalew Koronowski. <p>Wybudowane odcinki dróg rowerowych uzupełniły luki, jakie powstały po realizacji w poprzednich latach, przez różne samorządy, projektów dofinansowanych w ramach RPO WK-P, dzięki temu powstała jedna z najdłuższych w Polsce tras rowerowych.</p> <p>Ponadto oddano do użytku drogę rowerową o dł. 2,06 km wzdłuż ul. Wojska Polskiego.</p>	Budżety jst Fundusze europejskie	I.1. III.2. III.4. IV.5.	
f.	Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego:		<p>W 2014 roku kontynuowana była realizacja „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Bydgoszczy na lata 2007-2015” (Uchwała Nr XLIX/728/09 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 czerwca 2009 roku z późn. zm.), będącego podstawą realizacji projektów rewitalizacyjnych w okresie programowania 2007-2013.</p> <p>W 2014 roku zlecono wykonanie opracowania eksperckiego „Program Rewitalizacji Miast” (w ramach projektu „Program działań dla miejskich obszarów funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia”), w którym przeanalizowano dotychczasowe doświadczenia rewitalizacyjne 9 miast znajdujących się na terenie Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz przeprowadzono diagnozę obszarów</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			miast w zakresie potrzeb rewitalizacyjnych. Dla Bydgoszczy wskazano następujące obszary do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi: Śródmieście, Stary Fordon, Bocianowo, Okole, Wilczak. Dokument ten stanowić będzie podstawę do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji Miast.			
	Rewitalizacja dróg wodnych oraz terenów nadrzecznych w obszarze funkcjonalnym miasta	Wydział Inwestycji Miasta	Na rzecz realizacji zadania w 2014 roku: <ul style="list-style-type: none"> – prowadzono prace modernizacyjne urządzeń hydrotechnicznych, – realizowano projekt „Bydgoski Węzeł Wodny – rewitalizacja bulwarów i nabrzeży, polegająca na przebudowie i budowie umocnień nabrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowie ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego” – w 2014 roku zakończyła się realizacja zadań w ramach 5 z 7 odcinków, pozostałe dwa odcinki obejmujące obszar od mostu Bernardyńskiego do mostu Pomorskiego (lewa strona Brdy) planowane są do realizacji w nowej perspektywie finansowej (planuje się również rozszerzenie zakresu projektu o nowe odcinki), – prowadzono prace modernizacyjne toru regatowego w Brdziejściu, – prowadzono prace przygotowawcze do rewitalizacji strefy nadbrzeżnej Wisły w Fordonie. 	Budżet Miasta Fundusze europejskie	II.7. III.7. III.8. IV.5.	
	Utworzenie turystycznego szlaku wodnego na rzece Brdzie na odcinku Bydgoszcz – Zalew Koronowski instrumentem rozwoju turystyki wodnej w regionie		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			Zadanie jest na etapie rozpoznania uwarunkowań realizacji.
	Rewitalizacja na cele rekreacyjno-sportowe terenów zieleni	Miasto Bydgoszcz ZDMiKP MWiK Sp. z o.o. Stowarzyszenie Odbudowy Bydgoskiej Fontanny „Potop”	Przedsięwzięcia realizowane w 2014 roku to: <ul style="list-style-type: none"> – rewitalizacja Parku Jana Kochanowskiego – prace związane z wycinką drzew i nowym układem ciągów spacerowych, – realizacja nasadzeń na terenie parku nad Starym Kanałem, – budowa fontanny na skwerze Krzysztofa Komedy – stworzenie niepowtarzalnego widowiska łączącego w sobie 3 elementy: wodę, światło i muzykę, – odtworzenie fontanny „Potop” w Parku Kazimierza Wielkiego, – rewitalizacja bulwarów i nabrzeży Bydgoskiego Węzła Wodnego, – prace przygotowawcze do rewitalizacji terenów nadrzecznych Wisły w Starym Fordonie oraz rewitalizacji terenów pogórnicych przy ul. M. Rejewskiego, – zadania realizowane w ramach Programu 5/6. 	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki MWiK Sp. z o.o. Środki prywatne	II.7. III.7. III.8. IV.5.	
	Rewitalizacja terenów śródmiejskich	Miasto Bydgoszcz UKW Inwestorzy prywatni	W ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Bydgoszczy na lata 2007-2015”, w obszarze śródmieścia, w 2014 roku realizowane były następujące projekty podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> – Przebudowa ulic w rejonie Starego Rynku: Trybunalska, Batorego, Niedźwiedzia, Ku Młynom, Farna, Jezuitska, Spichlerna, – Przebudowa obiektów mostowych w rejonie Starego Rynku, – Bydgoski Węzeł Wodny, – Rewitalizacja Parku Jana Kochanowskiego, 	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki	I.3. III.7. III.8.	

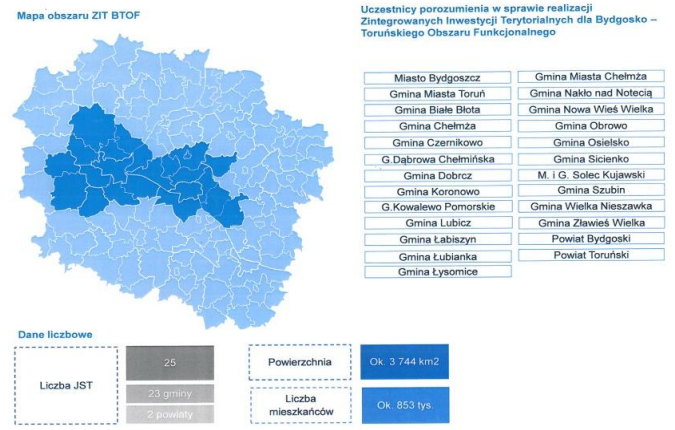
Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu – II etap. <p>Poza ww. projektami wśród zadań mających wpływ na rewitalizację terenów śródmiejskich należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace modernizacyjne i remonty konserwatorskie kamienic (komunalnych i prywatnych), – prace przygotowawcze związane z rewitalizacją: Młynów Rothera, Placu Teatralnego i nieruchomości dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej, – realizację zabudowy w granicach ulic: Mostowa, Grodzka, Stary Rynek, Kręta, Jatki, Podwale, – przebudowę pozostałości części piwnic przy ulicach Mostowa/Spichlerka – zaplecze techniczne Barki Lemara, – budowę wielopoziomowego parkingu na ok. 240 miejsc przy ul. Pod Blankami, – przebudowę ul. Mostowej z fragmentami ul. Grodzkiej, – montaż kamer monitoringu miejskiego, – budowę hotelu o standardzie 4-gwiazdkowym Mercure Bydgoszcz Sepia, – prace przy budowie 16-to piętrowego apartamentowca przy ul. Grottgera, – rozpoczęcie przebudowy dworca kolejowego Bydgoszcz Główna, – przebudowę odcinka ul. Gdańskiej od ul. Chodkiewicza do ul. Kamiennej, – opracowanie dokumentacji projektowej na budowę połączenia drogowego ul. Mazowieckiej i Gdańskiej oraz prace koncepcyjne związane z rewitalizacją ul. Cieszkowskiego, – opracowanie dokumentacji projektowej na budowę stałego pomostu widokowego na wysokości amfiteatru Opery Nova. 	<p>prywatne</p> <p>Budżet Państwa</p>		
	Rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich	<p>Miasto Bydgoszcz</p> <p>Inwestorzy Prywatni</p>	<p>W ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Bydgoszczy na lata 2007-2015” obszarami wsparcia dla interwencji w sferze mieszkalnictwa są osiedla: Kapuściska, Leśne, Wyżyny. Projekty podstawowe, które realizowane były w 2014 roku to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Odnowienie zasobów SM „Budowlani” na osiedlu „Wyżyny” i „Osiedle Leśne” – II i III etap, – Rewitalizacja otoczenia Stadionu Miejskiego w Bydgoszczy poprzez odnowienie niektórych budynków i otoczenia ulic Gdańskiej, Świerkowej, Bukowej, 11 Listopada, Czerkaskiej i Modrzewiowej oraz montaż systemu wideomonitoringu. <p>Ponadto należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsięwzięcia związane z rewitalizacją Starego Fordonu, – rewitalizację zabytkowych budynków koszarowych przy ul. Powst. Warszawy – adaptacja na lofy, – projekty realizowane na Okolu: oddanie do użytku budynków mieszkalnych BTBS Sp. z o.o. przy ul. Grunwaldzkiej oraz rozbudowa Biznes Parku przy ul. Kraszewskiego, – zadania realizowane w ramach Programu 5/6. 	<p>Budżet Miasta</p> <p>Środki prywatnych inwestorów</p>	<p>I.3.</p> <p>III.7.</p> <p>III.8.</p>	
g.	Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta	Miasto Bydgoszcz	<p>Zadania realizowane przez Miasto w 2014 roku na rzecz gospodarki niskoemisyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrożenie Bazy Danych Zarządzania Energią dla obiektów użyteczności publicznej, – zakończenie budowy pasywnego budynku Centrum Demonstracyjnego Odnawialnych Źródeł 	Budżet Miasta	III.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace przygotowawcze (audyty energetyczne, dokumentacje projektowe itp.) związane z przygotowaniem projektów termomodernizacyjnych obiektów użyteczności publicznej i komunalnego zasobu mieszkaniowego w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020, - wykonanie termomodernizacji obiektów ZS nr 10 przy ul. Karłowicza, - remonty i modernizacja komunalnego zasobu mieszkaniowego, - działania związane z wdrażaniem programu: „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” (program pilotażowy KAWKA), - dofinansowanie prywatnych właścicieli nieruchomości dotyczące zmiany sposobu ogrzewania z węglowego na ekologiczne urządzenia grzewcze, - prace projektowe dotyczące budowy i modernizacji oświetlenia ulicznego w ramach programu SOWA, - projekty na rzecz zmniejszenia emisyjności transportu (m.in.: rozbudowa i modernizacja układu tramwajowego, budowa systemu ITS, zakup nowego taboru autobusowego, działania promujące korzystanie z komunikacji zbiorowej). <p>Ponadto Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. realizował projekt „Przebudowa sieci ciepłowniczych w Bydgoszczy” dofinansowany w ramach POIiŚ 2007-2013, obejmujący modernizację 6,9 km sieci ciepłowniczej na terenie miasta. Efektem realizacji projektu będzie oszczędność energii cieplnej w wyniku ograniczenia strat na przesyłach, a co za tym idzie ograniczenie emisji CO₂.</p> <p>W zakresie gospodarki niskoemisyjnej w Kontrakcie Terytorialnym ujęte zostały zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu mobilności miejskiej/ekologicznego transportu, - Wspieranie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi, - Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych, w ramach których możliwa będzie realizacja zadań na terenie Bydgoszczy. 	NFOŚiGW WFOŚiGW Fundusze europejskie Środki spółek komunalnych		
h.	Ochrona środowiska:					
	Budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego	MKUO ProNatura Sp. z o.o.	W 2014 roku kontynuowane były prace budowlane na terenie Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych oraz obiektach z nim powiązanych. Przedsięwzięcie mające bardzo duże znaczenie dla prowadzenia gospodarki odpadami w obszarze funkcjonalnym miasta realizowane jest w ramach POIiŚ 2007-2013. Zakończenie inwestycji zaplanowane jest na 2015 rok.	Środki Spółki Fundusze europejskie	I.1. III.4. III.6.	Zakres zadania opisany jest w Programie Nr 8.
	Stworzenie wspólnego systemu gospodarki odpadami w obszarze metropolitalnym w oparciu o Zakład	MKUO ProNatura Sp. z o.o.	Kontynuowane były działania zmierzające do objęcia wspólnym systemem gospodarki odpadami w oparciu o Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy dalszych gmin sąsiadujących z Miastem Bydgoszcz.	Budżet Miasta	I.1. III.4. III.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Na koniec 2014 roku Miasto Bydgoszcz miało zawarte porozumienia międzygminne z: Gminą Miasto Toruń, Gminą Dobrcz, Gminą Dąbrowa Chełmińska, Gminą Osielsko, Gminą Sicienko, Gminą Białe Błota, Gminą Solec Kujawski. Prowadzone były działania zmierzające do zawarcia porozumień z: Gminą Nowa Wieś Wielka, Gminą Mrocza, Gminą Lubicz, Gminą Łubianka, Gminą Zławieś Wielka, Gminą Łysomice, Gminą Obrowo, Gminą Wielka Nieszawka, Gminą Lubicz, Gminą Czernikowo. Miasto Bydgoszcz jest otwarte na podjęcie współpracy z innymi gminami. Prowadzone przez MKUO ProNatura Sp. z o.o. działania edukacyjne przybliżają mieszkańcom regionu tematykę związaną z termicznym przekształcaniem odpadów komunalnych. Pozwala to przełamywać obawy mieszkańców związane z termicznym przekształcaniem odpadów i uświadamiać o korzyściach związanych z produkcją energii elektrycznej i ciepłej z odpadów.	Budżety gmin		
	Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej umożliwiającej gminom ościennym korzystanie z bydgoskiego systemu wodno-kanalizacyjnego		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Wspólne działania na rzecz ochrony obszarów cennych przyrodniczo		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Promowanie działań proekologicznych	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	W 2014 roku prowadzone były liczne akcje i konkursy ekologiczne skierowane głównie do dzieci i młodzieży. Ponadto w ramach działań skierowanych do wszystkich mieszkańców miasta, celem propagowania działań proekologicznych zorganizowano m.in. akcje ekologiczne: <ul style="list-style-type: none"> – Europejski Dzień bez Samochodu, – Godzinę dla Ziemi, – Festyn Ekologiczny „Segregujesz Odpady – Zyskujesz”. 	Budżet Miasta	I.1. III.4.	
	Wzbogacenie oferty rekreacyjnej wokół Bydgoszczy	Jst województwa kujawsko-pomorskiego	W ramach zakończonego w 2014 roku projektu "Budowa ścieżek rowerowych w powiecie bydgoskim, chełmińskim i mieście Bydgoszcz", zbudowanych zostało około 22 km ścieżek rowerowych zlokalizowanych w gminach: Unisław, Dąbrowa Chełmińska, Sicienko, Koronowo oraz w Bydgoszczy. Realizacja projektu pozwoliła na stworzenie jednej z najdłuższych tras rowerowych w Polsce.	Budżety jst Fundusze europejskie	I.1. III.4. IV.5.	
						
			Źródło: strona internetowa UMB			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			W 2014 roku zakończony został projekt związany z wytyczeniem i oznakowaniem Wiślanej Trasy Rowerowej w województwie kujawsko-pomorskim.			
i.	Budowa zintegrowanego systemu bezpieczeństwa i ochrony porządku publicznego w obszarze funkcjonalnym miasta:					
	Budowa systemu monitorowania, informowania, ostrzegania i alarmowania	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Przedsięwzięcia realizowane w 2014 roku, związane z rozbudową systemów bezpieczeństwa to: – rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego miasta o kolejne 35 kamer, – montaż 3 radiotelefonów w 2 zakładach zwiększonego i 1 dużego ryzyka wystąpienia awarii, – montaż 3 alarmowych syren elektronicznych, – zakup 10 zestawów komputerowych dla Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy, – działania związane z utrzymywaniem i konserwacją wału przeciwpowodziowego Fordon-Łoskoń.	Budżet Miasta	I.1. IV.6.	
	Modernizacja istniejących i budowa nowych elementów systemu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej, przed podtopieniami, a także dla innych systemów ratowniczych i bezpieczeństwa					
j.	Budowa struktur organizacyjnych i administracyjnych obszaru funkcjonalnego miasta	Miasto Bydgoszcz	W dniu 8 kwietnia 2014 r. podpisane zostało Porozumienie w sprawie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Sygnatariuszami porozumienia jest 25 jst, które zgodnie z Uchwałą Zarządu Województwa Kujawsko Pomorskiego (Uchwała nr 15/463/14 z 08.04.2014 r.) wchodzi w skład obszaru realizacji ZIT wojewódzkiego (Miasto Bydgoszcz, Gmina Miasta Toruń, Gmina Białe Błota, Gmina Chełmża, Gmina Czernikowo, Gmina Dąbrowa Chełmińska, Gmina Dobrcz, Gmina Koronowo, Gmina Kowalewo Pomorskie, Gmina Lubicz, Gmina Łabiszyn, Gmina Łubianka, Gmina Łysomice, Gmina Miasta Chełmża, Gmina Nakło nad Notecią, Gmina Nowa Wieś Wielka, Gmina Obrowo, Gmina Osielesko, Gmina Sicienko, Miasto i Gmina Solec Kujawski, Gmina Szubin, Gmina Wielka Nieszawka, Gmina Zławieś Wielka, Powiat Bydgoski, Powiat Toruński). Celem Porozumienia jest utworzenie Związku ZIT – zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa, służącej realizacji wspólnych działań w ramach ZIT wojewódzkiego. Organami Związku ZIT są: – Komitet Sterujący Związku ZIT, w skład którego wchodzi wszyscy sygnatariusze Porozumienia oraz przedstawiciel IZ RPO WK-P, który pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą. Współprzewodniczącymi KS są Prezydenci Miast Bydgoszczy i Torunia. – Zarząd Związku ZIT, który tworzą Prezydent Miasta Bydgoszczy (Przewodniczący), Prezydent Miasta Torunia (Wiceprzewodniczący) oraz czterech dodatkowych członków wybranych przez Komitet Sterujący (Starosta Toruński, Burmistrz Nakła nad Notecią, Wójt Gminy Łubianka, Burmistrz Solca Kujawskiego). Obsługę Komitetu Sterującego i Zarządu Związku ZIT zapewnia Biuro Związku ZIT funkcjonujące w ramach Urzędu Miasta Bydgoszczy. Pierwsze posiedzenie Komitetu Sterującego odbyło się 8 września 2014 roku, podczas którego	Budżet Miasta Budżety jst – członków ZIT	I.1. I.5. I.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>wybrano czterech dodatkowych członków Zarządu Związku ZIT, przyjęto regulamin Komitetu Sterującego oraz Zarządu Związku ZIT, upoważniono Prezydenta Miasta Bydgoszczy do reprezentacji i podejmowania zobowiązań finansowych na potrzeby realizacji zadań Związku ZIT finansowanych ze środków PO Pomoc Techniczna 2007-2013.</p> <p>Na rzecz prac związanych z tworzeniem struktur dla obszaru funkcjonalnego miasta, w 2014 roku w ramach PO PT, realizowany był projekt „Program działań dla miejskich obszarów funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia w nowej perspektywie finansowej 2014-2020”. Projekt, którego liderem jest Miasto Bydgoszcz, realizowany jest w partnerstwie z: Gminą Miasta Toruń, Powiatem Bydgoskim, Powiatem Toruńskim, Gminą Nakło nad Notecią oraz Gminą Kowalewo Pomorskie. Celem głównym projektu jest przygotowanie partnerów projektu w latach 2013-2014 do nowej perspektywy unijnej 2014-2020 oraz zintegrowanego terytorialnie zarządzania rozwojem w ramach wspólnego obszaru lub obszarów funkcjonalnych. W ramach projektu przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> – delimitację dla miejskiego obszaru funkcjonalnego Bydgoszczy, – delimitację dla miejskiego obszaru funkcjonalnego Torunia, – badanie związków funkcjonalnych i określenie różnych wariantów zasięgu obszaru lub obszarów funkcjonalnych wraz ze wskazaniem powiązań funkcjonalnych pomiędzy bydgoskim i toruńskim miejskim obszarem funkcjonalnym oraz określenie sposobu zarządzania i rozwoju dla tych powiązań, – identyfikację wspólnych celów rozwojowych wraz z opracowaniem strategii dla danego obszaru funkcjonalnego, – wsparcie w zakresie przygotowania propozycji projektów wraz z dokumentacją dla przedsięwzięć, które mają być finansowane ze środków funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. <p>Efektami pracy były również opracowania eksperckie prezentujące wnioski z delimitacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Strategia ZIT BTOF, – Strategia Rozwoju Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego, – Strategia Rozwoju Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego, – Strategia Rozwoju Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego, – Studium Uwarunkowań Rozwoju Przestrzennego Obszarów Funkcjonalnych BTOF, – Program strategiczny gospodarka i rynek pracy, w tym monitoring podaży i popytu na pracę, – Program Rewitalizacji Miast, – Program rozwoju szkolnictwa wyższego, – Program zabezpieczenia opieki zdrowotnej dla mieszkańców. <p>Ponadto ze środków PO PT sfinansowane zostało opracowanie „Aktywizacja społeczno-gospodarcza terenów leżących nad zbiornikami i ciekami wodnymi w Bydgosko-Toruńskim Obszarze Funkcjonalnym (BTOF)” – projekt realizowany na rzecz Związku ZIT.</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi																																						
1	2	3	4	5	6	7																																						
			<p>Od 2 czerwca 2014 roku w Wydziale Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnego funkcjonuje nowy referat – Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, który pełni funkcję Biura ZIT, zgodnie z zapisami Porozumienia z dnia 8 kwietnia 2014 roku oraz regulaminów wewnętrznych uchwalonych przez Komitet Sterujący Związku ZIT.</p> <p>Mapa obszaru ZIT BTOF</p> <p>Uczestnicy porozumienia w sprawie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgoski – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego</p> <table border="1"> <tr><td>Miasto Bydgoszcz</td><td>Gmina Miasta Chełmża</td></tr> <tr><td>Gmina Miasta Toruń</td><td>Gmina Nakło nad Notecią</td></tr> <tr><td>Gmina Białe Błota</td><td>Gmina Nowa Wieś Wielka</td></tr> <tr><td>Gmina Chełmża</td><td>Gmina Obrowo</td></tr> <tr><td>Gmina Czernikowo</td><td>Gmina Osielesko</td></tr> <tr><td>G. Dąbrowa Chełmińska</td><td>Gmina Sicienko</td></tr> <tr><td>Gmina Dobrcz</td><td>M. i G. Sołec Kujawski</td></tr> <tr><td>Gmina Koronowo</td><td>Gmina Szubin</td></tr> <tr><td>G. Kowalewo Pomorskie</td><td>Gmina Wielka Nieszawka</td></tr> <tr><td>Gmina Lubicz</td><td>Gmina Zławieś Wielka</td></tr> <tr><td>Gmina Łabiszyn</td><td>Powiat Bydgoski</td></tr> <tr><td>Gmina Lubianka</td><td>Powiat Toruński</td></tr> <tr><td>Gmina Lysomice</td><td></td></tr> </table> <p>Dane liczbowe</p> <table border="1"> <tr><td>Liczba JST</td><td>25</td><td>Powierzchnia</td><td>Ok. 3 744 km²</td></tr> <tr><td></td><td>23 gminy</td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>2 powiaty</td><td>Liczba mieszkańców</td><td>Ok. 853 tys</td></tr> </table> <p>Źródło: strona internetowa ZIT http://www.zit.btof.pl/</p>	Miasto Bydgoszcz	Gmina Miasta Chełmża	Gmina Miasta Toruń	Gmina Nakło nad Notecią	Gmina Białe Błota	Gmina Nowa Wieś Wielka	Gmina Chełmża	Gmina Obrowo	Gmina Czernikowo	Gmina Osielesko	G. Dąbrowa Chełmińska	Gmina Sicienko	Gmina Dobrcz	M. i G. Sołec Kujawski	Gmina Koronowo	Gmina Szubin	G. Kowalewo Pomorskie	Gmina Wielka Nieszawka	Gmina Lubicz	Gmina Zławieś Wielka	Gmina Łabiszyn	Powiat Bydgoski	Gmina Lubianka	Powiat Toruński	Gmina Lysomice		Liczba JST	25	Powierzchnia	Ok. 3 744 km ²		23 gminy				2 powiaty	Liczba mieszkańców	Ok. 853 tys			
Miasto Bydgoszcz	Gmina Miasta Chełmża																																											
Gmina Miasta Toruń	Gmina Nakło nad Notecią																																											
Gmina Białe Błota	Gmina Nowa Wieś Wielka																																											
Gmina Chełmża	Gmina Obrowo																																											
Gmina Czernikowo	Gmina Osielesko																																											
G. Dąbrowa Chełmińska	Gmina Sicienko																																											
Gmina Dobrcz	M. i G. Sołec Kujawski																																											
Gmina Koronowo	Gmina Szubin																																											
G. Kowalewo Pomorskie	Gmina Wielka Nieszawka																																											
Gmina Lubicz	Gmina Zławieś Wielka																																											
Gmina Łabiszyn	Powiat Bydgoski																																											
Gmina Lubianka	Powiat Toruński																																											
Gmina Lysomice																																												
Liczba JST	25	Powierzchnia	Ok. 3 744 km ²																																									
	23 gminy																																											
	2 powiaty	Liczba mieszkańców	Ok. 853 tys																																									

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba mieszkańców Bydgoszczy	osoby	361 254	359 428	bd.			GUS BDL
2	Saldo migracji	osoby	-1 075	-986	bd.		IV.1.	GUS BDL

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	Zatrudnienie w sektorze usług (obejmujące wg PKD-2007: handel, transport i gospodarkę magazynową, zakwaterowanie i gastronomię, informację i komunikację, działalność finansową i ubezpieczeniową, obsługę rynku nieruchomości)	osoby	34 398	36 055	bd.		I.1., I.5.	GUS BDL
4	Liczba studentów	osoby	(2012/2013) 39 741	(2013/2014) 35 835	bd.		I.2.	US
5	Liczba pasażerów odprawionych z bydgoskiego lotniska	osoby	340 024	343 726	289 329		I.1., III.3.	PLB
6	Liczba stałych połączeń z portami lotniczymi krajowymi/zagranicznymi	szt.	1/5	0/5	1/5		I.1., III.3.	PLB
7	Liczba hoteli 4- i 5-gwiazdkowych	szt.	3 + 1	3 + 1	bd.		I.4., I.5., II.7., IV.9.	GUS
8	Średni czas podróży do innych ośrodków metropolitalnych (samochód/pociąg – liczba godzin)						I.1., III.3.	
	w kraju	godz.	Gdańsk 1,9/1,8 Poznań 1,9/1,7 Łódź 3,2/3,9 W-wa 3,8/3,3 Szczecin 3,6/4,4 Wrocław 4,2/4,2 Katowice 5,7/6,3 Kraków 6,4/6,6	Gdańsk 1,9/1,8 Poznań 1,9/1,7 Łódź 3,0/3,7 W-wa 3,4/3,3 Szczecin 3,5/4,5 Wrocław 4,2/4,3 Katowice 5,4/6,9 Kraków 5,7/7,0	Gdańsk 1,9/1,5 Poznań 1,9/1,6 Łódź 2,5/3,2 W-wa 2,9/3,2 Szczecin 3,6/4,6 Wrocław 4,1/4,1 Katowice 4,7/6,8 Kraków 5,6/6,9		www.pkp.pl www.google.pl	
	za granicą	godz.	Berlin 4,2/ 4,5 Praga 6,9/10,3 Wiedeń 9,3/11,4 Mińsk 10,4/14,2 Budap.10,7/18,6 Kijów 14,5/22,7	Berlin 4,2/ 4,8 Praga 6,4/10,6 Wiedeń 8,9/12,0 Mińsk 9,0/13,0 Budap.10,0/14,3 Kijów 12,4/21,6	Berlin 4,3/ 4,4 Praga 6,6/10,4 Wiedeń 8,5/11,2 Mińsk 9,0/14,4 Budap.9,8/13,3 Kijów 12,2/21,7		www.pkp.pl www.google.pl	

Podsumowanie:

Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz jest programem interdyscyplinarnym łączącym przedsięwzięcia z różnych dziedzin, mających istotne znaczenie dla postrzegania miasta jako silnego ośrodka krajowego i międzynarodowego. Jednocześnie wiele zadań ujętych w programie wpływa w znaczący sposób na realizację założonych celów innych programów Strategii. Dlatego też część zadań zapisanych w Programie Metropolitalna Bydgoszcz pokrywa się z zadaniami w pozostałych programach sektorowych.

W Programie ujętych jest 10 przedsięwzięć oraz 46 zadań głównych. W 2014 roku podejmowane były działania na rzecz wszystkich przedsięwzięć oraz realizowanych było 41 zadań (89,1%), w tym 34 finansowane lub współfinansowane były z budżetu miasta, natomiast nie rozpoczęto rzeczowej realizacji 5 zadań.

Wśród zadań realizowanych w roku ubiegłym, mających znaczący wpływ na osiągnięcie przyjętych w programie celów i zakładanych efektów (wzmocnienie roli Bydgoszczy jako silnego ośrodka o znaczeniu krajowym i międzynarodowym oraz integracja miejskiego obszaru funkcjonalnego) należy wymienić:

- podpisanie porozumienia w sprawie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
- realizację prestiżowych imprez kulturalnych i sportowych,
- działania związane z budową drogi ekspresowej S5,
- rozwój połączeń lotniczych,
- zmodernizowanie linii kolejowej nr 18 pomiędzy Bydgoszczą i Toruniem,
- rozwój firm w branży IT,
- rozwój bydgoskich uczelni (modernizacja zaplecza naukowego oraz uruchamianie nowych kierunków studiów),
- rozpoczęcie działalności Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.,
- budowę zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych,
- działania związane z rewitalizacją i promocją Bydgoskiego Węzła Wodnego,
- szeroko zakrojone działania promocyjne.

W zakresie mierników monitorujących realizację programu, niestety dla większości z nich brak jest jeszcze oficjalnych danych statystycznych za 2014 rok. Na podstawie cząstkowych danych (dla krótszych okresów sprawozdawczych) można jednak stwierdzić, że w zakresie zmian demograficznych w dalszym ciągu występowały niekorzystne trendy. Natomiast pozytywne tendencje notowane są w zakresie zatrudnienia w sektorze usług.

Poprawa sytuacji nastąpiła w zakresie czasu przejazdu z Bydgoszczy do innych ośrodków w kraju, w ruchu samochodowym do Łodzi, Warszawy, Katowic i Krakowa, a w ruchu kolejowym do Gdańska i Poznania. Natomiast niepokojącym jest spadek liczby pasażerów odprawionych z bydgoskiego lotniska (sytuacja w tej dziedzinie powinna się poprawić w latach następnych w związku z planami rozwoju siatki połączeń, w tym połączenia do Frankfurtu).

Istotnym czynnikiem, który może wpłynąć na efekty realizacji programu, jest kwestia problemów związanych ze współpracą miast i gmin na rzecz rozwoju obszaru funkcjonalnego, a w szczególności budowy struktur organizacyjnych, co było sygnalizowane na etapie budowy programu jako potencjalny czynnik ryzyka. Pomimo podpisanego w 2014 roku porozumienia w sprawie ZIT, na początku 2015 r. wystąpiły problemy z jego organizacją.

III.2. Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy

Cel programu:

Celem programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców Bydgoszczy oraz zwiększenie atrakcyjności zamieszkania.

Koordynator programu:

Miejska Pracownia Urbanistyczna

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Stworzenie atrakcyjnej oferty terenów pod budownictwo mieszkaniowe odpowiadającej różnorodnym potrzebom mieszkańców, umożliwiającej rozwój zróżnicowanych form budownictwa mieszkaniowego:					
	Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów z funkcją mieszkaniową, szczególnie dla terenów wskazanych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bydgoszczy jako strategiczne obszary pod rozwój budownictwa mieszkaniowego	Miejska Pracownia Urbanistyczna	<p>W roku 2014 w Miejskiej Pracowni Urbanistycznej trwały prace nad 36 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Wśród nich należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opracowywanie m.p.z.p. „Fordon-Grussa”, który umożliwi skomunikowanie terenu Górnego Tarasu, dla którego na etapie prac projektowych znajdują się 3 kolejne m.p.z.p. tj. „Fordon-Bieszczadzka”, „Fordon-Alpejska”, „Fordon Świętokrzyska”. – Opracowywanie m.p.z.p. „Jachcice-Wschód”, w którym przewiduje się możliwość wybudowania docelowo ok. 250 domów w zabudowie jednorodzinnej oraz ok. 2.400 mieszkań w zabudowie wielorodzinnej. <p>W roku 2014 uchwalony został 1 plan miejscowy dotyczący terenów zabudowy mieszkaniowej – m.p.z.p. „Miedzyń-Żyzna” (uchwała nr IV/25/14 z 30.12.2014 r.).</p>	Budżet Miasta	III.7.	
	Przeprowadzanie podziałów geodezyjnych i niezbędnych regulacji własnościowych gruntów na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe	Wydział Mienia i Geodezji	Zadanie realizowane m.in. w ramach przygotowania oferty nieruchomości miejskich – opisane w pkt. b.	Budżet Miasta	III.7.	
	Budowa sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego oraz rozwój systemu	ZDMiKP	Największym terenem z rezerwą pod budownictwo mieszkaniowe jest Fordon. Dla poprawy skomunikowania terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w 2014 roku rozpoczęto prace	Budżet Miasta	III.2. III.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	komunikacji na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe	Gestorzy sieci	<p>projektowe dotyczące budowy ulic: Jasinieckiej, Trybowskiego, Matki Teresy z Kalkuty oraz Bydgoskich Olimpijczyków. Prace budowlane planowane są na 2015 rok.</p> <p>Zgodnie z Planami Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych terenami największych inwestycji z zakresu budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych są osiedla: Oplawiec, Fordon i Czyżkówko – tereny realizacji budownictwa mieszkaniowego. W 2014 roku MWiK Sp. z o.o. wybudował nowe sieci m.in. w Oplawcu, na Piaskach, na Czyżkówku i w Fordonie.</p> <p>Pozostali gestorzy, zaopatrujący mieszkańców w energię elektryczną, gaz i ciepło, realizowali zadania zgodnie z zapotrzebowaniem inwestorów. Nowe sieci związane z potrzebami budownictwa mieszkaniowego realizowane były m.in. na osiedlach: Fordon, Zawisza, Czyżkówko, Skrzetusko, Bartodzieje.</p>	Środki gestorów sieci	IV.1.	
b.	Wspieranie realizacji budownictwa mieszkaniowego:					
	Wspieranie Bydgoskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego poprzez aporty nieruchomości oraz poręczenia i gwarancje kredytowe	WZBM Zespół ds. Nadzoru Właścicielskiego	<p>W 2014 roku nie były podejmowane uchwały w sprawie przekazania aportów, nie udzielono też poręczeń kredytu dla Bydgoskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Natomiast Miasto dokapitalizowało Spółkę kwotą 1,5 mln zł z przeznaczeniem na sfinansowanie wkładu własnego na realizację mieszkań przy ul. gen. T. Bora-Komorowskiego. Ponadto w budżecie miasta zarezerwowane były środki związane z poręczeniem kredytów zaciągniętych przez BTBS Sp. z o.o. na budowę mieszkań – 9 umów poręczeniowych z lat 1998-2012.</p>	Budżet Miasta	IV.1.	
	Stworzenie oferty działek miejskich przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe	Wydział Mienia i Geodezji	<p>Wydział Mienia i Geodezji przygotowuje oferty miejskich nieruchomości przeznaczonych do zbycia pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne.</p> <p>Od 2013 roku realizowany jest program „Zbuduj swój dom w Bydgoszczy”. Program dotyczy wyłącznie działek pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i ma zachęcić wszystkich, którzy myślą o budowie własnego domu, aby pozostali w Bydgoszczy zamiast osiedlać się na terenach podmiejskich. Zgodnie z zasadami programu, po wylicytowaniu działki, nabywca wpłaca 25% wartości wylicytowanej kwoty (pierwsza opłata) i przystępuje do aktu notarialnego, nabywając od Miasta Bydgoszczy prawo wieczystego użytkowania na 99 lat. Następnie wnosi opłaty roczne w wysokości 1% od ceny sprzedaży (do opłat jest doliczany podatek VAT obowiązujący w dniu zbycia działek). Nabywca zobowiązany jest do wyznaczenia terminu zakończenia zabudowy (5 lat od dnia nabycia w formie aktu notarialnego) oraz przedłożenia przez inwestora harmonogramu prac budowlanych (najpóźniej w terminie 1 roku od dnia podpisania umowy notarialnej). Natomiast Miasto ponosi koszty związane z: wykonaniem operatu szacunkowego, podziałem geodezyjnym, ogłoszeniem przetargu, wpisem do księgi wieczystej prawa użytkowania wieczystego. Ponadto zwalnia się z podatku od nieruchomości nowo wybudowane budynki mieszkalne jednorodzinne na okres 5 lat.</p> <p>W 2014 r. zostało oddanych w użytkowanie wieczyste 12 nieruchomości o łącznej pow. 1,2 ha (działki przy ulicach: Oplawiec, Bartoszcze, Piaski, Ordynackiej, Jaskółczej) oraz rozstrzygnięto 4 przetargi (działki przy ulicach: Mińskiej, Siedleckiej, Warneńczyka, Oplawiec).</p>	Budżet Miasta	IV.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Przygotowywana była również oferta nieruchomości przeznaczonych do zbycia pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne. Na liście działek przeznaczonych do sprzedaży pod budownictwo wielorodzinne znajdują się obecnie działki położone w Śródmieściu, na Szwederowie, Błoniu, Górzyszkowie oraz w Fordonie. Są to głównie nieruchomości zabudowane budynkami w złym stanie technicznym, planowanymi do rozbiórki z przeznaczeniem pod zabudowę plombową bądź też pod niewielkie budynki mieszkalne. W roku 2014 r. zostało zbytych 8 działek o łącznej pow. 2.782 m ² .			
	Realizacja inwestycji mieszkaniowych na terenie miasta z wykorzystaniem instrumentów partnerstwa publiczno-prywatnego		Zadanie nie było realizowane w 2014 r.			
c.	Stworzenie odpowiedniej bazy lokalo- wej w celu zapewnienia mieszkań ro- dzinom z budynków zagrożonych ka- tastrofą budowlaną, wykwaterywowa- nym w związku z inwestycjami miej- skimi oraz dla osób będących w trud- nej sytuacji mieszkaniowej i material- nej:					
	Zwiększenie liczby lokali socjalnych poprzez przekwalifikowania lokali o niższym standardzie w istniejącym zasobie mieszkaniowym miasta oraz poprzez realizację budownictwa socjalnego w nowych lokalizacjach	Wydział Inwestycji Miasta ADM Sp. z o.o. WGKiOŚ	Z uwagi na wzrost zapotrzebowania na lokale socjalne, co bezpośrednio związane jest ze wzrostem liczby wydawanych wyroków z orzeczonym prawem do otrzymania takiej formy pomocy, baza lokali socjalnych jest systematycznie powiększana. W 2014 roku rozpoczęte zostały prace związane z przygotowaniem do realizacji inwestycji „Modernizacja budynku przy ul. Techników 2 – lokale socjalne” – rozpoczęto opróżnianie budynku oraz zlecono wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Planuje się przebudowę obiektu i powstanie 47 samodzielnych lokali mieszkalnych socjalnych, w tym 8 mieszkań chronionych. Zadanie przewidziane jest do realizacji w latach 2014-2016. Jednocześnie sukcesywnie dokonywano przekwalifikowań lokali mieszkalnych o niskim standardzie technicznym na lokale socjalne. W 2014 roku, komisja powołana ds. wyznaczania lokali socjalnych, z mieszkaniowego zasobu Miasta przekwalifikowała na lokale socjalne 77 lokali, natomiast 2 lokale socjalne zostały przekwalifikowane na lokale mieszkalne. W zasobie mieszkaniowym Miasta znajduje się 1.080 lokali socjalnych.	Budżet Miasta	IV.1. IV.7.	
	Tworzenie lokali zamiennych w miejskim zasobie mieszkaniowym	ADM Sp. z o.o. WGKiOŚ	Zwiększenie liczby remontowanych pustostanów pozwoliło na zintensyfikowanie działań w zakresie realizacji zobowiązań gminy do zabezpieczenia lokali zamiennych zarówno z tytułu wykwaterowań z budynków przeznaczonych do rozbiórki na mocy decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego jak i wykwaterowań z budynków przeznaczonych do opróżnienia w związku z inwestycjami Miasta. Zadania te są traktowane priorytetowo i są prowadzone sukcesywnie. W rezultacie prowadzonych przez zarządzającego czynności na dzień 31.12.2014 r. decyzją Powia-	Budżet Miasta	IV.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>towego Inspektora Nadzoru Budowlanego objętych było 10 budynków, w których zamieszkiwały 22 rodziny, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 6 rodzinom z 3 budynków zostały wskazane lokale zamienne, – w stosunku do 4 rodzin prowadzone jest postępowanie eksmisyjne, – w stosunku do 6 budynków z 12 rodzinami prowadzone jest przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dodatkowe postępowanie wyjaśniające. <p>Krótkotrwały brak lokali zamiennych związany jest głównie ze zwiększonym zapotrzebowaniem na realizację wykwaterowań z budynków przewidzianych do opróżnienia w związku z inwestycjami Miasta lub ze zmianą ich funkcji i sposobu użytkowania. Prowadzone były działania zmierzające do zabezpieczenia lokali zamiennych dla lokatorów budynków przeznaczonych do modernizacji przy ul. Techników 2 i Łukasiewicza 5 oraz rozbiórki w związku z planowaną budową linii tramwajowej w ulicy Kujawskiej oraz rozbudowa ul. Grunwaldzkiej.</p>			
	Likwidacja pustostanów poprzez wykonanie remontów i wyznaczenie w nich lokali socjalnych oraz lokali wynajmowanych na czas nieoznaczony, a także sprzedaż lokali znajdujących się we wspólnotach mieszkaniowych na zasadach wolnorynkowych	ADM Sp. z o.o.	<p>Zgodnie z uchwałą w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Bydgoszczy na lata 2012-2016 (Nr XXIV/474/12 z 28.03.2012 r.), największe kwoty na zadania remontowe wydatkowane są na remonty pustostanów, co pozwala na sukcesywne zmniejszanie ich liczby. W 2014 roku wyremontowano 160 wolnych lokali. Zagospodarowanie pustostanów dokonywane jest na podstawie ich selekcji pozwalającej określić, które lokale:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mogą zostać wskazane osobom uprawnionym bez konieczności wykonania remontu, – mogą zostać wskazane osobom uprawnionym po przeprowadzeniu remontu, – mogą być przekwalifikowane na lokale socjalne lub pomieszczenia tymczasowe, – mogą być przeznaczone do sprzedaży na wolnym rynku, – winny zostać przeznaczone na powiększenie mieszkań sąsiednich, na wniosek ich najemców, – winny zostać przeznaczone do przekwalifikowania na pomieszczenia gospodarcze albo do likwidacji. <p>Pustostany o uregulowanym stanie prawnym, wymagające wysokich nakładów na remonty i niestanowiące lokali zamiennych dla rodzin z budynków objętych nakazem opróżnienia na mocy decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru, przeznaczone są do zbycia w trybie przetargowym za cenę rynkową wynikającą z wyceny rzeczoznawcy.</p>	Budżet Miasta	IV.1.	
	Utworzenie niezbywalnego zasobu mieszkaniowego Miasta	<p>Wydział Mienia i Geodezji</p> <p>Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony</p>	<p>Zagadnienia związane z zasobem mieszkaniowym reguluje uchwała Nr XXIV/483/12 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28.03.2012 r. w sprawie zasad sprzedaży na rzecz najemców lokali mieszkalnych oraz domów jednorodzinnych stanowiących własność Miasta Bydgoszczy oraz zbywania udziałów w częściach wspólnych nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi. W myśl przytoczonego aktu prawa miejscowego sprzedaż lokali mieszkalnych stanowiących własność Miasta Bydgoszczy dotyczy budynków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w których rozpoczęto proces sprzedaży lokali mieszkalnych i gdzie funkcjonują już wspólnoty mieszkaniowe, – w których nie rozpoczęto jeszcze procesu sprzedaży lokali mieszkalnych uzyskując, do dnia wejścia w życie przedmiotowej uchwały, zgodę Prezydenta Miasta na jego rozpoczęcie, 	Budżet Miasta	IV.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Srodowiska ADM Sp. z o.o.	– których okres eksploatacji jest dłuższy niż 20 lat, znajdują się w nich wyłącznie lokale mieszkalne i nie rozpoczęto jeszcze procesu sprzedaży lokali, a wszyscy najemcy lokali mieszkalnych są zainteresowani ich wykupem na warunkach określonych w uchwale i złożyli jednocześnie wnioski o wykup. Pozostały zasób mieszkaniowy przeznaczony jest na realizację zadań powierzonych Gminie na mocy ustawy.			
	Realizacja inwestycji mieszkaniowych, w tym przez BTBS Sp. z o.o.	BTBS Sp. z o.o. Developery Spółdzielnie Mieszkaniowe Inwestorzy indywidualni	Z realizowanych w 2014 r. inwestycji mieszkaniowych przez BTBS Sp. z o.o.: – W styczniu oddane zostały do użytku trzy budynki przy ul. Grunwaldzkiej 64, 66 i Pl. Chełmińskim 7. Przedsięwzięcie obejmowało realizację trzech, 5-cio kondygnacyjnych budynków wielorodzinnych, połączonych na poziomie piwnic parkingiem z 54 miejscami postojowymi. W kompleksie powstały 64 mieszkania (w tym mieszkanie usamodzielnienia prowadzone przez Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych). – W listopadzie oddano do użytkowania 38 mieszkań w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. T. Bora-Komorowskiego 22 (w tym mieszkanie usamodzielnienia prowadzone przez Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych). Powstał budynek mieszkalny czterokondygnacyjny, częściowo podpiwniczony, bez garaży, z czterema mieszkaniami dostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych. – Prowadzone były prace przy budowie dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. T. Bora-Komorowskiego 59 i 65 – planowany termin przekazania obiektów do użytkowania – IV kw. 2015 r. W parterach budynków zaprojektowano po 5 mieszkań dla osób niepełnosprawnych. Wśród pozostałych inwestycji mieszkaniowych (budynki wielorodzinne), realizowanych w ubiegłym roku w Bydgoszczy, należy wymienić budowę m.in.: apartamentowca Nordic Haven, Atrium Parku przy ul. Gajowej, kompleksu budynków przy ul. Nakielskiej i Słonecznej, kompleksu szeregowców przy ul. Łobżenickiej, Osiedla Paryskiego w rejonie ul. Pestalozziego, osiedla przy ul. Powstańców Warszawy, budynków na Osiedlu Eskulapa, Osiedla Mozaika na Szvederowie. W 2014 roku oddanych zostało do użytku 1.226 mieszkań, natomiast wydane zostały 142 pozwolenia na budowę 181 budynków mieszkalnych (1.695 mieszkań, w tym 102 w zabudowie jednorodzinnej).	Środki własne BTBS Budżet Miasta partycypacja najemców Kredyt BGK Środki prywatnych inwestorów	IV.1.	
d.	Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń:					
	Poprawa standardu i jakości technicznej wyposażenia istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych: – modernizacja i remonty budynków – likwidacja lokali wspólnych poprzez sukcesywne ich opróżnianie i wy-	ADM Sp. z o.o.	W ramach zadań remontowych wykonano m.in.: – remont elewacji – 3 budynki, – roboty zabezpieczające elementy konstrukcji – 4 budynki, – remonty pokryć dachowych – 51 budynków, – remont instalacji elektrycznej – w 29 budynkach i 169 lokalach mieszkalnych, – remont wewnętrznej instalacji c.o. i c.w. – 1 budynek,	Budżet Miasta NFOŚiGW WFOŚiGW	III.4. III.7. IV.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	<p>najmowanie, jako samodzielnych lokali mieszkalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - likwidacja zasobu substandardowego i technicznie zdegradowanego - likwidacja pustostanów 		<ul style="list-style-type: none"> - remont instalacji wod.-kan. – w 25 budynkach, - wymianę stolarki okiennej – 416 szt., - wymianę stolarki drzwiowej – 41 szt., - roboty ogólnobudowlane – 66 robót, - remont klatek schodowych – 8 szt., - roboty zduńskie – 158 szt., - remont instalacji gazowej – w 1 budynku (6 lokali) i w 5 innych lokalach mieszkalnych, - remont i modernizacja pustostanów – 160 szt. <p>W ramach modernizacji w 2014 r. m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyłączono 5 budynków do miejskiej sieci wodociągowej oraz opracowano dla 3 budynków dokumentację projektową przyłączenia do miejskiej sieci wodociągowej, - podłączono 3 budynki do miejskiej sieci kanalizacyjnej oraz opracowano dla 1 budynku dokumentację projektową podłączenia do miejskiej sieci kanalizacyjnej, - przyłączono 4 budynki do sieci gazowej i wyposażono 22 lokale mieszkalne w instalację gazową oraz opracowano dla 5 budynków dokumentację projektową wyposażenia ich w instalację gazową, - wyposażono 11 lokali mieszkalnych w ogrzewanie gazowe przy jednoczesnej likwidacji pieców kaflowych, - ulepszono 5 lokali mieszkalnych poprzez wydzielenie w ich obrębie pomieszczeń sanitarnych, - wyposażono 4 budynki w instalację monitoringową oraz 1 budynek w instalację domofonową, - wymieniono kotły gazowe w kotłowniach lokalnych w 2 budynkach, - przebudowano linię napowietrzną, linię oświetleniową i przyłączy linii napowietrznej – dla 1 budynku, - docieplono i wymieniono stolarkę okienną w 3 budynkach, a dla 17 budynków opracowano dokumentację projektową na docieplenie przegród i wymianę stolarki, - dla 7 budynków opracowano dokumentację projektową podłączenia do miejskiej sieci ciepłej, wyposażenia w instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, - opracowano dla 16 pustostanów dokumentację projektową na przebudowę lokali mieszkalnych wraz z wewnętrzną infrastrukturą techniczną wod.-kan., c.o., gazu, instalacją elektryczną. <p>W ramach likwidacji zasobu substandardowego i technicznie zdegradowanego zlikwidowano poprzez rozbiórkę 18 obiektów, w tym 6 budynków mieszkalnych, 8 budynków gospodarczych, 3 wiaty i 1 obiekt użytkowy oraz opracowano projekty rozbiórek 27 obiektów, w tym 14 budynków mieszkalnych, 12 budynków gospodarczych i 1 garażu. Fizyczna likwidacja obiektów wpłynęła znacznie na poprawę wizerunku miasta, rozbiórce uległy opróżnione, zniszczone budynki nie tylko frontowe, ale również obiekty gospodarcze usytuowane na zapleczach budynków.</p> <p>W związku z uzyskaniem przez Miasto Bydgoszcz zapewnienia dofinansowania z WFOŚiGW w Toruniu działań termomodernizacyjnych w ramach programu „Likwidacja niskiej emisji wspierająca</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii - program pilotażowy KAWKA I na lata 2014-2015”, rozpoczęto pierwszy etap prac tj. opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla 15 budynków (ul. Jasna 2 i 25, Warmińskiego 11, Dworcowa 89, Sobieskiego 9 i 11, Poznańska 16 i 17, Nakielska 22, Ugory 19, Ob. Bydgoszczy 14 i 16) objętych tym programem. Przedsięwzięcie polega na dociepleniu przegród budowlanych, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej, wyposażeniu budynku w instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, podłączeniu do miejskiej sieci ciepłej oraz likwidacji obecnych źródeł grzania, a zwłaszcza pieców kaflowych. W grudniu 2014 roku umowa o dofinansowanie została podpisana.			
	Prywatyzacja komunalnego zasobu mieszkaniowego, prowadząca w efekcie do poprawy stanu technicznego lokali i budynków	Wydział Mienia i Geodezji	<p>W 2014 roku z zasobu komunalnego mieszkaniowego wyodrębniono i sprzedano 200 mieszkań. Lokale sprzedano z zastosowaniem następujących bonifikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 98% - 137 lokali, - 90% - 48 lokali, - 70% - 15 lokali. <p>Sprzedaż lokali realizowana była w oparciu o przepisy uchwały Nr XXIV/483/12 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28.03.2012 r. w sprawie zasad sprzedaży na rzecz najemców lokali mieszkalnych oraz domów jednorodzinnych stanowiących własność Miasta Bydgoszczy oraz zbywania udziałów w częściach wspólnych nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi. Nie bez znaczenia na proces wyodrębniania i sprzedaży lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego będzie miała regulacja stanów prawnych wspólnot mieszkaniowych, które uczestniczą w zainicjowanych przez Miasto postępowaniach dotyczących sporządzania inwentaryzacji technicznej budynków i prostowania na jej podstawie udziałów posiadanych przez właścicieli wyodrębnionych lokali. Działania te skutkować będą w przyszłości dużymi uproszczeniami i przyspieszeniem w realizowaniu postępowań związanych z wyodrębnianiem i sprzedażą lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców.</p> <p>Natomiast w oparciu o założenia zawarte w uchwale Nr XXIV/474/12 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28.03.2012 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Bydgoszczy na lata 2012-2016, prowadzone są działania zmierzające do ujednoczenia form własności w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych poprzez sprzedaż wolnych lokali mieszkalnych w trybie przetargowym za cenę rynkową wynikającą z wyceny rzeczoznawcy. Do zbycia przeznaczone są mieszkania o uregulowanym stanie prawnym, wymagające wysokich nakładów na remonty i niestanowiące lokali zamiennych dla rodzin z budynków objętych nakazem opróżnienia na mocy decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego ze względu na stwierdzone przez organ nadzoru zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia. W 2014 roku Prezydent Miasta wydał zgodę na sprzedaż w drodze przetargu 27 wolnych lokali usytuowanych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.</p>	Budżet Miasta	IV.1.	
	Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania	Miasto Bydgoszcz Miesz-	Zadanie wdrażane było poprzez realizację przedsięwzięć w ramach budżetu obywatelskiego – Program 5/6 oraz w ramach inicjatyw lokalnych – Program 25/75. Do realizacji tego zadania przyczyniają się również prace związane z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenów zieleni oraz działania prowadzone przez zarządców i właścicieli nieruchomości mieszkaniowych (remonty elewacji, zago-	Budżet Miasta Środki	III.7. IV.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		kańcy Zarządcy nieruchomości	spodarowanie terenów wokół nieruchomości, zagospodarowanie podwórek). Ponadto wykonano przebudowę ul. Bośniackiej i Fałata oraz rozpoczęto prace dokumentacyjne dotyczące budowy ulic: Jasinieckiej, Trybowskiego, Matki Teresy z Kalkuty, Bydgoskich Olimpijczyków.	mieszkańców		
e.	Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrotworcze, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne:					
	<p>Rewitalizacja przestrzeni publicznych Starego Miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenie kompleksowych remontów i modernizacji budynków – wprowadzenie nowej zabudowy, w tym realizacja projektu związanego z zabudową w granicach ulic: Mostowa, Grodzka, Stary Rynek, Kręta, Jatki, Podwale oraz zagospodarowanie Placu Teatralnego – remonty placów i ulic – budowa parkingów kubaturowych na obrzeżach strefy staromiejskiej – zagospodarowanie terenów zieleni – regulacja stanu prawnego nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem polityki w zakresie gospodarowania gminnymi zasobami mieszkaniowymi i usługowymi, a także potrzeb inwestycyjnych Miasta 	<p>Wydział Inwestycji Miasta</p> <p>Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej</p> <p>ADM Sp. z o.o.</p> <p>Miejski Konserwator Zabytków</p> <p>Właściciele kamienic</p> <p>Prywatni</p>	<p>Działania podejmowane w 2014 roku na rzecz rewitalizacji przestrzeni publicznych Starego Miasta to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Remont elewacji wraz z dociepleniem 3 komunalnych budynków mieszkalnych (Świętej Trójcy 20, Zbożowy Rynek 8 i 11) oraz remont pokryć dachowych 2 budynków (ul. Kordeckiego 28, Świętej Trójcy 16). – Remonty konserwatorskie obiektów zabytkowych w strefie staromiejskiej (ul. Niedźwiedzia 11, ul. Podwale 13, ul. Długa 31/Batorego 6, ul. Długa 24, Stary Rynek 16), zadanie realizowane ze wsparciem budżetu miasta (dotacje na prace rewitalizacyjne obiektów wpisanych do rejestru zabytków). – Remonty budynków przy ul. Długiej (nr 1, nr 10, nr 13, nr 14, nr 15, nr 16, nr 17, nr 33, nr 58 – dach, nr 60) wynikające z decyzji nakazowych Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego na podstawie art. 66 Prawa budowlanego. Decyzje takie wydane zostały również dla 2 nieruchomości przy ul. Jezuickiej oraz po 1 przy ulicach Poznańskiej i Przyrzecze. – Remont kamienicy przy ul. Długiej 70. – Rozpoczęcie prac przygotowawczych związanych z rewitalizacją nieruchomości dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej oraz zagospodarowaniem Placu Teatralnego. – Budowa, w granicach ulic: Mostowa, Grodzka, Stary Rynek, Kręta, Jatki, Podwale, czterokondygnacyjnych budynków, w których powstanie nowoczesna przestrzeń handlowo-usługowa, przeszklony pasaż z restauracjami i punktami handlowymi oraz parking podziemny z 38 miejscami, część obiektów została oddana do użytkowania w 2014 roku. – Rozpoczęcie działalności na odrestaurowanej Barce Lemara. – Zakończenie przebudowy pozostałości części piwnic przy ulicach Mostowa/Spichlerka – zaplecze techniczne Barki Lemara. – Remont fontanny na Starym Rynku. – Budowa wielopoziomowego parkingu na ok. 240 miejsc przy ul. Pod Blankami (oddany do użytkowania w styczniu 2015 r.). 	<p>Budżet Miasta</p> <p>Fundusze europejskie</p> <p>Środki prywatnych inwestorów i właścicieli nieruchomości</p>	<p>I.3.</p> <p>III.7.</p> <p>III.8</p>	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		inwestorzy	<ul style="list-style-type: none"> – Wykonanie nowych nawierzchni ulic w obszarze Starego Rynku: Trybunalskiej, Batorego, Niedźwiedzia, Ku Młynom, Farnej, Jezuickiej, Spichlernej, Mostowej z fragmentami ul. Grodzkiej. – Przebudowa mostów: J. Sulimy-Kamińskiego oraz Ku Młynom. – Prace modernizacyjne mostu na jazie w ul. Tamka. – Wykonanie przystanku tramwaju wodnego „Rybi Rynek” w ramach rewitalizacji Bydgoskiego Węzła Wodnego. – Instalacja 6 kamer wideomonitoringu miejskiego. – Wykonanie 6 inwentaryzacji architektoniczno-budowlanych nieruchomości oraz sprostowanie udziałów w częściach wspólnych nieruchomości w 3 Księgach wieczystych budynków Wspólnot Mieszkaniowych (Stary Rynek 1, Mostowa 1/Stary Rynek 7, Kordeckiego 14/Świętej Trójcy 29). 			
	Zakończenie rewitalizacji Wyspy Młyńskiej – Młyny Rothera	Wydział Inwestycji Miasta	W ramach zadania „Zagospodarowanie Młynów Rothera: prace studialne, koncepcyjne i projektowe” planowanego do realizacji w latach 2014-2015, wykonane zostały opracowania: „Funkcje nowego obiektu kulturalnego w Młynach Rothera w Bydgoszczy – konsultacje oraz analiza” oraz „Koncepcja Centrum Kulturowego na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy”, przygotowana została również ekspertyza techniczna z programem robót zabezpieczających obiekty przed dalszą destrukcją.	Budżet Miasta	I.3. III.7. III.8	
	Renowacja „Wenecji Bydgoskiej” (łącznie z zespołami zabudowy przy ul. Świętej Trójcy i ul. Czartoryskiego)		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Rewitalizacja związana z nadaniem nowych funkcji terenów i budynków osiedla „Londynek”		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia, w obszarze objętym ulicami: Gdańska, Focha, Bulwary, Zygmunta Augusta, Artyleryjska	Prywatni Inwestorzy PKP S.A. Wydział Inwestycji Miasta Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji	Wśród zadań realizowanych w 2014 roku należy wymienić: <ul style="list-style-type: none"> – oddanie do użytku hotelu o standardzie 4-gwiazdkowym Mercure Bydgoszcz Sepia ze smart parkingiem przy ul. Focha 20 (otwarcie dla gości nastąpiło w styczniu 2015 r.), <p><i>Hotel Mercure Bydgoszcz Sepia</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p>	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki prywatnych inwestorów i właścicieli nieruchomości Budżet Województwa Kuj.-Pom.	I.3. III.7. III.8	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Publicznej	<ul style="list-style-type: none"> – prace przy budowie 16-to piętrowego apartamentowca w centrum Bydgoszczy nad brzegiem Brdy przy ul. Grottgera, – rozpoczęcie przebudowy dworca kolejowego Bydgoszcz Główna przy ul. Zygmunta Augusta, – zakończenie rewitalizacji nabrzeża lewej strony Brdy na odcinku od mostu Królowej Jadwigi do mostów Solidarności w ramach rewitalizacji Bydgoskiego Węzła Wodnego, – przebudowę odcinka ul. Gdańskiej od ul. Chodkiewicza do ul. Kamiennej, – opracowanie dokumentacji projektowej na budowę połączenia drogowego ul. Mazowieckiej i Gdańskiej (przesunięcie realizacji zadania po 2018 roku), – prace modernizacyjne budynku Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 1 przy ul. Pomorskiej, – w ramach Programu 5/6: wybudowanie siłowni fitness przy ul. Pomorskiej 75 oraz modernizację chodnika w ul. Pomorskiej i Chocimskiej, – opracowanie dokumentacji projektowej na budowę stałego pomostu widokowego na wysokości amfiteatru Opery Nova, – modernizację prywatnych i komunalnych kamienic. 			
	Restauracja secesyjnej zabudowy Bydgoszczy	ADM Sp. z o.o. Wspólnoty mieszkaniowe Miejska Pracownia Urbanistyczna	<p>W ramach zadań realizowanych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych zarządzanych przez ADM Sp. z o.o. należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – renowację i rekonstrukcję balkonów oraz remont dachu budynku przy ul. Cieszkowskiego 11, – renowację elewacji od strony ul. Gdańskiej wraz z kolorystyką elewacji oraz remont dachu budynku przy Placu Wolności 1, – docieplenie wraz z kolorystyką oficyny budynku przy ul. Dworcowej 49, – remont konserwatorski elewacji frontowej, docieplenie pozostałych ścian wraz z kolorystyką elewacji budynku przy ul. Matejki 5, – remont konserwatorski ścian frontowych, docieplenie ścian podwórzowych wraz z kolorystyką budynków przy ul. Długiej 13, 15, 17, – remont konserwatorski elewacji frontowej budynku, docieplenie pozostałych ścian wraz z kolorystyką elewacji, docieplenie ścian przejazdu przy ul. Dworcowej 3, – remont konserwatorski elewacji frontowej budynku i docieplenie pozostałych ścian zewnętrznych wraz z robotami towarzyszącymi przy ul. Dworcowej 5. <p><i>Propozycja rewitalizacji ul. Cieszkowskiego</i></p> <p><i>Źródło: Miejska Pracownia Urbanistyczna</i></p>	Środki własne WM Budżet Miasta Budżet Województwa Kuj-Pom.	I.3. III.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			W 2014 roku podjęta została decyzja o przystąpieniu do rewitalizacji ul. Cieszkowskiego. Miejska Pracownia Urbanistyczna przygotowała trzy alternatywne warianty rewitalizacji ulicy, które były podstawą konsultacji z mieszkańcami. Kolejnym etapem prac będzie opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja prac budowlanych.			
f.	Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych:					
	Rewitalizacja Starego Fordonu	Miasto Bydgoszcz Fundacja dla UKW	<p>W listopadzie 2013 roku Rada Miasta przyjęła „Kierunki rewitalizacji funkcjonalno-przestrzennej Starego Fordonu w Bydgoszczy”. Dokument jest podstawą planistyczną rewitalizacji Starego Fordonu. Kolejnym etapem prac planistycznych jest opracowanie m.p.z.p. - uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla Stary Fordon w Bydgoszczy Rada Miasta podjęła we wrześniu 2014 roku. Pierwszy etap prac rewitalizacyjnych, planowanych do realizacji w latach 2014-2020, obejmujący stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej, w tym na obszarze nabrzeża między mostem Fordońskim, a wałem przeciwpowodziowym, przewiduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowę ciągu pieszo-rowerowego łączącego ul. Promenada ze ścieżką rowerową na wale przeciwpowodziowym wraz z elementami infrastruktury rekreacyjnej (w tym: m.in. ławki, altanki, plac zabaw) oraz oświetlenia i monitoringu terenu, – rewitalizację brzegu Wisły wraz z częściową modernizacją umocnień brzegowych i ostróg (stanowiska postojowe barek funkcyjnych i tramwaju wodnego), – zagospodarowanie terenu pod funkcje rekreacyjne: ścieżki pieszo-rowerowe, boiska sportowe, polany piknikowe, park rowerowy, ścieżki przyrodniczo-edukacyjne (w obszarze Natura 2000). <p>W roku 2014 roku zrealizowano następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonano koncepcję rewitalizacji terenu nadwiślańskiego Starego Fordonu (koncepcja programowo-przestrzenna dla ulic), – zlecono wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej, – na terenie nadwiślańskim wykoszono teren, usunięto odpady, wycięto samosiewy drzew w wieku do 10 lat, a także wykonano cięcia pielęgnacyjne drzew wraz z usunięciem odpadów. <p>W 2014 roku realizowany był przez Fundację dla UKW, w partnerstwie z Miastem Bydgoszcz, projekt „Rynek w Starym Fordonie - powrót do spotkań”, którego celem jest opracowanie przez mieszkańców, urzędników, radnych i zaproszonych ekspertów planu działania ożywienia centralnego miejsca dzielnicy. Projekt współfinansowany z Mechanizmu Finansowego EOG przewidziany jest do realizacji w latach 2014-2016. W roku 2014 uruchomiono kawiarnię społeczną „Cafe Rynek” przy ul. Rynek 6. Udostępniony przez Miasto lokal został wyremontowany przez wolontariuszy oraz więźniów z Zakładu Karnego w Fordonie. Świetlica ma stać się miejscem aktywności i spotkań mieszkańców. Rozpoczęte zostały spotkania konsultacyjne.</p>	Budżet Miasta Fundusze europejskie	I.3. III.7. III.8. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p><i>Kawiarnia społeczna Cafe Rynek</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p> <p>Ponadto w 2014 roku w obszarze Starego Fordonu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach Programu 5/6 uruchomiono system monitoringu miejskiego – zainstalowano 11 kamer, – udzielono dotacji konserwatorskiej na renowację elewacji kościoła pw. Św. Mikołaja, – uporządkowano tereny zielone i dokonano napraw części ciągów pieszo-jezdnych po południowej stronie ul. Bydgoskiej i ul. Sikorskiego. 			
	Rewitalizacja związana z nadaniem nowych funkcji terenów i budynków osiedli barakowych: przy ul. Solnej 12 (9 sztuk), Glinki 147 (15 sztuk), Władysława Bełzy 18 (3 sztuki), XV Dywizji Piechoty Wielkopolskiej 12 (5 sztuk) i Planu 6-letniego 1 (6 sztuk)		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i ładem przestrzennym terenów osiedli mieszkaniowych	<p>Miasto Bydgoszcz</p> <p>Mieszkańcy</p> <p>Zarządcy nieruchomości</p>	<p>W ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Bydgoszczy na lata 2007-2015” z zakresu mieszkalnictwa realizowane były w 2014 roku projekty na osiedlu Wyżyny i na Osiedlu Leśnym.</p> <p>W ramach Programu 5/6 (budżet obywatelski – mieszkańcy wybierają do realizacji zadania, które w największym stopniu odpowiadają na ich potrzeby), na poszczególnych osiedlach realizowane są przedsięwzięcia związane z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i modernizacją infrastruktury. W 2014 roku realizowane były m.in.: chodniki (schody), miejsca parkingowe, kanalizacja deszczowa, wideomonitoring, oświetlenie, place zabaw, zagospodarowanie terenów na cele rekreacyjne, zagospodarowanie zieleni, boiska sportowe.</p> <p>Również w ramach Programu 25/75 (program inicjatyw lokalnych, w którym mieszkańcy pokrywają 25% wartości zadania) realizowane były w 2014 roku zadania poprawiające jakość zamieszkania: przebudowa ulic, budowa miejsc postojowych, budowa ciągu pieszego.</p>	<p>Budżet Miasta</p> <p>Środki prywatne</p>	<p>III.7.</p> <p>III.8.</p> <p>IV.1.</p>	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba mieszkańców Bydgoszczy	osoby	361 254	359 428	bd.			GUS BDL
2	Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	m/1000	401,5	406,1	bd.		IV.1.	GUS BDL
3	Liczba mieszkań oddawanych do użytkowania rocznie	szt.	1 023	1 044	1 226		IV.1.	GUS BDL
4	% powierzchni miasta objętej m.p.z.p.	%	30,9	33,5	33,5		III.7.	GUS BDL

Podsumowanie:

W Programie Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy ujętych jest 6 przedsięwzięć oraz 23 zadania główne. W 2014 roku podejmowane były działania na rzecz wszystkich przedsięwzięć, natomiast nie wszystkie zadania były realizowane. Na 23 zadania zapisane w programie realizowanych było 19 zadań (82,6%, w tym również zadania dla których realizowane były tylko prace projektowe), wszystkie z tych zadań były finansowane lub współfinansowane z budżetu miasta Bydgoszczy. Ze względu na fakt, że są to zadania, na realizację których składa się wiele projektów oraz tzw. „zadania ciągłe”, żadne z nich nie zostało zakończone. Zadania, dla których w roku ubiegłym nie były podejmowane działania to:

- Realizacja inwestycji mieszkaniowych na terenie miasta z wykorzystaniem instrumentów partnerstwa publiczno-prywatnego,
- Renowacja „Wenecji Bydgoskiej” (łącznie z zespołami zabudowy przy ul. Świętej Trójcy i ul. Czartoryskiego),
- Rewitalizacja związana z nadaniem nowych funkcji terenów i budynków osiedla „Londynek”,
- Rewitalizacja związana z nadaniem nowych funkcji terenów i budynków osiedli barakowych: przy ul. Solnej 12 (9 sztuk), Glinki 147 (15 sztuk), Władysława Bełzy 18 (3 sztuki), XV Dywizji Piechoty Wielkopolskiej 12 (5 sztuk) i Planu 6-letniego 1 (6 sztuk).

Wśród przedsięwzięć realizowanych na rzecz zadań zapisanych w programie na szczególną uwagę zasługują:

- realizacja programu „Zbuduj swój dom w Bydgoszczy” – program, którego główną ideą jest zachęcanie mieszkańców do budowy domów na terenie miasta, ma na celu zatrzymanie niekorzystnych trendów migracyjnych mieszkańców miasta na tereny podmiejskie,
- zwiększenie skali prac remontowych i modernizacyjnych komunalnych zasobów mieszkaniowych (w Wieloletniej Prognozie Finansowej miasta Bydgoszczy na modernizację komunalnego zasobu mieszkaniowego na lata 2014-2016 zarezerwowano wydatki w wysokości ponad 19 mln zł)

- oraz działania innych właścicieli i zarządców nieruchomości, które przyczyniają się do poprawy stanu technicznego zasobów mieszkaniowych oraz poprawy jakości zamieszkania,
- rozpoczęcie działań związanych z kompleksowym projektem rewitalizacji Starego Fordonu.

Odnosząc się do wielkości mierników monitorujących efekty realizacji Programu Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy, na pewno bardzo pozytywnym zjawiskiem jest większa niż w latach poprzednich liczba mieszkań oddanych do użytkowania w 2014 roku (wzrost o 17% w stosunku do 2013 roku). Nowe budownictwo mieszkaniowe poza efektem zwiększenia zasobu mieszkaniowego wpływa również na poprawę jakości i ożywienie przestrzeni publicznej, przyczynia się również do rewitalizacji terenów zdegradowanych oraz tworzy miejsca pracy. Nie można jednak ustosunkować się do wskaźnika warunków mieszkaniowych.

Natomiast, w stosunku do roku bazowego zwiększyła się powierzchnia miasta objęta m.p.z.p., co będzie miało wpływ na poprawę zagospodarowania przestrzeni miejskiej.

Pomimo przewidywanego spadku liczby ludności (na koniec września 2014 r. – 358,3 tys. osób), trudno stwierdzić na ile na tę sytuację miały wpływ migracje.

III.3. Program Nr 3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

Cel programu:

- Rozwój współpracy bydgoskich instytucji naukowo-badawczych z miejscowymi przedsiębiorcami w sferze technologii produkcji i świadczonych usług
- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki lokalnej
- Zwiększenie przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz wykorzystanie potencjału absolwentów bydgoskich uczelni
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Bydgoszczy

Koordynator programu:

Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Rozwój zaplecza naukowo-badawczego oraz współpracy instytucji nauki z lokalnymi przedsiębiorcami:					
	Realizacja Regionalnego Centrum Innowacyjności – Regionalne Centrum Transferu i Transformacji Technologii (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego)	UTP	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w ramach tego przedsięwzięcia w 2014 r. powołał jednostkę o nazwie „Regionalne Centrum Innowacyjności – Centrum Transferu Technologii”. Nadano jej regulamin organizacyjny. Kolejne etapy to powołanie rady Nadzorującej i dyrektora Centrum oraz zatrudnienie pracowników.	Środki UTP	I.2. II.1. II.2.	
	Kujawsko-Pomorskie Centrum Bezpiecznej Żywności (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy)		Zadanie nie było realizowane w 2014 r.			
	Centrum Zaawansowanych Technologii Nauk Technicznych (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy)		Zadanie nie było realizowane w 2014 r.			
	Europejskie Centrum Mikotoksyn (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego)	UKW	W ramach przedsięwzięcia rozbudowano istniejący budynek Laboratorium Badawczego Mikotoksyn o pracownię hodowli komórkowych i testów toksyczności Zakładu Fizjologii i Toksykologii Instytutu	Budżet Państwa	I.2. II.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Biologii Eksperymentalnej UKW wraz z infrastrukturą techniczną. Obiekt uzyskał decyzję na użytkowanie.			
	Centrum Nauk Ścisłych, Technicznych i Przyrodniczych (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego)		Zadanie nie było realizowane w 2014 r.			
	Bydgoskie Centrum Rozwoju Naukowo-Technologicznego Przedsiębiorstw – stworzenie struktury 5 laboratoriów mającej na celu wspieranie przedsiębiorstw w zakresie rozwoju technologicznego i adaptacji rozwiązań naukowych w procesach produkcyjnych (Wyższa Szkoła Gospodarki)		Zadanie nie było realizowane w 2014 r.			
	Kreowanie nowych kierunków kształcenia studentów, reagujących elastycznie na długofalowe trendy rynku pracy	Bydgoskie szkoły wyższe Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.	Mając na względzie zmiany społeczno-gospodarcze oraz potrzeby rynku pracy, bydgoskie uczelnie prowadzą działania związane z uruchamianiem nowych kierunków studiów (działania te opisane zostały w Programie Nr 12 Miasto nauki). Działania związane ze zmianą modelu kształcenia zawodowego, który ma odpowiadać nowym potrzebom rynku pracy, podejmowane były m.in. przez BARR. Jednym z działań było inicjowanie spotkań lokalnych firm z uczelniami wyższymi oraz średnimi szkołami zawodowymi. Prowadziła także działania informacyjne dla szkół i uczelni, przedstawiając strukturę bydgoskiej gospodarki oraz promując wiedzę na temat funkcjonujących i rozwijających się branż w mieście. BARR podejmowała inicjatywy klastrowe angażując w te działania oprócz lokalnych przedsiębiorstw również bydgoskie uczelnie wyższe. Ponadto w 2014 r. wdrażany był projekt: „Bydgoska Szkoła BPO”, którego głównym założeniem było szkolenie kadr zgodnie z potrzebami pracodawców oraz kilkumiesięczne praktyki w firmie uczestniczącej w projekcie. Po ukończeniu kursu osoba ze zdobytą wiedzą informatyczną miała osiągnąć kompetencje stanowiące podstawę do pracy w firmie biorącej udział w projekcie. Docelowo całość projektu sfinansowano ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy, co dla firm oznacza bezkosztowe przygotowanie kadr dla ich potrzeb.	Budżety uczelni wyższych Budżet BARR (w tym ze środków budżetu Miasta) Budżet PUP	I.2. II.4. II.5.	
b.	Tworzenie i rozwój wyspecjalizowanych instytucji wspierających i upowszechniających otoczenie biznesu, przedsiębiorczość i innowacje:					
	Budowa Inkubatora Innowacyjności na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego		Zadanie nie było realizowane w 2014 r.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa inkubatora przedsiębiorczości	BPPT Sp. z o.o.	<p>Budowa inkubatora przedsiębiorczości realizowana jest przez Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o. Spółka w 2014 r. uzyskała wszystkie niezbędne pozwolenia na realizację inwestycji oraz dofinansowanie projektu z RPO WK-P na lata 2007-2013. We wrześniu uzyskano pozwolenie na budowę, a już miesiąc później rozpoczęto prace budowlane. Przy ul. Bydgoskich Przemysłowców powstanie 6-kondygnacyjny biurowiec dla początkujących przedsiębiorców, o powierzchni użytkowej wynoszącej 7.000 m². Budynek o nazwie „IDEA Przestrzeń Biznesu” zostanie oddany do użytku we wrześniu 2015 r.</p> <p><i>Źródło: strona internetowa BPPT</i></p>	<p>Środki BPPT Sp. z o.o.</p> <p>Fundusze europejskie</p> <p>Budżet Państwa</p>	II.5.	
	Budowa Centrum Transferu Technologii i Innowacji na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego		Zadanie nie było realizowane w 2014 r.			
	Rozwój działań Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości (AIP)	Fundacja AIP	<p>Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości są praktyczną szkołą prowadzenia biznesu dla nowych przedsięwzięć (tzw. start-up). Dzięki działaniu w ramach Fundacji „Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości”, AIP Bydgoszcz (skupiające inkubatory 4 bydgoskich uczelni: WSG, UTP, UKW i Collegium Medicum UMK) oferuje każdej młodej, pełnoletniej osobie, pragnącej spróbować swoich sił w biznesie, wsparcie w postaci pakietu usług niezbędnych do rozpoczęcia i dalszego prowadzenia własnej działalności. Efektem działań jest większa liczba firm, które po okresie preinkubacji z powodzeniem funkcjonują na rynku tworząc nową siłę napędową lokalnej gospodarki. AIP Bydgoszcz posiada certyfikat jakości ISO 9001:2000.</p> <p>Rozwijając swoją działalność, AIP Bydgoszcz w roku 2014 m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadził konkurs „100 na biznes”, zorganizowany przy współpracy BARR i Funduszu Inwestycyjnego AIP Seed Capital, adresowany do wszystkich osób, które mają innowacyjny pomysł na biznes i potrzebują kapitału na uruchomienie swojego projektu, – wprowadził pakiet korzyści pn. „Benefits4Business”, który umożliwia start-upom dostęp do zniżek i usług, dotychczas przeznaczonych wyłącznie dla firm o uznanej pozycji na rynku. <p>Od początku istnienia pierwszego inkubatora w Bydgoszczy z oferty AIP skorzystało ponad 300 osób, a 8 tys. wzięło udział w organizowanych szkoleniach. Obecnie AIP Bydgoszcz wspiera rozwój niemal 80 firm z różnych branż.</p>	Budżet Fundacji AIP	II.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozwój w Bydgoszczy branż oferujących usługi dla biznesu, m.in. outsourcing procesów biznesowych (BPO) i centra usług wspólnych (SSC)	Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. Bydgoski Park Przemysłowo-Techniczny Sp. z o.o.	<p>Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego (BARR) wspiera rozwój rynku nowoczesnych usług BPO/SSC w Bydgoszczy poprzez szeroko zakrojoną promocję potencjału inwestycyjnego Bydgoszczy, współpracę z już obecnymi w mieście inwestorami z branży w celu zapewnienia im dogodnych warunków dla dalszego rozwoju, przyciąganie nowych inwestycji do Bydgoszczy. Wskutek tych działań znacznie wzrosła rozpoznawalność Bydgoszczy jako silnego ośrodka outsourcingu, co potwierdzają niezależne raporty i podsumowania branżowe. Bydgoszcz coraz mocniej ukierunkowuje się w stronę rozwoju sektora usługowego, specjalizuje się w świadczeniu wyspecjalizowanych usług outsourcingowych dla biznesu. Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL) w raporcie sektorowym za 2014 wymienia Bydgoszcz w „10” największych centrów nowoczesnych usług w Polsce. Znaczący potencjał miasta oraz udowodniona ścieżka sukcesu poparta wysoką jakością świadczonych usług sprawiają, iż Bydgoszcz jest coraz częściej kojarzona z nowoczesnymi usługami IT, finansowymi i call contact center. Outsourcing procesów biznesowych jest branżą, którą zasilają głównie studenci oraz absolwenci bydgoskich uczelni. W sektorze BPO w Bydgoszczy pracuje ponad 7 tys. osób, z czego 70% w szeroko rozumianej branży IT. Potencjał lokalnych kadr informatycznych dostrzegają inwestorzy tej branży otwierając nowe oddziały, jak również firmy już działające na bydgoskim rynku dalej rozwijając swój zakres operacji. Przykładem marek są: Atos IT Services, Alcatel-Lucent, SDL, Mobicca, Genesys, ASSECO Systems, Sunrise System, Bazy i Systemy Bankowe oraz TEL-DAT. Biorąc pod uwagę powyższe Bydgoszcz może ubiegać się o miano „IT Center of Excellence” w naszym regionie.</p> <p><i>Akcja rekrutacyjna firmy Atos IT Services</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p> <p>Na szczególną uwagę zasługuje również fakt, iż bydgoski oddział firmy Atos IT Services w 2014 r. po raz kolejny otrzymał nagrodę Great Place to Work, natomiast firma Alcatel-Lucent Polska prowadzi w mieście Globalne Centrum Zarządzania Sieciami Komputerowymi świadczące usługi zdalnego zarządzania sieciami, monitoringu sieci oraz wsparcia technicznego dla klientów na całym świecie. Przykłady te wyraźnie wskazują, iż Bydgoszcz jest ważnym centrum BPO w kraju i największym w regionie, a ponadto poziom świadczonych usług firm ulokowanych w mieście spełnia najwyższe</p>	Środki BPPT Sp. z o.o. Fundusze europejskie Budżet Państwa	II.2. II.3. II.5. II.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			światowe standardy, co ma przełożenie na zyski firm, a także świadczy o tym, iż warto u nas inwestować. Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o. kreując nową przestrzeń dla usług biznesowych prowadzi działania związane z budową Bydgoskiego Centrum Targowo-Wystawienniczego na terenie górnego tarasu Myślęcinka.			
	Utworzenie Inkubatora Przemysłów Kreatywnych		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Wspieranie przez władze miasta wspólnych przedsięwzięć samorządów gospodarczych, partnerów zagranicznych oraz ośrodków wspierania biznesu	Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.	Zadaniami powołanej przez Miasto w listopadzie 2013 roku spółki Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. są m.in.: promocja miasta Bydgoszczy, przyciąganie inwestycji kreujących nowe miejsca pracy, prowadzenie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej bydgoszczan. W roku 2014 BARR prowadziła szereg działań, których głównym celem jest zachęcanie zagranicznych przedsiębiorców do podjęcia działalności w Bydgoszczy. Przykładem mogą być 4 śniadania biznesowe nt. możliwości inwestycyjnych w Bydgoszczy zorganizowane w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku i Bydgoszczy. Innym przykładem jest Konferencja Biznesowa pod hasłem „Bydgoszcz otwarta na Outsourcing”. Agencja regularnie uczestniczy w imprezach targowo-wystawienniczym krajowych i zagranicznych. Ponadto BARR organizuje zagraniczne misje gospodarcze (np. do chińskiego Ningbo), w których uczestniczą bydgoscy przedsiębiorcy i firmy z naszego regionu.	Budżet BARR (w tym ze środków budżetu Miasta)	II.3. II.4. II.5.	
	Rozwój instytucji i instrumentów finansowego wsparcia przedsiębiorczości i innowacyjności (adresowane głównie do sektora MŚP)	BFPK Sp. z o.o. PUP w Bydgoszczy Pekao S.A., Europejski Fundusz Inwestycyjny	Wśród działań związanych z rozwojem instytucji i instrumentów finansowego wsparcia należy wymienić działania podejmowane przez: – Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (BFPK), który został dokapitalizowany kwotą 1,5 mln zł z budżetu miasta w celu kontynuowania działalności poręczeniowej Funduszu i uczestnictwa w projekcie „Zwiększenie efektywności transferu środków UE do lokalnego sektora MSP, poprzez dofinansowanie Bydgoskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.” (w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013). W roku 2014 BFPK udzielił 17 poręczeń na łączną kwotę 2.619 tys. zł. – Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, który promował przedsiębiorczość wśród bezrobotnych poprzez udzielanie wsparcia finansowego na podjęcie działalności gospodarczej (projekty „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” i „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”). Mieszkańcom przyznawano także dotacje inwestycyjne na rozpoczęcie działalności gospodarczej (projekt „Powrót na rynek pracy IV – czas na nowy start”). Ponadto przyznawano bydgoszczanom jednorazowo środki na utworzenie podmiotów ekonomii społecznej (projekt „Pracuj w Spółdzielni”). PUP wspierał również przedsiębiorczość mieszkańców dzięki środkom Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Ponadto Bank Pekao S.A. i Europejski Fundusz Inwestycyjny uruchomili „Program Ramowy Wspólnoty Europejskiej na rzecz Konkurencyjności i Innowacji” dot. kredytów inwestycyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) o rocznych przychodach <10 mln zł oraz kredytów obrotowych dla firm rozpoczynających działalność gospodarczą, czyli mikroprzedsiębiorstw, które działają nie dłużej niż 2 lata.	Budżet BFPK (w tym ze środków budżetu Miasta) Budżet PUP Krajowy Fundusz Szkoleniowy Pekao, Europejski Fundusz Inwestycyjny	II.3. II.4. II.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozwój i tworzenie instytucji wspierających innowacyjność przedsiębiorstw (np. Instytut Wspierania Innowacyjnej Gospodarki, Centrum Wynalazczości)	Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 20 maja 2013 r. została powołana Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji Spółka z o.o. Głównym zadaniem, które wynika z założeń Polityki Innowacyjności Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest jego promocja jako regionu wiedzy i innowacji opartego na systemie efektywnego współdziałania pomiędzy władzami regionalnymi, przedsiębiorcami oraz instytucjami naukowymi i szkołami wyższymi działającymi na obszarze województwa. Ponadto działania KPAI skupione są na wypracowaniu podstaw i warunków do tworzenia środowiska przyjaznego rozwojowi przedsiębiorczości, w tym opracowanie systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności przedsiębiorstw w regionie kujawsko-pomorskim, jak również pełnienie funkcji platformy współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, instytucjami naukowymi i szkołami wyższymi z obszaru województwa, instytucjami otoczenia biznesu oraz władzami lokalnymi i regionalnymi. W 2014 r. podpisano umowę pomiędzy UTP a KPAI o uruchomieniu w Bydgoszczy punktu kontaktowego projektu „Fundusz Badań i Wdrożeń”, którego głównym celem jest wspieranie przedsiębiorstw na etapie wdrażania nowych inwestycji i w zakupie środków niezbędnych do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych.	Budżet Województwa Kujawsko-Pomorskiego	II.1. II.2. II.4.	
	Wspieranie działań innowacyjnych na rzecz gospodarki przez Biuro Upowszechniania Nauki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	Decyzją Rektora UKW 1 lutego 2013 r. z Działu Nauki oraz Biura Współpracy Międzynarodowej wyodrębnione zostało Biuro Upowszechniania Nauki (BUN). Do zadań Biura należy m.in.: upowszechnianie i popularyzowanie osiągnięć naukowych oraz naukowo-technicznych poprzez tworzenie ofert współpracy dla firm i innych jednostek zewnętrznych oraz zbudowanie bazy firm i instytucji współpracujących z jednostkami UKW w zakresie badań naukowych. W 2014 r. BUN współuczestniczyło w 2 projektach: – „ <i>Voucher badawczy</i> ” – projekt samorządu województwa realizowany przez Związek Pracodawców „Pracodawcy Pomorza i Kujaw”. W programie są 2 formy wsparcia: voucher badawczy indywidualny i kooperacyjny. W sumie na realizację projektu, w ramach trzech konkursów, przeznaczono 13 mln zł. Biuro współuczestniczyło w przygotowywaniu części wniosków składanych przez firmy z sektora MSP. – „ <i>Krok w przyszłość – stypendia dla doktorantów V edycja</i> ” – projekt Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w partnerstwie z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika, Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego, Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym im. J. i J. Śniadeckich. Projekt jest współfinansowany ze środków UE w ramach PO Kapitał Ludzki 2007-2013. Celem głównym projektu jest zwiększenie, przy współudziale Biura, zaangażowania doktorantów w podejmowanie działań zmierzających do komercjalizowania wyników badań naukowych istotnych z punktu widzenia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego.	Budżet UKW Fundusze europejskie	II.2. II.5.	
c.	Wspieranie powiązań kooperacyjnych firm w ramach istniejących i nowotworzonych klastrów	Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego	W 2014 r. prowadzono działania związane z powołaniem Bydgoskiego Klastra Informatycznego (porozumienie o zawarciu BKI podpisano 26 listopada 2013 r.). Funkcję koordynatora klastra pełni Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego. W 2014 roku podejmowane były działania na rzecz organizacji klastra: – koordynacja przepływu informacji pomiędzy członkami klastra oraz obsługa administracyjno-	Budżet BARR (w tym ze środków budżetu)	II.1. II.3. II.4. II.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		<p>nalnego Sp. z o.o.</p> <p>Bydgoski Klaster Przemysłowy</p> <p>Bydgoski Klaster Lotniczy</p> <p>Klaster Turystyki Zdrowotnej</p> <p>Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji</p>	<p>biurowa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie strony internetowej klastra (www.bki.bydgoszcz.pl), - udział na targach informatycznych CeBIT, - pozyskanie dofinansowanie w ramach Funduszu Powiązań Kooperacyjnych dla projektu dotyczącego stworzenia Strategii Rozwoju BKI na lata 2014-2020 oraz opracowanie dokumentu, - konferencja „Klaster Informatyczny. W poszukiwaniu skutecznych rozwiązań budowy przewagi konkurencyjnej”, w której wzięli udział wszyscy członkowie klastra oraz przedstawiciele lokalnych i krajowych przedstawicieli branży IT, - prace nad stworzeniem statutu stowarzyszenia BKI, - utworzenie Stowarzyszenia BKI na zebraniu założycielskim w dniu 16 grudnia 2014 r., - przygotowywanie dokumentów niezbędne do złożenia do sądu wniosku o rejestrację stowarzyszenia. <p>Ponadto w roku 2014 realizowano wiele zadań wspierających więzy kooperacyjne istniejących i dopiero powstających klastrach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bydgoski Klaster Przemysłowy (BKP) prowadził działania przy wsparciu BARR i BPPT. Dzięki temu sfinansowano m.in. udział klastra w Międzynarodowych Targach Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Gumy „PlastPol 2014” i organizację międzynarodowej konferencji „Transfer nauki do biznesu i kreowanie własnego produktu w branży narzędziowej i przetwórczej” (20-21 XI 2014 r. Bydgoszcz). Ponadto dzięki projektowi „Przez EKSPORT do SUKCESU – szkolenia dla firm zrzeszonych w Bydgoskim Klastrze Przemysłowym”, firmy zrzeszone w klastrze mogły wziąć udział w szkoleniach z zakresu: zagadnień eksportowych i społecznej odpowiedzialności biznesu oraz umiejętności informatycznych, - Bydgoski Klaster Lotniczy (BKL) zawiązano na spotkaniu założycielskim 12 maja 2014 r. Sformułowano na nim główne cele klastra, którymi są: rozwój lotnictwa w Bydgoszczy, tworzenie i wdrażanie nowych technologii oraz pomoc w szkoleniu fachowców i specjalistów w branżach powiązanych z lotnictwem. Klaster ten tworzyć będą: Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 2, Miasto Bydgoszcz, Aeroklub Bydgoski, Port Lotniczy Bydgoszcz S.A., Zespół Szkół Mechanicznych nr 1, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Politechnika Poznańska, Vicorius s.c., Energopal Sp. z o.o., Bohamet-Armatura i Graform. Siedzibą klastra będą Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 2. Projekt finansowany przez RPO WK-P na lata 2007-2013, - Klaster Turystyki Zdrowotnej (KTZ) zawiązano na spotkaniu założycielskim 7 października 2014 r. Jego liderem jest Port Lotniczy Bydgoszcz. W ramach KTZ działają: Uzdrawisko Ciechocinek, Lecznice Citomed, Centrum Medyczne Gizińscy, firma Horn, Fundacja Rozwoju Energetyki Odnawialnej i Ochrony Zdrowia, toruńska Szkoła Języka Angielskiego oraz „Solanki” Uzdrawisko Inowrocław. Głównym celem jest przyciągnięcie do regionu klientów głównie z Europy Zachodniej, Skandynawii oraz krajów arabskich Zatoki Perskiej w ramach szeroko rozumianej turystyki medycznej. Wśród planowanych działań jest uruchomienie stałego połączenia lotniczego do 	<p>Miasta)</p> <p>Fundusze europejskie</p> <p>Budżet Województwa Kujawsko-Pomorskiego</p>		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>jednego z portów w Skandynawii. Przeprowadzone analizy pokazały, że kierunek ten posiada duży potencjał i może wpłynąć na sukces działań sprzedażowo-promocyjnych klastra. W ramach KTZ stworzona zostanie m.in. nowoczesna platforma elektroniczna (portal), która wspierać będzie promocję i sprzedaż, ale także zarządzanie relacjami i obsługę turystów z Polski i zagranicy.</p> <p>Ponadto Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji (KPAI) jako konsorcjant uczestniczy w realizacji projektu „Wspieranie powiązań kooperacyjnych przedsiębiorstw w Województwie Kujawsko-Pomorskim”. Projekt realizowany jest w ramach RPO WK-P na lata 2007–2013. KPAI na potrzeby projektu zawiązała konsorcjum z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. (TARR). Jego rolą jest stworzenie Funduszu Powiązań Kooperacyjnych, czyli operatora umożliwiającego podmiotom uzyskanie wsparcia w postaci dotacji na utworzenie i rozwój powiązań kooperacyjnych, w tym klastrów. Zadanie, jakie przewidziano dla KPAI, to głównie: udzielanie wsparcia informacyjno-konsultacyjnego podmiotom zainteresowanym udziałem w konkursie oraz podmiotom, które otrzymały wsparcie w zakresie B+R; rekomendacje i opiniowanie wniosków o dofinansowanie i kontrola projektów zawierających komponent B+R.</p>			
d.	Pozyskiwanie inwestorów krajowych i zagranicznych tworzących nowe miejsca pracy, szczególnie firm innowacyjnych, wdrażających zaawansowane technologie:	Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.	<p>Dla skuteczniejszej obsługi i pozyskiwania nowych inwestycji krajowych i zagranicznych powołano dedykowaną jednostką miejską, Bydgoską Agencję Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. (BARR). Agencja rozpoczęła swą działalność operacyjną z początkiem 2014 r. i prowadzi szeroki zakres działań ukierunkowanych na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Bydgoszczy i w konsekwencji przyciągnięcie do miasta kolejnych inwestorów. W ramach prowadzonej promocji gospodarczej, Spółka współpracuje z przedstawicielami wszystkich branż, przedstawiając potencjał inwestycyjny Bydgoszczy z uwzględnieniem, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasobu nieruchomości w BPPT, zasobu nieruchomości gminnych, w tym terenów objętych SSE, oferty powierzchni biurowych oferowanych przez deweloperów prywatnych, – potencjału kadrowego, w tym zasobu kształconego w oparciu o potencjał lokalnych uczelni, – dostępności komunikacyjnej miasta, z uwzględnieniem obecnych i planowanych połączeń drogowych, lotniczych i kolejowych, – oferty społecznej Miasta, wpływającej na jakość życia mieszkańców. <p>Konsekwencja działań promocyjnych, koordynowanych przez BARR, jak i bezpośrednie negocjacje z inwestorami skutkowały w 2014 r. przesłaniem ponad 150 dedykowanych ofert inwestycyjnych do menadżerów międzynarodowych korporacji, obsługą 17 projektów inwestycyjnych, w tym: 3 w fazie projektowej, 4 w budowie, 3 zrealizowanych i 7 reinwestycji oraz powstaniem na terenie Bydgoszczy 607 nowych miejsc pracy, w tym w większości w przedsiębiorstwach wdrażających nowoczesne technologie. Dodatkowo BARR wspierał 2 projekty inwestycyjne, które zostały ulokowane na terenie BPPT, zwiększając liczbę przedsiębiorstw operujących tam do 61, które łącznie w 2014 r. tworzą 1.935 miejsc pracy.</p>	Budżet BARR (w tym ze środków budżetu Miasta)	II.3.	
	Rozwój bazy danych o istniejących uzbrojonych nieruchomościach pod	Bydgoska	Oferty inwestycyjne udostępnione są w bazie ofert administrowanych przez BARR Sp. z o.o. dostępnej pod adresami: www.zainwestuj.bydgoszcz.pl , www.investin.bydgoszcz.eu , www.barr.pl ,	Budżet BARR	II.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	nowe inwestycje (promocja ofert)	Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.	<p>www.bar.bydgoszcz.pl oraz www.barr.pl przeznaczonej dla strefy biznesu. Na portalu znajdują się informacje o Bydgoszczy, warunkach inwestowania, informacje o BPPT, podstrefie Pomorskiej SSE oraz szeroki wachlarz ofert inwestycyjnych. Są to m.in. nieruchomości zabudowane typu „brownfield”, niezabudowane typu „greenfield” oraz baza dostępnych pod wynajem powierzchni biurowych.</p> <p><i>Nowoczesne powierzchnie biurowe przy ulicy Szubińskiej 29a</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa BARR</i></p> <p>Wszystkie oferty inwestycyjne dostępne są w trzech językach: polskim, angielskim oraz niemieckim. Nieruchomości te stanowią własność Skarbu Państwa, Miasta Bydgoszczy, osób fizycznych i prawnych oraz jednostek komunalnych. Oferty inwestycyjne są na bieżąco aktualizowane, poprzez m.in. stałą współpracę z Wydziałem Mienia i Geodezji, MPU, BPPT oraz ZDMiKP. Każda nieruchomość w bazie BARR zawiera informacje dotyczące lokalizacji, przeznaczenia, infrastruktury technicznej, własności, a także zawiera zestaw zdjęć lotniczych. Przeznaczenie funkcjonalne czy sposób zagospodarowania nieruchomości, są na bieżąco weryfikowane na podstawie zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego czy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bydgoszczy.</p> <p>Oferta nieruchomości inwestycyjnych systematycznie jest wzbogacana o kolejne, nowe oferty. Na koniec 2014 roku, na portalu znajdowało się 39 ofert nieruchomości, które różnią się lokalizacją, wielkością terenu czy powierzchni hali magazynowo-produkcyjnej lub biura. Szeroki wachlarz promowanych przez Agencję ofert inwestycyjnych pozwala na zaspokojenie potrzeb przedsiębiorców prowadzących bardzo różnorodną działalność gospodarczą, co generuje nowe miejsca pracy.</p> <p>W roku 2014 Agencja pozyskała kilka kolejnych ofert, w tym 4 oferty typu „greenfield”, m.in.: tereny przy ul. Chemicznej/Hutniczej (82 ha), Chemicznej/Mokrej (43 ha) wytypowane przez BARR do konkursu „Grunt na Medal”, 6 ofert typu „brownfield” (3 hale magazynowo-produkcyjne) i 3 powierzchnie biurowe.</p> <p>Oferty nieruchomości umieszczone zostały również w bazie danych Polskiej Agencji Informacji i</p>	(w tym ze środków budżetu Miasta)		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Investycji Zagranicznych oraz Centrum Obsługi Inwestora Województwa Kujawsko-Pomorskiego w celu szerszej promocji wśród potencjalnych inwestorów.</p> <p>Aby zapewnić dostępność i przejrzystość informacji nt. oferty inwestycyjnej Miasta, BARR w 2014 r. opracował i zlecił wykonawstwo materiałów promocji gospodarczej Bydgoszczy.</p> <p>W ramach przygotowanego pakietu opracowano 4 zestawy promocyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – broszurę promującą potencjał gospodarczy Bydgoszczy (wersja pełna i skrócona), – broszurę promującą potencjał Bydgoszczy pod branżę BPO (wersja pełna i skrócona). <p>W 2014 r. BARR wziął udział w wielu wydarzeniach promocyjnych o charakterze gospodarczym. Ich tematyka dotyczyła rynku nieruchomości, wydarzeń branżowych, a w szczególności sektora BPO/SSC, ICT i produkcji. Organizował własne wydarzenia promocyjne o charakterze ogólnopolskim, które umożliwiły prezentację potencjału Miasta wśród menadżerów międzynarodowych korporacji oraz angażował się w organizację przedsięwzięć wspólnie z przedstawicielami inicjatyw klastrów, w tym: Bydgoskiego Klastra Przemysłowego i Bydgoskiego Klastra Informatycznego.</p> <p>Wydarzenia krajowe:</p> <p>Gala Outsourcing Stars w Warszawie; CEE Outsourcing and Shared Services Awards Gala w Warszawie; Gala inauguracji BARR Sp. z o.o. w Bydgoszczy; 4 śniadania biznesowe nt. możliwości inwestycyjnych w Bydgoszczy organizowane w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku, Bydgoszczy; Konferencja „Tereny Inwestycyjne” w Warszawie; ASPIRE – Konferencja – „The World isn't flat” – w Krakowie; Konferencja Związków Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL) w Poznaniu; Międzynarodowe Targi Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Gumy PLASTPOL w Kielcach; Konferencja Biznesowa BARR Sp. z o.o. – „Bydgoszcz otwarta na Outsourcing”; Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw – Samorząd który wspiera MŚP – w Katowicach; Targi Outsourcingu w Warszawie; Konferencja klastrowa wspólnie z BKP w Bydgoszczy.</p> <p>Wydarzenia zagraniczne:</p> <p>Targi CeBIT 2014 w Hanowerze; IX Polish Outsourcing Forum w Berlinie; Regionalna Misja Gospodarcza do Chin; Seminarium i zajęcia warsztatowe w ramach projektu EUC4BIZ „Sieć europejskich miast dla klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości” w Szwecji; Misja gospodarcza do Niemiec, organizowana w ramach Forum Gospodarczego „Dzień Polski” w Saarlouis; ITO&BPO Germany Forum 2014 w Berlinie; Targi Expo Real w Monachium; Seminarium i zajęcia warsztatowe w ramach projektu EUC4BIZ „Sieć europejskich miast dla klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości” w Chorwacji; Nordic Shared Services & Outsourcing Forum w Sztokholmie.</p>	Budżet BARR (w tym ze środków budżetu Miasta)	II.3. II.6. IV.9.	
e.	Podnoszenie aktywności zawodowej bydgoszczan oraz rozwój postaw przedsiębiorczych:					
	Organizacja programów na rzecz aktywizacji zawodowej i podnoszenia kompetencji zawodowych bydgoszczan	Powiatowy Urząd	W związku z koniecznością aktywizacji zawodowej i podnoszenia kompetencji zawodowych mieszkańców, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszcz w roku 2014 realizował szereg programów i projektów, wśród których wymienić można:	Budżet PUP Rezerwa	II.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	wraz z rozwojem systemu szkoleń i warsztatów	Pracy w Bydgoszczy	<ul style="list-style-type: none"> • Program „Obsada Plus”: utworzenie 9 stanowisk pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy (aktywizacja zawodowa 9 osób bezrobotnych z Bydgoszczy będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy). • Program „Zasilenie w kadry”: utworzenie 14 stanowisk pracy w ramach doposażenia stanowiska pracy (aktywizacja zawodowa 14 bezrobotnych z Bydgoszczy w wieku 30-50 lat). • Program „Pracuj w Spółdzielni”: <ul style="list-style-type: none"> – przyznanie 3 mieszkańcom Bydgoszczy jednorazowych środków na utworzenie podmiotów ekonomii społecznej, – przystąpienie 11 osób bezrobotnych z Bydgoszczy do istniejących spółdzielni socjalnych, – refundacja części wynagrodzenia i kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 20 mieszkańców Bydgoszczy na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. • Program „Portfel etatów”: <ul style="list-style-type: none"> – utworzenie 48 stanowisk pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy (aktywizacja zawodowa 48 osób bezrobotnych z Bydgoszczy będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy), – zorganizowanie robót publicznych dla 16 osób bezrobotnych z Bydgoszczy będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, – skierowanie 31 osób bezrobotnych z Bydgoszczy będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy do odbycia stażu. • Program „Aktywizacja młodych”: <ul style="list-style-type: none"> – przyznanie 21 bezrobotnym bydgoszczanom do 30 roku życia bonu stażowego, – skierowanie 178 bezrobotnych z Bydgoszczy do 30 roku życia do odbycia stażu, – utworzenie 6 stanowisk pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy (aktywizacja zawodowa 6 mieszkańców Bydgoszczy do 30 roku życia). • Projekt „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”: <ul style="list-style-type: none"> – przeszkolenie 22 osób bezrobotnych z Bydgoszczy z zakresu zarządzania firmą, – udzielenie 16 osobom bezrobotnym dotacji na podjęcie działalności gospodarczej. • Projekt „Uczymy się, pracujemy, zostajemy”: <ul style="list-style-type: none"> – podniesienie posiadanych lub nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji, pożądanych na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach przez 686 mieszkańców Bydgoszczy, – nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo 965 mieszkańców Bydgoszczy w stażach, – promocja przedsiębiorczości wśród bezrobotnych poprzez wsparcie 247 mieszkańców Bydgoszczy w formie udzielenia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, – objęcie usługami poradnictwa zawodowego 1.901 mieszkańców Bydgoszczy. 	Funduszu Pracy Fundusze europejskie Krajowy Fundusz Szkoleniowy		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> Projekt „Powrót na rynek pracy IV – czas na nowy start” (projekt w partnerstwie z PTE): <ul style="list-style-type: none"> – w szkoleniach „ABC Przedsiębiorczości” udział wzięło 16 bydgoszczan, – przyznano 16 dotacji inwestycyjnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, – przyznano podstawowe wsparcie pomostowe 15 mieszkańcom Bydgoszczy, – Projekt „Skuteczni na rynku pracy II”: organizacja specjalistycznych szkoleń dla 27 kluczowych pracowników. Poradnictwo Pracy „Wspólna Sprawa”: bezrobotni skorzystali z 3-tygodniowego szkolenia Szukam Pracy (15 uczestników) i 3-dniowych zajęć z zakresu aktywnego poszukiwania pracy (106 uczestników); po ukończeniu ww. szkoleń, uczestnicy mogli przystąpić do kursu komputerowego – 55 uczestników. <p>Ponadto PUP dofinansował kształcenie ustawiczne 42 pracowników z 5 firm z terenu Bydgoszczy w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w celu zniwelowania niedopasowania kompetencji do wymagań gospodarki.</p>			
	Cykliczne szkolenia specjalistyczne i seminaria dla przedsiębiorców, szczególnie sektora MŚP	Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy	<p>Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego (BARR) realizuje niekomercyjny projekt „Szkoła Biznesu”, który wspiera przedsiębiorczość w Bydgoszczy, poprzez organizację wielu szkoleń, warsztatów i seminariów, rozwijając kompetencje osobiste oraz zawodowe przedsiębiorców pracowników i osób, które zamierzają założyć własną działalność gospodarczą. Ideą projektu jest umożliwienie przedsiębiorcom, ich pracownikom dokształcania się, rozwijania w dziedzinach związanych z zarządzaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Celem organizowanych spotkań jest połączenie praktyki z doświadczeniem i teorią. Zakres tematyczny szkoleń jest dostosowany do specyfiki i konkretnych potrzeb sektora MSP. Ze względu na zainteresowanie przedsiębiorców, niektóre tematy szkoleń realizowano kilkakrotnie. W 2014 r. zorganizowano 39 niekomercyjnych warsztatów i seminariów, z których skorzystało ok. 1,4 tys. słuchaczy. Informacje o szkoleniach rozsyłane są drogą mailową do bazy osób zainteresowanych udziałem w nich, zamieszczone są na stronie internetowej BARR i miejskiej stronie internetowej w dziale „Gospodarka-MSP” oraz na stronach partnerów.</p> <p>W celu promocji idei przedsiębiorczości wśród młodych ludzi, BARR włączyła się w organizację Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości 2014 (ŚTP) jako Koordynator Regionalny. W dniach 17-23 listopada 2014 r. pod hasłem „Bo przedsiębiorczość ma wiele twarzy” odbyła się VII edycja ŚTP – największego na świecie wydarzenia wspierającego przedsiębiorców. W ramach ŚTP w Bydgoszczy zorganizowane zostały 52 wydarzenia, z których skorzystało 747 osób. Do współpracy przy organizacji ŚTP włączyło się 13 partnerów, m.in.: Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, Wyższa Szkoła Gospodarki, UKW, Wyższa Szkoła Bankowa, UTP, Inkubatory AIP Bydgoszcz, Powiatowy Urząd Pracy i „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Pracodawców. ŚTP został objęty Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Bydgoszczy oraz patronatami medialnymi TVP Bydgoszcz, Radio PIK, Radio ESKA, Radio Megafon oraz www.bydgoszcz.pl.</p>	Budżet BARR (w tym ze środków budżetu Miasta) Budżet PUP	II.4. II.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Światowy Tydzień Przedsiębiorczości 17-23 listopada 2014 r.</p> <p>Źródło: strona internetowa BARR</p> <p>Ponadto BARR promował bydgoskie przedsiębiorstwa, zarówno w Polsce jak i za granicą, administrując multimedialnym „Katalogiem Ofert Współpracy Firm”, który jest udostępniony na stronie www.bydgoszcz.pl. Wpis do katalogu jest bezpłatny. Publikacja przeznaczona jest dla krajowych i zagranicznych przedsiębiorców poszukujących w Bydgoszczy firm do współpracy. W roku 2014 do Katalogu dopisały się 32 firmy i obecnie Katalog zawiera oferty 947 firm. BARR prowadzi na miejskiej stronie internetowej dział „Gospodarka-MSP”, w którym przedsiębiorcy mogą zapoznać się z informacjami na temat aktualnych szkoleń, misji gospodarczych, targów i wystaw oraz projektów i programów dla przedsiębiorców, w tym też bezpłatnych i dofinansowanych z Unii Europejskiej.</p> <p>W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy zrealizował badanie pracodawców kluczowych branż województwa kujawsko-pomorskiego w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą II” Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Celem realizacji badania było zdiagnozowanie planów kadrowych w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym oraz poznanie problemów rekrutacyjnych napotykanym przez pracodawców. Badanie umożliwia pozyskanie, a następnie rozpowszechnienie aktualnej i rzetelnej informacji o lokalnym rynku pracy. Podczas spotkań urzędnicy udzielali informacji na temat możliwości udzielania pomocy w poszukiwaniu kandydatów do pracy, podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników i kandydatów do pracy oraz wsparcia w tworzeniu miejsc pracy przez PUP. W ramach projektu „Sieć europejskich miast dla klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości” zorganizowano seminaria dla społeczności lokalnej tj. dla przedstawicieli związku pracodawców, przedstawicieli władz i przedsiębiorców, podczas których zaprezentowano działania sprzyjające tworzeniu postaw przedsiębiorczych.</p>			
	Działania wspierające proprzedsiębiorcze postawy osób bezrobotnych, młodzieży i absolwentów	Powiatowy Urząd Pracy w Byd-	<p>Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy prowadził szereg działań proprzedsiębiorczych m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spotkania informacyjne dla uczniów studentów dotyczące predyspozycji przedsiębiorczych, przygotowania do założenia własnej działalności oraz przedstawienia oferty PUP w zakresie pozyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. – Objęcie patronatem XI „Miejskiego konkursu przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadgim- 	Budżet PUP Fundusze europejskie	II.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		gosczy	<p>nazjalnych". W konkursie brały udział szkoły ponadgimnazjalne z Województwa Kujawsko Pomorskiego. Kwalifikacje odbywały się w szkołach, a finał miał miejsce w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie spotkań informacyjnych dla osób bezrobotnych ubiegających się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – (51 spotkań dla grup około 25-osobowych). Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych poprzez wsparcie 282 mieszkańców Bydgoszczy w formie udzielenia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. 	Fundusz Pracy		
	Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy, skutecznych form pośrednictwa i poradnictwa zawodowego	PUP w Bydgoszczy	W roku 2014 zorganizowano 9 szkoleń (łącznie 224 uczestników) dla pracowników bydgoskiego Powiatowego Urzędu Pracy w celu poprawienia jakości obsługi rynku pracy, m.in. z takich zagadnień jak: aktywizacja osób bezrobotnych w trudnej sytuacji na rynku pracy, Indywidualny Plan Działania jako metoda podnoszenia efektywności realizowanego wsparcia oraz ochrona danych osobowych.	Budżet PUP Fundusz Pracy Fundusze europejskie	II.5.	
	Współorganizacja i uczestnictwo w targach pracy	PUP w Bydgoszczy	<p>Powiatowy Urząd Pracy uczestniczył w kilku imprezach targowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Targi Pracy dla osób niepełnosprawnych, organizowane przez WSG (21.03.2014 r.), Targi Pracy organizowane przez UTP w Bydgoszczy (10.04.2014 r.), Targi Pracy organizowane na HSW Łuczniczka w Bydgoszczy (23.10.2014 r.), Targi Pracy EURES organizowane w Toruniu (04.11.2014 r.), Targi Pracy dla osób niepełnosprawnych, organizowane przez WSG (11.2014 r.). 	Budżet PUP	II.5. II.6.	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Bydgoszczy	szt.	43 401	43 430	bd.		II.3., II.4., II.5.	GUS BDL
2	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON	szt.	3 849	3 707	bd.		II.3., II.4., II.5.	GUS BDL
3	Liczba podmiotów wyrejestrowanych z rejestru REGON	szt.	3 105	3 482	bd.		II.3., II.4., II.5.	GUS BDL

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	Liczba pracujących wg PKD-2007	osoby	115 646	117 766	bd.		II.3., II.4., II.5.	GUS BDL
5	Liczba lub lokaty firm bydgoskich w ogólnopolskich rankingach Innowacyjności (np. coroczna Lista 2000 dziennika „Rzeczpospolita”)	szt./lokata	0/0 (2011 r.)	0/0 (2012 r.)	bd.		II.1., II.2.	„Lista 2000” „Rzeczpospolita”

Podsumowanie:

Wszystkie przedsięwzięcia ujęte w programie były realizowane w 2014 roku. W ramach tych przedsięwzięć, na 24 zadania główne zapisane w programie, 17 (tj. 70,8%) było realizowanych, a w 7 (tj. 29,2%) przypadkach nie rozpoczęto realizacji zadania. Dwanaście zadań było realizowanych przy wykorzystaniu środków budżetu miasta. Należy nadmienić, że w przypadku części zadań dotychczas nierealizowanych, prowadzone były wstępne prace związane z przygotowaniem ich do nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020, np.:

- Centrum Nauk Ścisłych, Technicznych i Przyrodniczych (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego),
- Bydgoskie Centrum Rozwoju Naukowo-Technologicznego Przedsiębiorstw – stworzenie 5 laboratoriów (Wyższa Szkoła Gospodarki).

Realizacja części działań programu jest w znacznej mierze utrudniona. Pośrednio jest to konsekwencja niewystarczających środków własnych bydgoskich uczelni lub braku dostępu środków zewnętrznych. W takiej sytuacji szkoły wyższe nie mogą realizować większych zadań o charakterze inwestycyjnym.

Realizacja przedsięwzięć programu przyczyniła się m.in. do znacznego wzrostu rozpoznawalności Bydgoszczy jako znaczącego ośrodka outsourcingu, co potwierdzają niezależne raporty i podsumowania branżowe. Bydgoszcz wymienia się w „dziesiątce” największych centrów nowoczesnych usług w Polsce. Potwierdzeniem jest także wysoka pozycja firmy Atos IT Services (z siedzibą w Bydgoszczy) w tej branży. Firma ta, po raz czwarty z rzędu, jest zdobywcą certyfikatu „Najlepsze Miejsca Pracy w Polsce”. Poprawie konkurencyjności lokalnej gospodarki sprzyjają skuteczne działania Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., wspieranej przez środki finansowe budżetu miasta (dokapitalizowany w roku 2014 kwotą 1 mln zł). Spółka podjęła działalność w styczniu 2014 r., a jej zasadniczym celem są: promocja miasta Bydgoszczy, przyciąganie inwestycji kreujących nowe miejsca pracy, prowadzenie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, rozwój przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.

Dla wybranych wskaźników programów nie są dostępne jeszcze oficjalne dane statystyczne za 2014 rok. Jednak potwierdzeniem poprawy sytuacji na bydgoskim rynku pracy, spowodowanej tworzeniem nowych miejsc pracy, jest spadek stopy bezrobocia. W końcu roku 2013 wynosiła ona 8,8%; by po 12 miesiącach spaść do poziomu 7,5%.

III.4. Program Nr 4 Przestrzeń dla biznesu

Cele programu:

- Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Bydgoszczy
- Wzmocnienie rangi miasta jako ośrodka targowo-wystawienniczego oraz turystyki biznesowej
- Wypromowanie Bydgoszczy jako miasta atrakcyjnego dla inwestorów, turystów i gości

Koordynator programu:

Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Przygotowywanie terenów oraz ofert inwestycyjnych dla przyszłych inwestorów i ich promocja:					
	Uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów inwestycyjnych oraz terenów, dla których przewidziana jest zmiana funkcji	Miejska Pracownia Urbanistyczna	W roku 2014 uchwalono 2 nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: „Łęgnowo-Raczkowskiego” i „Miedzyń-Żyzna”. W tym okresie trwały prace nad opracowaniem 36 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W końcu roku 2014 funkcjonowało 128 obowiązujących miejscowych planów.	Budżet Miasta	II.3. III.7.	
	Regulowanie stanu prawnego gruntów	Wydział Mienia i Geodezji	W 2014 r. nastąpiło zwiększenie zasobów gruntów komunalnych o 0,435 ha w drodze przejęcia ze Skarbu Państwa. Kolejne 0,136 ha pozyskano w drodze przejęcia na mocy prawa. Kolejne 2,005 ha nabyto w drodze umów cywilnoprawnych. Ponadto Prezydent Miasta wydał 37 decyzji, które skutkowały wydzieleniem i przejęciem gruntów pod drogi publiczne o łącznej powierzchni 3,059 ha. W trakcie roku 2014 trwało stopniowe przechodzenie z prawa użytkowania wieczystego na prawo własności dla osób fizycznych i prawnych (wynikające z nowelizacji ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego).	Budżet Miasta	II.3. III.7.	
	Budowa infrastruktury technicznej (uzbrojenia) terenów inwestycyjnych	Gestorzy sieci	Gestorzy sieci infrastruktury technicznej realizowali przedsięwzięcia związane z przyłączami zasilającymi nowe inwestycje realizowane na terenie miasta. Ważną inwestycją realizowaną w 2014 roku w zakresie infrastruktury technicznej zasilającej tereny inwestycyjne była budowa sieci ciepłej łączącej powstający Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych z miejskim systemem ciepłowniczym. Ciepłociąg ten obsługiwać będzie tereny Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego.	Środki gestorów Fundusze europejskie.	II.3. II.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozbudowa infrastruktury i poszerzenie obszaru Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego	Bydgoski Park Przemysłowy Technologiczny Sp. z o.o.	<p>Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny oferuje tereny inwestycyjne na sprzedaż i pod dzierżawę. Firma podejmowała szereg działań obejmujących: wydzielenie i podział geodezyjny działek, badania hydrogeologiczne gruntów, budowę nowej oraz rozbudowę już istniejącej infrastruktury. Na koniec 2014 roku Park oferował ok. 60 ha wolnych terenów. BPPT dokonuje podziału gruntu w zakresie wielkości i kształtu działki zgodnie z wymaganiami inwestora przy założeniu, że minimalna powierzchnia wynosi 1 ha. Cały Park jest objęty m.p.z.p. „Łęgnowo – Park Technologiczny”, w którym oznaczono go jako teren aktywności gospodarczej.</p> <p>Badania geologiczne wykazały, że teren odpowiada standardom w zakresie stanu gleby i wód podziemnych. Inwestorzy mają tu zapewniony dostęp do mediów, w tym energii cieplnej. Po 2015 roku ciepło będzie dostarczać po konkurencyjnej cenie, tworzony na obszarze Parku, jeden z pierwszych w kraju Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych.</p> <p><i>Mapa działek inwestycyjnych w BPPT</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa BPPT</i></p> <p>W 2014 r. Miasto wniosło do BPPT Sp. z o.o. aport w postaci działki zabudowanej o pow. 0,64 ha. Działka niezbędna jest pod przygotowanie terenu pod nową inwestycję – działalność gospodarczą przez nowego inwestora na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.</p>	Budżet BPPT	II.3.	
	Poprawa obsługi komunikacyjnej istniejących i przyszłych terenów inwestycyj-	ZDMiKP	Miasto otrzymało wsparcie finansowe na uzbrojenie terenów inwestycyjnych – budowę ul. Nowokieleckiej w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013. Nowa ulica połączy ul. Nowotoruńską z ul. Che-	Budżet Miasta	II.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	nych	GDDKiA	miczną na odcinku od ul. Smoleńskiej do ul. Chemicznej, poprawiając obsługę komunikacyjną terenów inwestycyjnych. W 2014 roku dla zadania rozpoczęte zostały prace budowlane. Ważnym przedsięwzięciem mającym wpływ na atrakcyjność terenów inwestycyjnych w Bydgoszczy jest budowa drogi ekspresowej S-5, dla której w roku 2014 ogłoszono przetargi na realizację inwestycji w systemie „zaprojektuj i wybuduj”.	Fundusze europejskie Budżet Państwa		
	Skuteczna promocja terenów o podwyższonej atrakcyjności inwestycyjnej	Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.	Promocja terenów inwestycyjnych odbywała się m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – udostępnianie bazy danych dotyczącej oferty inwestycyjnej oraz warunków inwestowania w Bydgoszczy na portalach internetowych www.zainwestuj.bydgoszcz.pl, www.investin.bydgoszcz.eu, www.barr.pl, www.bar.bydgoszcz.pl, www.barr.pl, – umieszczanie oferty nieruchomości w bazie danych Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz Centrum Obsługi Inwestora Województwa Kujawsko-Pomorskiego, – udział w wydarzeniach krajowych i zagranicznych m.in.: Gala Outsourcing Stars w Warszawie; CEE Outsourcing and Shared Services Awards Gala w Warszawie; Śniadania biznesowe nt. możliwości inwestycyjnych w Bydgoszczy prowadzone w: Warszawie, Poznaniu, Gdańsku, Bydgoszczy; ASPIRE Konferencja „The World isn't flat” w Krakowie; Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach, Targi CeBIT 2014 w Hanowerze; IX Polish Outsourcing Forum w Berlinie; Misje Gospodarcze do Chin i Niemiec; ITO&BPO Germany Forum 2014 w Berlinie; Targi Expo Real w Monachium; Nordic Shared Services & Outsourcing Forum w Sztokholmie. <p><i>Teren usługowy przy ul. Chopina (teren byłego TorBydu)</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa BARR</i></p>	Budżet Państwa BARR (w tym ze środków Budżetu Miasta)	II.3.	
	Rozwój parków biurowych klasy A i B+	Prywatni inwestorzy Bydgo-	BARR Sp. z o.o. współpracuje z deweloperami rozwijającymi swoje parki biurowe i budującymi nowoczesne powierzchnie biurowe. Spółka podejmuje działania mające na celu pozyskanie inwestorów/potencjalnych najemców współpracując m.in. z firmami konsultingowymi, agencjami rządowymi: PAIiZ, PSSE oraz firmami HR, jak i organizacjami skupiającymi przedsiębiorców z sektora nowoczesnych usług: ASPIRE, ABSL, Pro Progressio. Tworzone są oferty pod rozwój nowoczesnych	Prywatni inwestorzy, deweloperzy powierzchni	II.3. II.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		ska Agencja Rozwoju Regio- nalnego Sp. z o.o.	powierzchni biurowych m.in. teren byłego TorByd-u. W 2014 roku rynek powierzchni biurowy w Bydgoszczy przedstawiał się następująco (dane na podst. niezależnego raportu Focus on Bydgoszcz opracowanego przez Fundację Pro Progressio): <ul style="list-style-type: none"> – całkowita istniejąca powierzchnia biur: 41.020 m² (w tym klasy A/B+: 24.600 m²), – całkowita w budowie powierzchnia biur: 9.210 m² (w tym klasy A/B+/B: 7.500 m²), – całkowita planowana powierzchnia biur klasy A/B+/B: 40.000 m². Wśród zadań inwestycyjnych realizowanych w 2014 roku należy wymienić: <ul style="list-style-type: none"> – oddanie do użytku biurowca Dzeta w Biznes Parku przy ul. Kraszewskiego 1, <p style="text-align: center;"><i>Biurowiec „Dzeta” (Biznes Park), ul. Kraszewskiego 1</i></p> <p style="text-align: center;"><i>źródło: fotografia inwestora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa biurowca ML Office przy ul. Cmentarnej (biura na własność lub na wynajem). 	biurowych		
b.	Rewitalizacja terenów służących rozwojowi funkcji gospodarczych i przekształcanie terenów przemysłowych:					
	Budowa na terenie Bydgoszcz Wschód nowoczesnego centrum biznesowego (Scanpark Business Center) wraz z osiedlem mieszkaniowym		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Aktywizacja gospodarcza terenów zdegradowanych (dawnych pól irygacyjnych), położonych w rejonie ulic: Chemicznej, Hutniczej i Mokrej w Bydgoszczy – pow. 154 ha	MWiK Sp. z o.o. ZDMiKP BARR Sp. z o.o.	Dla przedmiotowych terenów w 2014 roku zakończono działania naprawczo-zapobiegawcze związane z wymianą gruntu oraz fitoremediacją (rekultywacja terenu). Ponadto rozpoczęto prace przygotowawcze budowy ul. Nowokieleckiej, która poprawi dostępność komunikacyjną tych terenów. Oferty dotyczące terenów inwestycyjnych przy ul. Chemicznej/Hutniczej o powierzchni 82 ha oraz ul. Chemicznej/Mokrej o powierzchni 43 ha zostały umieszczone w bazie ofert BARR Sp. z o.o. oraz Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz Centrum Obsługi Inwestora Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Jednocześnie oferty te były promowane podczas szeregu wydarzeń krajowych i zagranicznych.	Środki MWiK Sp. z o.o. Budżet Miasta Fundusze europejskie	II.3. III.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Zagospodarowanie terenów przemysłowych „Zachem”		Zadanie nie było realizowane w roku 2014. W tym okresie Infrastruktura Kapuściska S.A. prowadziła jedynie sprzedaż mienia, w tym m.in. wodnych sieci ciepłych i terenu zakładowego składowiska odpadów o pow. 7,81 ha.			
	Zagospodarowanie nieruchomości przy ul. Pilickiej 6 pod nowe funkcje		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Rewitalizacja obszaru i obiektów przemysłowych dawnego MAKRUM (os. Leśne)	Grupa Immobile	Zwolnione tereny po „Makrum” mają zostać wykorzystane pod nowoczesne budownictwo mieszkaniowe i biurowe. Od 2014 r. na terenach ograniczonych ul. Kamienną, Dwernickiego i Sułkowskiego powstaje ~110 tys. m ² pow. mieszkalnej, biurowej, handlowej i hotelowej. Pod każdym z budynków znajdują się podziemne parkingi. Pomiędzy budynkami zaprojektowano park. Osiedle nie będzie ogrodzone, ma być integralną częścią miasta. Budynki usługowe (biurowce i hotel) powstaną od strony ul. Kamiennej i będą stanowiły bufor odgradzający część mieszkaniową od ruchliwych arterii. Cały teren do zagospodarowania liczy 8 ha. Pierwszym etapem budowy osiedla „Platanowy Park”, realizowanym w 2014 roku, jest budowa 2 budynków mieszkalnych od strony ul. Leśnej. Znajdą się w nich 144 mieszkania. Kolejny etap rozpocznie się w roku 2015. Cały projekt jest podzielony na kilka etapów.	Środki prywatnego inwestora	II.3. III.8.	
			 <i>źródło: wizualizacja inwestora</i>			
	Rewitalizacja obszaru i obiektów przemysłowych dawnego ROMET-u (ul. Fordońska 248)	IKEA Retail	Spółka IKEA Retail rozpoczęła w 2014 roku budowę obiektu handlowego IKEA i przebudowę układu drogowego (Węzeł IKEA – ul. Fordońska-Rejewskiego i drogi dojazdowe). Planowany termin zakończenia inwestycji to II połowa 2015 r. 3-piętrowy sklep o powierzchni 30 tys. m ² powstaje u zbiegu ulic Fordońskiej i Łowickiej. Na parterze zlokalizowany będzie zadaszony parking na 604 miejsca. Dodatkowo na parkingu zewnętrznym będzie kolejnych 505 miejsc (razem 1.109 miejsc parkingowych). Zakłada się, że w nowym obiekcie pracę znajdzie łącznie 250 osób. IKEA w Bydgoszczy będzie 9. sklepem firmy w Polsce.	Środki prywatnego inwestora	II.3. III.8.	
	Rewitalizacja obszaru i obiektów przemysłowych dawnego ORTIS-u (ul. Wojska Polskiego 1)	ECE Projektmana-	Spółka ECE Projektmanagement Polska w połowie 2014 r. rozpoczęła budowę centrum handlowo-usługowego „Zielone Arkady”. Kamień węgielny wmurowano 29 września 2014 r., a już 2 lutego 2015 r. galeria osiągnęła stan surowy. Obiekt będzie posiadał 200 sklepów, jego łączna powierzch-	Środki prywatnego inwestora	II.3. III.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		gement Polska	nia handlowo-usługowa wyniesie 51 tys. m ² , a do dyspozycji klientów będzie parking o pojemności 1.200 samochodów. Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Rewitalizacja obszaru i obiektów po-przemysłowych dawnej zajezdni tram-wajowej przy ul. Zygmunta Augusta w Bydgoszczy (Bydgoska Szkoła Wyż-sza)		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Rewitalizacja obszaru i obiektów po-przemysłowych dawnego FOTON-u przy ul. Pięknej w Bydgoszczy (Bydgo-ska Szkoła Wyższa)		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Rewitalizacja obszaru i obiektów po-przemysłowych dawnej Spółdzielni Pracy ZENIT przy ul. Kościuszki 12 w Bydgoszczy (Bydgoska Szkoła Wyż-sza)		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
c.	Umocnienie roli Bydgoszczy jako miasta targów, kongresów, zjazdów, konferencji i spotkań międzynarodowych i krajowych oraz turystyki biznesowej:					
	Budowa Centrum Targowo-Wystawienniczego na terenie Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku	BPPT Sp. z o.o.	Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o. kreując nową przestrzeń dla usług bizneso-wych prowadzi działania związane z budową Bydgoskiego Centrum Targowo-Wystawienniczego na terenie górnego tarasu Myślęcinka. Przedsięwzięcie jest dofinansowane z RPO WK-P na lata 2007-2013. W listopadzie 2014 r. uzyskano pozwolenie na budowę, a miesiąc później rozpoczęto prace budowlane, której efektem będzie nowoczesna hala targowo-wystawiennicza o powierzchni 11.000 m ² .	Budżet BPPT Fundusze europejskie	II.6.	
	Zagospodarowanie Placu Teatralnego – m.in. budowa reprezentacyjnego obiektu o funkcji kongresowej, kulturalnej (Wielofunkcyjny kompleks kreatywności artystycznej)	Wydział Inwesty-cji Mia-sta	W 2014 roku dla zadania wykonane zostało wstępne studium wykonalności.	Budżet Miasta	II.6.	
	Współpraca miasta z organizatorami targów, kongresów, zjazdów i konfe-rencji	Bydgoski Centrum Informa-cji	Bydgoskie Centrum Informacji podejmowało szereg działań obejmujących: – doradztwo na etapie organizacji targów i konferencji, – opracowywanie i udostępnianie bydgoskich materiałów promocyjno-informacyjnych dla uczestników, w tym z zakresu możliwości organizacji spotkań w Bydgoszczy, – organizację punktów informacji turystycznej w miejscu imprezy,	Budżet Miasta Fundusze europejskie	II.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - przygotowywanie dla uczestników ofert spędzania wolnego czasu w Bydgoszczy, - zbieranie danych do raportu Polskiej Organizacji Turystycznej nt. „przemysłu spotkań”, - współpracę w zakresie Programu Ambasadorów Kongresów Polskich. <p>Prowadzono promocję imprez, infrastruktury konferencyjno-wystawienniczej, bazy hotelowej itp. poprzez stronę internetową www.visitbydgoszcz.pl oraz na imprezach targowo-wystawienniczych krajowych i zagranicznych. Ponadto przekazywano obiektom noclegowym materiały promocyjne.</p>			
	Rozwój bazy noclegowej	CUBE Sp. z o.o.	W roku 2014 na noclegowej mapie Bydgoszczy pojawił się nowy obiekt hotelowy. Jest nim 4-gwiazdkowy „Mercure Bydgoszcz Sepia”, zlokalizowany w śródmieściu, w bezpośrednim sąsiedztwie Opery NOVA. Obiekt dysponuje 90 pokojami (1- i 2-osob.) ze 161 miejscami.	Prywatni inwestorzy	II.6. II.7.	
	Przygotowanie atrakcyjnej oferty pobytowej dla uczestników różnorodnych spotkań, którzy pozostaną dłużej niż kilka godzin i wykorzystają w Bydgoszczy swój czas wolny (turystyka biznesowa)	Bydgoskie Centrum Informacji BYLOT	Bydgoskie Centrum Informacji podejmowało działania poszerzające ofertę pobytową dla osób odwiedzających Bydgoszcz. Obejmowały one m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - współpracę z firmami organizującymi pakiety pobytowe dla gości konferencyjnych, - tworzenie własnych ofert turystycznych, opracowywanie tras zwiedzania, questów, informacji o wydarzeniach w Bydgoszczy i folderów dedykowanych dla turystów biznesowych. <p>Ponadto Bydgoska Lokalna Organizacja Turystyczna BYLOT realizowała projekt karty rabatowej BIT (Bydgoszcz Inowrocław Toruń) adresowany do turystów i mieszkańców partnerskich miast projektu.</p>	Budżet Miasta Środki BYLOT	II.6. II.7.	
	Rozbudowa i udoskonalenie systemu promocji i informacji turystycznej	Bydgoskie Centrum Informacji	Bydgoskie Centrum Informacji systematycznie ulepsza system promocji miasta oraz informacji turystycznej o Bydgoszczy. Działania realizowane w 2014 roku obejmowały m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - przebudowę strony internetowej www.visitbydgoszcz.pl, - opracowanie i wydanie nowych materiałów informacyjnych/promocyjnych (w tym: „Przewodnik po Bydgoszczy” oraz „2. Trasa dla dzieci”), - opracowanie questów turystycznych po Bydgoszczy, - promocję turystyczną w ramach internetowych portali społecznościowych. 	Budżet Miasta	II.7. IV.9.	
d.	Prowadzenie kampanii promocyjnych oraz działań związanych z wizerunkiem miasta i budową jego marki:					
	Kampanie promocyjne budujące pozytywne skojarzenia dotyczące wizerunku Bydgoszczy i sposobu jej postrzegania, zarówno wśród potencjalnych inwestorów jak i kontrahentów przybywających do naszego miasta	Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Bydgoskie Centrum	Kampanie promocyjne skierowane przede wszystkim do potencjalnych inwestorów prowadzone były przez Bydgoską Agencję Rozwoju Regionalnego: <ul style="list-style-type: none"> • Kampania promocyjna „Bydgoszcz otwarta na outsourcing”: <ul style="list-style-type: none"> - Kampania w magazynie Outsourcing & More, w ramach pakietu CASPEN, 4 strony redakcyjne w każdym numerze (5 numerów). - Raport inwestycyjny Bydgoszcz otwarta na Outsourcing w „Poland Today” + publikacje z eventów. - Artykuł w Forbes.pl „Bydgoszcz otwarta na outsourcing”. - Artykuł „Bydgoszcz otwarta na outsourcing” 2 strony w Harvard Business Review. - Prezentacja miasta w przewodniku „Careers in Poland”. 	Budżet BARR (w tym ze środków Budżetu Miasta) Budżet Miasta	IV.9.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Informacji	<ul style="list-style-type: none"> Kampania reklamowa „Bydgoszcz, miejsce Twoich inwestycji/Your Business destination”: <ul style="list-style-type: none"> Reklama w Poland Today – edycja MIPIM. Reklama w Harvard Business Review (1 strona). Reklama w raporcie ABSL 2014. Reklama prasowa Forbes (lipiec 2014 r.). Reklama prasowa Polish Business Magazine. Reklama Outsourcing Destination Guide. Wywiad z Prezes BARR w dodatku Biznes do Expressu Bydgoskiego nt. gospodarki. Działania promocyjne w ramach projektu „Bydgoszcz szuka talentów” realizowane z AIP Bydgoszcz, konkurs „100 na biznes”. Działania promocyjne w ramach projektu „Samorząd, który wspiera MŚP”. Koordinacja „Tygodnia przedsiębiorczości” w regionie. <p>Inne działania związane z promocją opisano w Programie Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz.</p>			
	Uczestnictwo w targach, wystawach; inicjowanie, organizacja i promocja imprez oraz wydarzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i biznesowych	BARR BCI	<p>Natomiast Bydgoskie Centrum Informacji reprezentowało miasto podczas kilku imprez targowo-wystawienniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Targi krajowe: Na Styku Kultur, Łódź; Targi Air Fair, Bydgoszcz; Inauguracja Sezonu Turystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego; Targi Water Ways, Bydgoszcz; Tour Salon, Targi zagraniczne: ReiseMarkt, Mannheim; Kaliningrad, spotkanie kujawsko-pomorskiej branży turystycznej z rosyjskimi mediami i touroperatorami; Berlin ITB. <p>Natomiast BARR brał udział w wielu imprezach promocyjnych o charakterze gospodarczym oraz sam organizował własne wydarzenia promocyjne.</p> <p>W 2014 roku na terenie Bydgoszczy odbyło się 7 cyklicznych imprez targowo-wystawienniczych. Do ważniejszych należy zaliczyć 3-dniowe XXII Międzynarodowe Targi Maszyn i Urządzeń dla Wodociągów i Kanalizacji WOD-KAN, w której wzięło udział 370 firm (91 wystawców uczestniczyło po raz pierwszy). Łączna powierzchnia zajmowana przez ekspozycje przekraczała 15 tys. m², co czyni ją największą w kraju imprezą branżową i jedną z większych imprez tego typu w Europie.</p> <p>Ponadto Bydgoszcz współuczestniczy i wspiera wiele cyklicznych imprez o charakterze kulturalnym i sportowym, które w szerszym znaczeniu promują miasto. Zaliczyć do nich można m.in.: „Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage” (22. edycja), Bydgoski Festiwal Operowy, Grand Prix na Żużlu, Mistrzostwa Świata w Siatkówce Mężczyzn i Europejski Festiwal Sztafet.</p>	Budżet BARR (w tym ze środków Budżetu Miasta) Budżet Miasta	IV.9.	
	Budowa Systemu Identyfikacji Miejskiej		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych na terenach rewitalizowanych	szt.	367 (2011 r.)	bd.	bd.		II.3., II.4., III.7., III.8.	US / UMB
2	Liczba osób zatrudnionych w firmach Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego	szt.	1 169	1 532	1 935		II.3.	BPPT
3	Liczba podmiotów działających w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym	szt.	50	57	61		II.3.	BPPT
4	Liczba imprez targowych (cyklicznych)	szt.	16	13	7		II.4., II.6., II.7., IV.9.	www.targi.com

Podsumowanie:

Wszystkie 4 przedsięwzięcia ujęte w programie były realizowane w 2014 roku. W ramach tych przedsięwzięć, na 26 zadań głównych zapisanych w programie, 19 (tj. 73,1%) było realizowanych, a w 7 (tj. 26,9%) przypadkach nie rozpoczęto realizacji zadania. Jedenaście zadań było realizowanych przy wykorzystaniu środków budżetu miasta.

Wśród zadań realizowanych w ramach programu na szczególną uwagę zasługują, zakrojone na szeroką skalę w 2014 roku, działania rewitalizacyjne na terenach poprzemysłowych, prywatnych inwestorów i firm deweloperskich podejmujących przedsięwzięcia, których efektem będzie przywrócenie miastu tych terenów z całkiem nową funkcjonalnością. Przykładem są tu działania Grupy Immobile, które tworzą nową przestrzeń mieszkaniową na terenie dawnego „Makrum” (2 budynki osiedla o nazwie „Platanowy Park”). Szwedzka spółka IKEA Retail rozpoczęła natomiast budowę swojego centrum handlowego na terenie dawnego „Rometu”. Trójkondygnacyjny obiekt, o powierzchni użytkowej 30 tys. m², obsługiwać będzie około 200 pracowników spółki. Jednocześnie z prowadzonymi inwestycjami realizowane były prace związane z rozbudową i modernizacją układu drogowego w bezpośrednim sąsiedztwie nowych obiektów o charakterze handlowo-usługowym i mieszkaniowym. Przykładem może być nowy węzeł drogowy Fordońska-Rejewskiego w sąsiedztwie marketu IKEA.

Natomiast w odniesieniu do mierników programu należy podkreślić działania Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego, które podnoszą atrakcyjność Bydgoszczy jako ośrodka posiadającego przygotowane tereny pod działalność gospodarczą. Pośrednio świadczy o tym rosnąca liczba osób zatrudnionych w firmach prowadzących swą działalność na terenie BPPT, która w końcu roku wzrosła do 1.935 (pracujących w 61 przedsiębiorstwach).

Zaniepokojenie może natomiast budzić fakt spadku liczby cyklicznych imprez targowych organizowanych w Bydgoszczy, który pośrednio może świadczyć o spadku roli Bydgoszczy na mapie targowo-wystawienniczej Polski. Korzystny wpływ na odwrócenie tej tendencji będzie miało oddanie do użytku, budowanego obecnie na górnym tarasie Myślęcinka, Bydgoskiego Centrum Targowo-Wystawienniczego.

III.5. Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie

Cel programu:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Bydgoszczy – stworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Koordynator programu:

Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Rozbudowa komunikacji szynowej i zwiększenie jej udziału w przewozach pasażerskich:					
	Budowa linii tramwajowej do dzielnicy Fordon z przebudową układu drogowego w ciągu ulic Fordońska, Lewińskiego, Akademicka i Andersa i węzłem integracyjnym w obszarze stacji kolejowej „Bydgoszcz Wschód” w Bydgoszczy	Tramwaj Fordon Sp. z o.o. Wydział Mienia i Geodezji	<p>W 2014 r. regulowane były sprawy terenowo-prawne oraz prowadzono prace przy budowie linii tramwajowej wraz z przebudową układu drogowego. Wypłacone zostały odszkodowania za nabyte nieruchomości oraz realizowano prace przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowie dwutorowej linii tramwajowej o długości ok. 9,5 km łącznie z infrastrukturą, – przebudowie stacji kolejowej Bydgoszcz Wschód i budowie wiaduktu nad torami, – przebudowie węzła tramwajowego Bydgoszcz Wschód, – przebudowie i rozbudowie układu drogowego w korytarzu linii tramwajowej do Fordonu. <p>Źródło: strona internetowa bydgoszczwbudowie.blogspot.com</p> <p>Trasa nowego torowiska rozpoczyna się przy ul. Wyścigowej, a kończy pętlą w rejonie ulic: Geodetów i Brzegowej. Jej istotnym elementem będzie estakada tramwajowa o długości ok. 530 m, prze-</p>	Budżet Miasta Środki Spółki Tramwaj Fordon Fundusze europejskie	I.1. III.1. III.2. III.3. III.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			biegająca nad stacją kolejową Bydgoszcz Wschód. W obszarze estakady powstanie węzeł przesiadkowy łączący komunikację miejską z komunikacją kolejową. Projekt jest dofinansowany z POIiŚ 2007-2013.			
	Budowa trasy tramwajowej w ul. Kujawskiej wraz z rozbudową układu drogowego	ZDMiKP Inwestor prywatny	W 2014 r. inwestor zewnętrzny budujący kompleks handlowo-usługowy „Zielone Arkady” przy ul. Wojska Polskiego 1, kontynuował rozpoczęte w 2013 r. prace dokumentacyjne budowy linii tramwajowej w ul. Kujawskiej wraz z rozbudową układu drogowego. Ponadto zlecone zostało wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania „Przebudowa ul. Wojska Polskiego na odcinku od pętli Magnumszevska do węzła komunikacyjnego Wojska Polskiego-Szarych Szeregów Bełzy”, które funkcjonalnie i użytkowo związane jest z budową trasy tramwajowej w ul. Kujawskiej. Wykonanie tej inwestycji w znaczący sposób poprawi funkcjonowanie komunikacji publicznej w obszarze miasta i skróci czas dojazdu z osiedli Kapuściska i Wyzyny do centrum miasta.	Budżet Miasta Środki inwestora prywatnego	III.1. III.2. III.4.	
	Budowa trasy tramwajowej łączącej ul. Fordońską z ul. Toruńską wraz z rozbudową układu drogowego		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Budowa trasy tramwajowej w ciągu ulic: Solskiego, Pięknej, Szubińskiej, Kruszwickiej wraz z rozbudową układu drogowego		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
b.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego oraz zakup nowoczesnego taboru:					
	Przebudowa sieci, węzłów i przystanków transportu szynowego w Bydgoszczy (m.in. na ulicach: Gdańskiej, Chodkiewicza, Perłowej, Toruńskiej, Wojska Polskiego)	ZDMiKP	W ramach realizacji zadania, w ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Chodkiewicza do ul. Kamiennej zamontowane zostało ciche torowisko (546 m toru pojedynczego), które w znaczący sposób obniży poziom hałasu komunikacji tramwajowej w tym obszarze miasta. Projekt obejmował również montaż nowej trakcji tramwajowej wraz z niezbędną infrastrukturą. Kontynuowane były również prace przy przebudowie i modernizacji linii tramwajowej w obszarze węzła Bydgoszcz Wschód i w ul. Fordońskiej wraz z obszarem pętli tramwajowej Wyścigowa. Powyższe prace związane były z budową linii tramwajowej do dzielnicy Fordon. Rozpoczęto roboty związane z instalacją tablic dynamicznej informacji przystankowej w ramach projektu ITS. Trwały również prace modernizacyjne i renowacyjne na wielu odcinkach linii tramwajowych mające na celu sprawne funkcjonowanie komunikacji publicznej. Ponadto realizowane były prace dokumentacyjne związane z budową nowej linii tramwajowej w ul. Kujawskiej oraz modernizacją odcinka linii tramwajowej w ul. Wojska Polskiego.	Budżet Miasta	III.1. III.4.	
	Budowa bus pasów		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Budowa i modernizacja przystanków autobusowych	ZDMiKP	W 2014 r. zakończono modernizację pętli autobusowej na Błoniu przy ul. Szubińskiej. W ramach inwestycji wybudowano nowe perony, wiaty, nowe chodniki i ścieżkę rowerową. Przebudowane	Budżet Miasta	III.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			zostało oświetlenie, a latarnie wyposażono w energooszczędne żarówki LED-owe. Kontynuowane były prace przy przebudowie pętli Bydgoszcz Wschód w ramach budowy linii tramwajowej do Fordonu oraz rozpoczęto montaż tablic dynamicznej informacji przystankowej w ramach projektu ITS. Trwały również prace projektowe dla nowych węzłów integrujących komunikację miejską i kolejową na Błoniu przy ul. ks. Schulza oraz przy stacji kolejowej Bydgoszcz Leśna i przystanku Bydgoszcz Bielawy. Inwestycja realizowana będzie w ramach projektu „Budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BiT City”, dofinansowanego z POIiŚ 2007-2013.			
	Adaptacja zajezdni tramwajowej przy ul. Toruńskiej do obsługi tramwajów niskopodłogowych		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Zakup taboru autobusowego i tramwajowego z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych	MZK Sp. z o.o. KDD Trans Tramwaj Fordon Sp. z o.o.	W 2014 r. w ramach wymiany taboru komunikacji miejskiej przewoźnicy obsługujący linie komunikacji publicznej zakupili 42 pojazdy, z czego: – MZK Sp. z o.o. zakupiła 7 niskopodłogowych przegubowych autobusów (w ramach kontraktu zawartego w 2014 r., a w styczniu 2015 r. zakupiono kolejnych 11 autobusów), – Firma KDD Trans z Niemcza obsługująca linie autobusowe nr 55, 67 i 69 zakupiła 35 autobusów. Podpisana została również umowa na dostawę 12 tramwajów z firmą PESA w ramach projektu budowy linii tramwajowej do Fordonu.	Budżet Miasta Środki MZK Sp. z o.o. Środki przewoźników	III.1. III.4.	
	Zakup jednostek pływających oraz rozbudowa infrastruktury związanej z funkcjonowaniem tramwaju wodnego	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 r. w ramach kontynuowanego projektu związanego z przebudową i rewitalizacją bulwarów i nabrzeży Brdy, wykonane zostały przystanki tramwaju wodnego: „Astoria”, „Rybi Rynek”, „PKS” i „Łuczniczka”. Na przystankach zamontowano wiaty oraz panele informacyjne z tablicami LCD. Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013.	Budżet Miasta Fundusze europejskie	II.7.	
c.	Wprowadzenie inteligentnych systemów transportowych (ITS) jako nowoczesnego systemu zarządzania ruchem, transportem zbiorowym, przestrzenią parkingową oraz opłatami za korzystanie z usług komunikacji zbiorowej i parkingowych:					
	Inteligentne Systemy Transportowe (ITS)	ZDMiKP	W 2014 r. zakończono prace projektowe oraz rozpoczęto realizację infrastruktury terenowej. W ramach zadania Inteligentne Systemy Transportowe wykonano: • Podsystem sterowania ruchem z monitoringiem wizyjnym obejmujący: – modernizację 45 sygnalizacji świetlnych oraz instalację 7 nowych sygnalizacji świetlnych, – system monitoringu wizyjnego zapewniający obsługę 40 szybkoobrotowych kamer nadzoru	Budżet Miasta Fundusze europejskie	III.1. III.3. III.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>wizyjnego CCTV,</p> <ul style="list-style-type: none"> - system ponad 56 kamer automatycznej rejestracji cech pojazdów typu ANPR, - połączenia kablowe światłowodowe o długości ponad 30 km wraz z urządzeniami przyłączeniowymi i przełącznicami, - implementację centralnego systemu zarządzania ruchem SCATS, - wykończenie pomieszczeń Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem przy ul. Toruńskiej 180a wraz zakupem pojazdu Mobilnego Centrum Nadzoru Ruchu. <ul style="list-style-type: none"> • Podsystem zarządzania transportem publicznym z dynamiczną informacją przystankową obejmujący: <ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie 65 pociągów tramwajowych w radiowe nadajniki priorytetów tzw. RKZ współpracujące z komputerami pokładowymi pojazdów, - zainstalowanie 180 tablic dynamicznej informacji przystankowej kompatybilnych w ok. 90 lokalizacjach, - instalację 3 kompletów automatyki rozjazdów torowych, - instalację 20 kiosków informacyjnych z funkcją biletomatu. • Podsystem informacji parkingowej obejmujący: <ul style="list-style-type: none"> - implementację w systemie 101 parkomatów na obszarze podstrefy A-SPP w Bydgoszczy (dostarczonych w roku 2013 w ramach tego samego zadania), - wyposażenie 10 kontrolerów SPP w przenośne urządzenia kontrolne, - instalację 26 tablic dynamicznej informacji parkingowej, - organizację i wyposażenie biura informacji parkingowej przy ul. Z. Augusta 10. • Podsystem naprowadzania pojazdów na drogi alternatywne obejmujący: <ul style="list-style-type: none"> - montaż i uruchomienie 32 tablic zmiennej treści typu VMS, - montaż i uruchomienie 20 stacji pomiarowych zbierających dane o ruchu na odcinkach międzywęzłowych, - montaż i uruchomienie 10 stacji pogodowych z elementami meteorologii drogowej, - przygotowanie i uruchomienie dedykowanego portalu internetowego: www.its.bydgoszcz.pl. <p>Bydgoski System ITS jest jednym z pierwszych w kraju tego typu zadań inwestycyjnych, w którym zastosowano zarówno elementy usprawniające transport publiczny, jak i poprawiający warunki ruchu kołowego na skrzyżowaniach, poprawiający wykorzystanie miejsc parkingowych w obszarze śródmieścia, elementy naprowadzające kierowców na trasy alternatywne, elementy informujące użytkowników o warunkach ruchu.</p> <p>System ITS obejmuje swoim zasięgiem Śródmieście z odcinkiem ul. Fordońskiej. Obszar ten ograniczony jest ulicami: Kamienna – Artyleryjska - Zygmunta Augusta, Dworcowa - Królowej Jadwigi - Marszałka Focha – Kruszwicka – Szubińska – Piękna – Solskiego - Wojska Polskiego – Ujejskiego - Jana Pawła II - most Pomorski - Wyszyńskiego oraz odcinkiem ul. Fordońskiej od ronda Fordońskiego do ul. Wyścigowej.</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <p><i>Źródło: „Express Bydgoski”</i></p>			
	Stworzenie Kujawsko-Pomorskiego Związku Taryfowego poprzez wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat przewozowych w komunikacji publicznej przy zastosowaniu karty elektronicznej bezstykowej wraz z zakupem automatów biletowych	ZDMiKP	<p>Projekt jest współfinansowany środkami Unii Europejskiej w ramach POIiŚ 2007-2013.</p> <p>W 2014 roku opracowywano studium wykonalności projektu: „System Bilet Metropolitalny Bit City”. Ze względu na brak porozumienia pomiędzy beneficjentami, odstąpiono od realizacji przedsięwzięcia w ramach POIiŚ 2007-2013.</p>	Budżet Miasta	I.3. III.3.	
d.	Integracja systemów transportowych poprzez budowę zintegrowanych węzłów transportowych łączących różne środki transportu (kolej, tramwaj, autobus, rower, komunikacja indywidualna):					
	Budowa zintegrowanego centrum komunikacyjnego w Bydgoszczy	PKP S.A.	<p>W 2014 r. inwestor PKP S.A. rozpoczął realizację przebudowy i rozbudowy dworca kolejowego Bydgoszcz Główna. Budowa nowego dworca PKP w Bydgoszczy będzie stanowić pierwszy etap powstania zintegrowanego centrum komunikacyjnego. Rozpoczęto prace przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowie nowego obiektu, – remoncie i rewitalizacji zabytkowego dworca wyspowego zlokalizowanego między peronami 	Środki PKP S.A. Fundusze europejskie	III.1. III.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>trzecim i czwartym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacji i przebudowie torów kolejowych oraz peronów, - modernizacji przejścia podziemnego. <p>Realizowane były również prace budowlane i organizacyjne związane z funkcjonowaniem dworca kolejowego.</p> <p>Projekt jest dofinansowany środkami Unii Europejskiej w ramach POIiŚ 2007-2013.</p>			
	Budowa zintegrowanych węzłów komunikacyjnych: Bydgoszcz Błonie (budowa stacji kolejowej), Bydgoszcz Leśna, Bydgoszcz Bielawy	Miasto Bydgoszcz	<p>Dla tego zadania strategicznego w 2014 r. realizowane były prace projektowe – opracowywano projekt budowlany, projekty wykonawcze, specyfikacje techniczne, część przedmiarowo-kosztorysową, zakończono postępowania środowiskowe oraz rozpoczęto procedury związane z uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na budowę i decyzji ZRID.</p> <p>Roboty budowlane zaplanowane zostały na 2015 r. Wybudowany zostanie nowy przystanek Bydgoszcz Błonie przy ul. ks. Schulza na wysokości kładki dla pieszych, parking i pętla autobusowa oraz zmodernizowane zostaną węzły komunikacyjne przy stacji Bydgoszcz Leśna i przystanku Bydgoszcz Bielawy.</p> <p>Inwestycja będzie realizowana w ramach projektu: „Budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BiT City” dofinansowanego środkami Unii Europejskiej z POIiŚ.</p>	<p>Budżet Miasta</p> <p>Fundusze europejskie</p>	<p>I.1.</p> <p>III.1.</p> <p>III.2.</p> <p>III.3.</p>	
	Przebudowa węzła drogowego ulic: Rejewskiego i Fordońskiej (Węzeł IKEA-A)	IKEA	<p>W 2014 r. w obszarze węzła IKEA wykonano montaż tymczasowych wiaduktów nad ulicą Rejewskiego, nowe łącznice pomiędzy ulicami Rejewskiego i Fordońską oraz przy biurówcu byłego Rome-tu. Zakres tych prac umożliwi budowę docelowego węzła. W ramach projektu m.in. wybudowane zostaną dwa nowe wiadukty w ul. Fordońskiej, ul. Rejewskiego zostanie rozbudowana o drugą jezdnię i przedłużona do istniejącego ronda pomiędzy ulicami Wiślaną i Łowicką.</p>	Środki Firmy IKEA	<p>I.1.</p> <p>III.1.</p> <p>III.2.</p> <p>III.3.</p>	
	Budowa zintegrowanego węzła transportowego – Węzeł Wschodni	Tramwaj Fordon Sp. z o.o. ZDMiKP	<p>W ramach budowy linii tramwajowej do Fordonu w 2014 r., realizowano prace związane z przebudową dworca kolejowego Bydgoszcz Wschód oraz przebudową pętli tramwajowej i autobusowej w rejonie ul. Wyścigowej. Stacja zostanie połączona z przystankiem tramwajowym na nowym wiadukcie tworząc zintegrowany węzeł komunikacyjny. Komunikację pomiędzy peronami i przystankami zapewnią schody oraz windy.</p> <p>Inwestycja jest dofinansowana w ramach POIiŚ 2007-2013.</p>	<p>Budżet Miasta</p> <p>Środki Spółki Tramwaj Fordon</p> <p>Fundusze europejskie</p>	<p>I.1.</p> <p>III.1.</p> <p>III.2.</p> <p>III.3.</p>	
e.	Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Magnuszewskiej	ZDMiKP	Dla zadania w 2014 r. opracowywano dokumentację projektową – projekt budowlany, projekty wykonawcze. Dokumentacja obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> – budowę 2 jezdni na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Ujejskiego, – budowę mini ronda na skrzyżowaniu ulic: Ujejskiego i Karpackiej, – budowę dwupoziomowego węzła drogowego na odcinku od ul. Ujejskiego do ul. Cmentarnej, – budowę nowej jezdni ul. Glinki na odcinku od ul. Cmentarnej do ul. Magnuszewskiej, – budowę małego 4-włotowego ronda na skrzyżowaniu ulic Glinki-Magnuszewska-Rozłogi/Gniewkowska, – budowę infrastruktury towarzyszącej drogowej i sieciowej technicznej. 	Budżet Miasta	I.1. III.2. III.3.	
	Przebudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta	ZDMiKP	Dla tego przedsięwzięcia w 2014 r. opracowywana była dokumentacja projektowa obejmująca budowę: <ul style="list-style-type: none"> – dwujezdniowej drogi z infrastrukturą pieszą i rowerową (chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, ciągi pieszo-jezdne) wraz z infrastrukturą transportu zbiorowego, – dróg serwisowych, rozbudowę i przebudowę ulic obsługujących tereny przyległe, – pięciu skrzyżowań jednopoziomowych, – zatoki do ważenia pojazdów, – obiektów inżynierskich, przepustów, – oświetlenia ulicznego, – urządzeń chroniących środowisko, – urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, – przebudowę kolidującej istniejącej infrastruktury technicznej. Zmodernizowana ul. Grunwaldzka będzie stanowiła najważniejsze połączenie Bydgoszczy z trasą S5.	Budżet Miasta	I.1. III.2. III.3.	
	Budowa drugiej jezdni trasy W-Z na odcinku od ul. Sygnałowej do Węzła Zachodniego	ZDMiKP	W 2014 r. rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej dla inwestycji „Rozbudowa trasy Wschód-Zachód na odcinku od węzła zachodniego do węzła wschodniego”. Zakończenie prac dokumentacyjnych planowane jest w 2016 roku.	Budżet Miasta	I.1. III.2. III.3.	
	Przebudowa ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Śniadeckich do ul. Kamiennej	ZDMiKP	W 2014 r. zakończona została realizacja tego zadania strategicznego. Przebudowany został odcinek ul. Gdańskiej od ul. Chodkiewicza do ul. Kamiennej o długości 273 mb. Na tym odcinku prace obejmowały: <ul style="list-style-type: none"> – przebudowę jezdni z wymianą jej podbudowy, – budowę cichego torowiska o długości 546 mb toru pojedynczego (dł. torowiska 273 mb) wraz z nową trakcją tramwajową, – kanalizację deszczową – wykonano odwodnienie nawierzchni chodników, jezdni i torowiska, drenaż torowiska, przebudowano 2 studnie rewizyjne oraz wybudowano 7 nowych studni, – modernizację chodników, miejsc parkingowych, – montaż nowego oświetlenia na słupach trakcyjnych typu „Pastorał Bydgoski” i monitoringu miejskiego oraz wykonanie kanalizacji kablowej ITS, – nasadzenia 24 jarzębów szwedzkich w strefach ochronnych, 	Budżet Miasta	III.1. III.2. III.4. III.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – oznakowanie poziome i pionowe, – montaż stylizowanych elementów małej architektury. 			
	Budowa połączenia drogowego ulic Mazowieckiej i Gdańskiej	ZDMiKP	W ramach zadania w 2014 r. opracowano dokumentację projektową na budowę nowej ulicy łączącej ul. Mazowiecką z ul. Gdańską. Realizacja projektu przesunięta została po 2018 r. ze względu na konieczność wyburzenia budynku będącego w użytkowaniu szkoły muzycznej, a kolidującego z planowaną inwestycją. Przeniesienie szkoły muzycznej będzie możliwe dopiero po wybudowaniu nowego obiektu Akademii Muzycznej.	Budżet Miasta		
	Przebudowa ul. Szubińskiej na odcinku od ul. 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich do granicy miasta		W 2014 r. zadanie nie było realizowane. Dla inwestycji nie uzyskano dofinansowania ze środków Unii Europejskiej.			
	Budowa Obwodnicy Południowo – Wschodniej		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Budowa trasy łączącej ul. Grunwaldzką z Trasą W-Z		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Budowa ulic: Rydygiera, Ciszewskiego, Matki Teresy z Kalkuty i Zamczysko		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane. W 2014 r. rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej na budowę ul. Matki Teresy z Kalkuty w ramach zadania „Budowa ulic: Jasinieckiej, Trybowskiego i Matki Teresy z Kalkuty na terenie osiedla Eskulapa”.			W 2014r. nie angażowano środków finansowych za wykonane prace.
	Rozbudowa ul. Kolbego z możliwością budowy bezkolizyjnego skrzyżowania z ul. Grunwaldzką w przypadku natężeń ruchu uzasadniających realizację tej inwestycji		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane. Analizy ruchu dla skrzyżowania Kolbego/Grunwaldzka zostały wykonane w ramach zadania Przebudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta i wykazały wystarczającą przepustowość.			
	Budowa skrzyżowania ulic Marszałka Focha – Marcinkowskiego oraz ul. Marcinkowskiego do ul. Dworcowej		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane			
	Przebudowa ul. Glinki	ZDMiKP	W 2014 r. opracowywano dokumentację projektową (projekt budowlany, projekty wykonawcze) dla odcinka ul. Glinki od ul. Cmentarnej do ul. Magnuszewskiej, który będzie realizowany w ramach zadania „Budowa II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Magnuszewskiej”. Rozpoczęto również prace związane z wykonaniem dokumentacji budowlanej dla budowy kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Glinki w rejonie skrzyżowania z ul. Szpitalną. Realizacja kanalizacji deszczowej połączona będzie z modernizacją nawierzchni drogowej w obszarze objętym zadaniem.	Budżet Miasta	III.2.	
	Budowa ul. Nowostromej na odcinku od Placu Poznańskiego do ul. Solskiego oraz ul. Solskiego od ul. Ugory do ul. Leszczyńskiego		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa Zachodniej Obwodnicy Śródmieścia na odcinku od ul. Grunwaldzkiej do ul. Leszczyna		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Budowa ul. Matki Teresy z Kalkuty – Górny Taras Fordonu		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Budowa węzła drogowego ulic Fordońska – Andersa		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Budowa połączenia ul. Kamiennej z ul. Inwalidów/Lewińskiego		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Modernizacja ulic układu podstawowego, w tym m.in.: ul. Nakielskiej, ul. Chodkiewicza, ul. Smukalskiej	ZDMiKP	<p>Dla tego głównego zadania strategicznego w 2013 r. zakończono przebudowę ul. Chodkiewicza na odcinku od ul. Gdańskiej do ul. Sułkowskiego.</p> <p>Natomiast w 2014 r. przeprowadzono modernizacje i remonty na 17 odcinkach ulic o łącznej długości 18,97 km, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fordońska (od ul. Kaliskiego do ul. Brzechwy – dwie jezdnie, od ul. Brzechwy do ronda Buxakowskiego – prawa jezdnia wraz z rondem), – Wyszogrodzka (od ul. Fordońskiej do ul. Opałowej), – Rejewskiego (z wyłączeniem odcinka realizowanego przez firmę IKEA), – Wyzwolenia (od ul. Andersa do granicy miasta), – Łochowska, – Bronikowskiego (od ul. Mińskiej do ul. Nakielskiej), – Żwirki i Wigury (od ul. Biedaszkowo do ul. Gołębiej), – Inowrocławska (od ul. Skorupki do ul. Biedaszkowo), – Stroma, – Powstańców Warszawy, – Władysława IV (od ul. Stawowej), Słoneczna, Barwna wraz z pętlą autobusową, – Glinki (od ul. Białostockiej do ul. Szpitalnej oraz dojazd do pętli autobusowej), – Kordeckiego (od ul. Św. Trójcy do ul. Focha), – Toruńska (od przejazdu kolejowego do ul. Hutniczej), – Wojska Polskiego (odcinki od wiaduktu do ul. Ujejskiego, od ul. Planu 6-letniego do ul. Chemicznej i od ul. Baczyńskiego do ul. Planu 6-letniego), – Al. Ossolińskich (jezdnie wschodnia), Plac Weysenhoffa, – Brzozowa. <p>Realizowane były również prace na innych ulicach układu podstawowego (wymienione w programie jako oddzielne zadania) oraz prace projektowe m.in. dotyczące przebudowy ul. Grunwaldzkiej.</p>	Budżet Miasta	III.2. III.3.	
f.	Budowa i przebudowa obiektów inżynierskich:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Przebudowa Węzła Zachodniego – II etap wraz z budową przeprawy mostowej przez Kanał Bydgoski	PKP PLK S.A. ZDMiKP	<p>W 2014 r. dla tego zadania strategicznego opracowywana była dokumentacja oraz realizowano roboty budowlane na dwóch inwestycjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przebudowa Węzła Zachodniego – II etap, – Budowa przeprawy mostowej przez Kanał Bydgoski wraz z układem drogowym. <p>W ramach przebudowy II etapu Węzła Zachodniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakończono budowę wiaduktu kolejowego wraz z infrastrukturą kolejową, – wykonano prace związane z kanalizacją sanitarną, wymianą magistrali wodociągowej i sieci gazowych, – wybudowano odcinek drogi serwisowej umożliwiającej dojazd do posesji przy ul. Grunwaldzkiej. <p>Zadanie było dofinansowane środkami Unii Europejskiej z POIiŚ 2007-2013 w ramach projektu: „Budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BiT City”.</p> <p>Natomiast dla drugiego zadania obejmującego budowę przeprawy mostowej przez Kanał Bydgoski wraz z układem drogowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonano wycinkę drzew, – wykonano przejście z kanalizacją sanitarną pod Kanałem Bydgoskim, – rozpoczęto roboty sanitarne. 	Budżet Miasta Środki PKP PLK SA Fundusze europejskie	I.1. III.2. III.3.	
	Przebudowa ul. Chmurnej wraz z budową mostu nad Brdą łączącego dzielnice Piaski z Czyżkówkiem		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Przebudowa i modernizacja wiaduktów i przepraw mostowych na ciągach dróg układu podstawowego		W 2014 r. nie prowadzono robót na istniejących obiektach mostowych i wiaduktach, oprócz Węzła Zachodniego stanowiącego oddzielne zadanie strategiczne.			
g.	Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym:					
	Przebudowa ulic, placów i obiektów mostowych w rejonie Starego Rynku	ZDMiKP	<p>Na rzecz zadania w 2014 r. zakończono prace przy przebudowie ulic w obszarze Starego Rynku o ogólnej długości 896 m, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trybunalskiej – 60 m, – Stefana Batorego – 70 m, – Niedźwiedzia – 60 m, – Ku Młynom – 70 m, – Farnej – 100 m, – Jezuickiej – 140 m, – Spichlernej – 81 m, – Mostowej – 175 m, 	Budżet Miasta Fundusze europejskie	III.2. III.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>– Grodzkiej – 140 m. Prace obejmowały roboty drogowe, kanalizacyjne (kanalizacja deszczowa i odwodnienie nawierzchni), oświetlenie uliczne i organizację ruchu. Ulice uzyskały charakter uliczek staromiejskich.</p> <p>Ponadto przebudowane zostały mosty:</p> <p>– J. Sulimy-Kamińskiego, m.in. wykonano wzmocnienie konstrukcji do obciążenia 30 ton. Obiekt ten uzyskał charakter mostu staromiejskiego – zamontowano nowe kute balustrady, wykonano nowe schody skarpowe z obiektu, nowe zrekonstruowane oświetlenie: 2 lampy małe i 4 lampy duże „kandelabry”,</p> <p><i>Źródło: strona internetowa nowosci.com.pl</i></p> <p>– most w ciągu ul. Ku Młynom, m.in. wykonano wzmocnienie konstrukcji mostu do obciążenia 15 ton, zamontowano nowe balustrady, wykonano wzmocnienie nabrzeża, wykonano murek oporowy.</p> <p>Ponadto trwały prace związane z przebudową mostu na jazie w ciągu ul. Tamka na Wyspie Młyńskiej (zakończenie prac: kwiecień 2015 r.).</p> <p>Zadania otrzymały dofinansowanie ze środków UE w ramach z RPO WK-P na lata 2007-2013.</p> <p>Natomiast dla projektu: „Rewitalizacja płyty Starego Rynku”, regulowane były sprawy własnościowe.</p>			
	Budowa ulicy Rekinowej na odcinku od ul. Łowiskowej do ul. Grunwaldzkiej		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Przedłużenie ul. Kieleckiej do ul. Chemicznej	ZDMiKP	<p>Projekt obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowę odcinka drogi pomiędzy ulicami Nowotoruńską i Chemiczną, – budowę zjazdów, chodników i dróg rowerowych, – przebudowę skrzyżowań z ul.: Kielecka – Smoleńska, Kielecka – Nowotoruńska – Nowokielecka, Nowokielecka – Chemiczna, – przebudowę odcinka drogi pomiędzy ul. Smoleńską i Nowotoruńską, 	Budżet Miasta Fundusze europejskie	II.3. III.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – budowę kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego i sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z ul. Nowotoruńską, – budowę zatok autobusowych oraz murów oporowych. <p>W ramach robót przygotowawczych dla inwestycji w 2014 r. rozpoczęto wycinkę drzew kolidujących z budową ul. Nowokieleckiej. Zadanie jest dofinansowane środkami Unii Europejskiej z RPO WK-P na lata 2007-2013.</p>			
	Budowa i przebudowa dróg gminnych o nawierzchni nieutwardzonej, o charakterze lokalnym i dojazdowym, wraz z rozbudową i modernizacją infrastruktury towarzyszącej (m.in.: budowa oświetlenia, kanalizacji deszczowej, itp.)	ZDMiKP Mieszkańcy	<p>W ramach zadania w 2014 r. zakończono:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowę odcinka ul. Fałata na Górzyskowie (pieszo-jezdnia o długości 25 m), – przebudowę ul. Bośniackiej na Wzgórzu Wolności (wybudowano pieszo-jezdnię ul. Bośniackiej oraz łącznik ul. Bośniackiej z ul. Wojska Polskiego o długości 533 m) wraz z infrastrukturą (wykonano kanalizację deszczową, chodniki, miejsca postojowe, oświetlenie, progi zwalniające, zieleni przyuliczną). <p>Realizowane były również inwestycje w ramach inicjatyw lokalnych (Programów 5/6 i 25/75):</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa trzech sięgaczy od ul. Białostockiej – wybudowano pieszo-jezdnię o ogólnej długości 140 mb wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem, – budowa schodów wraz z oświetleniem i chodnikiem łączącym ul. Malinową z ul. Nakielską, – budowa sięgacza drogowego do posesji przy ul. Bułgarskiej 1, – przebudowa ul. Certowej (pieszo-jezdnia o długości 69 m), – budowa chodnika i słupków ochronnych przy ul. Smoleńskiej na odcinku od ul. Rolnej do ul. Kieleckiej, – przebudowa ciągu pieszego na Skwerze im. T. Nowakowskiego, – budowa progów zwalniających przy SP nr 28, ul. Baczyńskiego, ul. Sandomierska, – budowa ul. Borowikowej i ul. Koźlakowej wraz z infrastrukturą i włączeniem do ul. Pieczarkowej (zakończenie 2015 r.), – budowa chodnika wzdłuż bloku mieszkalnego przy ul. Modrzewiowej 8 (planowane zakończenie IV 2015 r.), – budowa kanalizacji deszczowej w ul. Rozłogi, – oświetlenie ul. Noteckiej i ul. Iglastej (8 punktów świetlnych), – oświetlenie ul. Otorowskiej (4 punkty świetlne), – oświetlenie skweru Inwalidów Wojennych (5 punktów świetlnych), – oświetlenie skweru na rogu ul. Dwernickiego i ul. Sułkowskiego (11 punktów świetlnych), – oświetlenie terenu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Mochelskiej (2 punkty świetlne), – doświetlenie skweru gen. Wilka pomiędzy ul. Modrakową i ul. Bohaterów Kragujewca (3 punkty świetlne). <p>Ponadto, z zadań kontynuowanych w 2014 roku, realizowane były prace przygotowawcze (rozebrano budynki przy ul. Grudziądzkiej 17) dla budowy II etapu ul. Nowogrudziądzkiej. Zlecone zostało również opracowanie dokumentacji na realizację odcinków czterech ulic: Matki</p>	Budżet Miasta Środki mieszkańców osiedli	III.2. IV.1.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Teresy z Kalkuty (od ul. Roentgena do ul. Pod Skarpą), Trybowskiego (od ul. Jasinieckiej do ul. Matki Teresy z Kalkuty), Jasinieckiej (od ul. Pod Skarpą do ul. Trybowskiego) i ul. Bydgoskich Olimpijczyków w Fordonie.			
h.	Rozwój systemu parkingowego w mieście:					
	Budowa parkingów kubaturowych w obszarze dużej wewnętrznej obwodnicy włączonych w system Park & Ride		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Budowa parkingów kubaturowych w obszarze Śródmieścia włączonych w system Park&Go	Inwestor prywatny	Na rzecz realizacji zadania w 2014 r. kontynuowana była budowa wielopoziomowego parkingu na około 240 miejsc przy ul. Pod Blankami (oddany do użytku w styczniu 2015 r.).	Środki inwestora prywatnego	III.3.	
		Inwestor prywatny ZDMiKP Mieszkańcy	Ponadto w ramach rozwoju systemu parkingowego w obszarze miasta w 2014 r. został oddany do użytku wielopoziomowy parking na 900 miejsc przed Galerią Pomorską przy ul. Fordońskiej. Miejsca postojowe także budowane były w ramach Programów 5/6 i 25/75: <ul style="list-style-type: none"> – na Miedzyniu wybudowano parking ogólnodostępny u zbiegu ulic Ornej i Gromadzkiej, – na Osiedlu Leśnym wybudowano parking wraz z drogą manewrową w rejonie ul. Modrzewiowej 14 i ul. Sułkowskiego 21, – na Osowej Górze wybudowano zatoczkę parkingową wzdłuż ul. Sardynkowej pomiędzy ul. Sielawową i ul. Miętusową, – na Glinkach przy ul. Kozala wybudowano miejsca parkingowe, – na Błoniu budowano zatoczkę parkingową przy ul. Waryńskiego 51 (zakończenie w IV 2015 r.). Ponadto opracowano dokumentację projektową na budowę zatoczek parkingowych na Kapuściskach przy ul. Szarych Szeregów 9, 11, 13 oraz przy ul. Planu 6-letniego (od ul. Bohaterów Westerplatte).	Środki inwestora prywatnego Budżet Miasta Środki Mieszkańców	III.2. IV.1.	
	Rozbudowa stref ruchu uspokojonego	ZDMiKP	W 2014 r. strefy ograniczonej prędkości do 30 km/h powstały na ulicach lokalnych: <ul style="list-style-type: none"> – Bielskiej, Sądeckiej, Izerskiej, – Igrzyskowej, – Grunwaldzkiej – serwisówka, – Jasinieckiej (Ciszewskiego, Sybiraków i inne), – Koszalińskiej. Natomiast strefa zamieszkania powstała na ul. Marcinkowskiego w Śródmieściu. Ponadto wybudowano progi zwalniające m.in. przy SP nr 28 na Kapuściskach oraz na ul. Bośniackiej na Wzgórzu Wolności.	Budżet Miasta	IV.1. IV.6.	
i.	Promocja ruchu rowerowego i pieszego poprzez systemowe działania na rzecz rozbudowy i przebudowy dróg rowerowych i ciągów pieszych:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa infrastruktury rowerowej i jej integracja z istniejącymi trasami rowerowymi w powiecie bydgoskim	Powiat Bydgoski Miasto Bydgoszcz	<p>W 2014 r. w obszarze miasta wybudowano drogi rowerowe o ogólnej długości 2,68 km, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ul. Koronowskiej (od ul. Oplawiec do granicy miasta o dł. 0,62 km) w ramach projektu: „Budowa ścieżek rowerowych w powiecie bydgoskim, chełmińskim i mieście Bydgoszcz” dofinansowanego środkami Unii Europejskiej w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013, – wzdłuż ul. Wojska Polskiego od ul. Sokolej do ul. Magnuszewskiej (osiedla: Wzgórze Wolności i Wyżyny) o długości 2,06 km. <p>Ponadto dla zadania „Drogi dla rowerów” zlecone zostało opracowanie dokumentacji na budowę dróg rowerowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na odcinkach ulic: Grunwaldzkiej, Focha, Jagiellońskiej, Łochowskiej, Wiatrakowej i Kruszwickiej, – wzdłuż ulic: Warszawskiej, Śniadeckich, Krasińskiego, Markwarta, Sieńki, Moniuszki i Skłodowskiej-Curie. <p>Przeprowadzono także procedurę przetargową i wyłoniono wykonawcę projektu: „Bydgoski Rower Aglomeracyjny”. Realizacja projektu przewidziana jest od 2015 r. – w obszarze miasta stworzona zostanie sieć wypożyczalni obejmująca utworzenie 31 stacji rowerowych oraz zakup 341 rowerów.</p>	Środki powiatu bydgoskiego Fundusze europejskie Budżet Miasta	I.1. III.2. III.4. IV.5.	
	Działania promocyjne w zakresie ruchu rowerowego	Miasto Bydgoszcz Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki	<p>Działania promocyjne w zakresie ruchu rowerowego realizowane były m.in. w ramach organizowanych imprez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Czar dwóch kółek”, – „Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu”, – „Dzień bez samochodu”. <p>W maju 2014 r. na terenie LPKiW „Myślęcinek” oddane zostało do użytku miasteczko ruchu drogowego (inwestycja realizowana z POLiS w ramach projektu: „Budujemy Miasteczka Ruchu Drogowego”). Miasteczko wyposażone jest m.in. w sygnalizację świetlną, rondo, przejścia dla pieszych oraz znaki drogowe i służy do praktycznej nauki zasad ruchu drogowego, a także popularyzowanie roweru jako środka transportu i rekreacji.</p>	Budżet Miasta Budżet państwa Fundusze europejskie	III.4.	
	Budowa przejść podziemnych i nadziemnych na głównych ciągach ruchu kołowego	ZDMiKP	<p>W 2014 roku w ramach inwestycji „Budowa sygnalizacji świetlanych”, wybudowano dwie sygnalizacje wzbudzania przejść dla pieszych na ul. Solskiego i ul. Jana Pawła II. Przeprowadzono także renowację kładki nad ul. Wojska Polskiego.</p> <p>Ponadto opracowana została wielowariantowa koncepcja budowy przejścia dla pieszych i rowerzystów przy Trasie Uniwersyteckiej.</p>	Budżet Miasta	III.2. IV.6.	
j.	Działania na rzecz utworzenia intermodalnych centrów logistycznych kolejowo-drogowo-wodnych, drogowo-lotniczych oraz dyslokacji istniejących stacji wyładunkowych i techniczno-postojowych będących w					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	kolizji z rozbudową infrastruktury miejskiej:					
	Budowa platformy multimodalnej		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Budowa terminali intermodalnych na terenach inwestycyjnych		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
k.	Ograniczenie dostępności śródmieścia dla komunikacji indywidualnej:					
	Wyznaczenie stref pieszych w obszarze Starego Miasta i Śródmieścia z uwzględnieniem zrewitalizowanych ulic	ZDMiKP	W ramach zadania w 2014 r. wprowadzono strefy piesze w ciągu ulic: Spichlernej, Batorego, Niedźwiedzia, Ku Młynom, Jezuickiej, Farnej oraz strefę pieszo-rowerową w ciągu ul. Przesmyk.	Budżet Miasta	IV.6.	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Stosunek długości dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej do długości dróg ogółem	%	67,9	66,4	67,3		III.2., IV.1.	ZDMiKP
2	Stosunek długości linii tramwajowych do długości ogółem linii miejskiej komunikacji publicznej	%	17,2	17,7	17,2/15,0*		III.1.	ZDMiKP
3	Stosunek liczby pasażerów transportu szynowego do liczby pasażerów transportu publicznego ogółem	%	27,8	28,5	26,7		III.1.	ZDMiKP
4	Długość dróg rowerowych: na 1 km ² obszaru miasta	km/km ²	0,39	0,44	0,44		III.2., IV.5.	ZDMiKP
	na 1000 mieszkańców	km/1000	0,19	0,21	0,21**			ZDMiKP

* wskaźnik obejmujący linie miejskie oraz z włączeniem linii międzygminnych

** wskaźnik wyliczony dla liczby mieszkańców na 30.09.2014 r.

Uwaga: Długość dróg rowerowych została określona na podstawie pomiaru osi dróg (wzdłuż których prowadzone są drogi rowerowe).

Podsumowanie:

W Programie Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie zostało ujętych 11 przedsięwzięć oraz 50 zadań głównych. W 2014 roku podejmowane były działania na rzecz 10 przedsięwzięć (nie podjęto prac dla przedsięwzięcia: „Działania na rzecz utworzenia intermodalnych centrów logistycznych kolejowo-drogowo-wodnych, drogowo-lotniczych oraz dyslokacji istniejących stacji wyładunkowych i techniczno-postojowych będących w kolizji z rozbudową infrastruktury miejskiej”). Natomiast spośród 50 zadań ujętych w programie 29 było realizowanych (58,0%). Do zadań realizowanych zaliczono przedsięwzięcia, dla których w 2014 r. opracowywana była dokumentacja, w tym m.in. dla:

- Budowy trasy tramwajowej w ul. Kujawskiej wraz z rozbudową układu drogowego,
- Budowy II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Magnuszewskiej,
- Przebudowy ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta,
- Budowy drugiej jezdni trasy W-Z na odcinku od ul. Sygnałowej do Węzła Zachodniego.

Wszystkie główne zadania strategiczne są zadaniami wieloletnimi, składającymi się niekiedy z kilku projektów bądź określone jako „zadania ciągłe”. Spośród tych zadań 1 zostało zakończone: „Przebudowa ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Śniadeckich do ul. Kamiennej”.

Wśród efektów 2014 roku, w ramach realizowanych głównych zadań wymienić należy:

- zmodernizowany odcinek ul. Gdańskiej od ul. Chodkiewicza do ul. Kamiennej o długości około 0,3 km wraz z wybudowanym „cichym” torem tramwajowym i infrastrukturą,
- zmodernizowane odcinki ulic w obszarze miasta o ogólnej długości 18,9 km,
- zrewitalizowane uliczki w obszarze Starego Miasta oraz przebudowane ulice osiedlowe o ogólnej długości 1,7 km,
- zrewitalizowany most im. J. Sulimy-Kamińskiego,
- przebudowany most w ul. Ku Młynom na Wyspie Młyńskiej,
- przebudowaną pętlę autobusową przy ul. Szubińskiej na Błoni,
- zakup 42 autobusów,
- drogi rowerowe o ogólnej długości 2,68 km,
- wielopoziomowy parking na 900 miejsc przed Galerią Pomorską.

Spośród zadań realizowanych w 2014 r., jedynie 2 nie były finansowane środkami budżetu miasta:

- Budowa zintegrowanego centrum komunikacyjnego w Bydgoszczy (przebudowa i rozbudowa dworca kolejowego Bydgoszcz Główna),
- Przebudowa węzła drogowego ulic: Rejewskiego i Fordońskiej (Węzeł IKEA).

Odnosząc się do wielkości mierników monitorujących efekty realizacji Programu Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie, trzy z ustalonych wskaźników obrazujących stopień wdrażania „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku”, w zasadzie pozostają na tym samym poziomie.

Wskaźnik: Stosunek długości dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej do długości dróg ogółem oscyluje na poziomie lat 2012-2013. W porównaniu z 2013 r. jego wartość wzrosła jedynie o 0,9%. Długość dróg w obszarze Bydgoszczy na koniec 2014 r. generalnie nie uległa zmianie, co przy wzroście liczby zarejestrowanych pojazdów samochodowych (w porównaniu z 2013 r. – wzrost o 1,7%) świadczy o nienajlepszych warunkach podró-

zowania w mieście. Ponadto komfort jazdy pogarszały liczne inwestycje komunikacyjne realizowane w ciągu ulic podstawowego układu drogowego i na kilku osiedlach. Drugi ze wskaźników: Stosunek długości linii tramwajowych do długości ogółem linii miejskiej komunikacji publicznej w zasadzie pozostawał na tym samym poziomie. W 2014 r. nie oddano do użytku nowych linii tramwajowych, natomiast uruchomiona została nowa linia autobusowa 61, wydłużono linię autobusową 59 do osiedla Kapuściska oraz wprowadzono połączenia międzygminne (linie 91, 93 i 94). Również wskaźniki obrazujące długość dróg rowerowych przypadających na km² obszaru miasta i na 1.000 mieszkańców, pozostały na poziomie 2013 roku. Wybudowane w 2014 roku odcinki dróg rowerowych nie miały wpływu na wielkość wskaźników.

Natomiast analizując wskaźnik: Stosunek liczby pasażerów transportu szynowego do liczby pasażerów transportu publicznego ogółem, stwierdza się jego spadek o 1,85% w porównaniu z rokiem 2013. Spadek ten jest związany przede wszystkim z modernizacjami linii tramwajowych (w ul. Gdańskiej, ul. Fordońskiej – w obszarze węzła Bydgoszcz Wschód). Odnotowano również spadek liczby pasażerów korzystających z komunikacji publicznej o 1,08% (w 2013 roku przewieziono 98,28 mln pasażerów, a w 2014 roku – 97,23 mln).

Poza tym należy podkreślić, że w analizowanym okresie, prowadzone były prace przygotowawcze i projektowe m.in. dla inwestycji w zakresie komunikacji zbiorowej, związane z przedsięwzięciami planowanymi do realizacji w ramach perspektywy finansowej 2014-2020.

III.6. Program Nr 6 Cyfrowa Bydgoszcz

Cele programu:

- Podniesienie kompetencji cyfrowych społeczeństwa
- Upowszechnienie i zwiększenie dostępu do technologii cyfrowych

Koordynator programu:

Wydział Informatyki

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Rozbudowa miejskiej infrastruktury teleinformatycznej:					
	Rozbudowa sieci szerokopasmowej	Wydział Informatyki	W ramach rozbudowy Miejskiego Systemu Teleinformatycznego wybudowano rurociąg kablowy przy ul. Niedźwiedzia, a także przyłącze do Miejskiej Sieci Teleinformatycznej (MST) budynku przy ul. Jagiellońskiej 61 (budynku ZIT). W ramach rozbudowy Miejskiej Sieci Teleinformatycznej opracowano projekt budowlany przyłączy technicznych do Bydgoskiego Centrum Informacji (BCI) i Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej (WiMBP).	Budżet Miasta	III.5.	
	Wykorzystywanie nowoczesnych technologii cyfrowych w tworzeniu systemu obsługi, informacji i kontaktów z mieszkańcami i przedsiębiorcami	Wydział Informatyki	W ramach rozbudowy Miejskiego Systemu Teleinformatycznego zakupiono: macierz do backupu i archiwizacji, system do budżetu obywatelskiego, oprogramowanie terminali Intermec 730, dodatkowe funkcje podsystemu WYBORY, licencje Oracle, Veeam Microsoft i VMware, a także powielacz cyfrowy na potrzeby powielarni UMB oraz centralę telefoniczną AVAYA. Ponadto w ramach zadania rozbudowano centralę AVAYA na potrzeby ZIT, a także na potrzeby Biura Zarządzania Gospodarką Odpadami Komunalnymi oraz infrastrukturę BLADE. Zakupiono drukarki do wydruku kart plastikowych i magnetycznych do obsługi zadania „Bydgoska Rodzina 3+”.	Budżet Miasta	III.5.	
	Współpraca z sektorem naukowo-badawczym i innowacyjnym na rzecz rozwoju społeczeństwa cyfrowego	Wydział Informatyki	Współpraca z UTP w zakresie udostępnienia Internetu do filii Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej i oddziałów biur meldunkowych.	Budżet Miasta	III.5. II.2.	
	Budowa radiowych Publicznych Punktów Dostępu do Internetu	Wydział Informatyki	W ramach rozbudowy Miejskiej Sieci Teleinformatycznej zakupiono punkty dostępu Wi-Fi, a istniejące punkty były serwisowane.	Budżet Miasta	III.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p>			
	Wdrażanie systemów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych w ramach budowy zintegrowanego systemu bezpieczeństwa miasta	Wydział Zarządzania Kryzysowego Wydział Informatyki	W 2014 roku rozbudowano system monitoringu wizyjnego (w tym w ramach Programu 5/6) o kolejnych 35 kamer. Na dzień 31.12.2014 r. w mieście funkcjonowało 159 kamer. W ramach rozbudowy systemu wideomonitoringu miejskiego wykonano w ul. Długiej sieć światłowodową do transmisji sygnałów z kamer oraz zakupiono serwer i urządzenia archiwizujące. Miasto Bydgoszcz zakupiło 10 zestawów komputerowych dla KM Policji.	Budżet Miasta	III.5. IV.6.	
b.	Edukacja cyfrowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu:					
	Wykorzystywanie technologii cyfrowych i programów edukacji cyfrowej w procesie nauczania i samokształcenia	Wydział Edukacji i Sportu	<p>W 2014 roku bydgoskie szkoły podstawowe i gimnazja wzięły udział w programie „Aktywna Edukacja”, którego celem była pomoc w określeniu potrzeb szkoły w zakresie wyboru i zarządzania sprzętem oraz infrastrukturą sieciową, podniesienie jakości nauczania i uczenia się różnych przedmiotów przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz współpraca i wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami.</p> <p>W ramach realizacji projektu „Wyposażenie i modernizacja gabinetów, świetlic, bibliotek, placów zabaw w szkołach zgodnie z diagnozą, opracowanie i wdrożenie programu wyposażenia szkół oraz placówek w sprzęt komputerowy i multimedialny, a także zakup pomocy dydaktycznych i naukowych dla rozwoju innowacyjności” w 2014 roku doposażono 18 pracowni informatycznych placówek oświatowych w sprzęt komputerowy i multimedialny.</p> <p>W ramach Oświatowej Platformy Informatycznej Urzędu Miasta (OPIUM), m.in. stworzono i dodano do OPIUM zarządzanie serwisem internetowym Zespołu Szkół Budowlanych oraz miejskim portalem „Zdolni znad Brdy”.</p>	Budżet Miasta Fundusze unijne	III.5. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <p><i>Źródło: strona internetowa Zespołu Szkół Budowlanych</i></p>			
	Popularyzacja metod korzystania z usług cyfrowych	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku zakupiono dla: <ul style="list-style-type: none"> – przedszkoli – 26 zestawów komputerowych, – Miejskiego Centrum Kultury (MCK) – oprogramowanie zintegrowanego systemu rezerwacji i sprzedaży biletów, – Galerii Miejskiej bwa – zestaw komputerowy wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem. 	Budżet Miasta	III.5.	
	Edukacja i szkolenia dla seniorów, osób bezrobotnych i niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy Miejskie Centrum Kultury	Powiatowy Urząd Pracy w ramach Poradnictwa Pracy „Wspólna Sprawa” organizował szkolenia i kursy dla osób bezrobotnych. W 2014 roku w kursie komputerowym uczestniczyło 55 osób. Miejskie Centrum Kultury w ramach aktywizacji i stałego rozwoju seniorów i osób niepełnosprawnych organizowało m.in. warsztaty edukacji cyfrowej.	Budżet PUP Budżet Miasta	III.5. IV.7.	
c.	Wykorzystanie nowoczesnych kanałów komunikacji:					
	Budowa wielokanałowego centrum obsługi interesanta	Wydział Informatyki	Na rzecz rozbudowy systemu obiegu dokumentów w Urzędzie Miasta, zakupiono serwer i dyski twarde. Zadanie realizowane było w ramach projektu „Zintegrowany System Informacyjny Miast – ZSIM” we współpracy z UM Torunia oraz UM Grudziądz, a współfinansowanego z PO KL 2007-2013.	Budżet Miasta Fundusze unijne	III.5	
	Budowa zintegrowanego geoportalu		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Rozbudowa i integracja e-usługi jednostek miejskich z platformą e-PUAP	Wydział Informa-	W zakresie elektronicznej wymiany korespondencji za pomocą e-PUAP realizowany był projekt „Zintegrowany System Informacyjny Miast – ZSIM”, w ramach którego została przeprowadzona analiza	Budżet Miasta	III.5	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	(elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej)	tyki	usług realizowanych przez jednostki miejskie i wytypowanie usług do realizacji w systemie elektronicznym.	Fundusze unijne		
d.	Wdrażanie systemów teleinformatycznych podnoszących efektywność funkcjonowania administracji:					
	Rozbudowa systemu elektronicznego obiegu dokumentów	Wydział Informatyki	W ramach realizacji systemu obiegu dokumentów zakupiono serwer i dyski twarde – projekt „Zintegrowany System Informatyczny Miast – ZSIM”.	Budżet Miasta Fundusze unijne	III.5	
	Integracja Systemów Informatycznych – budowa platformy wymiany informacji, dostosowanie systemów informatycznych do pracy w modelu SOA (Service Oriented Architecture)	Wydział Informatyki	W zakresie wdrażania standardów świadczenia elektronicznych usług publicznych realizowany był projekt „Zintegrowany System Informatyczny Miast – ZSIM”, w ramach którego została przeprowadzona analiza usług realizowanych przez jednostki miejskie i nastąpiło wytypowanie usług do realizacji w systemie elektronicznym.	Budżet Miasta Fundusze unijne	III.5.	
	Rozbudowa systemu informacji przestrzennej (GIS)	Miejska Pracownia Urbanistyczna	W ramach zadań inwestycyjnych MPU wdrożono system GIS dotyczący Systemu Informacji Przestrzennej oraz zakupiono oprogramowania: „Menadżer Zasobów Mapowych”, „Generator Metadanych dla systemu rej. M.P.Z.P.”.	Budżet Miasta	III.5.	
	Budowa systemu rejestrów i słowników rejestracyjnych zapewniających spójność i jednoznaczność informacji		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Integracja systemów telekomunikacyjnych jednostek miejskich w oparciu o technologię VoIP (Voice over Internet Protocol)		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Komputery z dostępem szerokopasmowym do Internetu przeznaczone do użytku uczniów, w stosunku do liczby komputerów ogółem w szkołach:		(2012/2013)					
	Szkoły Podstawowe (bez specjalnych)	%	45,8					GUS BDL
	Gimnazja (bez specjalnych)	%	(2012/2013) 50,7	bd.	bd.		III.5., IV.3.	
	ponadgimnazjalne	%	(2012/2013) 49,2					
2	Liczba komputerów podłączonych do Internetu dostępnych dla czytelników bibliotek	szt.	127	134	bd.		III.5.	GUS BDL
3	Liczba kamer wizyjnych włączonych do systemu wideomonitoringu	szt.	112	123	159		III.5., IV.6.	UMB

Podsumowanie:

Wszystkie 4 przedsięwzięcia ujęte w programie były realizowane w 2014 roku. W ramach tych przedsięwzięć, na 16 zadań głównych zapisanych w programie, 13 (tj. 81,2%) było realizowanych, a w 3 (tj. 18,8%) przypadkach nie rozpoczęto realizacji zadania. Z 13 głównych zadań realizowanych w 2014 roku, wszystkie były współfinansowane bądź finansowane z budżetu miasta, a kilka zadań było współfinansowanych ze środków unijnych w ramach PO KL 2007-2013. Należy dodać, że dla części zadań prowadzone były prace związane z przygotowaniem projektów do współfinansowania ze środków unijnych jeszcze w perspektywie 2007-2013 np. „Infostrada SIP (System Informacji Przestrzennej)” oraz w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020.

Realizacja zadań programu przyczynia się do zwiększania dostępu do informacji, rozwoju kompetencji cyfrowej i popularyzacji usług cyfrowych, co ma duży wpływ na nową jakość usług. Nowoczesne technologie cyfrowe i programy edukacji cyfrowej, wykorzystywane w procesie nauczania i samokształcenia, wpływają na podnoszenie poziomu edukacji i kształcenia, na wzrost aktywności społecznej i zawodowej. Mają również wpływ na poprawę poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa.

W zakresie mierników realizacji programu, nastąpił wzrost liczby kamer włączonych do systemu wideo monitoringu. Natomiast brak jest danych dotyczących pozostałych wskaźników.

III.7. Program Nr 7 Bydgoszcz na fali

Cele programu:

- Stworzenie wizerunku Bydgoszczy, jako miasta silnie związanego z wodą i wykorzystującego jej walory
- Kompleksowa rewitalizacja Bydgoskiego Węzła Wodnego jako elementu składowego międzynarodowych dróg wodnych E-70 i E-40
- Przywrócenie i wzmocnienie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, kulturalnych i integracyjnych Bydgoszczy, zwłaszcza w obszarze Śródmieścia, Wyspy Młyńskiej oraz bezpośrednim sąsiedztwie Kanału Bydgoskiego

Koordynator programu:

Miejska Pracownia Urbanistyczna

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Aktywizacja Bydgoskiego Węzła Wodnego poprzez poprawę warunków żeglugowych oraz budowę infrastruktury:					
	Rozwój infrastruktury międzynarodowych dróg wodnych E-70 i E-40 wraz z rozbudową i modernizacją unikalnego w skali europejskiej Bydgoskiego Węzła Wodnego	RZGW Poznań RZGW Gdańsk	Zadanie realizowane było przez RZGW Poznań i RZGW Gdańsk: <ul style="list-style-type: none"> • RZGW Poznań w 2014 r. prowadził roboty doraźne na śluzie Okole poprawiające bezpieczeństwo eksploatacji oraz prace projektowe dotyczące modernizacji obiektów piętrzących Kanału Bydgoskiego, Śluz: Okole, Czyżkówko, Prądy i Osowa Góra, <p><i>Główne ciek, śluzy i obiekty BWW</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa pl.wikipedia.org</i></p>	Budżet państwa Środki NFOŚiGW	II.7. III.3.	
	Modernizacja urządzeń hydrotechnicznych i obiektów towarzyszących					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> RZGW Gdańsk w 2014 r. prowadził prace związane z przebudową obiektów Bydgoskiego Węzła Wodnego na rzece Brdzie, tj.: <ul style="list-style-type: none"> Śluzy Brdujście (zabezpieczenie konstrukcji wyłączonej z eksploatacji śluzy), Śluzy Miejskiej nr 2 (przebudowa), Jazu Farnego (prace przygotowawcze). 			
	Utworzenie turystycznego szlaku wodnego na rzece Brdzie na odcinku Bydgoszcz – Zalew Koronowski instrumentem rozwoju turystyki wodnej w regionie		Zadanie nierealizowane w roku 2014. Prowadzono jedynie wstępne prace badawcze dotyczące przyszłego szlaku.			
	Rozbudowa infrastruktury związanej z funkcjonowaniem tramwaju wodnego	Wydział Inwestycji Miasta	Zadanie było zrealizowane przy udziale funduszy UE z RPO WK-P 2007-2013 w ramach projektu „Bydgoski Węzeł Wodny – rewitalizacja bulwarów i nabrzeży, polegająca na przebudowie i budowie umocnień nabrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowie ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego”. W roku 2014 zrealizowano 4 przystanki tramwaju wodnego: <ul style="list-style-type: none"> „Astoria” (lewa strona Brdy), „Rybi Rynek” (prawa strona Brdy), „PKS” (lewa strona Brdy), „Łuczniczka” (prawa strona Brdy). 	Budżet Miasta Fundusze europejskie	II.7. III.3. IV.5.	
	Budowa mobilnego posterunku turystyczno-wodnego Policji oraz miejsc do wodowania łodzi ratownictwa wodnego		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Rewitalizacja stref brzegowych rzek	Wydział Inwestycji Miasta	Rewitalizacja BWW to projekt, który dał mieszkańcom i turystom nowe miejsca wypoczynku i rekreacji. W roku 2014 zakończono pierwszy etap rewitalizacji Bydgoskiego Węzła Wodnego obejmujący odcinek między mostami Kolejowymi a Sulimy-Kamińskiego.	Budżet Miasta, Fundusze europejskie	III.4.	
	Modernizacja i rozbudowa bazy noclegowo-gastronomicznej w oparciu o stację wodną i pole namiotowe PTTK w Janowie		Zadanie nierealizowane w roku 2014.			
	Aktywizacja funkcji portowo-przeładunkowych nabrzeża portowego (ul. Sporna-Portowa)		Zadanie nierealizowane w roku 2014. W ramach rozwoju funkcji portowo-przeładunkowych nabrzeży portowych rozpatruje się stworzenie platformy multimodalnej w rejonie Bydgoszczy-Solca Kujawskiego. W ramach współpracy na rzecz budowy platformy, Miasto Bydgoszcz na zaproszenie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyraziło wolę przystąpienia do międzynarodowego konsorcjum projektu „Enhancing freight mobility and logistics in the BSR by strengthening inland waterway and river sea transport and promoting new international shipping services” (akronim EMMA). Projekt ma na celu promocję śródlądowych dróg wodnych jako środka transportu towarowego, przygotowanie analiz niezbędnych			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			do budowy nowej infrastruktury portów multimodalnych i podejmowanie działań mających na celu łamanie barier administracyjnych blokujących rozwój transportu rzecznego.			
	Szlak wodny im. Króla Stefana Batorego: Warszawa – Zamek Królewski – Wisła – Kanał Żerański – Jezioro Ze-grzyńskie – Narew – Biebrza – Kanał Augustowski (Niemen) oraz Wisła – Zalew Włocławski – Nogat – Kanał Jagielloński – Elbląg – Zalew Wiślany (Morze Bałtyckie)	Koordinator Rady Programowej - Burmistrz Dz. Targówek m.st. Warszawy	Bydgoszcz jest członkiem Rady Programowej projektu turystyczno-rekreacyjnego „Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego” od 2011 r. Program stanowi sumę programów turystyczno-rekreacyjnych miast i gmin leżących wzdłuż szlaku. Celem programu jest: rozwój różnych form turystyki, powiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru objętego projektem, rozwój gospodarczy terenów objętych projektem, rozwój turystyki i sportów wodnych oraz żeglugi śródlądowej. W programie uczestniczy 36 miast. W 2014 r. odbyły się 3 spotkania Rady Programowej, w których uczestniczył przedstawiciel Bydgoszczy: <ul style="list-style-type: none"> – 11 marca w Warszawie – m.in. przekazano informacje na temat inwestycji hydrotechnicznych na „Szlaku Wodnym im. Króla Stefana Batorego”, przyjęcia nowych członków Rady oraz działań turystyczno-rekreacyjnych podejmowanych przez Samorządy i działań hydro-technicznych na Zalewie Wiślanym i Zatoce Puckiej. – 29 maja w Łomży – m.in. przekazano informacje dotyczące: Targów i Konferencji Żeglugi Śródlądowej i Gospodarki Wodnej „Water Ways EXPO 2014”, planów ustanowienia przez Sejm RP Roku 2017 – Rokiem Wisły, apelu do Marszałków Województw: Mazowieckiego, Kujawsko-Pomorskiego, Warmińsko-Mazurskiego i Pomorskiego dot. opracowania II części Strategii rozwoju produktu turystycznego. – 12 września w Grudziądzu – dotyczące m.in.: sprawozdania z Międzynarodowych Targów Żeglugi Śródlądowej i Gospodarki Wodnej (Bydgoszcz 2014), projektu uchwały w sprawie oznakowania „Szlaku Wodnego im. Króla Stefana Batorego” oraz prac prowadzonych i planowanych do realizacji przez RZGW Gdańsk na Szlaku. 	Budżety członków stowarzyszenia	II.7. III.3. IV.5.	
b.	Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje turystyczno-rekreacyjne oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów w bezpośrednim sąsiedztwie Kanału Bydgoskiego i St. Kanału Bydgoskiego:					
	Rewitalizacja przestrzeni publicznych Starego Miasta	Miasto Bydgoszcz Właściciele kamienic Prywatni	Działania w 2014 r. dotyczące rewitalizacji przestrzeni publicznych Starego Miasta to m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – modernizację i renowację kamienic w strefie staromiejskiej, – rozpoczęcie prac przygotowawczych związanych z rewitalizacją nieruchomości dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej oraz zagospodarowaniem Młynów Rothera, – realizacja zabudowy w granicach ulic: Mostowa, Grodzka, Stary Rynek, Kręta, Jatki, Podwale, – rozpoczęcie działalności na odrestaurowanej Barce Lemara, – zakończenie przebudowy pozostałości piwnic przy ul. Mostowa/Spichlerna, – przebudowa ulic w rejonie Starego Rynku, 	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki prywatnych inwestorów i	III.7. III.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		inwestorzy	<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa mostów: J. Sulimy-Kamińskiego oraz Ku Młynom, - prace modernizacyjne mostu na jazie w ul. Tamka, - wykonanie przystanku tramwaju wodnego „Rybi Rynek”. 	właściciele nieruchomości		
	Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia (obszar przyległy do bulwarów)	Miasto Bydgoszcz Prywatni inwestorzy	Zadania realizowane w 2014 roku to m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - zakończenie rewitalizacji nabrzeża lewej strony Brdy na odcinku od mostu Królowej Jadwigi do mostów Solidarności, - oddanie do użytku hotelu o standardzie 4-gwiazdkowym Mercure Bydgoszcz Sepia przy ul. Focha 20 (otwarcie dla gości nastąpiło w styczniu 2015 r.), - prace przygotowawcze dotyczące zagospodarowania Placu Teatralnego, - budowa 16-piętrowego apartamentowca nad brzegiem Brdy przy ul. Grottgera. 	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki prywatnych inwestorów	III.7. III.8.	
	Kolor i woda – renowacja pierzei tzw. Wenecji Bydgoskiej		Zadanie nierealizowane w 2014 roku.			
	„Scena na wodzie” przy amfiteatrze Opery Nova	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku przygotowano dokumentację projektową na budowę stałego pomostu widokowego na wysokości amfiteatru Opery Nova, przystosowanego do pełnienia funkcji sceny na wodzie. Pomost o konstrukcji stalowej z poszyciem drewnianym osadzony będzie na 2 filarach żelbetonowych, wyposażony w urządzenia do jego podniesienia w przypadku występowania wysokiego poziomu wody rzeki Brdy oraz przystosowany do montażu wyposażenia związanego z dekoracją i nagłośnieniem oraz zadaszenia.	Budżet Miasta	I.3. III.7. IV.4.	
	Iluminacja nabrzeży Kanału Bydgoskiego i Brdy od Opery do Babiej Wsi wraz z wyspą św. Barbary oraz najciekawszych architektonicznie zabytków Bydgoszczy	ZDMiKP	W ramach przebudowy mostu staromiejskiego wykonano iluminację świetlną obiektu.	Budżet Miasta Fundusze europejskie	III.7. III.8.	
	Rewaloryzacja Parku Nad Starym Kanałem Bydgoskim		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku. Przeprowadzono jedynie nasadzenia zastępcze na odcinku od Ronda Grunwaldzkiego do ul. Wrocławskiej, wykonane przez firmy realizujące w Bydgoszczy swoje inwestycje, w ramach zobowiązań wynikających z decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów.			
	Modernizacja bulwaru południowego nad Brdą (wzdłuż ul. Babia Wieś)		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Wspomaganie przywrócenia dobrego stanu technicznego zabytkom hydrotechnicznym znajdującym się na części szlaku E-70 oraz stała opieka nad nimi	WGKiOS	W ramach tego zadania w 2014 roku prowadzone były prace związane z bieżącym utrzymaniem obiektów zlokalizowanych na terenie Parku nad Starym Kanałem.	Budżet Miasta	I.3.	
	Otwarte, przestrzenne muzeum Bydgoskiego Węzła Wodnego		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
c.	Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę rekreacyjną:					
	Bydgoski Węzeł Wodny – rewitalizacja bulwarów i nabrzeży, polegająca na przebudowie i budowie umocnień nabrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowie ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego	Wydział Inwestycji Miasta	<p>Projekt podzielony został na 7 odcinków:</p> <p>odc. I – od mostu kolejowego ul. Unii Lubelskiej do mostu Królowej Jadwigi (lewa strona Brdy) w tym: przystanek tramwaju wodnego „Astoria”, skatepark, teren przeznaczony na wybieg dla psów na wysokości ul. Unii Lubelskiej,</p> <p>odc. II – od mostu Kr. Jadwigi do mostu Solidarności (lewa strona Brdy) w tym: ekspozycja śluzu workowej i zmiany rozwiązań komunikacyjnych z tym związane przy ul. Marcinkowskiego, plac zabaw w pobliżu śluzu, szalet wolnostojący (systemowy), dwie fontanny (dysze) po obu stronach placu zabaw,</p> <p>odc. III – centralny przystanek tramwaju wodnego „Rybi Rynek” (prawa strona Brdy) oraz schody terenowe ze Starego Portu na bulwar im. Zbigniewa Urbanyi,</p> <p>odc. IV – od mostu Bernardyńskiego do PKS, w tym: plac do gry w minigolfa na wysokości Szpitala Zakaźnego (ul. Floriana), gry planszowe i szachy plenerowe na wysokości zabudowań NOT-u,</p> <p>odc. V – przystanek tramwaju wodnego „PKS”, w tym: szalet wolnostojący (systemowy), plac do gry boule (gra w kule),</p> <p>odc. VI – od PKS do mostu Pomorskiego, w tym: plac zabaw (za kładką dla pieszych przez rz. Brdę naprzeciwko HSW „Łuczniczka”, przy blokach SM „Budowlani”), przed kładką pieszą siłownia plenerowa,</p> <p>odc. VII – przystanek tramwaju wodnego „Łuczniczka”, w tym: zagospodarowanie terenu przyległego.</p> <p>W zakres poszczególnych odcinków wchodziły również: modernizacja umocnienia brzegów rzeki, ścieżki rowerowe o nawierzchni bitumicznej, ścieżki piesze, barierki ochronne na nabrzeżach pionowych i rekultywacja zieleni.</p> <p>Pierwszy etap zadania obejmujący odcinki I, II, III, V i VII został zakończony w 2014 roku. Przedsięwzięcie było dofinansowane w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013.</p> <p>Pozostałe dwa odcinki obejmujące obszar od mostu Bernardyńskiego do mostu Pomorskiego (lewa strona Brdy) planowane są do realizacji w nowej perspektywie finansowej (zadania są gotowe do realizacji, posiadają przygotowaną dokumentację projektową oraz pozwolenie na budowę). Planuje się rozszerzenie zakresu projektu o nowe odcinki.</p>	Budżet Miasta, Fundusze europejskie	III.7. III.8. IV.5.	
	Zagospodarowanie terenu w Brdującym przy ul. Witebskiej na cele sportowo-rekreacyjne	Wydział Inwestycji Miasta	<p>W roku 2014 w ramach zadania realizowano przebudowę Toru Regatowego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowę budynku wieży sędziowskiej z uporządkowaniem zieleni w obszarze mety, – prace projektowe dotyczące budowy przepustu oraz poszerzenia akwenu mety. 	Budżet Miasta	I.4. III.7. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa kąpielisk miejskich		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku. Zadanie na etapie rozpoznania uwarunkowań realizacji.			
	Rewitalizacja terenów trójkąta Brdy, Kanału Bydgoskiego i ul. Nadrzecznej na cele sportowo-rekreacyjne		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Rewitalizacja i zagospodarowanie terenów przybrzeżnych Brdy, Wisły i Kanału Bydgoskiego, w tym budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, urządzenie tras dydaktyczno-turystycznych i zielonych ciągów pieszo-rowerowych na terenie zieleni przybrzeżnej wyposażonych w platformy widokowe i punkty wypoczynku	Wydział Inwestycji Miasta ZDMiKP	W ramach tego zadania wdrażano opisany wcześniej projekt dotyczący rewitalizacji Bydgoskiego Węzła Wodnego. W 2014 roku rozpoczęto prace przygotowawcze związane z rewitalizacją strefy nadbrzeżnej Wisły w Starym Fordonie. Ponadto opracowana została „Koncepcja budowy trasy pieszo-rowerowej wzdłuż nabrzeży Brdy i Wisły na odcinku Mosty Dworcowe – Stare Miasto – Brdyujście – Stary Fordon w Bydgoszczy”.	Budżet Miasta Fundusze europejskie	III.7. III.8. IV.5.	
	Przystosowanie do użytkowania turystycznego, sportowego i rekreacyjnego Brdy, Wisły i Kanału Bydgoskiego	Wydział Inwestycji Miasta	W ramach zadania prowadzone były prace związane z: – przebudową toru regatowego w Brdyujściu, – infrastrukturą „Przystani Bydgoszcz” (wykonanie systemu klimatyzacji, schodów zewnętrznych i dostępu do wody pitnej dla cumujących), – budową przystanków tramwaju wodnego w ramach projektu Bydgoski Węzeł Wodny.	Budżet Miasta Fundusze europejskie	I.4. III.7. III.8. IV.5.	
	Arboretum – zielone nabrzeże Brdy w rejonie Wyższej Szkoły Gospodarki	WSG	Arboretum powstało w 2012 r. na potrzeby społeczności lokalnej, studentów i ma przede wszystkim służyć jako miejsce wypoczynku, nauki itp. Arboretum gromadzi rozmaite gatunki roślin, drzew i krzewów. Układ zieleni uatrakcyjnia teren centrum miasta poprzez rekultywację nadbrzeża Brdy. Arboretum Uczelniane stanowi ścieżkę edukacyjną i dydaktyczną dla młodzieży. W roku 2014 realizowane były głównie prace pielęgnacyjne, nasadzeniowe i utrzymaniowe.	Środki Wyższej Szkoły Gospodarki	III.7.	
d.	Promocja obecnych i przyszłych walorów Bydgoskiego Węzła Wodnego:					
	Promocja Bydgoskiego Węzła Wodnego jako jednego z ważniejszych elementów międzynarodowej drogi wodnej E-70 Antwerpia-Kłajpeda	Biuro Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą	W ramach realizacji projektu „Bydgoski Węzeł Wodny – rewitalizacja bulwarów i nabrzeży, polegająca na przebudowie i budowie umocnień nabrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowie ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego” realizowane były szeroko zakrojone działania promocyjne związane bezpośrednio z samym projektem oraz całym Bydgoskim Węzłem Wodnym. Promocja BWW w roku 2014 odbywa się w formie 7 zróżnicowanych pakietów działań: • Pakiet I – Produkcja i emisja materiałów multimedialnych. Film promocyjny nt. BWW w formie dokumentu fabularyzowanego o realizacji zadania, 3 spoty telewizyjne reklamowe 8-, 15- i 30-sekundowy. Emisja prezentacji o BWW na 3 telebimach na terenie Miasta: – baner internetowy – 2 banery,	Budżet Miasta Fundusze europejskie	IV.9.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja multimedialna typu flash na ekrany LCD. Emisja w autobusach komunikacji miejskiej w Bydgoszczy oraz Toruniu. • Pakiet II – Kampania internetowa. Przygotowanie materiałów przeznaczonych do publikacji w Internecie oraz prasie lokalnej: <ul style="list-style-type: none"> – banery internetowe na głównych stronach 5 różnych portali informacyjnych (internetowa wersja dzienników lokalnych), – teksty sponsorowane w zakładkach 5 ogólnopolskich portalach branżowych (turystycznych, związanych z gospodarką wodną), – monitoring mediów internetowych. • Pakiet III – Organizacja eventów: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie i przeprowadzenie Gry Miejskiej na terenie Miasta Bydgoszcz, szczególnie wzdłuż Bydgoskiego Węzła Wodnego, – plenerowa gra planszowa dla zorganizowanych grup na terenie Wyspy Młyńskiej, – Plenerowe Puzzle XXL – zabawa plenerowa, – koncert: wieczór szantowy – spotkanie środowiska żeglarskiego na Przystani Bydgoszcz, – cykl małych eventów plenerowych dla dzieci i ich rodziców. • Pakiet IV – Kampania outdoorowa: <ul style="list-style-type: none"> – naklejki na chodnik – umieszczenie w przestrzeni miejskiej naklejek związanych z projektem, – tablice informacyjne promujących projekt. • Pakiet V – Wydawnictwa: ulotki i broszura informacyjna. • Pakiet VI – Konferencje. Organizacja konferencji naukowej i konferencji podsumowującej projekt promujący BWW. W ramach „Water Ways EXPO 2014” – Targów Żeglugi Śródlądowej i Gospodarki Wodnej zorganizowano konferencję naukową – spotkanie naukowców i władz samorządowych stało się platformą wymiany poglądów różnych środowisk. Podczas Konferencji dyskutowano nad rozwojem transportu śródlądowego (w tym turystyki wodnej). Bydgoszcz jest miastem, w którym krzyżują się dwie międzynarodowe drogi wodne (E-70 i E-40), co podnosi rangę miasta na śródlądowej mapie dróg wodnych w Polsce. <ul style="list-style-type: none"> • Pakiet VII – Film promujący BWW „Urzeczeni”. 			
	Włączenie miasta do krajowych tras i wodniackich imprez turystycznych	Organizatorzy	W ramach włączania Bydgoszczy do sieci krajowych tras i wodniackich imprez turystycznych w roku 2014 zorganizowano m.in.:	Budżet Miasta	I.4. IV.9.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		impres Miasto Bydgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> – Światowy Kongres Międzynarodowej Federacji Kajakowej ICF. Impreza realizowana w Warszawie. – 50 Międzynarodowy Splyw Kajakowy na Brdzie im. Jerzego Korka. – Ogólnopolska Konferencja pt.: „Kanał Bydgoski w systemie polskich dróg wodnych”. – Symposium Naukowo-Techniczne „Elektrownie wodne Szansą Rozwoju Bydgoszczy i Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. – Konferencja Naukowa dot. Bydgoskiego Węzła Wodnego podczas Międzynarodowych Targów i Konferencji „WaterWays Expo 2014”. 	Środki organizatorów Fundusze europejskie		
	Powrót do „nadrzecznej tożsamości” Bydgoszczy i bydgoszczan (rozwój przemysłu i handlu dzięki otwarciu Kanału Bydgoskiego; restauracje, parki, kluby, przystanie, rekreacja, sporty wodne)	Miejskie Centrum Kultury Organizatorzy imprez	<p>Rok 2014, uchwałą nr XLVI/999/13 Rady Miasta Bydgoszczy z 25 września 2013 r., ustanowiono Rokiem Kanału Bydgoskiego. W ramach jego obchodów odbyło się bardzo wiele imprez związanych z „nadrzecznością tożsamością” miasta – konferencji naukowych, przedstawień teatralnych, imprez sportowych i rekreacyjnych, wydarzeń kulturalnych itp. Również wiele cyklicznych imprez np. „Ster na Bydgoszcz” nawiązywało do obchodów Roku Kanału Bydgoskiego.</p> <p>Źródło: strona internetowa www.bydgoszcz.pl</p> <p>W roku 2014 uruchomiono działalność kulturalną na zabytkowej, odrestaurowanej Barce Lemara. Znajduje się tu wystawa stała dotycząca żeglugi śródlądowej oraz życia i pracy na barkach, organizowane są wystawy czasowe, warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Realizowane są przedstawienia, koncerty muzyczne, pokazy filmów związanych z Bydgoszczą i kanałem, imprezy promujące tematykę wodną w Bydgoszczy i regionie. Jest to miejsce spotkań społeczności lokalnych, w tym środowisk związanych z wodą.</p>	Budżet Miasta Środki własne organizatorów	IV.8.	
	Centrum Rewitalizacji Dróg Wodnych – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego		<p>Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.</p> <p>UKW prowadziło wstępne prace związane z udziałem w międzynarodowym projekcie w ramach, którego opracowane będą założenia funkcjonowania Centrum.</p>			
	Wspieranie i rozszerzenie formuły rocznego „Steru na Bydgoszcz”, zawodów „Wielka Wioślarska o Puchar Brdy”, Międzynarodowego Splywu Kajakowego Brdą i Długodystansowych regat Toruń-Bydgoszcz oraz wykre-	Miasto Bydgoszcz Kujawsko-	<p>W Bydgoszczy organizowane jest szereg imprez wodnych o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym i sportowym. Wśród nich wyróżnić należy m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bydgoski Festiwal Wodny „Ster Na Bydgoszcz” – największy wodniacki projekt w regionie. Jest to 3-dniowa impreza skierowana do środowiska wodniackiego z kraju i z zagranicy oraz mieszkańców regionu. W ramach festiwalu odbywają się: parada jednostek pływających, regaty, spotkania ze znanymi wodniakami, wykłady i koncerty na wodzie. Celami projektu są: promocja że- 	Budżet Miasta Urząd Marszałkowski	I.4. II.7. IV.5. IV.9.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	owanie nowych imprez	<p>Pomorski Regionalny Związek Towarzystw Wioślarskich</p> <p>Sekcja Turystyki Kajakowej LOOTO – Bydgoscia</p> <p>Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Bydgoszczy</p> <p>Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego</p> <p>Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa</p>	<p>glugi śródlądowej i Międzynarodowej Drogi Wodnej E-70 oraz integracja środowiska wodniackiego w regionie. Imprezę wzbogacają: koncerty szantowe, jazzowe, pop i inne, unikalne projekty kulturalne, widowiska multimedialne, wystawy fotograficzne. W 2014 r. miała miejsce VII edycja wydarzenia. Zgodnie z założeniami projektu, rokrocznie rozszerzana jest formuła festiwalu oraz promocja obecnych i przyszłych walorów BWW.</p> <p><i>Ster na Bydgoszcz 2014</i></p> <p><i>Zródło: strona internetowa www.bydgoszcz.pl/ster_na_bydgoszcz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – „Wielka Wioślarska o Puchar Brdy” – coroczna impreza wioślarska, której pierwsza edycja odbyła się w 1992 r. w Bydgoszczy. Impreza zmienia się z roku na rok, obecnie obok biegów głównych odbywa się bieg otwarty. Dzięki temu w imprezie uczestniczą ekipy wielu polskich klubów jak również osady zagraniczne m.in. Litwy, Ukrainy, Niemiec, Mołdawii. W czasie zawodów wioślarskie ósemki ze sternikiem ścigają się na Brdzie, na dystansie 8,5 km. Impreza została stworzona na wzór legendarnego wyścigu ósemek Oxford-Cambridge. W XIV edycji, w 2014 r. na starcie stanęły osady Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego i Uniwersytetu Oksfordzkiego (zwyciężyła bydgoska osada). Dodano biegi ósemek kobiet i weteranów. Ciekawostką były wyścigi kajakarskich mikstów. Natomiast w wyścigu smoczyc łodzi ścigały się osady KWP i Reprezentacji Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO. Na starcie wyścigów stanęło 30 osad. – „Rzeka Muzyki” – cykl koncertów na scenie usytuowanej na pokładzie ponad stuletniego statku m/s „Jantar” zacumowanego przy amfiteatrze Opery Nova. W sezonie letnim roku 2014, po raz pierwszy odbyły się cotygodniowe, niedzielne spotkania z muzyką – od muzyki klasycznej, przez jazzową, operetkową aż do klezmerskiej. Projekt „Rzeka Muzyki” popularyzuje nie tylko kulturę, ale także promuje Bydgoszcz jako miasto silnie związane z tradycjami rzecznyymi. – „I Wyścigi Pływackie na Brdzie WODA BYDGOSKA” – pierwsze w XXI wieku zawody pływackie na Brdzie. Projekt łączy rywalizację sportową i promocję Bydgoszczy, jako Miasta ekologicznego, którego inwestycje pomogły w przywróceniu czystości rzecze w centrum Miasta. Impreza or- 	<p>Województwa Kujawsko-Pomorskiego</p> <p>sponsorzy prywatni</p> <p>Środki własne organizatorów</p>		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>organizowana wspólnie z firmą HEAD oraz MWiK. Projekt ten otworzył drogę do organizacji w roku 2015 zawodów triathlonowych z wykorzystaniem rzeki Brdy. W ramach tej imprezy zorganizowano zawody pływackie na dwóch dystansach 650 m – start na wysokości mostu Zakochanych przy Operze Nova, meta na Wyspie Młyńskiej i 1.600 m – start na wysokości Rybiego Rynku, meta na wyspie Młyńskiej. Impreza odbyła się 15 sierpnia 2014 r. Uczestniczyło w niej blisko 150 pływaków oraz około 1.000 kibiców. Podobne zawody odbywały się w 20-leciu międzywojennym XX wieku.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „IX Spływ kajakowy Odrodzonym Kanałem Bydgoskim”. – Ogólnopolskie Zawody Spławikowe o puchar Łuczniczki z cyklu „Grand Prix Polski”. – Akademickie Mistrzostwa Polski w Wioślarstwie. – „VII Spływ Papieski rzeką Brdą”. 			
	Udział w zagranicznych i krajowych targach i imprezach turystycznych	Bydgoskie Centrum Informacji	<p>W 2014 roku miasto brało udział w imprezach targowo-wystawienniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – krajowych: Na Styku Kultur, Łódź; Inauguracja Sezonu Turystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń; Targi Water Ways, Bydgoszcz; Tour Salon, Poznań. – zagranicznych: ReiseMarkt, Mannheim; Kaliningrad, spotkanie kujawsko-pomorskiej branży turystycznej z rosyjskimi mediami i touroperatorami; Berlin ITB. 	Budżet Miasta	IV.9.	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba udzielonych noclegów, w tym turystom zagranicznym	osoby osoby	246 383 62 155	238 275 49 665	bd.		I.6., II.6., II.7., IV.9.	GUS BDL
2	Liczba pasażerów tramwaju wodnego	tys. osób	30,6	34,1	31,0		II.7.	ZDMiKP 2014 – Żegluga Bydgoska
3	Liczba imprez organizowanych w oparciu o walory wodne miasta	szt.	4	4	7		I.4., II.7., IV.5., IV.9.	UMB

Podsumowanie:

W Bydgoszczy rok 2014 ustanowiono Rokiem Kanału Bydgoskiego. Wszystkie 4 przedsięwzięcia ujęte w programie były realizowane w 2014 roku. W ramach tych przedsięwzięć, na 31 zadań głównych zapisanych w programie, 20 (tj. 64,5%) było realizowanych. Siedemnaście zadań było realizowanych przy wykorzystaniu środków budżetu miasta. W 7 (tj. 22,6%) przypadkach nie rozpoczęto realizacji zadania m.in.:

- Modernizacja i rozbudowa bazy noclegowo-gastronomicznej w oparciu o stanicę wodną i pole namiotowe PTTK w Janowie,
- Otwarte, przestrzenne muzeum Bydgoskiego Węzła Wodnego,
- Rewitalizacja terenów trójkąta Brdy, Kanału Bydgoskiego i ul. Nadrzecznej na cele sportowo-rekreacyjne.

Duże znaczenie dla programu ma organizacja wydarzeń o szeroko pojętej tematyce wodnej (Festiwal „Ster Na Bydgoszcz”, zawody „Wielka Wioślarska” czy „Woda Bydgoska”) oraz intensywna kampania promocyjna tych przedsięwzięć, tak wśród mieszkańców jak i poza granicami miasta, która wpływa na kształtowanie wizerunku Bydgoszczy jako miasta aktywnie wykorzystującego położenie nad wodą. Podjęte działania realizacyjne systematycznie podnoszą jakość przestrzeni nadwodnych. Istotnym elementem jest także rewitalizacja BWW (I etap ukończony w roku 2014) obejmująca głównie rejony śródmiejskie, gdzie wykonane już prace wpływają na poprawę wizerunku miasta oraz podnoszą funkcjonalność i atrakcyjność drogi wodnej. Dla pełniejszego wykorzystania Bydgoszczy jako przystani na międzynarodowej drodze wodnej niezbędne są dalsze działania na poziomie ponadlokalnym dotyczące uzyskania odpowiednich dla żeglugi turystycznej standardów na całej długości tras E-70 i E-40 oraz dotyczących działań promocyjnych.

Szczególne miejsce w realizacji programu zajmują podmioty, organizacje oraz kluby sportowe i turystyczne. Organizacje te kontynuują wieloletnie tradycje aktywnego użytkowania rzeki i kanału, skupiają ludzi zaangażowanych i aktywnych w tej dziedzinie oraz organizują imprezy o zasięgu ponadlokalnym. Bardzo często są to imprezy, które opierają się w znacznej części o wkład własny organizatorów i uczestników. Przedsięwzięcia te szczególnie sprzyjają integracji ludzi, trwale budując nadrzeczną świadomość bydgoszczan oraz służą promocji miasta i rzeki na poziomie ponadlokalnym. W związku z tym należy tworzyć jak najlepsze warunki i przyjazne otoczenie dla kontynuacji ich działalności.

W odniesieniu do mierników realizacji programu należy wskazać na wzrost liczby organizowanych imprez w oparciu o walory wodne miasta, natomiast liczba pasażerów tramwaju wodnego pozostawała na podobnym poziomie.

Do ważniejszych efektów realizacji programu zaliczyć można:

- Zrewitalizowanie zaniedbanych terenów nadrzecznych i poprawa ich infrastruktury – dot. głównie przestrzeni ogólnodostępnych o charakterze rekreacyjnym, ale też urządzeń hydrotechnicznych, w tym m.in.:
 - zagospodarowanie bulwaru i nabrzeża lewego brzegu Brdy na odcinku od mostów kolejowych przy ul. Unii Lubelskiej do mostów Solidarności,
 - budowa 4 przystanków tramwaju wodnego wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu: Astoria i Dworzec Autobusowy (PKS) – na lewym brzegu Brdy oraz Łuczniczka i Rybi Rynek – na prawym brzegu Brdy,
 - remont 3 śluz,
 - ekspozycja zabytkowej Śluzy Workowej zlokalizowanej przy Śluzie Miejskiej (ul. Marcinkowskiego),
 - kontynuacja budowy arboretum w strefie nadbrzeżnej na terenie WSG.
- Umacnianie Bydgoszczy jak znanego na arenie krajowej ośrodka turystyki i sportów wodnych, obejmujące m.in.:
 - uczestnictwo w Radzie Programowej Stowarzyszenia „Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego” – szlaku o znaczeniu krajowym,

- organizację imprez o randze międzynarodowej, w tym m.in.: Międzynarodowe Targi i Konferencja WaterWays Expo 2014, Światowy Kongres Międzynarodowej Federacji Kajakowej ICF oraz „Ster Na Bydgoszcz”,
- organizację konferencji o randze krajowej: Kanał Bydgoski w systemie polskich dróg wodnych, Symposium Naukowo-Techniczne Elektrownie wodne Szansą Rozwoju Bydgoszczy i Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Konferencja Naukowa dot. Bydgoskiego Węzła Wodnego.
- Podnoszenie atrakcyjności oferty rekreacyjnej, turystycznej i sportowej Bydgoszczy, w tym m.in.:
 - organizację gier terenowych, plenerowych, koncertów oraz widowisk,
 - uruchomienie działalności kulturalnej na Barce Lemara (organizacja szeregu imprez, spotkań, wystaw, warsztatów itp.),
 - cykl koncertów na wodzie „Rzeka Muzyki”,
 - organizację 7 większych zawodów i imprez sportowych oraz rosnącą liczbę aktywnych uczestników tych imprez.

III.8. Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska

Cel programu:

Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska oraz poprawa komfortu życia mieszkańców.

Koordynator programu:

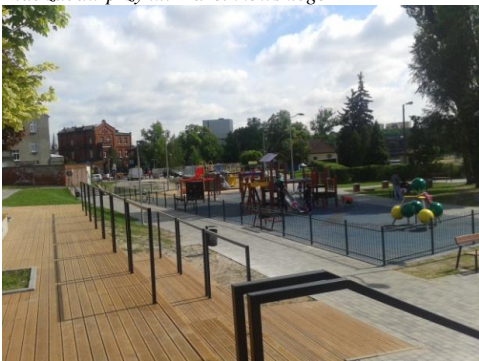
Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków:					
	Rewitalizacja terenów pogórnich przy ul. M. Rejewskiego na cele sportowo-rekreacyjne (Park Akademicki)	Wydział Inwestycji Miasta MPU	W 2014 r. przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren Parku Akademickiego przy ul. Rejewskiego w Fordonie oraz zlecono opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej dla całego parku. Kontynuacja zadania uzależniona jest od uregulowania spraw terenowo-prawnych. Idea budowy Parku Akademickiego przy ul. Rejewskiego jest stworzenie zwartej przestrzeni sportowo-rekreacyjnej służącej mieszkańcom całej Bydgoszczy i regionu. Zagospodarowanie Parku połączy w sobie zarówno elementy środowiskowe (zachowanie zbiorników wodnych i roślinności, ukształtowanie terenu), jak i funkcje sportowo-rekreacyjne.	Budżet Miasta	III.7. III.8. IV.5.	
	Budowa Parku przy ul. Czerwonego Krzyża (dolny taras)		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Budowa Parku przy ul. Siedleckiej		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Budowa parku: Jar na Piaskach od ul. Smukalskiej do ul. Obozowej		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Budowa parku miejskiego przy ul. Gniewkowskiej-Cmentarnej		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Rewitalizacja terenu pod skarpią wzdłuż ul. Twardzickiego na odcinku od pomnika Ikara do ul. Piechockiego	Wydział Inwestycji Miasta	Na rzecz realizacji tego zadania, w 2014 r. w ramach projektów realizowanych z Programu 5/6, rozpoczęto prace przy rekonstrukcji znaku szybowcowego na stoku, w tym jego nazwy Fordon oraz zagospodarowaniu terenu.	Budżet Miasta	III.7. IV.5.	
	Rewitalizacja najstarszych parków: Parku na Wzgórzu Dąbrowskiego,	Stowarzyszenie	W ramach realizacji tego głównego zadania strategicznego, w 2014 r. zakończono rekonstrukcję fontanny „Potop” w Parku Kazimierza Wielkiego. Pierwszy fragment kompozycji, niedźwiedzica z	Środki Stowarzy-	III.7. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	<p>Parku na Wzgórzu Wolności, Parku im. Załuskiego, Ogrodu Jagiełły, Parku Kazimierza Wielkiego, Parku im. Jana Kochanowskiego</p>	<p>nie Odbudowy Bydgoskiej Fontanny „Potop”</p> <p>Wydział Inwestycji Miasta</p>	<p>niedźwiedziątkiem, pojawił się w 2009 roku. Kolejne segmenty kompozycji rzeźbiarskiej: człowiek z węzłem i figura mężczyzny podtrzymującego kobietę zostały zamontowane w 2010 i 2012 roku. Trzy części dolnej partii rzeźby centralnej – kobieta ratująca dziecko, lew i mężczyzna wspinający się na skałę, zamontowano w 2014 r.</p> <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p> <p>Ponadto zakończono dokumentację projektową oraz rozpoczęto prace rewitalizacyjne Parku Jana Kochanowskiego. Zadanie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układ komunikacyjny z nowymi nawierzchniami (przebudowa ścieżek parkowych), – place zabaw, – rozbudowę i przebudowę oświetlenia parkowego, – iluminację charakterystycznych miejsc parku, – monitoring, – przebudowę małej architektury (kosze na śmieci, ławki), – wycinki i nowe nasadzenia zieleni. <p>Zadanie jest współfinansowane środkami Unii Europejskiej w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013. Podstawowym celem projektu jest rewaloryzacja założenia parkowego z początku XX wieku polegająca na przywróceniu mu pierwotnego charakteru przy jednoczesnym zachowaniu wymogów funkcjonalnych stawianych przez współczesnych użytkowników.</p> <p>Na pozostałych obiektach wykonywano jedynie bieżące prace w zakresie utrzymania zieleni, czystości i infrastruktury.</p>	<p>szenia Odbudowy Bydgoskiej Fontanny „Potop”</p> <p>Budżet Miasta</p> <p>Fundusze europejskie</p>		
	Rewitalizacja Parku Wincentego Witosa		<p>W 2014 r. zadanie nie było realizowane.</p> <p>Wykonywano jedynie bieżące prace w zakresie utrzymania zieleni, czystości i infrastruktury.</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rewaloryzacja Parku Nad Starym Kanałem Bydgoskim		W 2014 r. zadanie nie było realizowane. Wykonywano jedynie bieżące prace w zakresie utrzymania zieleni, czystości i infrastruktury. Ponadto w ramach realizacji nasadzeń zastępczych, na terenie parku nad Starym Kanałem (odcinek parku od Ronda Grunwaldzkiego do ul. Wrocławskiej), na skarpie od strony cmentarza, posadzone zostały krzewy (jałowce). Nasadzenia wykonały jednostki zewnętrzne (IKEA i KPEC Sp. z o.o.) w ramach zobowiązań wynikających z decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów.			
	Rewitalizacja Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego		W 2014 r. zadanie nie było realizowane. Ze względu na brak środków finansowych Uniwersytet Kazimierza Wielkiego przesunął realizację projektu na lata następne.			
	Rewitalizacja skweru K. Komedy i skweru ppor. L. Białego	MWiK Sp. z o.o.	W ramach realizacji zadania, w maju 2014 r., na skwerze K. Komedy oddana została do użytku pierwsza w naszym mieście fontanna łącząca w sobie 3 elementy: system wodny i efektowny spektakl światła i dźwięk. Różnego koloru światła – zielone, błękitne, czerwone – koloryzują wodę tryskającą strumieniami na wysokość około 3 metrów, a widok ten dopełniają popularne melodie. Nowa fontanna została posadowiona w miejscu нефункционирующей starej fontanny. <i>Źródło: strona internetowa UMB</i>	Środki MWiK Sp. z o.o.	III.7. IV.5.	
	Rozbudowa i rewitalizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej terenów Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Myśliczynie, w tym Budowa Pawilonu Akwarium i Terrarium na terenie Ogrodu Fauny Polskiej w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 177 A	Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 r. na rzecz realizacji zadania, na terenie LPKiW „Myślicinek”: – Zakończono budowę Pawilonu Akwarium i Terrarium – budynku o dwóch kondygnacjach naziemnych, z częściowym podpiwniczeniem, składającego się z pięciu zasadniczych części: hodowlanej (ekspozycja, chów i hodowla zwierząt), dydaktycznej, komunikacji ogólnej, usługowo-gastronomicznej, socjalno-sanitarnej i magazynowo-technicznej. Inwestycja obejmowała również zagospodarowanie terenu (chodniki i place, drogi dojazdowe, zieleń). Projekt był dofinansowany środkami Unii Europejskiej w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013. – Oddano do użytku Miasteczko Ruchu Drogowego zrealizowane w ramach projektu: „Budujemy Miasteczka Ruchu Drogowego”, dofinansowanego z POLiŚ 2007-2013.	Budżet Państwa Budżet Miasta Fundusze europejskie	III.7. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		LPKiW „Myślęcinek” Sp. z o.o.	Ponadto Spółka LPKiW „Myślęcinek”, realizowała projekty poprawiające atrakcyjność bazy sportowo-rekreacyjnej, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – wybudowano wybieg tygrysa o powierzchni całkowitej 4.116 m², – wybudowano wybieg dla małych ssaków drapieżnych zlokalizowany w pobliżu nowopowstałego Pawilonu Akwarium i Terrarium oraz nowe ogrodzenie Ogrodu Zoologicznego, – zmodernizowano instalację zaśnieżania i wykonano profilację stoku narciarskiego, – wyremontowano 3 kilometry duktów leśnych używanych jako ścieżki pieszo-rowerowe. 	Środki LPKiW „Myślęcinek” Sp. z o.o.		
	Zagospodarowanie terenów osiedlowych obiektami i urządzeniami do rekreacji i wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych (place zabaw, boiska do gier sportowych, korty tenisowe, ścieżki zdrowia)	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku zadania wdrażane były przede wszystkim poprzez realizację przedsięwzięć w ramach Programu 5/6, a także w ramach innych inwestycji. Realizowane zadania to m.in.: budowa i wyposażenie placów zabaw, budowa siłowni na wolnym powietrzu i skateparków, zagospodarowanie terenów osiedlowych na cele rekreacyjno-integracyjne itp. (poszczególne przedsięwzięcia zostały wymienione w Programie Nr 15 Sportowa Bydgoszcz). <i>Plac zabaw przy ul. Marcinkowskiego</i> <i>Źródło: strona internetowa UMB</i>	Budżet Miasta Budżet Województwa Kuj.-Pom. Środki europejskie	III.7. IV.5.	
	Zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej i lasów obiektami i urządzeniami do rekreacji, i wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych (ścieżki widokowe na skarpach, place zabaw, boiska do gier sportowych, korty tenisowe, ścieżki zdrowia)					
	Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 r. kontynuowano projekt: „Bydgoski Węzeł Wodny – rewitalizacja bulwarów i nadbrzeży, polegająca na przebudowie i budowie umocnień nadbrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowie ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego”. Zakończono prace dotyczące zagospodarowania lewego brzegu Brdy na odcinku od mostu Królowej Jadwigi do mostów Solidarności. Na odcinku tym wykonano: ekspozycję śluzi workowej, zmianę rozwiązań komunikacyjnych przy ul. Marcinkowskiego, plac zabaw i siłownię na wolnym powietrzu, szalek wolnostojący (systemowy), dwie fontanny (dysze) przy śluzie. Ponadto rozpoczęto prace dokumentacyjne i przygotowawcze dotyczące rewitalizacji terenów strefy nadbrzeżnej Wisły w Starym Fordonie.	Budżet Miasta Fundusze europejskie	III.7. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Zagospodarowanie Skarpy Północnej w Fordonie		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
b.	Ochrona naturalnych dóbr przyrodniczych:					
	Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	<p>Na rzecz ochrony obszarów i obiektów prawnie chronionych, w 2014 r. podejmowano m.in. następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace konserwatorskie 90 drzew pomnikowych i starodrzewu w ramach projektów: „Czynna ochrona cennych elementów przyrody jako forma kompensacji przyrodniczej na terenie miasta” oraz „Ochrona starodrzewu na publicznych terenach zieleni”, – czynną ochronę użytku ekologicznego „Zielona Ostoja”, – zimowe dokarmianie ptaków, – ochronę miejsc lęgowych na terenach zieleni i w lasach komunalnych, – przenoszenie płazów w czasie ich wiosennej migracji, – ochronę siedlisk ptaków gnieźdzących się na terenach otwartych. <p>Ponadto odnowiono oznakowanie szlaku pieszego im. Jeremiego Przybory na Górnym Tarasie Fordonu oraz prowadzono działania edukacyjne (m.in. oznakowanie obszarów chronionych, drukowanie ulotek dotyczących dokarmiania ptaków).</p>	Budżet Miasta Dotacja WFOŚiGW	III.4.	
	Doskonalenie zarządzania obszarami, na których występują chronione gatunki roślin i zwierząt	WGKiOŚ	W ramach działań statutowych Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, w ramach doskonalenia zarządzania obszarami, na których występują gatunki chronione wydawał opinie, zgłaszał wnioski, formułował wytyczne w zakresie realizacji inwestycji, planowania przestrzennego i działań z zakresu czynnej ochrony przyrody. Powyższe miało na celu zachowanie, ochronę lub zwiększenie zróżnicowania biologicznego w warunkach zrównoważonego rozwoju.	Budżet Miasta	III.4.	
c.	Rekultywacja terenów zdegradowanych przyrodniczo, w tym obszarów przemysłowych	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	<p>W obszarze Bydgoszczy, na terenach wymagających usuwania i naprawy szkód w środowisku, w 2014 roku podejmowano następujące działania naprawcze/zapobiegawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymiana gruntu i fitoremediacja – na polach irygacyjnych Kapuściska-Czersko Polskie (zadanie zakończone w 2014 r.), – bioremediacja – w obszarze stacji paliw PKN ORLEN SA przy ul. Fordońskiej 419 (planowane zakończenie prac w 2018 r.) oraz działki przy ul. Flisackiej (planowane zakończenie prac w 2015 roku), – bioremediacja – w obszarze nieruchomości położonej przy ul. Jagiellońskiej 26-38 (planowane zakończenie prac w 2018 r.), – wymiana gruntu ex-situ i bioremediacja – na obszarze przy ul. Inwalidów (planowane zakończenie prac w 2015 r.), – wykonywanie badań, ustalanie podmiotów odpowiedzialnych za wyrządzone szkody w środowisku i ustalanie zaleceń – dla 18 obszarów zlokalizowanych na terenach przemysłowych przy ul. Wojska Polskiego 65 (prowadzone postępowania przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska). 	Budżet RDOŚ Środki właścicieli nieruchomości	III.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
d.	Rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowo-kanalizacyjnego:					
	Rozbudowa i modernizacja systemu zaopatrzenia miasta w wodę	MWiK Sp. z o.o.	<p>Na rzecz realizacji zadania, w 2014 roku wybudowano i oddano do użytku około 2,5 km nowych sieci wodociągowych oraz zmodernizowano około 2,4 km sieci wodociągowych. Nowe sieci wybudowano na osiedlach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opławiec, ulica Meysnera, – Piaski, ul. Szamarzewskiego (sięgacz), – Czyżkówko, ulice: Siedlecka, Łubinowa, – Jachcice, droga dojazdowa do ul. Saperów 266, – Miedzyń, ulica Spacerowa, – Bydgoszcz Wschód, ulica Wyścigowa, – Fordon, ulice: Rybaki, Mączna, Willowa, w rejonie ul. Bora Komorowskiego, – Leśne, ulice: Leśna, Dwernickiego. <p>Modernizację sieci wodociągowych wykonano na osiedlach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Błonie, ulica Okrzei, – Miedzyń, ulice: Spacerowa, Nakielska, Jeżynowa, – Osowa Góra, ulica Dzięciołowa, – Fordon, ulice: Rybaki oraz w rejonie ul. Warneńczyka i Saskiej. <p>Rozpoczęto także przebudowę sieci wodociągowej w ul. Toruńskiej, ul. Pestalozziego oraz ul. Kapeluszników i ul. Rybaki (zakończenie prac w 2015 r.) oraz opracowywano dokumentację na realizację nowych zadań.</p>	Środki MWiK Sp. z o.o.	III.6.	
	Budowa stopnia wodnego na Brdzie dla potrzeb ujęcia wody „Czyżkówko”		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Rozbudowa i modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej	MWiK Sp. z o.o.	<p>W ramach rozbudowy i modernizacji kanalizacji sanitarnej w 2014 r. wybudowano około 3,0 km kanalizacji sanitarnej oraz poddano renowacji odcinki kanalizacji sanitarnej o długości około 4,5 km. Nową kanalizację sanitarną wybudowano na osiedlach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opławiec, ulica Meysnera, – Piaski, ulica Szamarzewskiego, – Czyżkówko, ulice: Siedlecka, Łubinowa, – Glinki, ulica Niziny, – Szwederowo, ulica Brzozowa, – Biedaszkowo, ulica Biedaszkowo (sięgacz), – Fordon, ulice: Fordońska 237 (sięgacz), w rejonie ul.: Bora Komorowskiego, Podgórze, Góralskiej, Połusznego i Willowej, – oraz na odcinku ul. Nowotoruńskiej. <p>Natomiast renowację kanalizacji sanitarnej wykonano na osiedlach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Osowa Góra, ulice: Kobaltowa, Miedziana, Srebrna, 	Środki MWiK Sp. z o.o.	III.4. III.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – Szwederowo, ulica Zana, – Jary, ulica Prusa, – Śródmieście, ulice: Obrońców Bydgoszczy, Warszawska, Grottgera, – Bartdzieje, ulica Swarzewska, – oraz na odcinku ul. Grunwaldzkiej. Renowacji poddany został także kolektor „A”. W trakcie realizacji pozostawały zadania: <ul style="list-style-type: none"> – renowacja kolektora A-9 w Al. Jana Pawła II, – budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Świetlicowej (Czersko-Polskie), – budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Kapeluszników i ul. Rybaki (Stary Fordon). Opracowywano także dokumentację na realizację nowych zadań.			
	Rozbudowa i modernizacja systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych i roztopowych oraz odtwarzanie i budowa zbiorników retencyjnych	ZDMiKP MWiK Sp. z o.o.	Na rzecz rozbudowy i modernizacji systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych i roztopowych, w 2014 r. wykonano: <ul style="list-style-type: none"> – 1.239 mb kanałów i przykanalików deszczowych, 134 wpusty uliczne z osadnikami, 67 studni rewizyjnych w ramach budowy i modernizacji ulic, – 100 mb kanalizacji deszczowej w ul. Rozłogi, – renowację ok. 800 mb sieci kanalizacji deszczowej. Ponadto trwały prace dokumentacyjne związane z rozbudową kanalizacji deszczowej, w tym rozpoczęto opracowanie dokumentacji na budowę kanalizacji deszczowej w ul. Glinki na odcinku od ul. Szpitalnej do ul. Bydgoskich Przemysłowców.	Budżet Miasta Środki MWiK Sp. z o.o.	III.4. III.6.	
	Modernizacja Oczyszczalni Ścieków „Kapuściska” wraz z oczyszczeniem i utylizacją osadów	Spółka Wodna Kapuściska	W 2014 r. na rzecz realizacji tego zadania strategicznego opracowana została aktualizacja projektu. Z uwagi na redukcję ścieków przemysłowych dostarczanych do oczyszczalni Kapuściska, ustalony został: <ul style="list-style-type: none"> – nowy zakres prac budowlano-montażowych modernizacji obiektów oczyszczalni, – nowy harmonogram prac oraz zakres wniosku ponownie złożonego o dofinansowanie przedsięwzięcia w ramach POIiŚ 2007-2013. Prace rozpoczną się w 2015 r. Realizacja inwestycji umożliwi uzyskanie wymaganych parametrów ścieków oczyszczonych zgodnie z dyrektywą Rady 91/271/EWG do końca 2015 roku oraz nowym pozwoleniem wodno-prawnym obowiązującym od 01.01.2016 r.	Środki Spółki Wodnej Kapuściska Fundusze europejskie	III.4. III.6.	
e.	Zapewnienie ciągłości dostaw nośników energii i bezpieczeństwa energetycznego z jednoczesnym zachowaniem parametrów ekologicznych i ekonomicznych:					
	Przebudowa kotła OP-230 nr 4 do spalania biomasy (EC II)		PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA w Bełchatowie zrezygnowała z realizacji zadania.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa nowego bloku gazowo-parowego wraz z budową 6,0 km odcinka linii wysokiego napięcia 400 kV od EC-II Bydgoszcz do stacji Jasiniec		Inwestor, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA w Bełchatowie, prowadzi postępowanie przetargowe na wybór generalnego wykonawcy inwestycji. Kontynuacja przedsięwzięcia uzależniona jest od wyników postępowania przetargowego.			
	Budowa źródła w kogeneracji na terenie ciepłowni Błonie		W 2014 r. zadanie nie było realizowane. Opracowano studium wykonalności dla tego przedsięwzięcia.			
	Rozbudowa źródła ciepła Osowa Góra		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Budowa magistrali ciepłowniczej Żeglarska – Osowa Góra		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Modernizacja i odbudowa źródeł systemowych dla zapewnienia ciągłości dostaw ciepła dla miejskiego systemu ciepłowniczego		W 2014 r. zadanie nie było realizowane.			
	Rozbudowa i modernizacja sieci systemu ciepłowniczego w celu zagwarantowania dostaw ciepła do istniejących i nowych odbiorców	KPEC Sp. z o.o.	<p>Na rzecz realizacji tego zadania w 2014 r. Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. kontynuowało inwestycje związane z przebudową systemu ciepłowniczego. Zmodernizowano i wybudowano odcinki sieci ciepłowniczych (z przyłączami) o ogólnej długości 13,48 km, w tym zmodernizowano 2,37 km oraz wybudowano 11,11 km sieci, przyłączając 47 obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej. Ponadto zmodernizowano 9 i wybudowano 27 nowych węzłów cieplnych. Podstawowym zadaniem była realizacja projektu „Przebudowa sieci ciepłowniczych w Bydgoszczy” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach POIiŚ 2007-2013. W ramach projektu przebudowanych zostanie 6,9 km sieci ciepłowniczych (aneksem został zwiększony zakres rzeczowy).</p> <p>W 2014 roku przebudowywano i budowano nowe odcinki sieci ciepłowniczych i przyłączy m.in. na osiedlach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Błonie i Jary, ulice: Waryńskiego, Stawowa, Wysoka, Koszarowa, – Zawisza, ulica Powstańców Warszawy, – Leśne, ulice: Czerkaska, Sułkowskiego, Leśna, – Bocianowo, ulica Kościuszki, – Bartodzieje i Skrzetusko, ulice: Sobieszewska, Karłowicza, Pestalozzkiego, Ceramiczna, Powstańców Wlkp., Gajowa, w rejonie ulic: Skłodowskiej-Curie – ul. Łęczycka i wzdłuż ul. Łęczyckiej, – w Śródmieściu, ulice: Rejtana, Mostowa, Grodzka, Gdańska, Śląska, Toruńska, Jagiellońska, 3 Maja, – Kapuściska, skrzyżowanie ulic Wojska Polskiego/Planu 6-letniego, ulice: Milcherta, Frankego Hermana, Stanisława Rolbeckiego, Władysława Paciorkiewicza oraz na terenie BPPT w kierunku Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych. – Fordon, ulice: Bora-Komorowskiego, Wyzwolenia, Samotna, Pelplińska. <p>Ponadto opracowywana była dokumentacja techniczna i koncepcje dla inwestycji zaplanowanych do realizacji na lata przyszłe.</p>	Środki KPEC Sp. z o.o. Fundusze europejskie	III.4. III.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Podniesienie efektywności systemu dystrybucji ciepła zdalaczynnego	KPEC Sp. z o.o.	<p>Przedsięwzięcia realizowane w 2014 r. na rzecz tego zadania strategicznego, stanowiły część wieloletnich planów inwestycyjnych Komunalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Spółka kontynuowała między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sukcesywną wymianę najdłuższej eksploatowanych lub szczególnie zagrożonych awariami odcinków sieci wykonanych w przestarzałej technologii kanałowej oraz rurociągów z izolacją w pianobetonie. Wszystkie modernizowane i nowobudowane sieci prowadzone są w oparciu o technologię rur preizolowanych z jednoczesnym wykonaniem kanalizacji teletechnicznej, umożliwiającą kontrolę stanu technicznego ciepłociągów za pomocą wbudowanego systemu alarmowego, – wymianę systemów telemetrycznych, automatycznych i informatycznych niezbędnych do utrzymania odpowiednich standardów jakościowych obsługi odbiorców, – modernizację węzłów cieplnych oraz zakup i montaż układów pomiarowo-rozliczeniowych na węzłach cieplnych umożliwiających odczyt danych z licznika ciepła bez konieczności bezpośredniego do niego dostępu. 	<p>Środki KPEC Sp. z o.o.</p> <p>Fundusze europejskie</p>	III.4. III.6.	
	Podniesienie efektywności użytkowania ciepła poprzez ograniczenie zużycia energii użytecznej w ramach działań związanych z termomodernizacją budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej	Energetyk Miejski ADM Sp. z o.o.	<p>Celem realizacji tego przedsięwzięcia wykonano 178 audytów energetycznych obiektów użyteczności publicznej i placówek oświatowych. Zrealizowane audyty pozwolą na wybranie najbardziej energochłonnych obiektów użyteczności publicznej i przeprowadzenie działań termomodernizacyjnych mających bezpośredni wpływ na zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej. Audyty są podstawą do ubiegania się o dofinansowania termomodernizacji środkami z Unii Europejskiej w latach 2014-2020.</p> <p>Prowadzone były również działania związane z wdrażaniem programu: „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” (program pilotażowy KAWKA) dotyczącego termomodernizacji komunalnych budynków mieszkalnych.</p> <p>Ponadto opracowywana była dokumentacja termomodernizacji obiektów oświatowych i miejskich.</p>	Budżet Miasta	III.4. III.6.	
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej i gazowniczej celem zwiększenia pewności zasilania istniejących i nowych odbiorców	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku	<p>W celu zwiększenia pewności zasilania odbiorców gestorzy: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku oraz ENEA Operator Sp. z o.o. w Bydgoszczy, podejmują działania związane z rozbudową i modernizacją systemów gazowniczego i elektroenergetycznego.</p> <p>Na rzecz unowocześnienia istniejącego systemu gazowniczego Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku, w 2014 roku w obszarze Bydgoszczy wybudowała i zmodernizowała odcinki gazociągów o ogólnej długości 4,05 km, w tym: 1,79 km średniego ciśnienia i 2,26 km niskiego ciśnienia, wykonała przyłącza o długości 2,41 km, w tym: średniego ciśnienia – 1,35 km i niskiego ciśnienia – 1,06 km oraz zmodernizowała 4 stacje gazowe: 3 średniego ciśnienia i 1 – niskiego ciśnienia.</p> <p>Sieci gazowe budowane były na następujących osiedlach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Osowa Góra, ulica Stalowa, – Piaski, ulica Piaski, – Zawisza, ulica Powstańców Warszawy, 	Środki Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku	III.4. III.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – Czyżkówko ulice: Wiejska, Burzowa, Polarna, Byszewska, Mleczna, Chojnicka, Świecka, – Miedzyń, ulice: Bronikowskiego, Poziomkowa, – Jary, ulica Pogodna, – Śródmieście, ulice: Św. Floriana, Pomorska, – Bielawy, ulica Lelewela, – Glinki, ulice: Ostródzka, Malborska, Podleśna, – Kapuściska, ulice: Nenckiego, Frankego Hermana, Bogdana Raczkowskiego, Władysława Paciorekiewicza, Franza Blumwego, Alfonsa Hoffmana, – Zimne Wody, ulica Sporna, – Łęgnowo, ulice: Zakole, Hutnicza, – Fordon, ulice: Pienińska, Bora-Komorowskiego, Rynek, Cierpicka. <p>W 2014 r. wykonano 234 przyłącza do odbiorców gazu sieciowego.</p> <p>Natomiast w ramach poprawy funkcjonowania systemu energetycznego, ENEA Operator Sp. z o.o. przeprowadzała przeglądy infrastruktury energetycznej w obszarze miasta zgodnie z „Instrukcją Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej ENEA Operator Sp. z o.o.”</p> <p>Stan techniczny sieci i stacji energetycznych w Bydgoszczy jest dobry i nie ma problemów z dostawą energii do odbiorców.</p>			
f.	Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu:					
	Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza:				III.4.	
	– Likwidacja przestarzałych i niskosprawnych ogrzewań węglowych – likwidacja „niskiej emisji”	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	W ramach zadania w 2014 r. kontynuowało program dofinansowania wymiany źródeł ciepła przez mieszkańców chcących wymienić stare nieefektywne kotły węglowe na ekologiczne urządzenia grzewcze – udzielono dotacji na zakup i montaż 70 nowych ekologicznych urządzeń grzewczych. Zadanie realizowane było na podstawie Uchwały Nr IX/66/11 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na dofinansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania. W ramach zmiany sposobu ogrzewania z węglowego na ekologiczne urządzenia grzewcze przyznawane jest właścicielom, współwłaścicielom i najemcom samodzielnych lokali lub budynków mieszkalnych usytuowanych na terenie miasta Bydgoszczy, dofinansowanie w wysokości 70% poniesionych kosztów na zakup lub zakup i montaż ekologicznych urządzeń grzewczych, nie więcej niż 3.000 zł.	Budżet Miasta		
	– Przebudowa i budowa jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu spełniających wymogi wysokosprawnej kogeneracji		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	– Realizacja programu termomodernizacji placówek oświatowych oraz innych obiektów miejskich	Wydział Inwestycji Miasta ADM Sp. z o.o.	W ramach realizacji zadania w 2014 r. wykonywano m.in.: – termomodernizację obiektów oświatowych Zespołu Szkół nr 10 przy ul. Karłowicza 2, – termomodernizację budynku Żłobka nr 17 przy ul. Morskiej, – rozpoczęto prace dokumentacyjne związane z termomodernizacją obiektów 4 szkół: ZS nr 21 przy ul. Bałtyckiej 59, ZS nr 36 przy ul. Bohaterów Westerplatte 2, ZS nr 27 przy ul. Sardynkowej 7, Gimnazjum nr 9 przy ul. Gajowej 94 oraz 2 Przedszkoli: nr 48 przy ul. Kleina 3, nr 58 przy ul. Niecałej 20, – modernizację komunalnego zasobu nieruchomości (działania termomodernizacyjne realizowane były przez ADM Sp. z o.o. w ramach poprawy standardu i jakości technicznej wyposażenia istniejącego zasobu komunalnego).	Budżet Miasta Fundusze europejskie		
	– Zarządzanie zużyciem i kosztami energii w jednostkach miejskich	Energetyk Miejski ZDMiKP	Na rzecz tego zadania w 2014 r. wdrożono Bazę Danych Zarządzania Energią dla obiektów użyteczności publicznej. System ten pozwala na monitorowanie i analizy zużycia energii w obiektach użyteczności publicznej. Ponadto w ramach zadania opracowano dokumentację projektową modernizacji oświetlenia ulicznego. Modernizacja realizowana będzie w ramach projektu SOWA – Energooszczędne oświetlenie uliczne. Inwestycja dofinansowana zostanie z NFOŚiGW.	Budżet Miasta Środki NFOŚiGW		
	– Promowanie komunikacji zbiorowej oraz ruchu rowerowego i pieszego	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Wydział Edukacji i Sportu ZDMiKP	Promowanie komunikacji publicznej w 2014 r. prowadzone było m.in. poprzez: – organizowanie okolicznościowych imprez oraz przejazdów taborem zabytkowym z okazji Walentynek, Mikołajek, Dnia Dziecka, festynów osiedlowych, Nocy Muzeów, Święta Śliwki, Dnia bez Samochodu i Dnia Kolejarza, – organizowanie sezonowych linii turystycznych i kursów tramwaju wodnego, – organizowanie akcji promocyjnych i edukacyjnych, – organizację i współudział w Kongresie Transportu Publicznego, – druk informacji pasażerskiej i broszur informacyjnych, – dostosowywanie przebiegu linii autobusowych do potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców, – poprawę komfortu i bezpieczeństwa przewozu pasażerów – zakupione autobusy wyposażone są w całopojazdową klimatyzację i dostęp do internetu poprzez Wi-Fi, posiadają poszerzone urządzenia informacji i obsługi pasażerów tj. tablice informacyjne LED, w tym specjalne tablice dla osób słabowidzących, urządzenia zapowiadające przystanki, monitoring wizyjny przedziału pasażerskiego i toru jazdy. Natomiast zachęcanie mieszkańców do odbywania podróży rowerowych i pieszych realizowano m.in. poprzez: – organizowanie akcji promocyjnych i edukacyjnych (m.in. w nowowytbudowanym Miasteczku Ruchu Drogowego na terenie LPKiW „Myślęcinek”), – rozbudowę dróg rowerowych wraz z infrastrukturą (budowa wypożyczalni rowerów), – modernizację chodników, modernizację i budowę alejek spacerowych wraz z modernizacją ich oświetlenia, – wyznaczanie stref ruchu uspokojonego.	Budżet Miasta		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	– Wymiana taboru komunikacji publicznej na nowoczesny spełniający bardziej restrykcyjne standardy emisyjne	MZK Sp. z o.o. Przevoźnicy prywatni	W 2014 r. w ramach wymiany taboru komunikacji miejskiej przewoźnicy obsługujący linie komunikacji publicznej zakupili 42 pojazdy. Zakupione autobusy spełniają normy emisji ekologicznych. Ponadto tabor niespełniający norm ekologicznych sukcesywnie jest wycofywany z eksploatacji (w 2014 roku MZK Sp. z o.o. wycofała z eksploatacji 8 autobusów zakupionych w latach 1997-1998).	Środki MZK Sp. z o.o. Środki przewoźników		
	– Usprawnienie funkcjonowania transportu w obszarze Miasta	ZDMiKP MZK Sp. z o.o. Przevoźnicy	Na rzecz realizacji tego zadania w 2014 r. kontynuowano przedsięwzięcia usprawniające funkcjonowanie transportu publicznego w Bydgoszczy, m.in. poprzez: – rozbudowę i modernizację linii tramwajowych (m.in. budowę nowej linii do Fordonu, modernizację torów tramwajowych w ul. Gdańskiej, ul. Fordońskiej), – uruchomienie nowych połączeń międzygminnych (linie 91, 93 i 94), uruchomienie nowej linii 61, wydłużenie linii 59 do Kapuścisk, – zakup i modernizację autobusów i wozów tramwajowych poprawiających komfort i bezpieczeństwo podróżnych, – wykonanie zadań obejmujących szereg rozwiązań telematycznych i powiązanych ze sobą podsystemów w ramach ITS, – modernizację i przebudowę przystanków komunikacji publicznej.	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki przewoźników		
	Promowanie odnawialnych źródeł energii:				III.4.	
	– Demonstracja wydajności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych (Budowa Centrum Demonstracyjnego Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2)	Miasto Bydgoszcz	W czerwcu 2014 r. oddane zostało do użytku Centrum Demonstracyjne Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 przy ul. Słonecznej 19 na osiedlu Wilczak-Jary. Budynek wykonano w technologii budynku pasywnego z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii. Pełni on funkcję dydaktyczną oraz demonstracyjną. Na parterze znajdują się m.in.: sala laboratoryjna (25 osób) i audytorium (35 osób) przedzielone przesuwaną przegrodą. 	Budżet Miasta Fundusze europejskie		

Źródło: UMB

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Budynek zaprojektowano jako bardzo szczelną konstrukcję na bazie prostokąta, z wbudowaną wewnątrz żelbetową kolistą ścianą o dużej bezwładności cieplnej, oddzielającą część audytoryjną od ciągów komunikacyjnych i pomieszczeń technicznych. W ścianę tę wbudowano instalację ogrzewania płaszczyznowego. Ze względu na restrykcyjne wymogi energetyczne budynku, zastosowano stolarkę okienną i drzwiową dającą gwarancję szczelności powietrznej i odpowiedniej izolacyjności termicznej. Budynek zasilany jest w ciepło oraz chłód przez pompy ciepła. Z zespołu urządzeń zasilane są instalacje płaszczyznowe, centrala wentylacyjna oraz przygotowywana jest c.w.u. Układ pozyskania energii elektrycznej odnawialnej do zasilania całości oświetlenia wewnętrznego oraz zewnętrznego składa się ze 100 modułów fotowoltaicznych i turbiny wiatrowej o mocy 3,0 kW.</p> <p>Projekt realizowany był w ramach Programu dla Europy Środkowej. Przedsięwzięcie ma na celu promocję efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych oraz zwiększenie zainteresowania budynkami o prawie zerowym zapotrzebowaniu na energię.</p>			
	– Rozwój odnawialnych źródeł energii w oparciu o lokalne zidentyfikowane możliwości	Wydział Inwestycji Miasta MKUO ProNatura Sp. z o.o.	<p>Na rzecz realizacji tego zadania w 2014 r. zakończony został projekt „Demonstracja efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych – akronim CEC5”. Oddany do użytku budynek został wyposażony w układ pozyskania energii elektrycznej odnawialnej do zasilania całości oświetlenia wewnętrznego oraz zewnętrznego.</p> <p>Ponadto w 2014 r. kontynuowana była budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego. Zakład będzie produkował energię elektryczną i ciepło pochodzące z procesu termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.</p>	Budżet Miasta Środki MKUO ProNatura Sp. z o.o. Fundusze europejskie		
	– Powołanie instytucji związanej z promocją i rozwojem źródeł energii odnawialnej		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Ograniczenie nadmiernego hałasu:				III.4.	
	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa ekranów akustycznych – Wymiana nawierzchni drogowej – Promowanie komunikacji zbiorowej oraz ruchu rowerowego i pieszego – Wprowadzanie stref uspokojonego ruchu – Stosowanie nowoczesnych konstrukcji torowisk tramwajowych – Wymiana przestarzałego i głośnego taboru komunikacji publicznej – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszaru zabudowy mieszkaniowej 	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska ZDMiKP MZK Sp. z o.o.	<p>W ramach działań naprawczych w 2014 roku kontynuowano realizację zadań mających wpływ na poprawę klimatu akustycznego miasta. Były to działania głównie związane z funkcjonowaniem transportu w obszarze miasta i dotyczyły m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowy i przebudowy ulic usprawniających ruch w mieście (m.in. zmodernizowano odcinki ulic o ogólnej długości 18,9 km, przebudowano ul. Gdańską na odcinku od ul. Chodkiewicza do ul. Kamiennej o długości około 0,3 km), – rozbudowy i modernizacji sieci tramwajowej w oparciu o zastosowanie tzw. „torów wyciszonych” (zmodernizowano odcinek torów tramwajowych w ulicy Gdańskiej – ułożono 0,546 km toru pojedynczego w technologii podlewu ciągłego na płycie betonowej oraz matę wibroizolacyjną podpływową o grubości 25 cm, kontynuowano modernizację torów w obszarze Węzła Wschodniego i ul. Fordońskiej oraz budowę linii tramwajowej do Fordonu), – promowania komunikacji zbiorowej oraz ruchu rowerowego (m.in. poprzez usprawnienie funkcjonowania komunikacji miejskiej, zakupy i modernizację taboru poprawiającego komfort i bez- 	Budżet Miasta Środki MZK Sp. z o.o.		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>pieczeństwo pasażerów, wdrażanie ITS, rozbudowę dróg rowerowych),</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzania akcji edukacyjnych i informacyjnych zachęcających mieszkańców do ograniczania podróży w obszarze miasta samochodami prywatnymi i korzystania z komunikacji publicznej (m.in. organizowanie dnia bez samochodu) lub odbywania podróży rowerem względnie pieszo (organizowanie rajdów rowerowych i biegów), – wprowadzania stref uspokojonego ruchu na obszarach zabudowanych – strefy ograniczonej prędkości do 30 km/h lub strefy zamieszkania zostały utworzone w 6 nowych obszarach. 			
g.	Budowa systemu gospodarowania odpadami:					
	Budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego	MKUO ProNatura Sp. z o.o.	<p>W 2014 r. kontynuowane były prace budowlane na terenie Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych oraz obiektach z nim powiązanych. Prace obejmowały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowę budynku spalania i oczyszczania spalin (zadaszany i obudowywany był budynek spalania i oczyszczania spalin, zamontowano urządzenia do termicznego przekształcania odpadów, instalacje do produkcji pary wodnej, skrubery do oczyszczania spalin, suwnice z chwytakami do transportu odpadów w bunkrze, budowano komin), – budowę budynku waloryzacji i magazynowania żużli, – budowę budynku socjalno-administracyjnego, – budowę kompostowni przy ul. Prądocińskiej w Bydgoszczy, – budowę stacji przeładunku odpadów (SPO) w Toruniu. 	<p>Środki MKUO ProNatura Sp. z o.o.</p> <p>Fundusze europejskie</p>	<p>III.4.</p> <p>III.6.</p>	
			 <p><i>Źródło: strona internetowa www.generacjaczysteenergii.pl</i></p> <p>Stan zaawansowania prac dla całego projektu na koniec 2014 r. wynosił: 57,5%. W ramach projektu KPEC Sp. z o.o. kontynuowało budowę sieci ciepłej.</p> <p>Zakres rzeczowy projektu obejmuje: Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ZTPOK) z możliwością spalania 180.000 Mg/rok odpadów, kompostownię o wydajności 4.000 Mg/rok, stację przeładunkową odpadów w Toruniu o wydajności 60.000 Mg/rok, sieć przesyłową – wyprowadzenie energii cieplnej i elektrycznej z ZTPOK wraz z infrastrukturą. Inwestycja realizowana jest w ramach POIiŚ 2007-2013. Rozruch spalarni zaplanowany został na III kwartał 2015 r.</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa nowoczesnego systemu gospodarki odpadami, w tym rozszerzenie systemu selektywnego zbierania/odbioru odpadów komunalnych	Biuro Zarządzania Gospodarką i Odpadami Komunalnymi	<p>W roku 2014 kontynuowano prace nad usprawnieniem funkcjonowania miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenia w świadczeniu usług w zakresie odbioru odpadów, podjęto m.in. następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzono szeroką kampanię informacyjno-edukacyjną pn. „Edukacja poprzez informowanie mieszkańców Bydgoszczy o nowych zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów”, • utworzono kolejny, trzeci Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Miasta Bydgoszczy, • zmieniono zapisy aktów prawa miejscowego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – dostosowanie do potrzeb właścicieli nieruchomości niezamieszkałych częstotliwości odbioru niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, – określenie limitu ilości dostarczanych worków na odpady zielone. 	Budżet Miasta Dotacja WFOŚiGW	III.4. III.6.	
	Rozbudowa Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych	Centrum Onkologii	<p>W 2014 r. opracowano projekt rozbudowy Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii oraz wykonano większość prac budowlanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nowej hali technologicznej do posadowienia elementów drugiej instalacji termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych, – pomieszczeń garażowo-magazynowych, – przejazdowej myjni samochodów ciężarowych. <p>Rozpoczęto również dostawy urządzeń do instalacji termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz podjęto działania zmierzające do uzyskania pozwolenia zintegrowanego obejmującego swym zakresem wszystkie oddziaływania na środowisko dla realizowanej inwestycji.</p>	Środki Centrum Onkologii	III.4. III.6	
	Intensyfikacja działań na rzecz utrzymania porządku i czystości na terenie miejskich przestrzeni publicznych	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Biuro Zarządzania Gospodarką i Odpadami	<p>W 2014 r. wykonywane były prace w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oczyszczania miasta Bydgoszczy, w tym m.in.: sprzątnięcie pozimowe, sprzątnięcie przystanków komunikacji miejskiej, likwidowanie dzikich wysypisk śmieci. Prace były realizowane przez firmy: Remondis Bydgoszcz Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Corimp Sp. z o.o., Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o., – renowacji i pielęgnacji terenów zieleni parkowej i przyulicznej w obszarze miasta, oraz prac rewaloryzacyjnych i pielęgnacyjnych zabytkowego parku w Ostromecku. Prace realizowały cztery firmy: Przedsiębiorstwo „Zieleń Miejska” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Rekultywacji i Rewaloryzacji Obszarów Zabytkowych „Eko-Park” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Agro” S.C. oraz LPKiW „Myślęcinek” Sp. z o.o. <p>Natomiast na rzecz poprawy utrzymania porządku i czystości w obszarze miasta podejmowano m.in. następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną pn. „Edukacja poprzez informowanie mieszkańców Bydgoszczy o nowych zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów”, – kontynuowano konkurs „Bydgoszcz w kwiatach i zieleni”, 	Budżet Miasta Dotacja WFOŚiGW	III.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Komunalnymi	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzono akcję „Wiosenne porządki”, – przeprowadzono konkursy, organizowano festyny i akcje ekologiczne, w których jako nagrody wykorzystywane były gadzety o tematyce ekologicznej. 			
	Usuwanie azbestu	WGKIOŚ	Na rzecz realizacji tego zadania, kontynuowane było przedsięwzięcie związane przede wszystkim z usuwaniem pokryć dachowych z posesji w obszarze miasta. W 2014 r., firma ECO-POL Sp. z o.o. z Pruszcza, z obszaru miasta usunęła i unieszkodliwiła 79,255 Mg odpadów zawierających azbest. Na realizację zadania Miasto Bydgoszcz otrzymało dotację z WFOŚiGW.	Dotacja WFOŚiGW	III.4.	
h.	Kształtowanie proekologicznych postaw społecznych:					
	Doskonalenie metod udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie	WGKIOŚ	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie w Urzędzie Miasta Bydgoszczy zostało uregulowane zarządzeniem Prezydenta Miasta i odbywa się poprzez prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.	Budżet Miasta	III.4.	
	Wzbogacanie oferty przyrodniczo-dydaktycznej (tereny chronione, ogrody botaniczne, obiekty bogate przyrodniczo)	Wydział Inwestycji Miasta LPKiW „Myślęcinek” Sp. z o.o.	<p>W 2014 roku wzbogacona została ekspozycja Ogrodu Fauny Polskiej wchodzącego w skład kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek”. W oddanym do użytku Pawilonie Akwarium i Terrarium znajdują się ekspozycje nowych gatunków fauny krajowej i egzotycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ryb, gadów i płazów krajowych – „Wislarium”, – wybranych gadów i płazów oraz bezkręgowców egzotycznych – „Płazio-gadzi Skrawek świata”, – małych ssaków, – „Motylarnia” – ekspozycja wolno żyjących motyli egzotycznych, – „Ul pszczeli” – obiekt z żywym rojem pszczelim. <p>Pawilon wyposażony jest w salkę dydaktyczną z zapleczem socjalnym i magazynowym oraz miejscem do przeprowadzania pokazów ze zwierzętami.</p>	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki LPKiW „Myślęcinek” Sp. z o.o.	III.4. IV.5.	
	Rozwój szkolnej edukacji w zakresie ochrony środowiska	Wydział Gospo-	 <p>Źródło: strona internetowa LPKiW „Myślęcinek”</p> <p>Ponadto w LPKiW „Myślęcinek” pojawił się nowy mieszkaniec – tygrys.</p>	Budżet Miasta	III.4. IV.3.	
			Na rzecz realizacji tego zadania w 2014 roku prowadzone były liczne akcje i konkursy ekologiczne skierowane w szczególności do placówek oświatowych, m.in.:			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		<p>darki Komunalnej i Ochrony Środowiska</p> <p>Wydział Edukacji i Sportu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ZBIÓRKA BATERII – konkurs, w którym uczestniczyło: 40 przedszkoli, 17 szkół podstawowych, 4 gimnazja, 23 zespoły szkół oraz MDK, bursy, zakłady karne, internaty, - ZBIÓRKA KARTONIKÓW PO NAPOJACH – konkurs, w którym uczestniczyło: 30 przedszkoli, 10 szkół podstawowych, 11 zespołów szkół oraz MDK, bursy, zakłady karne, internaty, - ZBIÓRKA PŁYT CD I DVD – konkurs, w którym uczestniczyło: 30 przedszkoli, 13 szkół podstawowych, 4 gimnazja, 19 zespołów szkół oraz MDK, bursy, zakłady karne, internaty, - ZBIÓRKA NAKRĘTEK – konkurs, w którym uczestniczyło: 39 przedszkoli, 8 szkół podstawowych, 3 gimnazja, 20 zespołów szkół oraz MDK, bursy, zakłady karne, internaty, - MAŁA FORMA SCENICZNA – liczba placówek biorących udział: 26 przedszkoli, 10 szkół podstawowych, 11 gimnazjów, - MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZIEMI – w oczyszczaniu pobliskich terenów brało udział: 26 przedszkoli, 10 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 17 zespołów szkół oraz MDK, bursy, zakłady karne, internaty, - SPRZĄTANIE ŚWIATA – ogólnościatowa akcja ekologiczna polegająca na wspólnym oczyszczaniu pobliskich terenów, w której brało udział: 35 przedszkoli, 18 szkół podstawowych, 9 gimnazjów, 21 zespołów szkół oraz MDK, bursy, zakłady karne, internaty, - FORUM EKOLOGICZNE – projekt edukacyjny „Segregujemy odpady już od najmłodszych lat - dbamy o przyszłość naszej planety” skierowany do uczniów klas trzecich szkół podstawowych, - FORUM OCHRONY ŚRODOWISKA – wykłady kierowane są do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – 84 uczestników, - PROJEKT EDUKACYJNY „LEŚNA SKRZYŃKA SKARBÓW” DLA PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ PODSTAWOWYCH – placówki uczestniczące w projekcie: 33 przedszkola i klasy „0”, 57 klas I-III z 19 szkół, - PROJEKT EDUKACYJNY „MŁODZIEŻ I DZIECI KONTRA ŚMIECI” – placówki biorące udział: 16 przedszkoli, 1 szkoła podstawowa, 1 zespół szkół, - EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU EUROPEJSKI DZIEŃ BEZ SAMOCHODU – kampania adresowana do wszystkich mieszkańców, - GODZINA DLA ZIEMI – akcja światowa; symboliczne wyłączenie światła - iluminacji w godzinach 20:30-21:30, - LISTY DLA ZIEMI – akcja ekologiczna organizowana przez Fundację Ekologiczną Arka, - PRZEDSTAWIENIE TEATRALNE – zaproszenie najbardziej zaangażowanych w konkursy i akcje ekologiczne placówek oświatowych z Bydgoszczy do Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki na show teatralno-ekologiczne; liczba placówek biorących udział: 23 przedszkola, 12 szkół podstawowych. 	Dotacja WFOŚiGW		
	Kształtowanie zachowań zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju	Wydział Gospodarki Komunalnej	<p>W ramach działań skierowanych do wszystkich mieszkańców miasta, celem propagowania zachowań proekologicznych w 2014 roku zorganizowano następujące akcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forum Ochrony Środowiska, - Europejski Tydzień Zrównoważonego Rozwoju, Europejski Dzień bez Samochodu, 	<p>Budżet Miasta</p> <p>Dotacja</p>	<p>III.4.</p> <p>IV.3.</p>	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		nalnej i Ochrony Środowiska	<p>– Godzina dla Ziemi.</p> <p>Celem tych przedsięwzięć jest pogłębienie wiedzy na temat zasad zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, zachęcenie jak największej liczby osób do używania alternatywnych form transportu takich jak komunikacja publiczna, piesza lub rowerowa, zwiększeniu świadomości o negatywnych konsekwencjach dla jakości życia związanych z masową motoryzacją, pokazaniu miasta bardziej przyjaznego mieszkańcom.</p>	WFOŚiGW		
	Kampania edukacyjno-informacyjna dotycząca ograniczenia gazów cieplarnianych, zmian klimatu oraz odnawialnych źródeł energii	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	<p>Na rzecz realizacji tego zadania podczas „Dni Energii” zorganizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • happening na Starym Rynku skierowany do mieszkańców miasta, • Forum „Bydgoskie Dni Energii” w Centrum Demonstracyjnym Odnawialnych Źródeł Energii przy ZS Mechanicznych nr 2, na którym zaprezentowano tematy związane z: <ul style="list-style-type: none"> – działaniami miasta na rzecz ochrony klimatu, – innowacyjnością Centrum Demonstracyjnego OZE, – realizacją Planu działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP), – nowoczesnymi technologiami fotowoltaicznymi, – Zakładem Termicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych, – nowoczesnym oświetleniem ulicznym LED, – systemem oceny budynków CESBA. 	Budżet Miasta	III.4.	Zwrot 85% kosztów z NFOŚiGW w 2015 r.
	Przeprowadzanie kampanii i działalności informacyjno-szkoleniowej dotyczącej oszczędności wody	MWiK Sp. z o.o.	<p>W ciągu 2014 roku w ramach działalności informacyjno-szkoleniowej dotyczącej oszczędności wody odbywały się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – emisje programów pt.: „Woda Bydgoska” w regionalnej TVP Bydgoszcz, – spotkania dla dzieci, młodzieży i mieszkańców miasta w Muzeum Wodociągów. 	Środki MWiK Sp. z o.o.	III.4.	
	Prowadzenie kampanii informacyjnej na temat zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów	Biuro Zarządzania Gospodarką i Odpadami Komunalnymi	<p>W 2014 roku przeprowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną „Edukacja poprzez informowanie mieszkańców Bydgoszczy o nowych zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów”. W ramach kampanii realizowane były następujące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – emisja 420 spotów telewizyjnych w regionalnej TVP Bydgoszcz, – emisja 420 spotów radiowych w lokalnych stacjach radiowych: Radio PiK, Radio Złote Przeboje, Rock Radio, – spoty LED na 3 nośnikach zlokalizowanych przy ulicach: Fordońskiej, Dworcowej, ul. Rataja/Pelplińskiej i Twardzickiego, – autoboxy – ramki w środkach komunikacji miejskiej, – kolportaż 150 tys. ulotek, – rozprowadzenie 10 tys. plakatów w obszarze miasta oraz w bydgoskich szkołach, – aktualizacja strony www.odpady.czystabydgoszcz.pl, zawierającej informacje na temat segregacji i odbioru odpadów, – publikacja w gazetach lokalnych: Express Bydgoski, Gazeta Wyborcza i Gazeta Pomorska 3 artykułów dotyczących: „Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych”, „Segregacji odpadów” i „Składania deklaracji o sposobie składowania odpadów w miejscu ich wytwarzania”, 	Budżet Miasta Dotacja WFOŚiGW	III.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - uruchomienie stoiska informacyjnego podczas akcji „Zbiórka przedmiotów używanych” (projekt CERREC – Europejskie Centra Napraw i Ponownego Wykorzystania Produktów), - Festyn Ekologiczny „Segregujesz Odpady – Zyskujesz” na Wyspie Młyńskiej, - opracowanie i wydruk 5 tys. kolorowanek „Mały Ekolog”, - opracowanie gry „Segreguj odpady” i zamieszczenie jej na stronie www.odpady.czystabydgoszcz.pl, - wykonanie gadżetów ekologicznych. 			

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Udział % obszarów prawnie chronionych w ogólnej powierzchni miasta	%	34,6	34,6	34,6		III.4.	GUS BDL
2	% mieszkańców korzystających z sieci: wodociągowej	%	96,8	96,8	99,56		III.6., IV.1.	GUS BDL
	kanalizacyjnej	%	91,8	91,9	96,35			
	gazowej	%	87,3	87,1	bd.			
3	Roczna emisja gazów cieplarnianych (CO ₂)	Mg	1 063 754	889 372	bd.		III.4.	GUS BDL
4	Ilość odpadów komunalnych odzyskanych i przekazanych do recyklingu do ilości zebranych odpadów ogółem (%)	%	10,3	16,2	30,4		III.4.	WGK UMB BOK UM

Podsumowanie:

W Programie Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska zostało ujętych 8 przedsięwzięć oraz 48 zadań głównych. W 2014 roku podejmowane były działania na rzecz wszystkich przedsięwzięć. Natomiast spośród 48 zadań ujętych w programie działania podejmowane były na rzecz 33 (68,7%).

Wszystkie główne zadania strategiczne są zadaniami wieloletnimi, składającymi się niekiedy z kilku projektów bądź określone jako „zadania ciągle”. Żadne z tych zadań nie zostało zakończone. Jednak wśród efektów realizowanych w ramach głównych zadań strategicznych, wymienić należy:

- Centrum Demonstracyjne Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2,
- Fontannę Potop w Parku Kazimierza Wielkiego,
- Fontannę światło i dźwięk na skwerze K. Komedy przed budynkiem Filharmonii Pomorskiej,
- Miasteczko Ruchu Drogowego na terenie LPKiW „Myślęcinek”,
- Pawilon Akwarium i Terrarium na terenie LPKiW „Myślęcinek”,
- Nowe miejsca rekreacyjno-sportowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych na terenach zieleni miejskiej i w obszarach osiedli mieszkaniowych.

Wśród 33 strategicznych zadań realizowanych w 2014 roku, 11 z nich nie było finansowanych środkami budżetu miasta.

Ponadto było kontynuowane przedsięwzięcie: „Rekultywacja terenów zdegradowanych przyrodniczo, w tym obszarów przemysłowych”, które także nie angażowało środków budżetu miasta.

Odnosząc się do wielkości mierników monitorujących efekty realizacji Programu Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska, podkreślić należy stabilny wskaźnik obrazujący procentowy udział obszarów prawnie chronionych w ogólnej powierzchni miasta (34,6%) oraz wysoki miernik pokazujący odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowych (99,56%) i kanalizacyjnych (96,35%). Na uwagę zasługuje również wzrost wskaźnika pokazującego udział odpadów segregowanych w ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych (z 16,2% w 2013 r. do 30,4% w 2014 r.). Natomiast niekorzystnym trendem jest wzrost ilości zebranych odpadów komunalnych w 2014 r. o 16,2% w porównaniu z 2013 r. (według danych otrzymanych z Biura Zarządzania Gospodarką Odpadami Komunalnymi w 2013 roku odebrano ogółem 119.295,3 Mg odpadów komunalnych, a w 2014 roku – 138 625,4 Mg). Nie można się natomiast odnieść do emisji CO₂.

Na uwagę zasługują podejmowane działania związane z zachowaniem i ochroną walorów parków krajobrazowych w obszarze miasta oraz poprawą jakości zieleni miejskiej. Wykonywane prace rewitalizacyjne, utrzymywanie na bieżąco terenów zieleni oraz realizacja nowych inwestycji, przyczyniły się do zachowania odpowiednich standardów terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz zwiększenia powierzchni terenów zieleni urządzonej na osiedlach i terenów rekreacji towarzyszących Brdzie. Zwiększyła się także oferta terenów atrakcyjnych z uwagi na walory rekreacyjne.

Ponadto, analizując podejmowane działania z zakresu ochrony środowiska dotyczące:

- poprawy jakości powietrza,
- poprawy klimatu akustycznego Bydgoszczy,
- sprawnego funkcjonowania kompleksowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,

należy podkreślić, że przyniosą one wymierne efekty po kilku latach. Wśród realizowanych inwestycji z dziedziny ochrony środowiska wymienić należy budowę Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego planowaną do za-

kończenia w 2015 roku, która będzie miała wpływ na gospodarowanie odpadami w Bydgoszczy i regionie, a także będzie źródłem energii odnawialnej.

Ponadto szczególnie wyróżniającymi przedsięwzięciami, były projekty dotyczące edukacji społeczeństwa, których celem jest podniesienie świadomości na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwych zachowań powodujących zanieczyszczenia w środowisku i promowanie inicjatyw proekologicznych. W 2014 roku zaobserwować można było nowe inicjatywy pogłębiające wiedzę na temat zasad zrównoważonego rozwoju, mającego wpływ na ochronę środowiska. Celom promocyjnym i edukacyjnym m.in. służy oddany do użytku budynek pasywny – Centrum Demonstracyjne Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 (promocja odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych, zwiększenie zainteresowania budynkami o prawie zerowym zapotrzebowaniu na energię). Oprócz wspomnianej wcześniej promocji odnawialnych źródeł energii, istotnym przedsięwzięciem było promowanie:

- wszelkich działań zmierzających do ograniczenia zużycia ciepła i energii elektrycznej,
- korzystania z komunikacji publicznej,
- zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów i ich segregacji.

III.9. Program Nr 9 Edukacja dla każdego

Cel programu:

Przygotowanie do samodzielnego, aktywnego i obywatelskiego funkcjonowania w społeczeństwie oraz propagowanie idei kształcenia przez całe życie.

Koordynator programu:

Wydział Edukacji i Sportu

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Dostosowywanie sieci placówek oświatowych i ofert edukacyjnych do zmieniających się potrzeb społecznych oraz zapotrzebowania rynku pracy:					
	Racjonalizacja sieci szkół i placówek oświatowych	Wydział Edukacji i Sportu	W roku szkolnym 2013/2014 i 2014/2015 Miasto Bydgoszcz prowadziło 119 szkół i placówek oświatowych. W 2014 r. przeniesiono siedzibę Przedszkola nr 22 mieszczącego się przy ul. Paderewskiego 2 do budynku przy ul. Piwnika Ponurego 3. (Do 31 sierpnia 2014 r. przedszkole funkcjonowało w siedzibie przy ulicy Paderewskiego 2, w celu umożliwienia kontynuacji edukacji dla dzieci dotychczas uczęszczających do tego przedszkola i jednocześnie uruchomiono nowe oddziały przedszkolne w nowej siedzibie. Od 1 września 2014 r. Przedszkole działa już tylko w nowej siedzibie przy ul. Piwnika Ponurego 3).	Budżet Miasta Środki placówek niepublicznych	IV.3.	
	Wprowadzanie zmian w procesie edukacji mających na celu kształtowanie kompetencji i postaw niezbędnych na rynku pracy oraz kształtowanie zdolności uczniów do rozwiązywania problemów	Wydział Edukacji i Sportu Szkoly i placówki oświatowe Wydziały	W 2014 r. na rzecz realizacji zadania we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych realizowane były przedsięwzięcia mające na celu wzrost efektywności kształcenia i wychowania oraz wysoki poziom umiejętności kluczowych we wszystkich typach szkół. Działania te były kierowane do uczniów, rodziców i pedagogów. Realizacja projektów odbywała się przy współpracy wydziałów i jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta, uczelni, przedsiębiorców, instytucji. Znaczącą rolę w podejmowanych inicjatywach ma działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych (PPP) nr 1 i nr 2. Wśród podejmowanych inicjatyw i projektów (w tym finansowanych środkami Unii Europejskiej) wymienić należy: – Bydgoski Program Szkolnego Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego „Azymut – nauka i praca”, w	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki instytucji współpracujących	II.5. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		i jednostki organizacyjne Urzędu Miasta	<p>tym: pomoc w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej w ramach „Szkolnych dni doradztwa zawodowego”; rozwijanie kompetencji szkolnych doradców, wymiana doświadczeń i promowanie dobrych praktyk w ramach Grupy wsparcia dla szkolnych liderów doradztwa zawodowego; propagowanie szkolnictwa zawodowego wśród młodzieży gimnazjalnej; prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego wyboru kariery zawodowej (szkolny doradca zawodowy); stworzenie w szkole warunków do przygotowania młodzieży do efektywnego zaistnienia i poruszania się na rynku edukacyjnym oraz rynku pracy; dbałość o stwarzanie równych szans edukacyjnych uczestnikom o różnym poziomie uzdolnień.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Powołanie klubu kreatorów innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych „Inspiracje”, w ramach którego realizowano programy: „Kreatywność i innowacje w prezentacji” – językowy projekt edukacyjny, „Trening z Mistrzynią”, „Teatr w szkole”, „Profilaktyka uzależnień w szkole – lekcje wychowawcze z wykorzystaniem innowacyjnych metod i form pracy z uczniami”. – Projekt „Aktywny w szkole - twórczy w życiu” – realizowany w 57 bydgoskich gimnazjach i liceach ogólnokształcących obejmuje: zajęcia dodatkowe rozwijające kompetencje kluczowe w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych i ICT, zajęcia wyrównawcze, zajęcia specjalistyczne, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne wzmacniające potencjał rozwojowy uczniów, zajęcia dodatkowe przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego/maturalnego, ścieżki edukacyjne (z zakresu: edukacji ekologicznej, przedsiębiorczości, świadomości i ekspresji kulturalnej, tożsamości regionalnej i wychowania patriotycznego), doradztwo edukacyjno-zawodowe uczniów, staże u pracodawców uczniów liceów ogólnokształcących. Uruchomiony został portal internetowy projektu. W ramach projektu działa, innowacyjna na skalę kraju, sieć szkolnych telewizji gimnazjalnych - gimTV. – „Zawodowe horyzonty 5” – kompleksowym wsparciem objętych zostało 14 szkół zawodowych, z których każda realizuje następujące zadania: dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy (konsultacje programów nauczania), współpraca z pracodawcami (konsultacja programów praktyk lub zajęć praktycznych, tworzenie programów dodatkowych praktyk i staży), zajęcia przygotowujące do wejścia na rynek pracy, zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe, przygotowujące do egzaminów zawodowych, maturalnych, opieka psychologiczna. Dzięki uczestnictwu w projekcie uczniowie skorzystają m.in. z praktyk i płatnych staży zawodowych w lokalnych przedsiębiorstwach (ponad 900 osób), z zajęć modułowych z przedsiębiorczości, doradztwa edukacyjno-zawodowego, rozwijających umiejętności interpersonalne, specjalistycznych zajęć zawodowych wykraczających poza program nauczania, doradztwa Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości przy prowadzeniu własnej firmy. – Rozbudowa projektu aktywizującego samorządu uczniowskie i akademickie „Laboratorium demokracji”. W 2014 roku przeprowadzono warsztaty samorządowe dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, których głównym tematem była umiejętność zarządzania projektem oraz aktywność ekonomiczna, jako jeden z filarów społeczeństwa obywatelskiego. Warsztaty prowadzili przedstawiciele Forum Obywatelskiego Rozwoju, Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. W ramach projektu utworzono Bydgoski Kongres Uczniów- 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>ski – skupiający przedstawicieli samorządów szkół podstawowych oraz gimnazjów.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Współpraca z Instytutem Badań Edukacyjnych – realizacja projektu „Bydgoski Bąbel Matematyczny” dla nauczycieli. – Miejski Program Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy” – został skierowany do najmłodszych uczniów bydgoskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w ramach współpracy z uczelniami. – Projekt Miejski „Na ścieżkach zdrowia” (lider – SP nr 38), którego celami są: uświadomienie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych, zapoznanie ucznia ze sposobami zachowania, umacniania i poprawy zdrowia, przekazanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia, zapoznanie z różnymi rodzajami zagrożeń zdrowia człowieka i sposobami ich eliminowania lub minimalizowania. – „Twórczy nauczyciel - twórczy uczeń” – szkolenia dla nauczycieli kl. 0-III, udział w III Konferencji Oświatowej pt: „Janko muzykant - i co dalej? – dzieci uzdolnione artystycznie w szkole masowej”, treningi twórczości dla uczniów gimnazjów, warsztaty dla uczniów „Jak sobie radzić ze stresem?”. – „E-doradztwo zawodowe” – udzielanie indywidualnych porad zawodowych on-line uczniom gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych zakończone debatą pt: „Wybieram zawód - wybieram przyszłość” i rozstrzygnięciem konkursu na najlepszą prezentację multimedialną pt. „Zawody znane i mało znane”. – Uczestnictwo w „Światowym programie obserwacyjnym i edukacyjnym badania środowiska”, który jest sponsorowany przez amerykańską służbę meteorologiczną i oceaniczną National Oceanic and Atmospheric Administration, NASA, i amerykańską Narodową Fundację Nauki (NSF). – Funkcjonowanie Klubu Rozwijania Aktywności Dziecięcej „Promyczek” – nauczyciele (z przygotowaniem psychologicznym i pedagogicznym) starają się tworzyć warunki do: aktywizacji intelektualnej, artystycznej i społecznej dzieci; rozwijania wyobraźni i kreatywności, rozpoznawania indywidualnych talentów i zainteresowań, rozwijania umiejętności społecznych, w tym szczególnie kompetencji komunikacyjnych i umiejętności współpracy; poprawy funkcjonowania dzieci w środowisku rodzinnym i szkolnym, poprawy wyników w nauce, wzmacniania adekwatnego poczucia własnej wartości, wzmacniania motywacji do pracy w szkole oraz rozwijania własnych zainteresowań. – Projekty stażowe 6 szkół (ZS Samochodowych – „Staż inwestycją w przyszłość”, ZS Ekonomicznych – „Staż pierwszym doświadczeniem zawodowym”, ZS Handlowych – „Czas na staż”, ZS nr 12 – „Doskonalenie zawodowe w praktyce”, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych – „Dziś staż, jutro praca”, ZS nr 1 – „Fryzjer profesjonalista”). Głównym celem tych projektów jest podniesienie kwalifikacji zawodowych uczniów, ich dostosowanie do lokalnego rynku pracy, odbycie staży w przedsiębiorstwach w okresach letnich (płatne staże odbyło 535 uczniów). – Program Comenius – Edycja 2012 (ZS nr 24, ZS nr 36), Edycja 2013 (Przedszkole nr 34, SP nr 4, SP nr 20, Gimnazjum nr 5, Gimnazjum nr 38, XXI LO, ZS nr 27, ZSO nr 4, ZSM nr 1). Celami projektów były: poznanie różnorodności europejskich kultur, alternatywnych sposobów spędzania 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>czasu wolnego, rozwijanie przez uczniów kompetencji językowych i informatycznych, wymiana doświadczeń dotyczących innowacyjnych metod nauczania, promocja zdrowego odżywiania i zachowań prozdrowotnych wśród uczniów szkół partnerskich, kreowanie postaw prospołecznych oraz postaw proeuropejskich, bilateralny transfer wiedzy specjalistycznej, rozwijanie pasji i uzdolnień młodzieży, nabywanie nowych doświadczeń w międzynarodowej pracy zespołowej, podniesienie poziomu pracy dydaktycznej szkoły, urozmaicenie oferty edukacyjnej, podążanie za postępem cywilizacyjnym, wyzwalanie kreatywności i ujawnianie talentów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program „Erasmus+” – wsparcie (od 2014 r.) otrzymały następujące placówki: ZS nr 22, ZS Chemicznych, SP nr 25 Integracyjna (ZS 19), ZS nr 4. - „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz szkolenia kadry kształcenia zawodowego”, a także „Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej” – w ramach PO Wiedza Edukacja Rozwój wsparcie otrzymały 4 placówki: ZS Handlowych, ZS Budowlanych, SP nr 32 (ZS nr 21), ZS Mechanicznych nr 1. - Organizowanie Tygodnia Kariery i mini targów edukacyjnych. - Punkt konsultacyjny Olimpiady Informatycznej Gimnazjalistów organizowany przez Stowarzyszenie Talent z Gdyni w ramach projektu unijnego Akademia Programowania. Uczniowie z różnych szkół uczyli się programowania w języku Pascal lub C++. - Zajęcia w szkolnym studiu nagrań – np. warsztaty realizacji dźwięku. - Realizacja filmów w ramach klasy filmowej – młodzież współpracując z członkami Związku Sybiraków Oddział Bartodziej zrealizowała film dokumentalny o działalności związku. - Praca uczniów w zespołach, mająca na celu rozwiązanie określonego problemu. - Kształcenie umiejętności redagowania listu motywacyjnego w języku polskim i w językach obcych. - Analiza ogłoszeń o pracę w języku obcym. - Przeprowadzanie próbnych rozmów kwalifikacyjnych o pracę. - Diagnozowanie potrzeb uczniów w zakresie wyboru zawodu i szkoły ponadgimnazjalnej, gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych, poradnictwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów i rodziców. - Wprowadzenie języka angielskiego do przedszkoli w formie zajęć dodatkowych. 			
	Szersze wprowadzanie edukacji obywatelskiej, ekologicznej i kulturalnej do programów rozwojowych szkół	<p>Miasto Bydgoszcz</p> <p>Szkoły i placówki oświatowe</p>	<p>Na rzecz realizacji zadania w 2014 roku, oprócz wymienionych inicjatyw opisanych powyżej, znaczącą rolę mają przedsięwzięcia realizowane w ramach ponadstandardowych działań edukacyjnych finansowanych z rezerwy celowej budżetu miasta. Miejski system grantów oświatowych, dodatkowe zajęcia sportowe, realizacja projektu „Laboratorium demokracji” oraz funkcjonowanie bydgoskiego radia „OMG Radio” prowadzonego przez młodzież, wyzwalają aktywność społeczną i obywatelską dzieci i młodzieży, rozwijają ich zdolności, pasje i zainteresowania, sprzyjają racjonalnemu gospodarowaniu czasem wolnym i integracji środowiskowej. Realizacja programów edukacji regionalnej, krajoznawstwa i turystyki oraz edukacji patriotycznej, które upowszechniają wiedzę na temat Bydgoszczy i regionu, przyczynia się do wzbudzania poczucia tożsamości lokalnej wśród uczniów na różnym poziomie kształcenia.</p>	<p>Budżet Miasta</p> <p>Fundusze europejskie</p>	<p>IV.3.</p> <p>IV.8.</p>	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Na uwagę zasługuje aktywny udział szkół i placówek oświatowych w przedsięwzięciach mających na celu pogłębianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska. Szkoły i placówki oświatowe w ciągu roku uczestniczyły w 15 zorganizowanych konkursach, akcjach i imprezach dotyczących edukacji ekologicznej.			
	Zmiana modelu kształcenia zawodowego, w sposób odpowiadający potrzebom rynku pracy, w tym kształcenie młodzieży w więcej niż jednym zawodzie	Wydział Edukacji i Sportu Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Powiatowy Urząd Pracy	<p>W ramach realizacji zadania w 2014 r. Miasto Bydgoszcz prowadziło samodzielnie oraz na zasadzie partnerstwa liczne akcje promujące szkolnictwo zawodowe, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> wspierało wszelkie działania reklamowe i preorientacyjne prowadzone przez szkoły, pracodawców, lokalne media zachęcające młodzież do podjęcia nauki zwłaszcza w poszukiwanych zawodach, finansowało działalność Szkolnych Ośrodków Kariery, organizowało Bydgoskie Targi Edukacyjne adresowane do uczniów III klas szkół gimnazjalnych, na których prezentowana była oferta edukacyjna bydgoskich szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół oferujących kształcenie w zawodach na poziomie średnim technicznym i zasadniczym zawodowym, przyznawało środki na rozbudowę, modernizację i wyposażanie pracowni, w tym przedmiotów zawodowych, dofinansowywało doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym z przedmiotów zawodowych, przyznawało Bydgoskie Granty Oświatowe na realizację zajęć pozalekcyjnych, z uwzględnieniem zajęć tematycznie związanych z kształceniem zawodowym, współpracowało przy realizacji projektów unijnych, w ramach których bydgoskie szkoły kształcenia zawodowego wdrażały programy rozwojowe obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy, współpracę z pracodawcami (konsultacja programów praktyk lub zajęć praktycznych, tworzenie programów dodatkowych praktyk i staży), wyposażanie pracowni i warsztatów, zajęcia przygotowujące do wejścia na rynek pracy, zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe przygotowujące do egzaminów zawodowych, maturalnych, opiekę psychologiczną, finansowało stypendia dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w ramach „Programu Stypendialnego dla Młodzieży Osiągającej Szczególne Wyniki w Nauce”. <p>Ponadto, na rzecz realizacji zadania, Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego inicjowała spotkania lokalnych firm z uczelniami wyższymi, średnimi szkołami zawodowymi i Wydziałem Edukacji i Sportu. BARR Sp. z o.o. podejmowała działania informacyjne dla szkół i uczelni, przedstawiając strukturę bydgoskiej gospodarki, a także promowała wiedzę na temat funkcjonujących i rozwijających się branż w mieście.</p>	Budżet Miasta Fundusze europejskie Środki Powiatowego Urzędu Pracy	II.5. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Zmianom kształcenia zawodowego służą również projekty realizowane z przedsiębiorcami, w ramach których uczniowie odbywają praktyki i staże. W samym 2014 roku rozpoczęło i zakończyło praktyczną naukę zawodu 106 uczniów (praktyki: 27, staże: 79 w 15 firmach z terenu BPPT lub z nim współpracujących), z 10 szkół z województwa kujawsko-pomorskiego (8 szkół w Bydgoszczy: ZS Budowlanych, ZS Chemicznych, ZS Ekonomiczno-Administracyjnych, ZS Elektronicznych, ZS Handlowych, ZS Mechanicznych nr 1, ZS Mechanicznych nr 2, ZS nr 12 oraz ZS Ponadgimnazjalnych w Żninie i ZS Zawodowych w Koronowie).</p> <p>Ponadto młodocianym pracownikom w 2014 r. naukę w oddziałach wielozawodowych oferowały: Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 i częściowo Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5. Oferta obejmuje naukę przedmiotów ogólnokształcących i teoretycznych przedmiotów zawodowych.</p>			
	Stworzenie spójnego systemu doradztwa zawodowego dla uczniów, rodziców i nauczycieli, w tym promowanie wykształcenia technicznego	<p>Wydział Edukacji i Sportu</p> <p>Szkoły i placówki oświatowe</p>	<p>W ramach realizacji zadania w 2014 r. (prace organizacyjne były realizowane w 2013 r.) uruchomiony został Bydgoski Program Szkolnego Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego „Azymut - nauka i praca”. Liderem tego projektu jest Zespół Szkół Chemicznych, który współpracuje z PPP nr 1 i nr 2. Prowadzono następujące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizację działań Szkolnych Ośrodków Kariery (SzOK), w tym: <ul style="list-style-type: none"> – doposażenie SzOK-ów w ZS Chemicznych, ZS Mechanicznych nr 1, ZS Drzewnych, – organizacja sieci liderów doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych – identyfikacja osób zajmujących się problematyką doradztwa zawodowego w szkołach, ustalenie zakresu pracy koordynatorów doradztwa pracujących w SzOK-ach, – dokonanie analizy potrzeb szkoleniowych osób zajmujących się doradztwem edukacyjno-zawodowym w szkołach ponadgimnazjalnych kształcących w zawodach, – przygotowanie materiałów informacyjnych na temat dostępności poradnictwa zawodowego oferowanego w SzOK-ach, – uruchomienie punktów konsultacyjnych dla uczniów i rodziców (dyżury popołudniowe w SzOK 1x w tygodniu), – opracowanie diagnozy i jej aktualizacja określająca obszary wsparcia zadań doradczych w poszczególnych szkołach ponadgimnazjalnych (bezpośredni kontakt koordynatorów z SzOK-ów z liderami doradztwa z poszczególnych szkół), – bieżąca działalność SzOK-ów skierowana do młodzieży, rodziców i nauczycieli w szkołach, przy których działają (w tym poradnictwo grupowe i indywidualne oraz organizacja spotkań z pracodawcami i przedstawicielami uczelni wyższych), • Promowanie idei doradztwa edukacyjno-zawodowego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie przez ZS Chemicznych projektu „Cztery kroki do zawodu” – który obejmuje organizowanie warsztatów dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przybliżających profesje z branży poligraficznej oraz spotkania doradcze wspomagające określenie predyspozycji zawodowych, – zorganizowanie konferencji dla nauczycieli gimnazjów pn: „Zawód dla wszystkich?” (ZS 	Budżet Miasta	II.5. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Drzewnych),</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączenie się w organizację kampanii promocyjnej w gimnazjach, prowadzonej przez Urząd Miasta Bydgoszczy (Doradcy z SzOK-ów), - prezentacja szkolnictwa zawodowego w cyklu filmowym „Zawód w cenie” realizowanym na zlecenie MEN (ZS Mechanicznych nr 1), - prowadzenie Bydgoskiej Platformy Doradztwa (ZS Drzewnych). <p>Ponadto szkolne systemy doradztwa zawodowego wspomagane są przez realizowane projekty unijne oraz działalność PPP nr 1 i nr 2.</p>			
	<p>Optymalizacja sieci szkół i realizowanych w nich profili kształcenia poprzez współpracę z przedsiębiorcami, przedstawicielami uczelni i biznesu</p>	<p>Wydział Edukacji i Sportu</p>	<p>Sieć publicznego szkolnictwa zawodowego dla młodzieży w roku szkolnym 2014/2015 tworzy w Bydgoszczy 15 samodzielnych szkół i szkoły zorganizowane w zespoły szkół.</p> <p>W strukturze tych jednostek powołano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 14 zasadniczych szkół zawodowych, - 23 technika, - 4 technika uzupełniające, - 10 szkół policealnych, - centrum kształcenia praktycznego. <p>Technika umożliwiają zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, tytułu technika jednego z 38 zawodów. Natomiast zasadnicze szkoły zawodowe oferują zdobycie jednego z 27 zawodów robotniczych i rzemieślniczych.</p> <p>W ramach realizacji tego zadania każdego roku przeprowadzana jest analiza istniejącej oferty edukacyjnej w oparciu o prognozę demograficzną, zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy oraz preferencje i zainteresowania absolwentów szkół gimnazjalnych kształceniem w określonych typach szkół, w określonych kierunkach kształcenia i zawodach. Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych jest przygotowywana bezpośrednio w placówkach. Dyrektorzy szkół projektując zmiany, przeprowadzają konsultacje z uczelniami, organizacjami zrzeszającymi pracodawców oraz Powiatowym Urzędem Pracy, biorąc pod uwagę zgłaszane w tym względzie propozycje i sugestie.</p> <p>Analiza oferty edukacyjnej pokazała, że stabilizuje się liczba uczniów rozpoczynających kształcenie w oddziałach klas pierwszych techników i zasadniczych szkół zawodowych. Zdecydowało o tym uruchomienie w ciągu ostatnich 5 lat kształcenia w nowych kierunkach i zawodach (elektromechanik pojazdów samochodowych, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, technik eksploatacji portów i terminali, technik energetyki, technik mechatronik, technik organizacji reklamy, technik renowacji elementów architektury, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej), a także zachowanie przez licea ogólnokształcące progu 100 punktów, jako minimum kwalifikujące kandydata do szkoły.</p> <p>Obecna struktura uczniów szkół ponadgimnazjalnych prezentuje się następująco: około 60% uczniów uczy się w szkołach kształcenia zawodowego, a około 40% to uczniowie liceów ogólnokształcących.</p>	<p>Budżet Miasta</p>	<p>II.5. IV.3.</p>	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Na większe zainteresowanie uczniów szkołami kształcenia zawodowego mają wpływ m.in. utrzymujące się tendencje na rynku pracy, prognozujące w najbliższych latach zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników, względna łatwość znalezienia pracy w wyuczonym zawodzie zarówno w kraju, jak i zagranicą.</p> <p>W 2014 roku uruchomione zostały dodatkowe kierunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ZS Budowlanych, w Technikum Budowlanym uruchomiono kierunek kształcący w zawodzie – technik renowacji elementów architektury, – w Zasadniczej Szkole Zawodowej Samochodowej uruchomiono kierunek kształcący w zawodzie elektronik pojazdów samochodowych. <p>Od 1.09.2015 r. planowane jest uruchomienie nowego kierunku kształcenia w zawodzie technik chłodnictwa i klimatyzacji.</p> <p>Ponadto na rzecz realizacji zadania w 2014 r. zweryfikowane zostały kierunki studiów objętych „Programem Stypendialnym dla Młodzieży Osiągającej Szczególne Wyniki w Nauce” tak, aby odpowiadały potrzebom zmieniającej się gospodarki w mieście i regionie. Zmiana ta została wprowadzona po konsultacjach Urzędu Miasta z bydgoskimi uczelniami, Powiatowym Urzędem Pracy i Związkiem Pracodawców. Lista kierunków studiów objętych Programem rozszerzona została o nowe kierunki: informatyka stosowana, elektronika i telekomunikacja, mechaniczna inżynieria tworzyw, architektura i urbanistyka oraz energetyka. Usunięty został kierunek – technologia chemiczna. Istotną zmianą było również objęcie Programem absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy chcieliby studiować na bydgoskich uczelniach niepublicznych.</p>			
	Uruchomienie systemu stypendialnego i kierunków zamawianych w szkołach zawodowych	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Na rzecz realizacji zadania w roku szkolnym 2013/2014 w ZS Mechanicznych nr 2 uruchomiono kształcenie zawodowe w ramach tzw. kierunków zamawianych. Uczniom podejmującym naukę w zawodzie operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych (w Zasadniczej Szkole Zawodowej Mechanicznej) zaoferowano specjalne stypendia.</p> <p>Natomiast nie powiodła się próba uruchomienia w roku szkolnym 2013/2014 kierunku zamawianego w zawodzie dekarz w ZS Budowlanych (w Zasadniczej Szkole Zawodowej) oraz próba uruchomienia w roku szkolnym 2014/2015 kierunku zamawianego w zawodzie wędliniarz w ZS Spożywczych (w Zasadniczej Szkole Zawodowej Spożywczej).</p>	Budżet Miasta		
b.	Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażenie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny:					
	Budowa szkoły i przedszkola w Fordonie przy ul. Bora-Komorowskiego	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 r. wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową dla nowego obiektu oświatowego. W ramach zadania planowana jest budowa połączonych ze sobą budynków, tj. 3-kondygnacyjnego budynku 8-oddziałowego przedszkola (liczba dzieci około 200) i 3-kondygnacyjnego budynku 28-oddziałowej szkoły podstawowej z częściowym podpiwniczeniem (liczba dzieci około 700) oraz jednokondygnacyjnym budynkiem hali sportowej (z pełnowymiarową płytą boiska 20 m x 40 m) ze	Budżet Miasta	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			wskazany do realizacji w przyszłości łącznikiem pomiędzy budynkiem szkolnym i krytym basenem. Uzyskano również pozwolenie na budowę obiektu.			
	Przebudowa III piętra w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6, ul. Staszica		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane. W ramach prac remontowych dostosowano 3 pomieszczenia do wymogów p.poż. (w tym modernizacja wentylacji, zastosowanie materiałów ognioodpornych).			
	Budowa sali widowiskowo-sportowej Młodzieżowego Domu Kultury nr 5 w Fordonie		Zadanie w 2014 r. nie było realizowane.			
	Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych, w tym m.in.: – Zespołu Szkół nr 10, ul. Karłowicza 2 wraz z termomodernizacją istniejących obiektów, budową sali gimnastycznej i zagospodarowaniem terenu – Zespołu Szkół nr 36, ul. Bohaterów Westerplatte 2 wraz z termomodernizacją istniejących obiektów i zagospodarowaniem terenu – Zespołu Szkół nr 20 wraz z rozbudową sali gimnastycznej, ul. Sielska 34	Wydział Inwestycji Miasta	W ramach zadania w 2014 r. zakończono inwestycje: • Przebudowę hali basenu Zespołu Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10. W ramach przedsięwzięcia: – rozbudowano halę basenu o jednokondygnacyjną część z pomieszczeniami szatniowo-sanitarnymi i hydromasażu, – wykonano kompleksową termomodernizację istniejącego budynku (ocieplenie dachu, wykonanie elewacji, wymiana stolarki okiennej, instalacji ciepłowniczych), – przebudowano istniejącą część socjalno-sanitarną i nieckę basenu (wymieniono urządzenia technologiczne uzdatniania wody basenu, przebudowano instalację wodno-kanalizacyjną, wentylacyjną, elektroenergetyczną obiektu), <i>Źródło: strona internetowa VIII LO (Zespół Szkół Medycznych)</i> – dostosowano halę do potrzeb osób niepełnosprawnych, – zagospodarowano teren (drogi, chodniki, parking, zieleń, oświetlenie), – zainstalowano monitoring wewnętrzny i zewnętrzny. • Rozbudowę Zespołu Szkół nr 10, ul. Karłowicza 2 wraz z termomodernizacją istniejących obiektów i zagospodarowaniem terenu. W ramach przedsięwzięcia:	Budżet Miasta Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	III.4. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>– wybudowano nowy budynek sali gimnastycznej, która została połączona łącznikiem z istniejącym budynkiem ZS; sala wyposażona jest w boisko pełnowymiarowe 20 m x 40 m i widownię na 216 miejsc,</p> <p><i>Źródło: strona internetowa ZS Nr 10</i></p> <p>– wykonano kompleksową termomodernizację istniejącego budynku wraz z wymianą stolarki okiennej i wymianą instalacji wodociągowej, elektrycznej, telekomunikacyjnej/niskoprądowej pracowni komputerowej oraz modernizacją pomieszczeń (m.in. łazienek, ubikacji, ciągów komunikacyjnych),</p> <p>– wykonano boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią z ogrodzeniem, oświetleniem i piłkochwykami (w miejsce asfaltowego boiska),</p> <p>– zagospodarowano teren (m.in. nowe ogrodzenie terenu, nawierzchnie utwardzone, miejsca postojowe; nasadzenia zieleni przy obiekcie realizowane będą w ramach środków niewygasających w 2015 r.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowę systemu kanalizacji sanitarno-deszczowej (rozdział ścieków) Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 3, ul. Graniczna 12. • Modernizację świetlicy w SP nr 41 przy ul. Traugutta (Program 5/6). • Modernizację infrastruktury energetycznej w obiektach szkolnych SP nr 63 przy ul. Goszczyńskiego 3 (Program 5/6). <p>Ponadto wykonano dokumentację i rozpoczęto prace przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Termomodernizacji dachu budynku ZS dla Dorosłych przy ul. Wiślanej 27 (zakończenie robót w 2015 roku ze środków niewygasających), – Przebudowie i adaptacji pomieszczeń ZS nr 5 Mistrzostwa Sportowego na salę widowiskową przy ul. Piwnika Ponurego 10 (Program 5/6, zakończenie robót w 2015 roku ze środków niewygasających). 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Również wykonywano dokumentację dla inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Termomodernizacja istniejących obiektów ZS nr 36 przy ul. Bohaterów Westerplatte 2, – Termomodernizacja istniejących obiektów ZS nr 21 przy ul. Bałtyckiej 59, – Termomodernizacja istniejących obiektów ZS 27 przy ul. Sardynkowej 7, – Termomodernizacja istniejących obiektów Gimnazjum nr 9 przy ul. Gajowej 94, – Termomodernizacja istniejących obiektów 2 Przedszkoli: nr 48 przy ul. Kleina 3, nr 58 przy ul. Niecałej 20, – Budowa łącznika między budynkami dydaktycznymi ZS nr 19 przy ul. A.G. Siedleckiego (realizacja zadania w 2015 roku ze środków niewygasających). <p>Ponadto przeprowadzono szereg prac modernizacyjnych obiektów placówek oświatowych w ramach zadania „Budowa, przebudowa i modernizacja budynków oświatowych oraz boisk przyszkolnych”.</p>			
	Tworzenie i wzbogacanie bazy materialnej i dydaktycznej szkół i placówek oświatowych, w tym przebudowa i doposażenie warsztatów do praktycznej nauki zawodów	Wydział Edukacji i Sportu	<p>W ramach realizacji zadania w 2014 r. znaczącym efektem było zakończenie budowy Centrum Demonstracyjnego Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 – nowoczesnego obiektu, który będzie służył między innymi celom dydaktycznym związanym z nauką zawodu wprowadzającego nowe technologie w dziedzinie budownictwa i wykorzystania energii odnawialnej.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>Źródło: WGKiOŚ UMB</p> <p>Ponadto zadanie było wdrażane w ramach projektu „Wyposażenie i modernizacja gabinetów, świetlic, bibliotek, placów zabaw w szkołach zgodnie z diagnozą, opracowanie i wdrożenie programu wyposażenia szkół oraz placówek w sprzęt komputerowy i multimedialny, a także zakup pomocy dydaktycznych i naukowych dla rozwoju innowacyjności”. Środki finansowe przyznawane są szkołom i placówkom oświatowo-wychowawczym, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz. Komisja działająca w imieniu Prezydenta Miasta wyróżniła 52 placówki oświatowe (70 wniosków) i przeznaczono środki na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie pracowni edukacji wczesnoszkolnej (30 gabinetów), świetlic szkolnych (15 świetlic) oraz placów zabaw (2 place) w celu zapewnienia właściwych warunków do realizacji podstawy programowej, 	Budżet Miasta Budżet państwa Fundusze europejskie	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – doposażenie pracowni informatycznych (18 pracowni), – doposażenie gabinetów przedmiotowych (5 gabinetów – w tym 1 gabinet zawodowy w ZS Drzewnych, 1 gabinet edukacji technicznej w Gimnazjum nr 5). <p>Placówki oświatowe również systematycznie doposażane są w nowoczesny sprzęt dydaktyczny oraz tworzone są nowoczesne sale warsztatowe praktycznej nauki zawodu, w ramach realizowanych projektów, w tym unijnych, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Zawodowe horyzonty 5” – nowoczesne pomoce dydaktyczne (maszyny, urządzenia, oprogramowanie) do pracowni zawodowych, – „Zajęcia przygotowujące do wejścia na rynek pracy” – doposażenie pracowni zawodowych, – „Aktywny w szkole - twórczy w życiu” – wyposażenie i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji zajęć, – „Wróć na dobry kurs – atrakcyjna oferta publicznych szkół dla dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim” – nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do właściwego prowadzenia zajęć oraz materiały pomocnicze. 			
	Likwidowanie barier architektonicznych w dostępie uczniów i słuchaczy niepełnosprawnych ruchowo w budynkach oświatowych	Wydział Inwestycji Miasta	<p>Nowe i modernizowane obiekty oświatowe wyposażane są w rozwiązania architektoniczne umożliwiające korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym. W ramach prac w 2014 r. m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowując halę basenu ZS Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10 dostosowano ją do potrzeb osób niepełnosprawnych, – wybudowany basen ZS Ogólnokształcących nr 4 przy ul. Stawowej 39 na Błoniu, w całości przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych, – Centrum Demonstracyjne Odnawialnych Źródeł Energii przy ZSM nr 2 przy ul. Słonecznej 10 wyposażono w pochylnię umożliwiającą poruszanie się osobom niepełnosprawnym w pomieszczeniach parterowych, – łącznik między budynkami dydaktycznymi ZS nr 19 przy ul. A.G. Siedleckiego – zaprojektowano rozwiązanie umożliwiające osobom niepełnosprawnym bezkolizyjną komunikację między poszczególnymi obiektami i basenem. 	Budżet Miasta	IV.3. IV.7.	
c.	Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół:					
	Budowa basenu na Błoniu, ul. Stawowa	Wydział Inwestycji Miasta	<p>Wybudowany nowy basen przy ZS Ogólnokształcących nr 4 przy ul. Stawowej 39 na Błoniu to nowoczesny obiekt ze zjeżdżalnią i brodzikiem dla dzieci. Budynek krytego basenu połączony jest łącznikiem z budynkiem szkoły. W ramach przedsięwzięcia wybudowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kompleks basenowy: basen sportowy (6-torowy, 25 m), basen rekreacyjny o kształcie nieregularnym, brodzik dla dzieci, zamknięta zjeżdżalnia o dł. 55 m z hamownią, wanna do hydromasażu dla 6-osób, widownia na 138 miejsc siedzących, zaplecze przebieralniowo-natryskowe i sanitarne męskie i damskie oraz dla osób niepełnosprawnych, – kompleks SPA: sauna sucha (fińska) z natryskami (6 osób), wypoczywalnia, – kompleks rekreacyjny: siłownia, sala fitness. 	Budżet Miasta	IV.3. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Zagospodarowano także teren wokół obiektu (wybudowano parking – 51 miejsc postojowych dla samochodów osobowych i dla 2 autobusów, chodniki, budynek pomocniczy/śmieciownik, wiatę sprzętu ogrodowego, wykonano oświetlenie terenu, monitoring, zagospodarowano tereny zielone).			
	Budowa czterech basenów	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 r. trwały prace przygotowawcze i dokumentacyjne dla 4 krytych basenów na osiedlach: <ul style="list-style-type: none"> – Leśnym, przy ZS Ogólnokształcących nr 7, ul. 11 Listopada 4, – Kapuściska, przy ZS Ogólnokształcących nr 5, ul. Szarych Szeregów, – Miedzyń, przy ZS nr 8, ul. Pijarów 4, – w Fordonie, przy ZS nr 28, ul. Kromera 11. Prace dokumentacyjne zakończone zostaną w 2015 r.	Budżet Miasta	IV.3. IV.5.	
	Budowa szkolnych placów zabaw	Wydział Inwestycji Miasta	W ramach rządowego programu „Radosna Szkoła” w 2014 r. powstało 6 szkolnych placów zabaw przy placówkach: <ul style="list-style-type: none"> – Szkoły Podstawowej nr 43, ul. Łowicka 45, – Szkoły Podstawowej nr 18, ul. Pijarów 4, – Szkoły Podstawowej nr 31, ul. Karłowicza 2, – Szkoły Podstawowej nr 16, Koronowska 74, – Zespołu Szkół nr 31, ul. Fordońska 17, – Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 3, ul. Graniczna 12. Ponadto w ramach Programu 5/6 zmodernizowano przyszkolny plac rekreacyjny Zespołu Szkół nr 30 Specjalnych przy ul. Jesionowej 3a.	Budżet Miasta Budżet Państwa	IV.3. IV.5.	
	Budowa boisk wielofunkcyjnych przy obiektach oświatowych	Wydział Inwestycji Miasta	Budowa boisk wielofunkcyjnych w 2014 r. realizowana była w ramach przedsięwzięcia „Przebudowa i modernizacja budynków oświatowych oraz boisk przyszkolnych” oraz w ramach Programu 5/6. Prace realizowano przy modernizacji 13 boisk sportowych na terenie: <ul style="list-style-type: none"> – Zespołu Szkół nr 32 przy ul. Kruczej 5a (zadanie zakończone), – Zespołu Szkół nr 26 przy ul. Glinki 117 (zadanie zakończone), – Gimnazjum nr 5 przy ul. Berlinga 17 (zadanie zakończone), – Zespołu Szkół nr 12 przy ul. Stawowej 41, – Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 przy ul. Szarych Szeregów 4a, – Zespołu Szkół nr 30 Specjalnych przy ul. Jesionowej 3a, – Zespołu Szkół Elektronicznych przy ul. Karłowicza 20, – Gimnazjum nr 16 przy ul. Bohaterów Kragujewca 10, – Zespołu Szkół nr 29 przy ul. Słonecznej 26, – Gimnazjum nr 23 przy ul. Czackiego 8, – Zespołu Szkół Handlowych przy ul. Kaliskiej 10, – Zespołu Szkół nr 7 przy ul. Waryńskiego 1, – Szkoły Podstawowej nr 56 przy ul. Bośniackiej 3 (zadanie zakończone). W dziewięciu lokalizacjach prace będą kontynuowane w 2015 roku. Ponadto w ramach rozbudowy ZS nr 10 przy ul. Karłowicza 2 wykonano boisko wielofunkcyjne ze	Budżet Miasta	IV.3. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			sztuczną nawierzchnią z ogrodzeniem, oświetleniem i piłkochwyłtami.			
	Przebudowa, rozbudowa i modernizacja sal gimnastycznych w obiektach oświatowych, m.in. przy: <ul style="list-style-type: none"> – Zespole Szkół nr 25, ul. Czartoryskiego 18 – Zespole Szkół nr 5, ul. Berlinga 13 – Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1, ul. Plac Wolności 9 – Zespole Szkół nr 14, ul. Kcyńska 49 	Wydział Inwestycji Miasta	Na rzecz realizacji zadania w 2014 r. wybudowano nowy budynek sali gimnastycznej w Zespole Szkół nr 10 przy ul. Karłowicza 2 oraz rozpoczęto prace dokumentacyjne dla inwestycji: <ul style="list-style-type: none"> – Budowa hali sportowej przy ZS Ogólnokształcących nr 1, ul. Plac Wolności 9 w Bydgoszczy, – Budowa hali sportowej przy ZS Elektronicznych, ul. Karłowicza 20 w Bydgoszczy, – Budowa hali sportowej z funkcją rehabilitacyjną przy ZS nr 14, ul. Kcyńska 49 w Bydgoszczy. 	Budżet Miasta	IV.3. IV.5.	
	Efektywne wykorzystanie bazy sportowej i rekreacyjnej przy placówkach oświatowych	Wydział Edukacji i Sportu	Baza sportowa i rekreacyjna przy placówkach oświatowych jest wykorzystywana przede wszystkim do realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. Obiekty sportowe służą do realizacji programu pozalekcyjnych zajęć sportowych. W ramach przedsięwzięcia w 2014 r. 80 placówek otrzymało wsparcie finansowe na realizację 868 dodatkowych godzin na sport szkolny. Dodatkowo w szkołach podstawowych realizowane były programy: <ul style="list-style-type: none"> – „Mały mistrz” – w ramach przedsięwzięcia 24 szkoły podstawowe realizowały program w wymiarze 86 godzin tygodniowo w okresie 16 tygodni (1.376 godzin), – „Akademia młodych orłów” – w ramach przedsięwzięcia ZS nr 15 Mistrzostwa Sportowego realizował program w wymiarze 15 godzin tygodniowo w okresie 16 tygodni (240 godzin), – „Umiem pływać” – w przedsięwzięciu uczestniczyły dzieci, głównie z klas II szkół podstawowych; w 20-godzinny kursie nauki pływania, trwającego 10 tygodni – 40 grup po 15 osób. Ponadto z obiektów sportowych – głównie boisk i basenów przyszkolnych korzystają wszyscy mieszkańcy Bydgoszczy.	Budżet Miasta	IV.5.	
d.	Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez funkcjonowanie różnych form zajęć w placówkach oświatowo-wychowawczych i organizowanych przez inne instytucje i organizacje oraz tworzenie warunków dla realizacji innowacji pedagogicznych:					
	Realizacja działań innowacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych	Wydział Edukacji i Sportu	Działania innowacyjne w szkołach i placówkach oświatowych prowadzone są w oparciu o rozporządzenie MENiS w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki. Szkoły przekazują uchwały o podjęciu innowacji organowi prowadzącemu i Kuratorowi Oświaty. W 2014 r. placówki oświatowe realizowały 62 innowacje. Największą liczbę projektów innowacyjnych zgłosiły: <ul style="list-style-type: none"> – Zespół Szkół nr 14 – 14, 	Budżet Miasta	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - Szkoła Podstawowa nr 41 – 10, - Szkoła Podstawowa nr 56 – 7, - Zespół Szkół Samochodowych – 4. 			
	Zwiększenie dostępności zajęć rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Wszystkie bydgoskie szkoły prowadzą zajęcia dodatkowe dla uczniów, w ramach których dzieci i młodzież mogą rozwijać swoje zainteresowania. Ponadto mogą korzystać z szerokiej oferty Młodzieżowych Domów Kultury, Pałacu Młodzieży, Miejskiego Centrum Kultury, klubów i stowarzyszeń sportowych oraz innych placówek. Miasto Bydgoszcz wspiera działalność innowacyjną podległych szkół i placówek oświatowych zarówno przez system grantów oświatowych oraz dofinansowywanie innych zadań inspirujących dzieci i młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.</p> <p>Szczególnie istotną inicjatywą są Bydgoskie Granty Oświatowe będące elementem „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”. Program, finansowany z budżetu miasta, stanowi formę wsparcia dla najlepszych inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych wyróżniających się innowacyjnością, nowatorstwem i oryginalnością, a realizowanych przez szkoły i placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz.</p> <p>Ponadto ważną inicjatywą było wdrożenie Miejskiego Programu Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy” stanowiącego jeden z elementów realizacji „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”. Został on stworzony z myślą o najzdolniejszych uczniach bydgoskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz i ma wychodzić naprzeciw potrzebom najzdolniejszych uczniów, przejawiających talenty naukowe oraz przyczynić się do wzrostu efektywności kształcenia i wychowania, a także zapewnić wysoki poziom umiejętności kluczowych we wszystkich typach szkół. W realizację Programu zaangażowane jest środowisko akademickie.</p> <p>Zwiększeniu dostępności zajęć rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów w 2014 roku służyły realizowane projekty unijne. W ramach unijnego programu współpracy międzynarodowej szkół realizowane były m.in. projekty: „Comenius edycja 2012”, „Comenius edycja 2013”, „Erasmus+”.</p>	Budżet Miasta	IV.3.	
	Organizowanie zajęć i imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Na rzecz realizacji tego zadania w 2014 roku szkoły i placówki oświatowe uczestniczyły w organizowaniu imprez o zasięgu miejskim i ponadlokalnym. W ciągu roku zorganizowano 122 imprezy o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 91 imprez kulturalnych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - Bydgoszcz - Moja mała ojczyzna – artystyczno-literacko-historyczny konkurs wiedzy o Bydgoszczy adresowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, - Międzykulturowy projekt edukacyjny „Podróże Orientu – Japonia, Kraj Kwitnącej Wiśni” – warsztaty interdyscyplinarne dla uczniów bydgoskich szkół podstawowych inspirowane sztuką Japonii – BGO, - 240 lat Kanału Bydgoskiego – cykl konferencji, wystaw, warsztatów z okazji obchodów Roku Kanału Bydgoskiego, 	<p>Budżet Miasta</p> <p>Środki Urzędu Marszałkowskiego</p> <p>Środki prywatne</p>	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - V Fordońskie integracyjne warsztaty plastyczne PRZESTRZEŃ KREATYWNA – popularyzacja sztuki plastycznej w szkołach fordońskich, inspirowanie rozwoju młodych talentów oraz prezentacja i promocja twórczości dzieci i młodzieży w ARTHOL Galerii i na terenie szkół współrealizujących projekt „Dancemal – Fordon”, - Zabawowy klub filmowy malucha "Zygzak" – cykliczne spotkania filmowe dla najmłodszych dzieci, rodzin i grup przedszkolnych, <p style="text-align: center;"><i>Źródło: strona internetowa http://www.bydgoszczinaczej.pl/</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Festiwal Piosenki i Tańca pt. „Muzyczna Jesień Przedszkolaka – 2014”, - Wojewódzki Konkurs Piosenki Turystycznej i Poezji Śpiewanej: Konkurs dla dzieci i młodzieży utrzymany w klimatach szantowych i piosenki turystycznej oraz poezji śpiewanej; każdego roku gwiazdą na konkursie jest wybitna postać ze świata tych gatunków muzycznych, - XIX Wojewódzkie Forum Teatrów Szkolnych KURTYNA 2014, - Bydgoskie Impresje Muzyczne – jest to jedyny w Polsce i jeden z niewielu na świecie festiwali o takiej różnorodności muzycznej. <ul style="list-style-type: none"> • 24 imprezy sportowe, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - XXII Bydgoska Olimpiada Młodzieży, - Biegi sztafetowe o mistrzostwo Miasta, - Zawody o Puchar Prezydenta Miasta, - Biały Miś, - Historia Bydgoskiego Żużla – cykliczny konkurs nt. wiedzy o żużlu dla uczniów oraz ich rodziców, - Jesienny Fordoński Turniej Szachowy – cykliczny turniej szachowy dla dzieci i młodzieży z miasta Bydgoszczy, - Ogólnopolski Turniej Otwarte Mistrzostwa Bydgoszczy we florecie dziewcząt i chłopców do lat 14, 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – Wioska Olimpiad Specjalnych podczas Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży Niepełnosprawnej – działania animacyjne, sportowe, rekreacyjne dla młodzieży niepełnosprawnej podczas olimpiady, – II Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego Juniorów w Warcabach Stupolowych - impreza o charakterze turniejowym do lat 16, – Mistrzostwa Polski Domów Kultury w Szachach. • 7 imprez rekreacyjnych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – Akcja Lato 2014, – Akcja Zima 2014, – Młodzieżowe Igrzyska Miejskie – szkoły specjalne, oferta dostosowana do możliwości uczestników. 			
	Propagowanie aktywności społecznej uczniów, w tym wspieranie młodzieżowego wolontariatu	Miasto Bydgoszcz	<p>Na rzecz realizacji zadania w bydgoskich szkołach i placówkach w 2014 r. kontynuowane były przedsięwzięcia angażujące dzieci i młodzież w akcje i działalność o charakterze lokalnym i ogólnopolskim. Propagowanie aktywności społecznej i postaw obywatelskich odbywało się poprzez zaangażowanie dzieci i młodzieży w działalność na rzecz dobra wspólnego. Należy tu wymienić między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w akcjach charytatywnych i społecznych, – działalność młodzieżowych kół Caritas oraz klubów wolontariatu, – współpracę dzieci i młodzieży z organizacjami pożytku publicznego, – działalność Młodzieżowej Rady Miasta oraz samorządów uczniowskich. 	Budżet Miasta	IV.3. IV.8.	Działania te są szerzej opisane w Programie Nr 12.
	Realizacja zadań poprzez Bydgoski Grant Oświatowy	Wydział Edukacji i Sportu	<p>W 2014 roku na realizację Bydgoskich Grantów Oświatowych wyasygnowane zostały środki pochodzące z rezerwy celowej na realizację ponadstandardowych działań edukacyjnych, a także z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na działania w zakresie edukacji oraz profilaktyki uzależnień. Środki finansowe w ramach Bydgoskich Grantów Oświatowych przeznaczone są na zakup materiałów i wyposażenia, pomocy naukowych i dydaktycznych, usług związanych z organizacją imprez oraz wynagrodzeń dla osób realizujących grant. Program Bydgoskich Grantów Oświatowych cieszy się dużym powodzeniem. W 2014 roku 110 szkół i innych placówek oświatowych złożyło 818 wniosków w procedurze konkursowej. Na podstawie decyzji Prezydenta, podjętej w oparciu o opinię komisji powołanej do oceny złożonych wniosków, granty otrzymało 91 placówek na realizację 328 projektów. Ponadto środki finansowe z BGO przeznaczone zostały na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizację Ogólnopolskiego Programu Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska” współfinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – co pozwoliło na zabezpieczenie wkładu własnego i ubieganie się o dofinansowanie dodatkowych godzin lekcyjnych oraz opiekę metodyczną nad pedagogami kierującymi chórami w 11 szkołach, – realizację zajęć pozalekcyjnych oraz działań edukacyjno-integracyjnych w obszarze pracy z uczniami i wychowankami o specjalnych potrzebach edukacyjnych – granty otrzymało 10 jednostek oświatowych integracyjnych, 	Budżet Miasta	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			– granty oświatowe dla bydgoskich laureatów XXII Regionalnego Konkursu Gazetek Szkolnych organizowanego przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy – granty przyznano 14 szkołom i 16 najlepszym gazetkom w nich wydawanym.			
	Stypendia oraz nagrody dla uczniów i ich nauczycieli za szczególne osiągnięcia w olimpiadach i konkursach	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Na rzecz realizacji tego zadania szczególnie istotną inicjatywą jest „Program Stypendialny dla Młodzieży Osiągającej Szczególne Wyniki w Nauce”. O świadczenie finansowe w ramach wyżej wymienionego programu mogą ubiegać się zameldowani na stałe w Bydgoszczy absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy podejmą studia stacjonarne na uczelniach publicznych i niepublicznych z siedzibą w Bydgoszczy, na kierunkach: informatyka, informatyka stosowana, mechatronika, teleinformatyka, elektronika i telekomunikacja, inżynieria materiałowa, budownictwo, fizyka, fizyka techniczna, inżynieria środowiska, mechanika i budowa maszyn, mechaniczna inżynieria tworzyw, wzornictwo, architektura i urbanistyka, energetyka.</p> <p>W 2014 r. wypłacono 44 stypendia w okresie od stycznia do czerwca oraz 12 w okresie od października do grudnia.</p> <p>Innym narzędziem jest miejski fundusz nagród dla uczniów i ich nauczycieli za szczególne osiągnięcia w olimpiadach i konkursach przedmiotowych. Zgodnie z Regulaminem przyznawania nagród, nagradzani są uczniowie i nauczyciele ze szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz. System ma motywować uczniów oraz nauczycieli wszystkich typów szkół do dalszej pracy i osiągnięcia kolejnych sukcesów.</p> <p>Komisja rozpatrująca wnioski o przyznanie nagród dla uczniów i ich nauczycieli za szczególne osiągnięcia w olimpiadach i konkursach przedmiotowych w 2014 roku przyznała nagrody 267 uczniom i 181 nauczycielom. Nagrody są finansowane w ramach środków ujętych w wykazie ponadstandardowych działań edukacyjnych finansowanych z rezerwy celowej budżetu Miasta Bydgoszczy na realizację działania „Rozbudowanie i wdrożenie miejskiego programu wspierania ucznia zdolnego (w tym miejski fundusz stypendiów i nagród dla uczniów i ich nauczycieli za szczególne osiągnięcia w olimpiadach i konkursach)”.</p>	Budżet Miasta	IV.3.	
	Pomoc placówkom w zakresie nawiązywania i utrzymywania partnerskich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi z kraju i z zagranicy	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Miasto Bydgoszcz udziela wsparcia organizacyjnego i finansowego placówkom oświatowym, które wyrażają chęć realizowania międzynarodowych i krajowych projektów. Za pośrednictwem Wydziału Edukacji i Sportu do placówek oświatowych przekazywane są informacje odnośnie nawiązywania i utrzymywania partnerskich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi z kraju i z zagranicy.</p> <p>W 2014 r. podjęta została współpraca międzynarodowa poprzez uczestnictwo w programie „Erasmus+”. Wydział Edukacji i Sportu wraz z Miejskim Ośrodkiem Edukacji Nauczycieli zorganizował spotkanie informacyjne dla szkół i placówek oświatowych, partnerskich w ramach przedmiotowego programu. Ponadto pomoc w przygotowaniu wniosku aplikacyjnego placówki mogły otrzymać w Wydziale Edukacji i Sportu. W pierwszym roku realizacji przedmiotowego programu wnioski aplikacyjne złożyło w ramach Akcji KA1 – 13 szkół, a w ramach KA 2 – 12 szkół. Wsparcie finansowe z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja z Programu „Erasmus+” otrzymały następujące placówki: ZS nr 22, ZS Chemicznych, SP nr 25 Integracyjna (ZS 19), ZS nr 4. Natomiast</p>	Budżet Miasta Fundusze europejskie	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>cztery placówki, wpisane na listę rezerwową w programie „Erasmus+”, tj.: ZS Handlowych, ZS Budowlanych, SP nr 32 (ZS nr 21), ZS Mechanicznych nr 1, zostały przeniesione do PO Wiedza Edukacja Rozwój. Będą brały udział w projektach: „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz szkolenia kadry kształcenia zawodowego” oraz „Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej”.</p> <p>Wśród inicjatyw w zakresie utrzymywania partnerskich kontaktów między szkołami w kraju, w 2014 roku wsparcie w ramach Bydgoskiego Grantu Oświatowego otrzymał projekt XXII „Ogólnopolski zlot szkół sienkiewiczowskich”, którego organizatorem była Szkoła Podstawowa nr 37.</p>			
	Wspieranie współpracy bydgoskich szkół ze szkołami wyższymi, m.in. prowadzenie Uniwersytetów Dziecięcych	Wydział Edukacji i Sportu Bydgoskie Uczelnie	<p>Od 2013 r. zaobserwować można nowe inicjatywy popularyzujące naukę, od tego roku rozpoczęła się działalność Eksperymentarium, podjęto działania na rzecz realizacji projektu „Krzemowa Bydgoszcz - studiuń w Bydgoszczy - warto!”. Projekty te, i nie tylko te, są realizacją zapisów „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”, ale także efektem słusznej decyzji włączenia w realizację wspomnianej Strategii szkół wyższych.</p> <p>Współpraca szkół i placówek oświatowych z uczelniami odbywała się m.in. na podstawie podpisanych umów/porozumień oraz w ramach współpracy nieformalnej. Jest to inicjatywa adresowana do dzieci i młodzieży. Celem jej jest, poprzez ciekawe wykłady, warsztaty i zabawę, rozwijać zainteresowanie uczniów naukami ścisłymi i przyrodniczymi, humanistycznymi oraz przybliżyć im mechanizmy funkcjonowania otaczającego je świata. Zakres umów o współpracę szkół i placówek oświatowych z uczelniami obejmuje szerokie spektrum działań i dotyczy kilku obszarów działalności, m.in. pomocy pracowników naukowych uczelni dla uczniów szkół bydgoskich. Niektóre uczelnie sprawują opiekę nad szkołami, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy – ZS Ogólnokształcących nr 6, ZS nr 12, – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego – ZS Ogólnokształcących nr 5, ZS Ogólnokształcących nr 7, – Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa – ZS Ogólnokształcących nr 1. <p>Ponadto przy uczelniach działają Uniwersytety Dziecięce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym, – „Alfa” przy Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej. <p>Collegium Medicum UMK również planuje utworzenie Medycznego Uniwersytetu Dziecięcego.</p> <p>Natomiast współpraca nieformalna obejmuje przede wszystkim udział w warsztatach i wykładach, imprezach, uczestniczenie w różnego rodzaju projektach. Spośród wielu imprez organizowanych przez uczelnie, szkoły i placówki oświatowe głównie uczestniczyły w 4 wydarzeniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bydgoski Festiwal Nauki, – Medyczna Środa CM UMK, 	Budżet Miasta Środki uczelnie	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <p>Źródło strona internetowa http://www.cm.umk.pl/</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia w Eksperymentarium UKW, – Wojna robotów miniSumo UTP. <p>Rozwojowi współpracy bydgoskich szkół ze szkołami wyższymi służy wdrożony w 2014 r. Miejski Program Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy”. W realizację programu zaangażowane jest środowisko akademickie, a został on stworzony z myślą o najzdolniejszych uczniach bydgoskich szkół prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz. W ramach programu w 2014 r. wdrożony został portal internetowy, który zawiera wszystkie niezbędne informacje zarówno o samym programie jak i o ofercie działań. Ponadto przeprowadzono konkurs ofert na zajęcia dodatkowe – do realizacji wybrano 13 grantów, w tym 5 w ramach Grantów Rozwoju Zdolności dla uczniów szkół podstawowych oraz 8 w ramach Grantów Fabryka Szans dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. W czasie wakacji zorganizowano obóz naukowy dla uzdolnionej młodzieży w Górnicy, gdzie uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, poza wypoczynkiem i rekreacją, mogli rozwijać swoje umiejętności w zakresie nauk matematycznych.</p>			
	Udzielanie pomocy organizacyjno-finansowej przy realizacji konkursów, zawodów, turniejów i olimpiad przedmiotowych	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Urząd Miasta wspiera finansowo i organizacyjnie placówki oświatowe, które przygotowują różnego rodzaju warsztaty naukowe, konkursy, olimpiady przedmiotowe, zawody, turnieje. Szkoły i placówki oświatowe składają wnioski m.in. o:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dofinansowanie zakupu nagród rzeczowych dla uczestników konkursów, olimpiad przedmiotowych oraz zawodów, turniejów sportowych, – dofinansowanie organizacji ww. przedsięwzięć, – refundację kosztów przejazdów uczestników ww. przedsięwzięć. <p>W 2014 r. wpłynęło 36 wniosków o dofinansowanie, z czego 35 zostało rozpatrzonych pozytywnie (1 wniosek nie otrzymał dofinansowania z uwagi na fakt, że jednostka wnioskująca jest spoza Bydgoszczy).</p>	Budżet Miasta	IV.3.	
e.	Tworzenie warunków organizacyjnych i technicznych zapewniających bezpieczeństwo uczniom:					
	Współpraca z policją, strażą miejską, strażą pożarną w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w placówkach oświatowych i wokół nich	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Współpraca z policją, strażą miejską, strażą pożarną w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w placówkach oświatowych i wokół nich jest zadaniem realizowanym corocznie. W ramach tych działań przeprowadzane są pogadanki, programy profilaktyczne, warsztaty, konkursy zarówno skierowane do uczniów, nauczycieli jak i rodziców. Wśród wielu projektów i konkursów</p>	Budżet Policji Budżet	IV.3. IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>wymienić należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Bezpieczna szkoła”, – „Bezpieczne wakacje”, – „Jestem bezpieczny – umiem pomagać innym”, – „Akademia Bezpieczeństwa – Bezpieczna droga do szkoły”, – „Cyberprzemoc – bezpieczeństwo w Internecie”, – „Jestem kibicem przez duże K”, – „Żyj, nie ulegaj, walcz”, – „Odpowiedzialność prawna nieletnich”. <p>Oprócz działań profilaktycznych, służby Policji i Straży Miejskiej proszone są również o interwencje w różnych sprawach związanych, bądź to z zakłóceniem porządku bądź z wykroczeniami dotyczącymi nieletnich. Dane statystyczne placówek oświatowo-wychowawczych wykazują, że w 2014 roku policja interweniowała 226 razy, a Straż Miejska – 41 razy.</p>	<p>Miasta</p> <p>Budżet Państwa</p> <p>Fundusze europejskie</p>		
	Zapewnienie bezpiecznej drogi ucznia do szkoły i powrotu ze szkoły do domu	<p>Wydział Edukacji i Sportu</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Kwestia zapewnienia bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły to sprawa priorytetowa zarówno dla każdego rodzica, jak również pracowników szkoły. W tym zakresie szkoły corocznie podejmują szereg działań, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pogadanki przeprowadzane przez wychowawców, pedagogów, pracowników Policji i Straży Miejskiej na temat bezpieczeństwa na drodze, – zajęcia edukacyjne w Miasteczku Komunikacyjnym, – podejmowanie działań w celu zainstalowania sygnalizacji świetlnej na przejściach dla pieszych w pobliżu szkół, – montaż progów zwalniających na jezdni w pobliżu szkół, – montaż barierek zabezpieczających przed bezpośrednim dostępem do jezdni, – instalacja znaku drogowego zakazującego ruch pojazdów na drodze do szkoły, – wyposażenie dzieci w kamizelki lub znaczki odblaskowe, – występowanie z wnioskiem do Centrum Integracji Społecznej o oddelegowanie pracownika, którego zadaniem jest przeprowadzanie dzieci przez jezdnię; w 2014 roku do 30 szkół na terenie Miasta Bydgoszczy oddelegowane zostały osoby pomagające podczas przechodzenia przez jezdnię tzw. „Agatki”. 	Budżet Miasta	IV.3. IV.6.	
	Przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w szkołach	<p>Wydział Edukacji i Sportu</p> <p>PPP nr 2</p> <p>PPP nr 1</p> <p>Szkoły i</p>	<p>Przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w szkołach i placówkach na terenie Miasta Bydgoszczy stanowi ważny element „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”. Na rzecz wspierania działań profilaktycznych w szkołach i upowszechniania dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji, w 2014 r. podejmowano m.in. następujące działania dla nauczycieli, rodziców i dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seminaria profilaktyczne o cyberprzemocy (2) pt: „(Nie)rzeczywisty świat, czyli w świecie sieci naszych dzieci”, w których wzięło udział 200 nauczycieli i rodziców, • szkolenie dla pracowników PPP nr 2 poszerzone o osoby z zewnątrz (pedagog ZS nr 20) pt: „Praktyk Treningu Zastępowania Agresji” dające uprawnienia do pracy z klasami, 	Budżet Miasta	IV.3. IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		<p>placówki oświatowe</p> <p>BORPA</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bydgoszczy</p> <p>Straż Miejska</p> <p>Policja</p> <p>K-PCEN</p> <p>MOEN</p> <p>Wydział branżowe Urzędu Miasta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • szkolenia dla nauczycieli: „Jak zapobiegać prowokacyjnym zachowaniom uczniów? – metoda konstruktywnej konfrontacji”, „Rozpoznawanie i rozróżnianie objawów przemocy i nadużyć od cech typowych dla rozwoju dziecka”, „Uzależnienie jako potrzeba przywiązania”, „Rozpoznawanie trudności wychowawczych i wdrażanie sposobów reagowania na nie”, „Profilaktyka uzależnień”, „Symptomy dziecka wykorzystywanego seksualnie”, • Treningi Umiejętności Społecznych pt: „Zachowania ryzykowne młodzieży, „Dziecko z ADHD w szkole”, szkolenia: „Profilaktyka uzależnień”, „Bezpieczne wakacje” dla rodziców (ok. 500 osób), • Treningi Umiejętności Społecznych dla uczniów oraz zajęcia profilaktyczne: „Przyjaciele Zippiego”, „Już wiem, co zrobić?”, a także spotkania warsztatowe na temat wzajemnej akceptacji, integracji i przeciwdziałania przemocy w klasie szkolnej, • Współorganizacja III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Edukacja dla bezpieczeństwa a nauczanie pierwszej pomocy – zintegrowane działania służb ratowniczych i placówek oświatowych”, • „Tydzień Kolorów” – wymiana dobrych praktyk, • „Przeciwdziałanie absencji szkolnej” w ramach dwóch rad pedagogicznych, • Szkolenia dzieci i młodzieży w ramach programów w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym: „Profilaktyka uzależnień”, debata „Prawda?”, debata „Dopalacze”, „Bezpieczne wakacje”, „Zdrowe Wakacje” – bezpieczne korzystanie z komputera (uczestnicy półkolonii profilaktycznych ze szkół podstawowych), „Złudna sztuka kamuflażu – konsekwencje używania środków psychoaktywnych”, warsztat umiejętności interpersonalnych, warsztat „Dobrej zabawy”, „Profilaktyka dziś dla lepszego jutra”; w szkoleniach uczestniczyło około 2 tys. osób, • współpraca z Policją i Strażą Miejską – realizacje różnego rodzaju programów profilaktycznych, spotkań warsztatów czy konkursów, • organizacja patroli funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w szkołach i w ich pobliżu, • funkcjonowanie monitoringu wizyjnego, • opracowanie programów wychowawczych i profilaktycznych wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r., • opracowanie i posiadanie procedur postępowania w różnych sytuacjach np.: <ul style="list-style-type: none"> – w przypadku uzyskania informacji o uczniu, który nie ukończył 18 lat i używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, – w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających, – postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją. 			
	Rozbudowa i modernizacja szkolnych systemów monitoringu	Wydział Inwestycji Miasta	Ogromną rolę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkoły odgrywa system monitoringu wizyjnego. W latach 2007-2009 ze środków pochodzących z rządowego programu „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”, sfinansowano instalację kamer monitoringu	Budżet Miasta	IV.3. IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		sta	<p>obiektoowego w 90 placówkach oświatowych podległych Miastu. W 2014 r. monitoring wizyjny posiadało 95 szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz. W Bydgoskim Centrum Bezpieczeństwa, na stanowisku służby dyżurnej Straży Miejskiej, od 2008 r. funkcjonuje zestaw komputerowy, umożliwiający zdalny podgląd kamer uruchomionych w poszczególnych placówkach oświatowych. Aktualnie większość placówek posiada rejestratory umożliwiające podgląd obrazu z placówek oświatowych na stanowisku służby dyżurnej Straży Miejskiej w Bydgoskim Centrum Bezpieczeństwa.</p> <p>W celu sprawnego funkcjonowania monitoringu w 2014 r. w 14 placówkach oświatowych wykonano modernizację monitoringu dokonując zakupu dodatkowych kamer bądź rejestratorów.</p>	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej Fundusze europejskie		
f.	Dostosowywanie warunków kształcenia do potrzeb osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie:					
	Dostosowanie sieci szkół i placówek oświatowych specjalnych do zmieniających się potrzeb społeczno-gospodarczych	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Uczniowie niepełnosprawni mogą uczęszczać do szkół masowych, szkół z oddziałami integracyjnymi, integracyjnych lub specjalnych. Jest to uzależnione m.in. od stopnia niepełnosprawności dziecka. W przypadku szkół masowych są to uczniowie o niewielkim stopniu niepełnosprawności, którzy samodzielnie funkcjonują.</p> <p>Na terenie Bydgoszczy placówki integracyjne lub z oddziałami integracyjnymi funkcjonują na każdym poziomie edukacyjnym. W 2014 r. działały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w przedszkolach – 2 oddziały specjalne i 11 oddziałów integracyjnych, – w szkołach podstawowych – 42 oddziały specjalne i 75 oddziałów integracyjnych, – w gimnazjach – 26 oddziałów specjalnych, 39 oddziałów integracyjnych i 3 oddziały terapeutyczne, – nauczanie specjalne na poziomie ponadgimnazjalnym zawodowym realizowało 165 uczniów, – w liceach ogólnokształcących – 6 oddziałów specjalnych, 6 oddziałów integracyjnych i 10 oddziałów w Szkole Przesposabiającej do Pracy. <p>Z burs korzysta 15 uczniów uczęszczających do szkół specjalnych.</p> <p>Ponadto w trosce o właściwy rozwój młodszych dzieci, u których stwierdzono niepełnosprawność, w obu bydgoskich poradniach, PPP nr 1 i nr 2, zorganizowane zostało wczesne wspomaganie rozwoju dzieci, które ma na celu pobudzenie rozwoju dziecka zarówno psychoruchowego jak i społecznego od chwili wykrycia niepełnosprawności do chwili podjęcia nauki w szkole.</p> <p>Zarówno szkoły integracyjne jak i specjalne oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne realizowały projekty w ramach Bydgoskich Grantów Oświatowych na rzecz działań skierowanych do uczniów niepełnosprawnych.</p>	Budżet Miasta	IV.3.	
	Kontynuowanie działań pozwalających na włączenie uczniów niepełnosprawnych w proces dydaktyczno-	Wydział Edukacji i Sportu	<p>W 2014 r. kontynuowanie były działania mające na celu doprowadzanie do powszechnego włączenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do kształcenia ich razem z rówieśnikami pełnosprawnymi poprzez: wprowadzenie obowiązkowej edukacji pięcio- i sześciolatków, wczesną dia-</p>	Budżet Miasta	IV.3. IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	wychowawczy uczniów sprawnych		gnozę, klasy terapeutyczne, integracyjne, specjalne, dodatkowe zajęcia dla uczniów i ich rodziców, szkolenia dla nauczycieli, dodatkowe zatrudnienia specjalistów.			
	Otoczenie dzieci i młodzieży szkolnej specjalistyczną opieką pedagogów, psychologów, logopedów	Wydział Edukacji i Sportu Bydgoskie szkoły Poradnie Psychologiczne - Pedagogiczne nr 1 i nr 2	<p>Dla dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół na terenie Bydgoszczy przygotowana jest oferta specjalistycznej opieki ze strony pedagogów, logopedów i psychologów, którzy działają w macierzystej szkole ucznia oraz w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.</p> <p>Bydgoskie szkoły i placówki oświatowe zatrudniają zarówno pedagogów, jak i logopedów i psychologów na tzw. etatach wsparcia: logopeda – 36 etatów, pedagog – 126 etatów, psycholog – 49 etatów, rehabilitant – 14 etatów. Najczęściej uczniowie korzystają z pomocy i porady szkolnych pedagogów, którzy zatrudnieni są we wszystkich szkołach.</p> <p>Wspieranie uczniów dokonywane jest w szkołach również w formie zajęć pozalekcyjnych: wyrównawczych oraz nauczania indywidualnego – 220 etatów.</p> <p>Szczególną rolę w procesie wspierania dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodzin, odgrywają poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Pełnią one bardzo ważną rolę w procesie prewencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Realizują szereg zadań na rzecz ogółu uczniów w szkołach, przedszkolach i placówkach oświatowych. PPP nr 1 i PPP nr 2 w 2014 r. postawiła ponad 6,5 tys. diagnoz. Pracownicy poradni m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczestniczą w zespołach ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych na terenie szkół, – udzielają pomocy w opracowywaniu Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych, – prowadzą terapie logopedyczne na terenie publicznych przedszkoli i szkół, – pełnią dyżury psychologów na terenie publicznych przedszkoli, – prowadzą warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży na terenie szkół, realizują zajęcia grantowe (np. „Chodź i poznaj mój świat – cykl zajęć dla 331 uczniów gimnazjów na temat funkcjonowania uczniów niewidomych i słabowidzących zakończony Międzyszkolnym Konkursem Integracji), – prowadzą zajęcia grupowe w poradni: Weroniki Sherborne dla dzieci niepełnosprawnych, Treningi Umiejętności Społecznych dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zajęcia pt: „Myśli główka”, „Esy-floresy”, „Polubić czytanie”, „Wesołe cyferki”, „Jedna chwilka - uczuć kilka”, „Zanim pójde do szkoły”, terapie indywidualne, interwencje kryzysowe wobec klasy i osób indywidualnych (próby samobójcze, praca z żałobą), spotkania wspierające dla dzieci w sytuacjach okołorozwodowych rodziców, diagnozy i terapie molestowania seksualnego. 	Budżet Miasta	IV.3.	
	Modernizacja i racjonalizacja systemu kształcenia osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem kształcenia ustawicznego	Miasto Bydgoszcz	<p>W 2014 roku, w obiektach oświatowych, prace dotyczyły m.in. modernizacji i budowy infrastruktury przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych (w tym: utworzono stanowisko egzaminacyjne w pracowni cukierniczej dla ucznia na wózku inwalidzkim, przeprowadzono remonty łazienek, wykonywano podjazdy do wózków inwalidzkich, wymieniano drzwi wejściowe dostosowując je dla dzieci niepełnosprawnych). Ponadto zakupiono sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne do PPP nr 1 i nr 2.</p> <p>W roku 2014 przy współpracy organizacji pozarządowych zrealizowano m.in. następujące zadania mające na celu wspomaganie rehabilitacji społecznej, rekreacji oraz integracji osób chorych i nie-</p>	Budżet Miasta	IV.3. IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Systematyczne wyposażenie w sprzęt rehabilitacyjny i pomoce dydaktyczne niezbędne w systemie kształcenia osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie		<p>pełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacja spotkań i wyjazdów integracyjno-terapeutycznych dla osób dotkniętych chorobą Alzheimera oraz ich rodzin i opiekunów, – cykl warsztatów wychowawczych dla rodziców dzieci z zaburzeniami zachowania, ADHD i chorobami przewlekłymi, – organizacja koncertu charytatywnego, podczas którego wręczono wyprawki szkolne dla niepełnosprawnych dzieci, – doposażenie w sprzęt rehabilitacyjny nieodpłatnej wypożyczalni, – organizacja integracyjnych marszy Nordic Walking połączonych z kinezyterapią dla osób niepełnosprawnych, – spotkanie dzieci niewidomych i niedowidzących wraz z rodzicami, podczas którego zapoznano rodziców z możliwościami uzyskania dofinansowań z MOPS i PFRON oraz z uprawnieniami osób niepełnosprawnych, – organizacja szkoleń i warsztatów z przygotowywania posiłków bezglutenowych. 			
g.	Wspieranie działań wychowawczo-opiekuńczych rodziny poprzez zadania podejmowane przez placówki oświatowe i inne organizacje:					
	Profilaktyka i promocja zdrowia	<p>Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej</p> <p>Wydział Edukacji i Sportu</p> <p>Instytucje ochrony zdrowia</p> <p>Stowarzyszenia</p>	<p>W 2014 roku przy współudziale organizacji pozarządowych kontynuowane były zarówno programy profilaktyczne, jak i promocja zdrowia upowszechniająca wiedzę o głównych jej uwarunkowaniach. Programy profilaktyczne ujęte zostały w Miejskim Programie Promocji Zdrowia przyjętym uchwałą Rady Miasta. Zadania realizowały zarówno organizacje pozarządowe, jak i jednostki ochrony zdrowia. Zadania realizowane przez jednostki ochrony zdrowia obejmowały programy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Wcześniak w domu”, – „Uwolnijmy dzieci od dymu nikotynowego”, – edukacyjny dla chłopców dotyczący profilaktyki raka jądra oraz dla dziewcząt dotyczący profilaktyki raka piersi (Program Adam i Program Ewa), – wykrywania jaskry u młodzieży, – wykrywania zakażeń WZW B i C, – wczesnej profilaktyki próchnicy zębów, – wykrywania nowotworów gruczołu krokowego, – edukacyjny obejmujący tematykę zapobiegania zaburzeniom psychicznym, – badań przesiewowych wad słuchu, wzroku i mowy na terenie szkół i przedszkoli. <p>Ponadto w 2014 r. rozszerzona została oferta edukacyjna, finansowana ze środków przeznaczonych na realizację ponadstandardowych działań, o programy prozdrowotne, w tym promujące zdrowe odżywianie wraz z realizacją programu profilaktyki wad postawy dzieci i młodzieży. Promocji zdrowia służyły również działania (w ramach ponadstandardowych działań) związane z realizacją programu</p>	Budżet Miasta Środki Instytucji ochrony zdrowia stowarzyszeń fundacji	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Fundacje	<p>pozalekcyjnych zajęć sportowych, organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych o charakterze masowym oraz aktywny udział szkół w międzyszkolnej rywalizacji sportowej. Oferta ta adresowana była do szkół i placówek oświatowych, dla których organem założycielskim jest Miasto Bydgoszcz. W tym zakresie ważnym przedsięwzięciem umożliwiającym aktywne uczestnictwo szkół i placówek oświatowych w programach prozdrowotnych jest miejski projekt „Na ścieżkach zdrowia...”. W ramach projektu przeprowadzono m.in.: szkolenia koordynatorów i członków szkolnego zespołu ds. promocji zdrowia, specjalistyczne doradztwo, badania i analizy z zakresu polityki prozdrowotnej w placówkach. Szkoły realizowały liczne działania na rzecz ograniczenia sprzedaży niezdrowej żywności na terenie szkół oraz przedsięwzięły działania na rzecz przeciwdziałania otyłości. Uczestniczyły również w programie „Owoce w szkole”, a także w realizacji projektu badawczego dotyczącego żywienia dzieci w szkołach podstawowych w ramach programu „Wojewódzki program zapobiegania niedożywieniu, nadwadze i otyłości poprzez poprawę żywienia u dzieci klas I-III szkół podstawowych” w ramach współpracy pomiędzy Collegium Medicum UMK i Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>W ramach projektu „Na ścieżkach zdrowia...” zorganizowano imprezy i festyny, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Jesteśmy zdrowi nie dajemy się rakowi”, – „Rodzinnie po zdrowie”, – „Rusz się po zdrowie” w ramach Tygodnia Promocji Zdrowia, – Happening – wydarzenie propagujące Europejski kodeks z rakiem na osiedlu Wyżyny (hasła, plakaty dotyczące walki z rakiem i profilaktyki). <p>Ponadto na rzecz promocji zdrowego stylu życia organizowane były przez różne instytucje, stowarzyszenia i firmy: zawody, konkursy, akcje profilaktyczne, festyny, happeningi, marsze, itp.</p>			
	Wspieranie działań na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży oraz promocja profilaktyki w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej	<p>Wydział Edukacji i Sportu</p> <p>Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej</p> <p>NGO</p> <p>BORPA</p>	<p>Podjęmowane w 2014 r. działania na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży oraz promocja profilaktyki w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej skupione były na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka (w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień) np.: w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych, – realizacji zorganizowanych form wypoczynku letniego i zimowego – kolonii, półkolonii – z zastosowaniem programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży (kolonie profilaktyczne w Funce: zorganizowano 5 turnusów 10-dniowych – uczestniczyło 496 osób), – prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem informacyjno-edukacyjnym, dostosowanym do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływanie osoby dorosłe, – podejmowanie działań w zakresie edukacji oraz profilaktyki uzależnień w bydgoskich placówkach oświatowych, – realizacji programów terapeutycznych dla ofiar i sprawców przemocy, – realizacji „Wakacyjnych Placów Zabaw” na bydgoskich osiedlach (16 placów – ponad 5,3 tys. dzieci i rodziców), – realizacji dla dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz innych osób dorosłych profesjonalnych 	Budżet Miasta	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Policja MOPS	<p>programów profilaktycznych odpowiadających nowoczesnym standardom,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacji programu interwencyjnego wobec kryzysu w rodzinie, - realizacji programu „Przyjazny Patrol” we współpracy z Policją i MOPS, - realizacji lokalnych imprez, konkursów profilaktycznych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, - organizowaniu szkoleń z zakresu profilaktyki problemów uzależnień, - prowadzeniu edukacji publicznej z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, - realizacji innowacyjnego programu „Akademia Profilaktyki” dla nauczycieli, rodziców i uczniów bydgoskich szkół, - tworzeniu tzw. mieszkań usamodzielnienia w ramach działalności Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (2014 r. oddano do użytku 2 mieszkania), - organizacji II Uniwersyteckiego Dnia Profilaktyki Uzależnień w UKW, - realizacji ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, - realizacji ogólnopolskiej kampanii „Postaw na Rodzinę”. 			
	Wdrażanie programu pomocy materialnej dla uczniów	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Pomoc materialna dla uczniów świadczona jest w następujących formach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc materialna o charakterze socjalnym: <ul style="list-style-type: none"> - stypendia szkolne, - zasiłki szkolne, - wyprawka szkolna, • pomoc materialna o charakterze motywacyjnym, • pomoc materialna o charakterze wspierającym (transport i opieka w czasie przewozu uczniów niepełnosprawnych realizujących obowiązek szkolny). <p>Zgodnie z obowiązującym prawem, dzieci i młodzież z Bydgoszczy korzystają ze stypendiów socjalnych. Pomoc ta przysługuje uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, których dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza obowiązującego kryterium dochodowego wynoszącego 456 zł, w szczególności gdy w rodzinach występuje bezrobocie, wielodzietność, patologia itp. Pomoc o charakterze socjalnym jest udzielana w formie refundacji wydatków za zakupione artykuły związane z edukacją, jak również w formie pokrycia kosztów za udział w zajęciach poszerzających zakres edukacyjny. Wszyscy uczniowie objęci pomocą materialną otrzymują stypendium socjalne w dwóch transzach od stycznia do czerwca i od września do grudnia. Miesięczna wysokość stypendium w roku 2014 wynosiła 85 zł. Z tej formy pomocy w roku szkolnym 2013/2014 w okresie od września do grudnia 2013 r. skorzystało 2.478 uczniów, a od stycznia do czerwca – 2.414 uczniów. Ponadto w roku szkolnym 2013/2014 wypłacono 27 zasiłków szkolnych, z czego 11 od stycznia do czerwca 2014 r. Zasiłki szkolne wypłacane są w związku z przejściowym pogorszeniem sytuacji materialnej rodziny ucznia, spowodowanej zdarzeniem losowym. Maksymalna wysokość zasiłku szkolnego wynosi 530 zł.</p> <p>W ramach pomocy materialnej dla uczniów Miasto Bydgoszcz realizuje Rządowy program pomocy</p>	Budżet Miasta Budżet Państwa Środki Województwa Kujawsko-Pomorskiego	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>uczniom – „Wyprawka szkolna”, polegający na dofinansowaniu zakupu podręczników dla uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie ekonomicznym. W roku szkolnym 2013/2014 programem objęci byli uczniowie klas od I do III i V szkoły podstawowej, II klasy szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum spełniający kryterium dochodowe oraz uczniowie słabowidzący, niesłyszący lub z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, a także uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W roku szkolnym 2013/2014 z „Wyprawki szkolnej” skorzystało ogółem 2.747 uczniów, w tym 802 posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.</p> <p>Ponadto w ramach programu „Bydgoska Rodzina 3+”, rodzice posiadający troje i więcej dzieci mogli korzystać z podręczników zakupionych przez szkołę na zasadzie wypożyczenia ich z biblioteki szkolnej.</p> <p>Działania związane z opieką i wsparciem dzieci i młodzieży realizowane są również przez różne organizacje i instytucje, takie jak: MOPS, BORPA, TPD itp. Wydział Edukacji i Sportu wspiera ich działania pośrednicząc w kontaktach z placówkami i koordynując te działania w miarę posiadanych kompetencji.</p> <p>Pomoc materialną o charakterze motywacyjnym w roku szkolnym 2013/2014 w okresie od października do grudnia 2013 r. wypłacono 44 studentom w wysokości 500 zł miesięcznie. W okresie od stycznia do czerwca 2014 r. kontynuowano realizację przyznanych stypendiów zgodnie z zarządzeniem Nr 709/2013 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 12 grudnia 2013 r.</p> <p>Ponadto pomoc materialną o charakterze motywacyjnym stanowiły stypendia dla uczniów dziennych liceów i techników przyznawane na mocy porozumienia zawartego między Województwem Kujawsko-Pomorskim a Miastem Bydgoszcz. W roku szkolnym 2013/2014 stypendia przyznano czterem uczniom osiągającym bardzo dobre wyniki w nauce i pozostającym w trudnej sytuacji materialnej. Stypendia przyznane zostały na okres od września 2013 r. do czerwca 2014 r. w wysokości 300 zł miesięcznie na osobę.</p> <p>Natomiast pomoc materialną o charakterze wspierającym, Miasto Bydgoszcz świadczyło uczniom niepełnosprawnym realizującym obowiązek szkolny, w ramach zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkół i placówek oświatowych. W roku szkolnym 2013/2014 pomoc świadczona była dla 20 osób.</p>			
h.	Kształcenie i doskonalenie kadry pedagogicznej:					
	Skorelowanie systemu dokształcania nauczycieli z potrzebami szkół i placówek oświatowych – doskonalenie zawodowe nauczycieli	Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli	Zakres dokształcania nauczycieli zgodnie z potrzebami szkół i placówek oświatowych opracowywany jest przez Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – badanie potrzeb szkoleniowych, – programy wsparcia dla szkół, które otrzymały zalecenie w zakresie podniesienia efektywności nauczania. 	Budżet Miasta Środki MOEN	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Wydział Edukacji i Sportu	<p>W roku 2014 środki przeznaczone w budżecie miasta na doskonalenie zawodowe zostały podzielone na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dofinansowanie kosztów obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono zadania doradcy metodycznego – w wysokości 20% środków, – dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli realizowane przez szkoły i placówki oświatowe – w wysokości 80% środków. <p>Powyższe środki wykorzystano na doskonalenie zawodowe nauczycieli w formie dofinansowania: studiów wyższych – licencjackich, magisterskich oraz doktoranckich, studiów podyplomowych, kursów kwalifikacyjnych, kursów instruktorskich, kursów doskonalących i innych form doskonalenia zawodowego dla nauczycieli, szkoleń rad pedagogicznych.</p> <p>W 2014 roku m.in. kontynuowany był projekt z udziałem środków unijnych „Nauczyciel zawodu w praktyce”. Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz aktualizacja wiedzy praktycznej wśród 256 nauczycieli przedmiotów zawodowych i/lub instruktorów praktycznej nauki zawodu, kształcących w kierunkach stosujących nowoczesne technologie. Nauczyciele uczestniczący w projekcie brali udział w 10-cio dniowych stażach w przedsiębiorstwach na terenie woj. zachodniopomorskiego i kujawsko-pomorskiego.</p>	Fundusze europejskie		
	Rozwój systemu motywowania nauczycieli, wychowawców i dyrektorów	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Od 1 stycznia 2014 roku obowiązuje nowy regulamin wynagradzania nauczycieli uwzględniający system motywowania nauczycieli w postaci dodatków motywacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększono pulę środków przeznaczoną na dodatki motywacyjne dla nauczycieli poprzez podwyższenie jej (w stosunku do 2013 r.) do 10% odpisu od wynagrodzeń wicedyrektorów szkół, – określono maksymalną granicę dodatku motywacyjnego dla dyrektorów szkół, placówek w wysokości 50% wynagrodzenia zasadniczego, – ustalono dodatek motywacyjny dla nauczycieli w wysokości nie niższej niż 3% i nie wyższej niż 20% otrzymywanego przez nauczyciela wynagrodzenia zasadniczego, – nauczycielom pełniącym funkcję dyrektora dodatek motywacyjny przyznaje się w wysokości do 50% wynagrodzenia zasadniczego. 	Budżet Miasta	IV.3.	
i.	Propagowanie idei kształcenia przez całe życie:					
	Tworzenie oferty edukacyjnej dla kształcenia ustawicznego opartej na potrzebach społecznych i gospodarczych	Wydział Edukacji i Sportu Wydział Rozwoju i Wdrażania	<p>W ramach oferty edukacyjnej kierowanej do osób dorosłych, w roku szkolnym 2013/2014 naukę w publicznych szkołach dla dorosłych podjęło w trybie stacjonarnym i zaocznym w 37 oddziałach 939 słuchaczy, w tym 208 osób dorosłych kształciło się w poszukiwanych na rynku pracy zawodach, m.in.: kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz, technik, elektronik, technik elektryk, technik handlowiec, technik mechanik, technik pojazdów samochodowych, technik technologii żywności, technik usług fryzjerskich. Dodatkowo 516 osób dorosłych uczestniczyło w 14 kursach kwalifikacyjnych organizowanych przez szkoły dla dorosłych.</p>	Budżet Miasta Budżet Państwa Fundusze europejskie	IV.3. IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Polityki Terytorialnej ZS nr 1 ZSM nr 2 ZSE-A Powiatowy Urząd Pracy	Na rzecz upowszechniania kształcenia osób dorosłych w 2014 roku w ramach projektu: „Wróć na dobry kurs – atrakcyjna oferta publicznych szkół dla dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim” dofinansowanego z PO KL 2007-2013 trzy placówki oświatowe prowadziły kursy: <ul style="list-style-type: none"> – maturalne: z j. polskiego, z j. angielskiego i matematyki, – dla operatorów obrabiarek CNC, dla spawaczy, – kwalifikacyjny – kosmetyka i projektowanie fryzur, – 4 kursy kosmetyczne doskonalące. Na koniec 2014 r. w kursach uczestniczyło 66 osób (planowano objąć wsparciem 163 osoby). Ponadto w 2014 r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy organizował szkolenia dla osób bezrobotnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia lub działalności gospodarczej w przypadku: <ul style="list-style-type: none"> – braku kwalifikacji zawodowych, – konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji, – utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie, – braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Szkoleniami grupowymi objęto 666 osób bezrobotnych, a szkoleniami indywidualnymi 70 osób bezrobotnych z Bydgoszczy. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dofinansował kształcenie ustawiczne 41 pracowników z 4 firm z terenu Bydgoszczy.	Fundusz Pracy Krajowy Fundusz Szkoleniowy		
	Prowadzenie doradztwa zawodowego oraz działań promujących kształcenie dorosłych	Wydział Edukacji i Sportu PUP	W 2014 r. prowadzone było doradztwo zawodowe oraz działania promujące kształcenie dorosłych m.in. w ramach Bydgoskiego Programu Szkolnego Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego „Azymut - nauka i praca”. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy realizował poradnictwo zawodowe, które polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy.	Budżet Miasta	IV.7.	
	Rozwój różnorodnych form edukacji skierowanej do seniorów	Bydgoskie uczelnie	Najbardziej popularną formą edukacji osób starszych było kontynuowanie przedsięwzięć w ramach Uniwersytetów Trzeciego Wieku. W Bydgoszczy w 2014 r. funkcjonowały: <ul style="list-style-type: none"> – Kazimierzowski Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, – Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wojewódzkim Domu Kultury (wykładowcami są naukowcy bydgoskich uczelni), – Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Gospodarki, – Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym, – Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu. Celem ich działania jest poprawa jakości życia osób starszych, a w szczególności ich aktywizacja, wykorzystanie potencjału osób starszych na rynku pracy – wiedzy, umiejętności i doświadczenia życiowego. W ramach UTW seniorzy mogą uczestniczyć w wykładach, seminariach, szkoleniach,	Środki uczelni	IV.7. IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>kursach, w lektoratach językowych, w sekcjach i klubach zainteresowań, w imprezach kulturalnych, turystycznych, rehabilitacyjnych, w zajęciach ruchowych i rekreacyjnych.</p> <p>Seniorzy mogli również korzystać z zajęć organizowanych w Uniwersytetach Każdego Wieku – inicjatywa adresowana do mieszkańców w różnym wieku. W 2014 r. funkcjonowały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uniwersytet Każdego Wieku przy Wydziale Zamiejscowym Wyższej Szkoły Bankowej, – Uniwersytet Otwarty przy Bydgoskiej Szkole Wyższej, – Uniwersytet Międzypokoleniowy OMEGA przy Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej. <p>Na uwagę zasługuje inicjatywa powołania Uniwersytetu Międzypokoleniowego OMEGA (powstał przy współpracy KPSW z partnerami z regionu i Uniwersytetem Dzieci „Alfa”), w ramach którego działa kilka wydziałów. Funkcję symbolicznych dziekanów pełnią lokalni liderzy społeczni. Nauczyciele i studenci mają możliwość realizowania się w tej unikatowej formule. Uniwersytet realizuje misję kulturową szkolnictwa wyższego, angażując się na rzecz animacji otoczenia społecznego. To pierwsza tego typu propozycja przygotowana dla i przez osoby reprezentujące różne pokolenia. Nauka jest bezpłatna, rocznie odbywa się 5 zjazdów, a tematyka uzależniona jest od potrzeb i aktualnych problemów społecznych.</p>			
	Utworzenie Bydgoskiego Uniwersytetu Otwartego		<p>W 2014 r. zadanie nie było realizowane.</p> <p>Warunkiem utworzenia Bydgoskiego Uniwersytetu Otwartego jest powołanie Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju – koordynatora działania.</p>			
j.	Wykorzystanie nowoczesnych technologii i metod w procesie kształcenia oraz zarządzania oświatą:					
	Wprowadzenie kompleksowego programu edukacji cyfrowej	<p>Miasto Bydgoszcz</p> <p>Ośrodek Rozwoju Edukacji</p>	<p>W roku szkolnym 2013/2014, 31 bydgoskich szkół podstawowych i gimnazjów wzięło udział w programie Aktywna Edukacja, realizowanym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Centrum Edukacji Obywatelskiej. Program miał na celu przekazanie informacji pomagających określić potrzeby szkoły w zakresie wyboru i zarządzania sprzętem oraz infrastrukturą sieciową, podniesienie jakości nauczania i uczenia się różnych przedmiotów przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz współpracę i wymianę doświadczeń pomiędzy nauczycielami. Szkoły, które aktywnie uczestniczyły i z sukcesem zakończyły program, uzyskały „Certyfikat szkoły gotowej na TIK”.</p> <p>Ponadto w 2014 r. Miasto Bydgoszcz kontynuowało w 57 bydgoskich szkołach projekt „Aktywny w szkole - twórczy w życiu”, w ramach którego prowadzone były dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe m.in. w zakresie ICT.</p>	<p>Budżet Miasta</p> <p>Fundusze europejskie</p>	<p>III.5.</p> <p>IV.3.</p>	
	Doposażanie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt wspomagający realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego	Wydział Edukacji i Sportu	W ramach realizacji zadania w 2014 roku dla 52 placówek oświatowych zakupiony został sprzęt wspomagający proces dydaktyczno-wychowawczy. Szczególny nacisk położono na doposażenie pracowni edukacji wczesnoszkolnej – doposażonych zostało 30 gabinetów oraz pracowni informacyjnych – 18 pracowni. Ponadto doposażono 15 świetlic szkolnych i 5 gabinetów przedmiotowych.	<p>Budżet Miasta</p> <p>Fundusze</p>	<p>III.5.</p> <p>IV.3.</p>	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Placówki oświatowe	Doposażanie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt realizowane było m.in. w ramach projektów: „Aktywny w szkole - twórczy w życiu” oraz „Wróć na dobry kurs – atrakcyjna oferta publicznych szkół dla dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim”.	europejskie		
	Rozwój systemu elektronicznego zbierania, przetwarzania i przekazywania danych	Wydział Edukacji i Sportu Placówki oświatowe	<p>W bydgoskich szkołach funkcjonują programy oparte na nowoczesnych technologiach: OPIUM i E-dziennik. W 2014 r. na rzecz rozbudowy Oświatowej Platformy Informatycznej Urzędu Miasta (OPIUM):</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozszerzono system obsługujący elektroniczne wersje trzech wniosków: <ul style="list-style-type: none"> – na wyposażenie i modernizację gabinetów, świetlic, bibliotek oraz placów zabaw, – Granty Rozwoju Zdolności, – Granty Fabryka Szans, • uruchomiono możliwość składania wniosków o Nagrody Prezydenta Miasta Bydgoszczy za osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, • uruchomiono możliwość przekazywania na adres internetowy (e-mail) wiadomości wysyłanych do placówek w OPIUM tak, aby dyrektor placówki mógł łatwo rozdystrybuować zadania między odpowiedzialnych za nie pracowników, • stworzono i dodano do OPIUM zarządzanie serwisem internetowym Zespołu Szkół Budowlanych oraz miejskim portalem: „Zdolni znad Brdy”, • rozbudowano funkcje obsługi zgłoszeń remontowych o możliwość grupowania ich w listy, które można drukować lub oddzielnie analizować (każdy pracownik może niezależnie tworzyć swoje listy oraz określać uprawnienia do nich pozostałych użytkowników systemu), • oprogramowano i wdrożono funkcję zarządzania zadaniami remontowymi oraz ich pełnym rozliczaniem po stronie placówek (jedno zgłoszenie => wiele zadań remontowych => wiele faktur rozliczających poszczególne zadania) tak, aby poza potrzebami remontowymi możliwa była również analiza realizacji zadań i poniesionych na nie wydatków, • zbudowano funkcję eksportu limitów kredytowych, która w najbliższych miesiącach ma zostać wykorzystywana do przekazywania tych informacji do systemu Pekaobiznes24 (bank dotychczas nie wdrożył przedmiotowej funkcji), • rozbudowano funkcję zarządzania użytkownikami wprowadzając dodatkowy status, poza istniejącymi wcześniej aktywny, nieaktywny – zarchiwizowany, która pozwala na archiwizowanie nieużywanych już kont systemu bez konieczności ich kasowania, a jednocześnie z możliwością rozróżnienia przyczyny nieaktywności konta, • dostosowano rejestr umów do nowych wytycznych w zakresie ich zawierania, • dodano wiele nowych raportów administracyjnych i raportów związanych z obsługą wniosków składanych przez system. <p>Ponadto w ramach projektu „Elektroniczne przekazywanie dokumentów finansowych” wykonywano testy związane z rozbudową systemu obsługującego tworzenie i obsługę planów finansowych i budżetu w placówkach oświatowych o możliwość elektronicznego przekazywania sprawozdań budżet-</p>	Budżet Miasta	III.5. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>towych i finansowych podpisanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Rozpoczęto również fazę projektowania systemu umożliwiającego elektroniczne przekazywanie danych dzieci obwodowych do szkół – WSO->Vulcan dane dzieci obwodowych.</p>			
	Budowa i rozwój centrów nauki oraz Eksperymentarium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	<p>Od końca 2013 r. w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, przy Placu Weyssenhoffa 11, funkcjonuje Eksperymentarium. Celem przedsięwzięcia jest podnoszenie poziomu edukacji w mieście i zwiększenie dostępu do nowoczesnych technologii i metod w procesie kształcenia na różnych poziomach. Jego cele programowe obejmują szeroko pojęte działania na rzecz upowszechnienia nauki i techniki wśród społeczności lokalnej naszego miasta i regionu. Szczególnie istotnym jest wyjaśnienie w sposób przystępny i ciekawy natury otaczających nas zjawisk przyrodniczych i procesów zachodzących wokół nas przy pomocy naukowych narzędzi.</p> <p><i>Eksperymentarium UKW</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa http://fizyka.ukw.edu.pl/</i></p> <p>W ramach projektu przeprowadzono warsztaty dla klas szkolnych oraz odbiorców indywidualnych polegających na demonstracji eksperymentów oraz próbach ich własnego wykonywania przez uczestników. W Eksperymentarium zorganizowano przy współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim interaktywną ekspozycję „Nauki dawne i niedawne”, poświęconą naukom matematyczno-przyrodniczym. Wystawa w prosty sposób pokazywała i wyjaśniała zjawiska matematyczne, fizyczne i przyrodnicze. Wystawę odwiedziło ponad 1.000 osób (w bardzo szerokim przedziale wiekowym). Przeprowadzono ponad 100 warsztatów dla klas szkolnych oraz odbiorców indywidualnych. Zorganizowano także interaktywną wystawę pt. „Od monokryształu Jana Czochralskiego do grafenu”. Wystawa przybliżyła najważniejsze informacje na temat życia prof. Jana Czochralskiego, jego metody otrzymywania kryształów, właściwości i sposobów badania. Innym ważnym zadaniem wystawy było przybliżenie społeczeństwu światowych osiągnięć polskich naukowców w dziedzinie technologii materiałowej, poczynając od wędrujących po Marsie półprzewodników wykorzystywanych w detektorach podczerwieni, poprzez polski monokryształ GaN – podstawę „niebieskiej optoelektroniki”, a na grafenie skończywszy.</p>	Budżet Miasta Środki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego	I.2. IV.3.	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cele operacyjne	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Średni wynik sprawdzianu w szkołach podstawowych (osiągnięte punkty – na 40 pkt.)	pkt.	23,9	25,5	26,4		IV.3.	OKE Gdańsk
2	Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego części humanistycznej: język polski historia	% %	69,7 64,0	65,3 59,9	68,6 61,1		IV.3.	OKE Gdańsk
3	Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego części matematyczno-przyrodniczej: matematyka przyroda	% %	52,6 52,8	50,8 60,0	50,5 53,1		IV.3.	OKE Gdańsk
4	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (podstawowy)	%	68,6	67,5	71,9		IV.3.	OKE Gdańsk
5	% osób, które zdały egzamin maturalny	%	81,6	79,7	72,8		IV.3.	OKE Gdańsk
6	% osób, które zdały egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe	%	68,5	69,6	69,0		IV.3.	UMB

Podsumowanie:

W Programie Nr 9 Edukacja dla każdego zostało ujętych 10 przedsięwzięć oraz 50 zadań głównych. W 2014 roku podejmowane były działania na rzecz wszystkich przedsięwzięć. Natomiast spośród 50 zadań ujętych w programie realizowanych było 47 (94,0%).

Wszystkie główne zadania strategiczne są zadaniami wieloletnimi, składającymi się niekiedy z kilku projektów bądź określone jako „zadania ciągłe”. Jedno z zadań zostało zakończone: Budowa basenu na Błoniu, ul. Stawowa. Ponadto, wśród efektów w ramach realizowanych głównych zadań, wymienić należy:

- Wybudowane Centrum Demonstracyjne Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2,

- Przebudowę hali basenu Zespołu Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10,
- Rozbudowę Zespołu Szkół nr 10, ul. Karłowicza 2 wraz z termomodernizacją istniejących obiektów,
- Sześć nowych szkolnych placów zabaw wybudowanych w ramach programu „Radosna Szkoła”,
- Pięć boisk wielofunkcyjnych wybudowanych przy obiektach oświatowych.

Spółród 47 strategicznych zadań realizowanych w 2014 r., wszystkie były finansowane (lub dofinansowane) środkami budżetu miasta.

Odnosząc się do wielkości mierników monitorujących efekty realizacji Programu Nr 9 Edukacja dla każdego – dwa z ustalonych wskaźników obrazujących stopień wdrażania „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku”, dotyczące wyników nauczania pokazują wyraźny wzrost w porównaniu z latami 2012 i 2013. W 2014 roku osiągnięto lepsze średnie wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych oraz z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego.

Natomiast wskaźnik dotyczący uzyskanych średnich wyników egzaminu gimnazjalnego części matematyczno-przyrodniczej wykazuje tendencję spadkową. Dotyczy to również wskaźnika obrazującego % osób, które zdały egzamin maturalny. Wskaźnik ten w porównaniu z rokiem bazowym uległ zmniejszeniu o 8,8 p.p. i w tych obszarach należy podjąć środki naprawcze.

Na szczególną uwagę zasługują podejmowane przedsięwzięcia mające na celu dostosowanie edukacji wszystkich szczebli do potrzeb gospodarki i rynku pracy. Przedsięwzięcie to stanowi jedno z priorytetowych obszarów ujętych w „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”. W ramach podejmowanych działań w tym zakresie należy wymienić m.in.:

- systematyczne doposażanie szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny i tworzenie nowoczesnych sal warsztatowych praktycznej nauki zawodu,
- funkcjonowanie bydgoskiego programu szkolnego doradztwa zawodowego „Azymut - nauka i praca” oraz tworzenie szkolnych biur karier współpracujących z instytucjami rynku pracy,
- otwieranie nowych kierunków kształcenia zgodnych z potrzebami rynku pracy,
- prowadzenie kampanii promującej szkolnictwo zawodowe wśród uczniów gimnazjów i ich rodziców lub opiekunów prawnych,
- realizację staży zawodowych u pracodawców dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- system stypendiów dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy podejmują w Bydgoszczy studia stacjonarne na uczelniach publicznych lub niepublicznych, na wybranych kierunkach.

Pozytywnym akcentem jest także aktywny udział placówek szkolnictwa zawodowego w organizacji staży, praktyk i wymian międzynarodowych (między innymi w ramach programu „Projekty stażowe szkół”, „Stáže i praktyki zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo”, „Erasmus+”).

III.10. Program Nr 10 Żyjmy razem i zdrowo

Cele programu:

- Polepszenie zdrowia fizycznego i psychicznego oraz podniesienie jakości życia mieszkańców
- Ułatwienie włączenia społecznego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Koordynator programu:

Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia oraz zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej:					
	Rozbudowa i modernizacja bydgoskich szpitali	Bydgoskie szpitale CM UMK Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. E. Warmińskiego Kujawsko-Pomorskie	<p>W 2014 roku w ramach tego zadania zrealizowanych zostało szereg inwestycji w obiektach związanych z ochroną zdrowia. Collegium Medicum UMK realizowało przedsięwzięcia związane z modernizacją szpitali uniwersyteckich:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza: <ul style="list-style-type: none"> – budowę obiektu szpitalnego na potrzeby Kliniki Psychiatrii, Kliniki Geriatrii, Kliniki Dermatologii oraz Zakładu Medycyny Paliatywnej, – przystosowanie obiektów szpitala do wymagań ochrony przeciwpożarowej – etap I, – uruchomienie hydroforni wraz ze stacją uzdatniania wody. • Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 im. dr. Jana Biziela: <ul style="list-style-type: none"> – projekt „Modernizacja i doposażenie uniwersyteckich oddziałów szpitalnych o kluczowym znaczeniu dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego” współfinansowany z RPO WK-P na lata 2007-2013, w tym m.in. budowa nowego obiektu dla potrzeb kardiologii inwazyjnej, – projekt „Termomodernizacja obiektów CM UMK poprawą efektywności wykorzystania energii” współfinansowany z POIiŚ 2007-2013. <p>W Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim im. dr. E. Warmińskiego prowadzona była modernizacja Oddziału Chirurgii, obejmująca również zakup wyposażenia. W roku 2014 oddano do użytkowania</p>	Budżety Szpitali Budżet Państwa Fundusze europejskie Środki KPIM Sp. z o.o. Budżet Miasta	IV.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Inwestycje Medyczne Sp. z o.o.	<p>nowe Centrum Rehabilitacji.</p> <p>Szeroki zakres inwestycji prowadzony był w Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka. Realizowane zadanie obejmowało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizację Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych, - budowę Innowacyjnego Forum Medycznego, - modernizację Archiwum, - wydzielenie pokoi pooperacyjnych na oddziałach szpitalnych, - remont i termomodernizację Zakładu Profilaktyki i Promocji Zdrowia, - modernizację łącznika budynku E, - modernizację budynku A, - przebudowę wyjazdu do portierni przy hotelu. <p>Natomiast w ramach „Programu inwestycji rozwojowych i modernizacyjnych w szpitalach wojewódzkich na lata 2009-2016” realizowanego przez Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne Sp. z o.o. prowadzona była:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy: <ul style="list-style-type: none"> - dobudowa segmentu „D” - cztery oddziały szpitalne, nowy blok operacyjny (z dwiema salami operacyjnymi), oddział anestezjologii i intensywnej terapii na 8 łóżek, diagnostyka obrazowa, centralna sterylizacja i dezynfekcja oraz kotłownia, szatnie, prosektorium i magazyny odpadów, - przebudowa infrastruktury: wod.-kan. oraz energetycznej, podczyszczalni ścieków oraz zbiórka osadnika ścieków i likwidacja studni głębinowej, - budowa studni głębinowej, stacji uzdatniania wody, - modernizacja infrastruktury zewnętrznej – stacja transformatorowa z rozdzielnią elektryczną, częściowo drogi, ogrodzenia, parkingi, zieleń. • Przebudowa i rozbudowa Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy, polegająca na wybudowaniu nowych obiektów szpitala wraz z modernizacją i wyposażeniem wcześniej już istniejących budynków. W 2014 roku wzniesiono budynki B2 i B2B oraz wyposażono je w sprzęt medyczny. Zakończono także modernizację budynku administracji. Zakończony w 2014 roku projekt obejmował oddanie: <ul style="list-style-type: none"> - nowych obiektów szpitalnych, - centralnej sterylizatorni wraz z wyposażeniem, - centralnej dezynfekatorni wraz z wyposażeniem, - bloku operacyjnego z 4 salami, - oddziału intensywnej terapii z 11 łóżkami, - oddziałów łóżkowych z 119 łóżkami, - pomieszczenia technicznego i technologicznego, 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - parkingu o powierzchni 701 m², - drogi i chodników o powierzchni 1.682 m². <p style="text-align: center;"><i>Źródło: strona internetowa kpim.pl</i></p> <p>W 2014 roku prowadzone były prace modernizacyjne przez 10. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką, obejmujące swoim zakresem następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - termomodernizację budynku, wraz z wymianą stolarki drzwiowej i okiennej, - przebudowę i zmianę lokalizacji oddziałów szpitalnych z poszerzeniem bazy łóżkowej Kliniki Neurologii z Oddziałem Urazowym i pododdziałem neurofizjologii, - przebudowę Apteki Zakładowej i uruchomienie dodatkowych przychodni tj.: Pracowni Leku Cytotoksycznego i Pracowni Leku Żywnościowego, - przebudowę sali operacyjnej hybrydowej dla potrzeb chirurgii naczyniowej, - modernizację pracowni tomografii komputerowej, wraz z zakupem nowego tomografu. <p>W Samodzielnym Publicznym Wielospecjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych prowadzono prace modernizacyjne, obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie pomieszczeń zakładu na cele prowadzenia OIOM, - remont przychodni przy ul. Kopernika 14 w Bydgoszczy, - przebudowę pomieszczeń na cele prowadzenia Poradni K, - dostosowanie bloku operacyjnego do wymogów rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia, - remont pomieszczeń na prowadzenie oddziału neurologicznego i rehabilitacji, - remont pomieszczeń w SP WZOZ MSW w Bydgoszczy. 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Uruchomienie większej liczby oddziałów i placówek rehabilitacyjnych, w tym rehabilitacji kardiologicznej	Centrum Onkologii Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. E. Warmińskiego	<p>W ramach zadania w 2014 roku realizowano następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Centrum Onkologii uruchomiło poradnię rehabilitacji kardiologicznej, – Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. E. Warmińskiego uruchomił Centrum Rehabilitacji, które oferuje fizjoterapię, kinezyterapię i terapię zajęciową oraz rozszerzył działalność o profil rehabilitacji kardiologicznej (Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej) dzięki pozyskaniu kontraktu na świadczenia rehabilitacji kardiologicznej z NFZ. <p><i>Źródło: Express Bydgoski</i></p>	Budżet Szpitali	IV.2.	
	Utworzenie Centrów Zdrowia Psychicznego		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Utworzenie Polikliniki Centrum w ramach Centrum Onkologii	Centrum Onkologii	W 2014 roku rozpoczęto budowę obiektów Polikliniki Centrum – wielospecjalistycznej przychodni Centrum Onkologii. Inwestycja powstaje na działce, którą Centrum Onkologii nabyło od miasta na preferencyjnych warunkach. Zakończenie inwestycji planowane jest na 2016 rok.	Budżet Państwa Środki Szpitala	IV.2.	
	Utworzenie Genetycznego Centrum Opieki		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Wdrażanie nowoczesnych technologii cyfrowych w systemie opieki zdrowotnej	Centrum Onkologii	W ramach realizacji zadania w 2014 roku Centrum Onkologii wdrażało Zintegrowany System Informatyczny w części medycznej szpitala.	Środki Szpitala	III.5. IV.2.	
b.	Podjęcie działań w kierunku realizacji potrzeb zdrowotnych osób starszych oraz stworzenie dla nich szerokiej oferty wsparcia, integracji oraz aktywizacji:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Uruchomienie większej liczby łóżek na oddziale geriatrycznym (lub utworzenie oddziału geriatrycznego w szpitalu miejskim)	Szpital Uniwersytecki nr 1	Zadanie to było realizowane w ramach rozbudowy Szpitala Uniwersyteckiego nr 1. Trwają tam prace, których celem jest budowa obiektu szpitalnego m.in. na potrzeby Kliniki Geriatrii.	Środki szpitala Budżet Państwa	IV.2.	
	Uruchomienie oddziału szpitalnego psychiatrii geriatrycznej		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Uruchomienie oddziału szpitalnego rehabilitacji na potrzeby osób starszych		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Budowa Centrum Seniora		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Zwiększenie liczby domów dziennego pobytu oraz środowiskowych domów samopomocy na potrzeby osób starszych		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Zwiększenie dostępności do domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych oraz pielęgnacyjno-opiekuńczych		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Aktywizacja społeczna, w tym kulturalna i artystyczna osób starszych	Miejskie Centrum Kultury Bydgoskie Uczelnie	<p>W 2014 roku współpraca międzypokoleniowa i aktywizacja seniorów realizowana była przez Miejskie Centrum Kultury w ramach programu Agora Nestora. Program realizuje szereg projektów, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Juwenalia Bydgoskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku (UTW) połączone z Marszem Kapeluszowym, – zajęcia artystycznego UTW Agora Nestora realizowane w partnerstwie z Akademią Muzyczną, – cykliczne wykłady poświęcone kulturze i sztuce, – warsztaty: Teatru Tańca 60+, Teatru Impro, Teatru przy Stoliku, Tańca w Kręgu, Tańca Flamenco, plastyczne, edukacji cyfrowej, lektoratów językowych, – spektakle, wystawy dla międzypokoleniowego odbiorcy, – cykliczne koncerty: „nie tylko dla”, Letnie Pikniki, „Zielony Karnawał” (cykl zabaw tanecznych, w trakcie których m.in. poznajemy historię regionu). <p>Przy Barce Lemara powstał międzypokoleniowy Klub Rodzin Szyperskich – pamiątki rodzinne wsparły aranżację historyczną barki. Specjalnie dla seniorów powstał program Obywatele PLUS na Barce – cykl imprez kulturalnych współrealizowanych z seniorami. Starsi mieszkańcy mają również wpływ na repertuar DKF+.</p> <p>Informacje o programie klubów seniora i UTW oraz innych działaniach skierowanych do i dla starszych docierają do bydgoszczan dzięki współtworzonemu informatorowi „BĄDŹMY AKTYWNI”. W 2014 roku zorganizowana została Szkółka Niecodzienna Seniorów w ZPP Ostromecko (udział: 6 UTW spoza Bydgoszczy i 2 bydgoskie UTW).</p>	Budżet Miasta Budżety uczelni	IV.2. IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Bydgoscy seniorzy mogli korzystać z szerokiej oferty działających w mieście Uniwersytetów Trzeciego Wieku, których celem jest aktywizacja osób starszych, wykorzystanie ich potencjału na rynku pracy - wiedzy, umiejętności i doświadczenia życiowego. Oferta UTW to m.in.: imprezy kulturalne, turystyczne, rehabilitacyjne, zajęcia ruchowe, rekreacyjne. Uniwersytety Trzeciego Wieku działają przy następujących uczelniach: UKW, WSG, UTP, WSNoZ i przy Wojewódzkim Domu Kultury (wykładowcami są naukowcy bydgoskich uczelni). Ponadto seniorzy mogli korzystać z oferty Uniwersytetu Każdego Wieku przy Wydziale Zamiejscowym Wyższej Szkoły Bankowej, Uniwersytetu Otwarty przy Bydgoskiej Szkole Wyższej i Uniwersytetu Międzypokoleniowego OMEGA (w tym Akademia Seniora „Babie Lato”) przy Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej.</p> <p>Inną formą aktywizacji seniorów jest działalność Bydgoskiej Rady Seniorów, organu doradczego Prezydenta Miasta Bydgoszczy w sprawach dotyczących osób starszych. Bydgoska Rada Seniorów, zrzesza osoby starsze z organizacji społecznych oraz osoby fizyczne działające na rzecz poprawy jakości życia osób starszych i instytucji publicznych, które zajmują się problemami osób starszych w Bydgoszczy.</p>			
c.	Zapewnienie odpowiedniej opieki żłobkowej:	Zespół Żłobków Miejskich	<p>W ramach tego przedsięwzięcia w 2014 roku rozpoczęto prace związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozbudową Żłobka nr 20 przy ul. Emilii Gierczak 8 w Bydgoszczy, – modernizacją placów zabaw w Zespole Żłobków Miejskich, <p>oraz przeprowadzono termomodernizację budynku Żłobka nr 17 przy ul. Morskiej 2.</p>	Budżet Miasta	III.4. IV.3.	
	Budowa (lub np. przebudowa budynków wygaszanych placówek szkolnych) dwóch obiektów na potrzeby żłobków, w Fordonie i w Śródmieściu		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
d.	Profilaktyka oraz rozwiązywanie problemów w zakresie uzależnień oraz problemów identyfikowanych jako uzależnienia:					
	Rozszerzenie bazy związanej z leczeniem oraz rehabilitacją społeczną osób uzależnionych		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Modernizacja budynku przy ul. Staroszkolnej 10 na potrzeby Bydgoskiego Ośrodka Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki "BORPA"		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Poszerzenie działań profilaktycznych wychodzących poza profilaktykę uzależnień alkoholowych i narkotykowych	BORPA Organi-	<p>W ramach zadania, w 2014 roku BORPA realizowała następujące projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AKADEMIA RODZICA – celem programu było: <ul style="list-style-type: none"> – pogłębienie wiedzy nt. procesów rozwojowych dziecka, 	Budżet Miasta	IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		zacje pozarządowe Wydział Zdrowia, Świadczących i Polityki Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> – lepsze rozumienie swojego dziecka, – poprawa relacji Rodzic-Dziecko, – udoskonalanie umiejętności rodzicielskich w kryzysach rozwojowych swego dziecka, – zwiększanie umiejętności interwencji rodzicielskich w sytuacji eksperymentowania dziecka z substancjami psychoaktywnymi i ryzykownym zachowaniem. Uczestnikami byli chętni dorośli i opiekunowie z terenu miasta Bydgoszczy. <ul style="list-style-type: none"> • PÓŁKOLONIE ZIMOWE Z PROGRAMEM PROFILAKTYKI – 521 uczestników. Celem projektu była integracja dzieci i budowanie więzi rówieśników oraz alternatywne spędzanie czasu wolnego. Uczestnikami półkolonii były głównie dzieci i młodzież z rodzin w kryzysie, uczestnicy programów profilaktycznych z Bydgoszczy. • PÓŁKOLONIE LETNIE „ZDROWE WAKACJE” Z PROGRAMEM PROFILAKTYKI – 1.321 uczestników. Celem projektu było pokazanie dzieciom innych alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Uczestnikami półkolonii były głównie dzieci i młodzież z rodzin w kryzysie, uczestnicy programów profilaktycznych z Bydgoszczy. • WAKACYJNE PLACE ZABAW – celem projektu było budowanie prawidłowej relacji rówieśniczej oraz dorosły-dziecko, a także nauka bezpiecznego spędzania czasu wolnego. W projekcie, adresowanym do dzieci i młodzieży pozostających w mieście oraz ich rodzin, uczestniczyło 5.320 dzieci i rodziców. Projekt realizowany był we współpracy z Radami Osiedli (Łęgnowo Wieś, Leśne, Szwederowo, Smukała – Oplawiec, Jachcice, Wilczak – Jary, Bydgoszcz Wschód – Siernieczek – Brdujście, Piaski, Błonie, Łęgnowo, Górzyskowo, Tatrzeńskie – Fordon, Wzgórze Wolności, Czyżkówko, Okole i Kapuściska). • KOLONIE PROFILAKTYCZNE – Kolonie w Funce – 496 uczestników (5 turnusów 10-dniowych). Celem projektu było budowanie prawidłowej relacji rówieśniczej oraz dorosły-dziecko, a także nauka bezpiecznego spędzania czasu wolnego. Uczestnikami kolonii były dzieci i młodzież z rodzin w kryzysie, uczestnicy programów profilaktycznych i terapeutycznych oraz dzieci i młodzież kierowana przez pracowników MOPS. • Program Prewencyjno-Terapeutyczny „Szansa na trzeźwość”, którego celem było m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – zbudowanie „pomostu” między miejscem przebywania osób bezdomnych a Ośrodkiem, – wskazanie konieczności realizacji podstawowych zobowiązań i potrzeb osób bezdomnych. Ponadto organizacje pozarządowe zorganizowały wypoczynek dla dzieci i młodzieży z bydgoskich szkół realizowany w miejscowościach letniskowych. Projekt obejmował kolonie i obozy z zastosowaniem programu profilaktycznego. Odbywały się tam zajęcia rekreacyjno-sportowe, a także działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Z programu skorzystały łącznie 853 osoby. Zrealizowane zostały również projekty dotyczące rozszerzonej profilaktyki m.in. alternatywnych ram			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>spędzania czasu wolnego, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Wielkanocna niespodzianka” – 1.020 uczestników, - „Moc sztuki – kultura, rodzina, profilaktyka” – Pałac Młodzieży, Galeria Miejska bwa – 480 osób, - Koncert Profilaktyki Uzależnień „Rozmowy o życiu” – 1.035 uczestników, - „Ostatni dzwonek przed wakacjami” – uwrażliwienie rodziców i opiekunów na czyhające niebezpieczeństwa w okresie wakacji, przede wszystkim związane ze środkami psychoaktywnymi. Przekazanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych, ulotek, folderów między innymi Pakiet Rodzica „Bezpieczne wakacje” – 10.000 ulotek, - „Koncert integrujący półkolonistów 3 grupy – 1.238 uczestników, - Uroczyste Zakończenie Lata – 500 uczestników, - „Dzień Profilaktyka” – 800 osób, - Koncert Profilaktyki Uzależnień „Twoje decyzje to Twoje życie” – 1.029 uczestników, - „Gwiazdka z sercem” – 3.300 dzieci, - Realizacja ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – ok. 5.000 osób, - Realizacja ogólnopolskiej kampanii „Postaw na Rodzinę” – ok. 5.000 osób, - 14. Kampania „Nigdy nie jeżdżę po alkoholu” 			
	Wdrażanie w szkołach programów profilaktyki dotyczącej m.in. uzależnień	BORPA Placówki oświatowe Wydział Edukacji i Sportu	<p>Programy profilaktyczne realizowane przez BORPA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Świetlice socjoterapeutyczne – 632 uczestników. Program świetlic skierowany był do dzieci z zaburzeniem zachowania i emocjami. Jego celem było korygowanie zaburzeń i urazów w obszarach – „ja-ja”, „ja-zadanie”, „ja-rówieśnicy”, „ja-dorosły”. Działało łącznie 56 grup w bydgoskich szkołach. Zajęcia odbywały się średnio 2-3 razy w tygodniu. - Świetlice środowiskowe – 539 uczestników. Program dotyczył zapewnienia dziecku pomocy w nauce, organizacji czasu wolnego, rozwoju zainteresowań, organizacji zabaw i zajęć sportowych oraz prowadzenia stałej pracy z rodziną dziecka. Działania prowadzono przede wszystkim w bydgoskich szkołach. Łącznie zorganizowano 30 grup. - Ogniska „Nasze Drogi I” – 51 uczestników. Celem projektu było budowanie jasnego systemu wartości w podejmowaniu samodzielnych decyzji, uczących konstruktywnych i bezpiecznych relacji interpersonalnych. Działały łącznie 4 grupy. - Punkty Interwencji Szkolnej programu „Wróć” – korzystało 308 osób. Celem projektu była wczesna interwencja profilaktyczna skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych zażywaniem substancji psychoaktywnych. Działało łącznie 27 punktów. - Szkolne Kluby Profilaktyki – 108 uczestników. Projekt skierowany był do uczniów zaangażowanych w realizowanie działań profilaktycznych na terenie szkoły dla rówieśników poprzez propagowanie zdrowego, bezpiecznego i wolnego od używek stylu życia. Działało łącznie 15 grup na terenie szkół. 	Budżet Miasta	IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>– „Domowi Detektywi” – korzystało 359 osób. Celem programu było zwiększenie wpływu rodziców na kształcenie wśród dzieci i młodzieży postaw abstynencyjnych oraz opóźnienie inicjacji alkoholowej. Program skierowany był do uczniów w wieku 10-11 lat.</p> <p>Ponadto w bydgoskich placówkach oświatowych podejmowane były działania w zakresie edukacji oraz profilaktyki uzależnień m.in. poprzez realizację profesjonalnych programów profilaktyki uzależnień skierowanych do uczniów szkół, ale również do ich rodziców i nauczycieli. Realizowane programy to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Archipelag Skarbów”, – „III Elementarz czyli program siedmiu kroków”, – „Spójrz inaczej”, – „Przyjaciele Zippiego”, <ul style="list-style-type: none"> – „Unplugged”, – Zajęcia edukacyjne „Przemoc i Agresja” i „Uzależnienia”. 			
e.	Rozwój profilaktyki zdrowotnej, w tym realizacja Miejskiego Programu Promocji Zdrowia i Programu Edukacji Prozdrowotnej Dzieci i Młodzieży	Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej	<p>Realizacja Miejskiego Programu Promocji Zdrowia w 2014 roku obejmowała zagadnienia i programy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie rozpowszechnienia palenia tytoniu: <ul style="list-style-type: none"> – Program „Uwolnijmy dzieci od dymu nikotynowego”. • Poprawa opieki zdrowotnej nad matką, noworodkiem i małym dzieckiem: <ul style="list-style-type: none"> – „Wcześniak w domu”. • Wspieranie rozwoju i zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zapobieganie najczęstszym problemom zdrowotnym i społecznym dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> – Profilaktyka nowotworowa – edukacja młodzieży w kierunku zapobiegania nowotworom piersi – program „Ewa”, – Profilaktyka nowotworowa – edukacja młodzieży w kierunku zapobiegania nowotworom jąder – program „Adam”, – Program wczesnego wykrywania jaskry u młodzieży, – Badania przesiewowe słuchu u 16-latków. 	Budżet Miasta Budżet województwa Kuj.-Pom.	IV.2. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie zaburzeniom psychicznym przez działania prewencyjno-promocyjne: <ul style="list-style-type: none"> Program edukacyjny obejmujący tematykę zapobiegania występowaniu zaburzeń psychicznych. Intensyfikacja zapobiegania próchnicy u dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> Profilaktyka próchnicy – pokrywanie preparatami fluorowymi zębów dzieciom powyżej 7 roku życia (lakowanie, lakierowanie). Zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom: <ul style="list-style-type: none"> Regionalny program wykrywania zakażeń WZW B i C. <p>Programem objętych zostało ponad 29 tys. osób.</p> <p>Ponadto jednym z głównych działań w ramach profilaktyki i promocji zdrowia ujętych w „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020” jest promowanie zdrowego odżywiania dzieci. Wsparciem dla tych działań jest projekt miejski „Na ścieżkach zdrowia...”. Ważnym elementem tego projektu była konferencja szkoleniowo-naukowa pt. „Bydgoszcz miastem promującym zdrowe odżywianie”. Jej celem było uświadomienie dyrektorom szkół, rodzicom i osobom prowadzącym sklepiki w szkołach, jak negatywne skutki dla zdrowia oraz wyników w nauce ma nieprawidłowe żywienie dzieci.</p> <p>W szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Bydgoszcz podjęto liczne działania zmierzające do wyeliminowania „śmieciowego jedzenia” i wpojenia uczniom zasad zdrowego odżywiania. W 80% szkół realizowane są programy i działania zapobiegające rozwojowi otyłości i nadwadze.</p>			
f.	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz umożliwianie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej:	MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2014 roku program pilotażowy „Aktywny Samorząd” skierowany do osób niepełnosprawnych powracających na rynek pracy. Program obejmował m.in. pomoc w zakupie sprzętu komputerowego, uzyskanie prawa jazdy kat B, zakup wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym, protez z nowoczesnym rozwiązaniem technicznym, pomoc w zapewnieniu opieki dla osoby zależnej (opłata pobytu w przedszkolu, żłobku).	PFRON	IV.7.	
	Utworzenie Centrum Informacyjnego Osób Niepełnosprawnych		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Nowy Zakład Aktywności Zawodowej (na bazie 7 działających w Bydgoszczy Warsztatów Terapii Zajęciowej)		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Elektroniczny system informacji w urzędach (budynki UM przy ul. Jezuickiej, przy ul. Grudziądzkiej i MOPS – głównie dla niewidomych i głuchych)		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Mieszkania chronione, socjalne oraz treningowe dla osób niepełnosprawnych		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Wspieranie samozatrudnienia oraz aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami	PUP MOPS	<p>W 2014 roku działania w tym zakresie były realizowane przez PUP i MOPS:</p> <p><u>Powiatowy Urząd Pracy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> osoby bezrobotne i poszukujące pracy, które posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności uczestniczyły w: <ul style="list-style-type: none"> stażach (76 osób, w tym 3 osoby poszukujące pracy), szkoleniach (70 osób, w tym 22 osoby poszukujące pracy), szkoleniach w trybie grupowym (57 osób, w tym 12 osób poszukujących pracy), szkoleniach w trybie indywidualnym (13 osób, w tym 10 osób poszukujących pracy). niepełnosprawne osoby bezrobotne zostały skierowane do pracy w ramach: <ul style="list-style-type: none"> doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (7 osób bezrobotnych), zatrudnienia wspieranego (3 osoby poszukujące pracy), prac interwencyjnych (4 osoby bezrobotne), robót publicznych (14 osób bezrobotnych), prac społecznie użytecznych (33 osoby bezrobotne). niepełnosprawne osoby bezrobotne otrzymały jednorazowe środki na: <ul style="list-style-type: none"> rozpoczęcie działalności gospodarczej (4 osoby bezrobotne), wniesienie wkładu do już istniejącej spółdzielni socjalnej (2 osoby bezrobotne). dokonano refundacji części wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 13 osób na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. <p>Łącznie w 2014 roku 220 osób niepełnosprawnych (w tym 40 osób poszukujących pracy) wzięło udział w działaniach na rzecz aktywizacji zawodowej, natomiast 6 osób bezrobotnych otrzymało wsparcie na rzecz samozatrudnienia.</p> <p><u>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:</u></p> <p>W ramach zadań realizowanych przez Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych MOPS, zgodnie z Uchwałą Nr LIV/1163/2014 z dnia 26 marca 2014 r. Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w roku 2014 finansowanych ze środków PFRON udzielono pomocy w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwrotu kosztów wyposażenia 21 stanowisk pracy dla osoby niepełnosprawnej. Dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej z przeznaczeniem na: <ul style="list-style-type: none"> dofinansowanie do rozpoczęcia indywidualnej działalności gospodarczej (4 dotacje), dofinansowanie wkładów finansowych do spółdzielni socjalnych już funkcjonujących (7 dotacji). 	Fundusz Pracy Fundusze europejskie PFRON Budżet Miasta	IV.7.	Działania na rzecz wspierania samozatrudnienia oraz aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami realizowane są na bieżąco. Dobór form wsparcia zależy od wysokości środków finansowych, jakie są w dyspozycji.

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Wymiana i zakup dodatkowych pojazdów do przewozu osób niepełnosprawnych	Przewoźnicy komunikacji miejskiej	Przewoźnicy komunikacji miejskiej w 2014 roku zakupili 42 nowe autobusy niskopodłogowe przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych.	Budżet Miasta Środki MZK Sp. z o.o. Środki przewoźników	IV.7.	
	Likwidowanie istniejących barier architektonicznych	ZDMiKP WSKzP	<p>Zadanie związane z likwidowaniem barier architektonicznych realizowane było w ramach inwestycji drogowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowy ulic w rejonie Starego Rynku: Trybunalska, Stefana Batorego, Niedźwiedzia, Jezuicka, Ku Młynom, Farna, Spichlerna, Mostowa z fragmentem Grodzkiej, • przebudowy ul. Gdańskiej na odcinku od Chodkiewicza do Kamiennej, • przebudowy pętli autobusowej na Osiedlu Błonie, • budowy trzech sięgaczy od ulicy Białoostockiej, • budowy schodów wraz z oświetleniem i chodnikiem łączącym ulicę Malinową z ulicą Nakielską, • budowy łącznika pomiędzy ul. Wojska Polskiego a Bośniacką w Bydgoszczy wraz z przebudową ul. Bośniackiej, • przebudowy poprzez obniżenie krawężników łącznie 20 przejść dla pieszych: <ul style="list-style-type: none"> – 5 przejść dla pieszych w ul. Grzymały Siedleckiego w ramach Programu 5/6, – 15 przejść dla pieszych w ramach remontów chodników: ul. Brzozowa-Inowrocławska – 3 przejścia, ul. Skorupki – 2 przejścia, ul. Ujejskiego – 2 przejścia, ul. Szpitalna – 2 przejścia, ul. Wiejska – 1 przejście, ul. Jana Pawła II – 2 przejścia, ul. Wyzwolenia – 1 przejście, ul. Graniczna – 1 przejście, ul. Bartosza Głowackiego 1 – przejście. <p>Ponadto zamontowano płytki strukturalno-kierunkowe w rejonie przystanków autobusowych na ul. Bernardyńskiej oraz 3-go Maja.</p> <p>W ramach likwidacji istniejących barier architektonicznych w Wojskowym Szpitalu Klinicznym w 2014 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzono prace remontowe ukierunkowane na bardziej bezpieczne i funkcjonalne poruszanie się osób niepełnosprawnych poprzez poszerzenie otworów drzwiowych w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych, – w wewnętrznych ciągach komunikacyjnych budynków dokonano przebudowy i zniwelowano różnice w poziomach podłóg i zapewniono antypoślizgowe powierzchnie, – w przychodni szpitalnej wprowadzono podjazdy dla wózków inwalidzkich, pochylnie oraz dźwigi i platformy przyschodowe. 	Budżet Miasta Fundusze europejskie Budżet szpitala	IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
g.	Pomoc społeczna, opieka socjalna, aktywizacja społeczna oraz pomoc rodzinom:					
	Rozbudowa, modernizacja i termomodernizacja obiektów MOPS oraz innych jednostek nadzorowanych przez MOPS	MOPS	W ramach zadania w 2014 roku realizowano: <ul style="list-style-type: none"> – prace remontowe pomieszczeń biurowych w budynku MOPS przy ul. Ogrodowej, – prace remontowe w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych, – roboty rozbiórkowe w budynku przekazanym zawodowej specjalistycznej rodzinie zastępczej, – remonty pomieszczeń, wymiana kotła gazowego, montaż poręczy, przebudowa łazienek i korytarzy, budowa zadaszenia tarasu, zakupy inwestycyjne dla ŚDS. 	Budżet Miasta Budżet Państwa	IV.7.	
	Tworzenie Środowiskowych Domów Samopomocy i Ośrodków Wsparcia Dziennego		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Utworzenie Domu dla Osób Chorych Psychiczenie i dla Osób Głęboko Upośledzonych Psychiczenie		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Wspieranie przedsięwzięć przeciwdziałających uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej poprzez aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	MOPS PUP	W celu przeciwdziałania uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej MOPS podejmował działania zmierzające do aktywizacji zawodowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – kierowanie do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej (aktywizacja zawodowa i społeczna), – realizację wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy prac społecznie użytecznych – kierowanie do świadczenia pomocy sąsiedzkiej osobom chorym przez osoby korzystające z pomocy społecznej posiadające status osób bezrobotnych (przygotowanie do podjęcia aktywności zawodowej na otwartym rynku pracy), – motywowanie w ramach pracy socjalnej osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do aktywnego poszukiwania zatrudnienia we własnym zakresie i dokumentowanie tych działań w wydawanych przez pracowników socjalnych kartach aktywności zawodowej, – realizację zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez przyznawanie rodzinom z występującymi problemami asystenta rodziny, którego zadaniem jest praca z rodziną, mająca na celu zmianę postaw rodziców wobec dzieci, nabycie prawidłowych kompetencji rodzicielskich w tym aktywizowanie do podjęcia zatrudnienia, – prowadzenie Punktu Informacji Obywatelskiej przy Rejonowym Ośrodku Pomocy Społecznej „Wyżyny” – udzielanie informacji na temat możliwości rozwiązywania zgłaszanych trudnych problemów życiowych w tym możliwości podjęcia aktywizacji zawodowej, porady z zakresu prawa socjalnego. 	Budżet Miasta	IV.7.	
	Pomoc socjalno-bytowa dla mieszkańców Bydgoszczy, w tym dla osób bezdomnych	MOPS PKPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje środkami (w tym z dotacji rządowej) na udzielanie wsparcia materialnego i usługowego mieszkańcom Bydgoszczy. Do pomocy materialnej zaliczyć należy:	Budżet Miasta	IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – wypłatę zasiłków stałych, okresowych oraz celowych, – realizację programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz realizację programu osłonowego „Pomoc miasta w zakresie dożywiania”; programy skierowane są do dorosłych i dzieci w zakresie przyznawania pomocy w formie gorącego posiłku, – zlecenie, w drodze konkursu, prowadzenia organizacjom pozarządowym dwóch domów dziennego pobytu dla osób starszych (usługi opiekuńcze, aktywizacja społeczna seniorów), – zlecenie prowadzenia Zakładu Pomocy Społecznej dla bezdomnych kobiet, matek z dziećmi i bezdomnych mężczyzn organizacji pozarządowej tj. Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej; do zadań należy przede wszystkim zapewnienie noclegu, posiłku, niezbędnego ubrania, ochronę bezdomnych osób nietrzeźwych. 	Budżet Państwa		
	Działania na rzecz wzmocnienia roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci	MOPS	<p>W ramach tego zadania prowadzone były następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomoc rodzinom, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze poprzez przyznanie wsparcia ze strony asystentów rodziny, – organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodziców i dzieci, osób doświadczających przemocy przez specjalistów Działu Wsparcia Rodziny i Asysty Rodzinnej. 	Budżet Miasta	IV.7. IV.3.	
	Realizacja i rozbudowa programu „Bydgoska Rodzina 3+”	Wydział Spraw Obywatelskich	<p>Program „Bydgoska Rodzina 3+” jest jednym z elementów polityki społecznej Miasta. Ma on na celu przede wszystkim promowanie modelu dużej rodziny i kształtowanie jej pozytywnego wizerunku oraz dążenie do tworzenia w mieście klimatu sprzyjającego wychowywaniu dzieci i docenienie trudu podejmowanego przez rodziców. Program ma na celu wzmacnianie dużej rodziny oraz wspieranie w realizacji zdolności, umiejętności i zainteresowań ich członków. W programie uczestniczą duże rodziny zamieszkujące na terenie Bydgoszczy. Uczestnictwo w programie umożliwia korzystanie z ulg i zniżek w wielu sferach, np.: komunikacji miejskiej, kultury (teatr, kina), opieki zdrowotnej czy sportu i rekreacji. W roku 2014 wydano 7.994 kart, a program wspierało 48 firm i instytucji.</p> 	Budżet Miasta	IV.3.	
	Kontynuacja istniejących i inicjowanie nowych programów wspomagających rodziny zagrożone i dotknięte patologią oraz będące w kryzysie	MOPS	W ramach projektu zorganizowano wypoczynek letni i zimowy dla dzieci i młodzieży szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk objętych pomocą społeczną. W ramach akcji "Lato w mieście" oraz "Zima w mieście" prowadzono półkolonie w placówkach wsparcia dziennego.	Budżet Miasta	IV.7.	
	Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz wspieranie procesu usamodzielniania się wychowanków	MOPS	<p>Realizując to zadanie MOPS w 2014 roku ustanowił nowe rodziny zastępcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4 rodziny niezawodowe, – 36 rodzin zastępczych spokrewnionych, – 1 zawodową rodzinę zastępczą, 	Budżet Miasta	IV.7. IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - 2 zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, - 1 rodzinny dom dziecka. <p>Były również utrzymywane mieszkania chronione dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodzinne jako forma pieczy zastępczej.</p>			
	Wspieranie realizacji działań organizacji charytatywnych i wolontariuszy, realizacja Miejskiego Programu Wolontariatu	Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej	<p>Wspieranie działań oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi Miasta dotyczyła przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultowania projektów uchwał Rady Miasta zgodnie z Uchwałą Nr LXXIII/1105/10 RMB z dnia 22 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub z Radą Działalności Pożytku Publicznego, - udziału w pracach zespołu o charakterze doradczym: Zarządzeniem Nr 466/2014 Prezydenta Miasta Bydgoszczy dnia 25 sierpnia 2014 r. został powołany Zespół ds. przygotowania projektu programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2015 roku, - administrowania strony http://www.bydgoszcz.pl/informator/organizacje_pozarządowe, na której organizacje pozarządowe mogą umieszczać komunikaty o realizowanych przez siebie projektach, imprezach, przedsięwzięciach itp., - prowadzenia bazy danych o organizacjach, realizujących zadania publiczne Miasta Bydgoszczy (417 organizacji pozarządowych), - monitorowania zmian aktów prawnych dotyczących organizacji oraz informowanie organizacji pozarządowych o wprowadzonych zmianach, - doradztwa i udzielania pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym (m.in. w przygotowywaniu projektów, pisaniu wniosków konkursowych i ich rozliczania oraz realizacji zadań statutowych), - udzielania rekomendacji organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego, - organizowaniu comiesięcznych spotkań z prawnikiem przy ul. Grudziądzkiej 9-15, budynek D oraz dyżurów z księgową – w zależności od zgłaszanych potrzeb przez przedstawicieli organizacji pozarządowych. <p>Ponadto w roku 2014 Miasto Bydgoszcz współpracowało z trzema romskimi organizacjami pozarządowymi: <i>Romano Dzipen</i>, <i>Jamaro Sveto</i> i <i>Szansa Dzieciom</i>. Udzielano pomocy zgłaszającym się rodzinom romskim w załatwianiu spraw urzędowych, zorganizowano dla nich szkolenia dot. pozyskiwania środków pozabudżetowych.</p>	Budżet Miasta	IV.7.	Wspieranie działań wolontariuszy zostało opisane w Programie Nr 12 Obywatelska Bydgoszcz.

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba osób objętych Miejskim Programem Promocji Zdrowia	tys. osób	22,0	22,7	29,2		IV.2.	UMB
2	Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej do liczby mieszkańców miasta w ujęciu %	%	4,6	4,8	5,7		IV.7	GUS BDL

Podsumowanie:

Wszystkie 7 przedsięwzięć ujętych w Programie nr 10 Żyjmy razem i zdrowo było realizowanych w 2014 roku.

W ramach tych przedsięwzięć, na 36 głównych zadań zapisanych w programie, 19 (52,8%) było w trakcie realizacji (w tym 15 zadań finansowanych lub współfinansowanych z budżetu miasta), w 18 przypadkach nie podjęto działań. Wśród zadań nierozpoczętych część z nich związana jest z działaniami inwestycyjnymi bądź organizacyjnymi szpitali oraz przychodni zdrowia.

Prowadzone działania w wymierny sposób przyczyniły się do poprawy poziomu świadczeń usług medycznych i socjalnych, a także wzrostu dostępności tych usług. Sztandarowym przykładem jest oddanie do użytku przebudowanego i rozbudowanego Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego im. J. Brudzińskiego, co w znaczący sposób zwiększyło dostępność do specjalistycznych usług szpitalnych dzieci z Bydgoszczy i całego regionu. Trzeba także podkreślić, że coraz większa liczba mieszkańców korzysta z Miejskiego Programu Promocji Zdrowia, co przyczynia się do poprawy stanu zdrowia bydgoszczan.

Istotną sprawą są działania dotyczące przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz niezaradności życiowej. Dlatego niepokojący wydzźwięk ma wskaźnik przedstawiający wzrost liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Z drugiej strony należy dodać, że zwiększa się liczba działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej poprzez aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

III.11. Program Nr 11 Bezpieczna Bydgoszcz

Cele programu:

- Ograniczenie przestępczości
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa
- Zapobieganie zagrożeniom i katastrofom oraz ich skutkom

Koordynator programu:

Wydział Zarządzania Kryzysowego

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Realizacja programów prewencyjno-profilaktycznych służących ograniczeniu przestępczości, nauce właściwych zachowań wobec zagrożeń i przeciwdziałaniu patologiom:					
	Bezpieczne osiedle – zespół działań mający na celu ochronę spokoju i porządku oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w poszczególnych rejonach miasta	KM Policji Straż Miejska	Komenda Miejska Policji realizowała wiele programów, szkoleń i akcji: <ul style="list-style-type: none"> • Debaty społeczne: <ul style="list-style-type: none"> – „Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców osiedla Wilczak-Jary” – udział 25 osób oraz przedstawicieli instytucji tj. UM Bydgoszcz, Straży Miejskiej, Rady Osiedla. – „Czy na Starym Rynku jest bezpiecznie” – udział 23 osób oraz przedstawicieli instytucji tj. UM Bydgoszczy, Straży Miejskiej, Rady Osiedla. – „Bezpieczeństwo mieszkańców Osiedla Łęgnowo w miejscu zamieszkania, w domu, na ulicy” – udział 56 osób oraz przedstawicieli instytucji tj. UM Bydgoszczy, Straży Miejskiej, Rady Osiedla, Inspektoratu Transportu Drogowego, ZDMiKP w Bydgoszczy. • „Przyjazny Patrol” – realizacja programu rozpoczęła się w dniu 7 lutego 2014 r. Od lutego 2014 r. do 27.12.2014 r. zrealizowano 93 patrole. Policjanci wraz z pracownikami socjalnymi interweniowali, w ramach realizacji programu, podczas pełnionych dyżurów 322 razy, sporządzili 322 powiadomienia do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Komisariatów Policji, wysłali 23 powiadomienia do Sądu Rejonowego Rodzinnego i Nieletnich w Bydgoszczy, podjęli rozmowy z 441 dorosłymi oraz rozpoznali sytuację opiekuńczo-wychowawczą 441 małoletnich i nieletnich podopiecznych. 	Budżet Policji Budżet Miasta	IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> • „Oznakuj rower - poznaj swojego dzielnicowego” – w ramach programu organizowane są przez policjantów KMP akcje znakowania rowerów we wszystkich komisariatach. Każdy komisariat posiada swój „engraver”. W 2014 r. oznakowano 586 rowerów. <p data-bbox="712 695 958 719">Źródło: „Express Bydgoski”</p> <ul style="list-style-type: none"> • „STOP 24” – istotą tego programu jest oznakowanie pojazdów, których właściciele deklarują, iż z reguły nie jeżdżą tymi pojazdami w godzinach nocnych, tj. między godziną 23:00-5:00. Pojazd taki, oznakowany w sposób umożliwiający identyfikację przez Policję (naklejenie znaku na przedniej i tylnej szybie od wewnątrz pojazdu), a znajdujący się w tym czasie w ruchu musi wzbudzać podejrzenie, że mógł zostać skradziony. Fakt ten obliuguje policjanta do zatrzymania pojazdu do kontroli z zachowaniem szczególnej ostrożności. W ramach programu „STOP 24” organizowanego przez KMP w Bydgoszczy, do 2014 r. we wszystkich komisariatach odnotowano 2.761 oznakowanych samochodów. • „Bezpieczny Ogród” – do najbardziej popularnych form edukacyjnych przeprowadzonych podczas działań profilaktycznych w ramach tego programu, którego głównym celem było wyuczenie bezpiecznych zachowań, należy zaliczyć: <ul style="list-style-type: none"> – opracowywanie i umieszczanie ulotek propagandowych zawierających dane personalne i telefony kontaktowe dzielnicowych, – spotkania i rozmowy z działkowcami, – informowanie o nowoczesnych, technicznych formach zabezpieczenia mienia. W 2014 roku odbyły się spotkania z prezesami i przedstawicielami ogródków działkowych, policjanci uczestniczyli w 119 zebraniach w POD, przeprowadzili 24 szkolenia instruktażowe dla osób dyżurujących na terenie POD i zrealizowali 494 kontrole stanu zabezpieczenia ogródków. Stwierdzono 12 nieprawidłowości stanu zabezpieczenia ogródków, 66 włamań do domków letniskowych, ustalono i zatrzymano 11 sprawców kradzieży z włamaniem. <p data-bbox="696 1318 1760 1398">Strażnicy miejscy oprócz codziennej służby patrolowej (19.668 zrealizowanych służb, w trakcie których ujawniono łącznie 40.880 wykroczeń) realizowanej na terenie Bydgoszczy, prowadzili również akcje ukierunkowane na ograniczanie niekorzystnych zjawisk występujących w poszczegól-</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>nych rejonach naszego miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Alkohol narkotyki - brak biletów powrotnych” oraz „Dyskoteki - Stare Miasto” – działania mające na celu ograniczenie występowania przestępstw i wykroczeń w rejonie klubów i lokali nocnych oraz w środkach komunikacji publicznej (364 służby). <p>Zródło: strona internetowa naszemiasto.pl</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Bezpieczna strefa” – intensyfikacja działań prewencyjnych realizowanych w centrum Bydgoszczy, mających na celu eliminowanie przypadków zakłócania ładu i porządku publicznego w tym rejonie miasta (274 służby). – „Współpraca z dzielnicowymi Policji” – obchody rewirów dzielnicowych o charakterze prewencyjnym (40 służb). – „Akcja Blokera” – ukierunkowana na ograniczenie popełniania czynów zabronionych przez grupy młodzieży gromadzące się na bydgoskich osiedlach (18 służb). – „Zero tolerancji dla nietrzeźwości” – działania ukierunkowane na wyeliminowanie przypadków spożywania alkoholu w miejscach objętych zakazem oraz wykroczeń popełnianych przez osoby nietrzeźwe. – Akcja „Pachnąca Wiosna” – realizowana wspólnie z Radami Osiedli i Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM, której celem jest przypomnienie właścicielom zwierząt ich obowiązków dotyczących sprzątania odchodów po psach. 			
	Bezpieczna szkoła – zespół działań mający na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów np. poprzez objęcie bydgoskich szkół systematycznymi patrolami specjalistycznymi i patrolami interwencyjnymi oraz akcjami o tematyce ogólnospołecznej	KM Policji Straż Miejska Urząd Miasta Byd-	<p>W ramach prowadzonej profilaktyki kryminalnej, realizowane są działania w zakresie przeciwdziałania przestępczości w szkołach. Realizacja profilaktyki ma na celu podniesienie wiedzy i świadomości dzieci i młodzieży, w zakresie zasad i metod bezpiecznego zachowania się oraz zagrożeń występujących we współczesnym świecie, unikania ich oraz zminimalizowania negatywnych skutków. Systematyczne spotkania z uczniami szkół, poświęcone są ich bezpieczeństwu, patologiom społecznym i przestępczości nieletnich.</p> <p>Zajęcia profilaktyczne realizowane są w formie pogadarek, warsztatów, debat, wykładów, pokazów multimedialnych i konkursów. W trakcie zajęć przeprowadzane są scenki tematyczne, pokazy sprzę-</p>	Budżet Policji Budżet Miasta Budżet Wojewódz- twa Kuj.-	IV.6.	

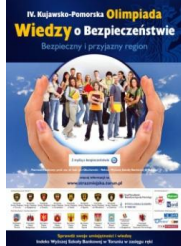
Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		goszczy	<p>tu i zasad samoobrony. W ramach ustawowych uprawnień organizowane są różnego rodzaju akcje, mające na celu lepsze uświadomienie i zrozumienie danego zagadnienia przez młodzież. Realizacja zajęć profilaktycznych, odbywa się na terenie szkoły lub w innym miejscu uzgodnionym z pedagogami.</p> <p>Komenda Miejska Policji realizowała wiele programów, akcji i spotkań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Bezpieczeństwo w domu, w szkole na ulicy” – 97 spotkań; 2.487 dzieci. – „Bezpieczny przedszkolak” – 12 spotkań; 293 dzieci. – „Bezpieczna droga do szkoły” – podczas 293 spotkań z 8.604 dziećmi przekazywane były wiadomości dotyczące zagrożeń w trakcie drogi do oraz z przedszkola i szkoły. Podczas pogadek na temat bezpiecznej drogi do szkoły oraz wszelkiego rodzaju inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym realizowano również ćwiczenia praktyczne, które odbywały się na pobliskich przejściach dla pieszych. W zajęciach uczestniczyli policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego KMP oraz maskotka policyjna. – „Europejski dzień bez samochodu” – akcja zorganizowana przez Urząd Miasta w Bydgoszczy na terenie Wyspy Młyńskiej. W ramach akcji policjanci znakowali rowery oraz przeprowadzili pogadanki z dziećmi i młodzieżą na temat bezpiecznej jazdy na rowerze. – „Rowerem bezpieczniej do celu” – w ramach spotkań omówiono zasady ruchu drogowego związane z poruszaniem się rowerem po drogach publicznych, w 5 spotkaniach z funkcjonariuszami uczestniczyło 83 dzieci z klas IV-VI, które otrzymały opaski odblaskowe. Ponadto funkcjonariusze wzięły udział w festynie Przedszkola nr 43 w Bydgoszczy „Rowerowe Przedszkolaki”, podczas którego dzieci (170 przedszkolaków) pod okiem policjantów pokonywały tor przeszkód ucząc się zasad jazdy na rowerze. – Bezpieczne ferie zimowe – w ramach spotkań z dziećmi i młodzieżą omawiano bezpieczne zachowania podczas zabaw zimowych. Zrealizowano 82 spotkania, w których uczestniczyło 3.979 dzieci i młodzieży. W ramach tych spotkań przygotowano także m.in. pokaz ratownictwa wodnego poprowadzony przez Wydział Prewencji KMP w Bydgoszczy, Straż Pożarną i Straż Miejską w Bydgoszczy. W pokazie wzięło udział 80 dzieci. – „Agresja i przemoc rówieśnicza” – zrealizowano 62 spotkania, w których wzięło udział 1.688 uczniów. Przeprowadzono również 2 spotkania na temat konfliktów rówieśniczych z 68 osobami. – „Środki pirotechniczne” – 6 spotkań; 91 osób. – „Akademia Bezpieczeństwa” – KMP w Bydgoszczy i Straż Miejska w Bydgoszczy w ramach Miejskiego Programu Prewencyjno-Profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła” zorganizowały w dniach od 16 do 19 września 2014 r. na terenie Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku Myślęcinek w Bydgoszczy w Centrum Edukacji Ekologicznej akcją pn. Akademia Bezpieczeństwa - bezpieczna droga do szkoły. Udział w niej wzięło 824 uczniów z klas I-III szkół podstawowych z Bydgoszczy. W realizację przedsięwzięcia włączyły się: ZHP Hufiec Bydgoszcz-Miasto, Maltańska Służba Medyczna Oddział w Bydgoszczy, Żandarmeria Wojskowa, Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei w Bydgoszczy, Państwowa Straż Pożarna oraz Wydział Edukacji i Sportu 	Pom. Budżet Państwa Fundusze unijne		

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Urzędu Miasta w Bydgoszczy. W akcji „Akademia Bezpieczeństwa - bezpieczna droga do szkoły” wzięło udział około 800 uczniów szkół podstawowych.</p> <p><i>Akademia Bezpieczeństwa w Myśliczku</i></p> <p><i>Źródło: „Express Bydgoski”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uczestnictwo Policji w debacie młodzieżowej „Pierwsza pomoc a prawa człowieka” pod hasłem „Życie jest darem – udzielając pierwszej pomocy, ratujesz je” – która odbyła się w Pałacu Młodzieży. Debatę zorganizowali uczniowie klasy ratowniczej Gimnazjum nr 24 w Bydgoszczy. Udział wzięło ok. 250 uczniów szkół bydgoskich. - „Dobre i złe sekrety” – 3 spotkania; 80 dzieci ze szkół podstawowych. - „Prawa dziecka” – 6 spotkań; 408 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. - „Warsztaty edukacyjne” – w ramach współpracy z Pałacem Młodzieży przygotowano 4 warsztaty dla 105 uczniów z zakresu przeciwdziałania narkomanii pn. „Oblicza uzależnień”. W ramach spotkań omówiono zagadnienia dotyczące odpowiedzialności prawnej nieletnich wg Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii. - W ramach przedsięwzięcia „Ogólnopolska Noc Profilaktyki” – w Pałacu Młodzieży odbył się przegląd sztuk teatralnych poruszających problemy zagrożeń współczesnej młodzieży, w którym wzięło udział 50 osób. Ponadto policjanci wzięli udział w Przystanku „Profilaktyka a Ty” („PaT”) zorganizowanym przez Gimnazjum 24 w Bydgoszczy. W ramach akcji zrealizowano 5 spotkań, w których wzięło udział 120 osób. <ul style="list-style-type: none"> - „Sztuka wyboru” – w ramach edycji 2014 programu prewencyjno-profilaktycznego, skierowanego do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, odbył się konkurs filmowy i graficzny 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>pod hasłem „Nie kliknij w przestępstwo”. Gala podsumowująca projekt odbyła się w Multikinie w ramach Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych CAMERIMAGE.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 19 spotkań z 644 uczniami, podczas których omawiana była tematyka profilaktyki uzależnień, 1 spotkanie z rodzicami. – Wykład dla studentów UKW w Bydgoszczy pn. “Odpowiedzialność prawna nieletnich a uzależnienia”. Udział wzięło 100 osób. – „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy” – pokaz sprzętu policyjnego, udział w zbiórce pieniędzy na Starym Rynku, dodatkowo przeprowadzono szkolenie wolontariuszy z zakresu bezpiecznych zachowań. – „Jestem kibicem przez duże K” – w ramach programu skierowanego do młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych odbyło się 19 spotkań z 429 osobami. Zajęcia były przeprowadzane przez tzw. spottersa, który odpowiada w KMP w Bydgoszczy za kontakt z kibicami, prowadzi rozpoznanie kibiców oraz identyfikuje zagrożenia. Podczas każdego z zajęć omówiono również temat “odpowiedzialność prawna nieletnich”. – „Bezpieczny Internet - Cyberprzemoc” – w ramach programu, w którym uczestniczyli KMP i Straż Miejska, zrealizowano 54 spotkania dotyczące bezpiecznego “surfowania po sieci”. Podczas spotkań z młodzieżą omówiono również odpowiedzialność prawną nieletnich związaną z przestępstwami popełnionymi w sieci. W spotkaniach wzięło udział 2.136 dzieci i młodzieży. Zrealizowano w tej tematyce 2 spotkania z 70 rodzicami. <p><i>Spotkanie w ROPS w Fordonie</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa infoFordon.pl</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – „W sieci bezpieczeństwa” – KMP w Bydgoszczy realizowała projekt w ramach Rządowego Programu “Bezpieczna i przyjazna szkoła” współfinansowany ze środków Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przy współpracy z Fundacją Wszystkich Pokoleń, Strażą Miejską w Bydgoszczy oraz ZHP. W ramach realizacji projektu policjanci przeprowadzili 4 spotkania z 211 rodzicami. Tematem spotkań była cyberprzemoc oraz zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z Internetu. – „Nowoczesne metody pozyskiwania informacji a plagiat” – wykład zorganizowany przez Pałac 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Młodzieży, a poprowadzony przez policjantów z Wydziału ds. Przeszyczości Gospodarczej KMP w Bydgoszczy oraz Wydział Prewencji KMP w Bydgoszczy. Udział wzięło 100 uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Zapobiec - Przetrwac” – przeprowadzono po raz pierwszy pod okiem policjantów ćwiczenia z algorytmów postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły (w LO nr XII z 25 uczniami). Zrealizowano 15 szkoleń dla kadry pedagogicznej z zakresu algorytmów postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły, agresywnego rodzica oraz algorytmów współpracy ze służbami mundurowymi. W szkoleniach wzięło udział 567 nauczycieli. Ponadto w ramach konferencji dotyczącej bezpieczeństwa, realizowanej na terenie kampusu WSG, przeprowadzono warsztaty dla 50 osób z tematyki programu „Zapobiec - Przetrwac”. <p><i>Policjanci instruktorzy uczyli nauczycieli, jak zachowywać się podczas ataku przestępczego</i></p> <p><i>Zródło: „Express Bydgoski”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Postępowania w sytuacji zagrożenia – 7 spotkań; 238 uczniów. - Udział w debacie zorganizowanej przez Kino HELIOS i Gazetę Wyborczą pt. „Tożsamość, dojrzewanie” dla 45 uczniów szkoły gimnazjalnej. - „Obcy niebezpieczny” – zrealizowano 3 spotkania, w których wzięło udział 60 dzieci. W ramach spotkania omawiana była tematyka nieufania obcym oraz postępowania podczas różnych zagrożeń i zagubienia się w nieznanym miejscu. - „Bezpieczne zachowania wobec psa” – 26 spotkań dla dzieci i młodzieży, podczas których była omawiana tematyka bezpiecznego kontaktu z psem. Udział 1.405 osób. - „Zielona szkoła” – akcja organizowana wspólnie z Strażą Miejską dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem akcji jest zwrócenie uwagi młodzieży na problematykę bezpieczeństwa publicznego i aktywizację młodzieży. - Spotkania dla młodzieży z tematyki „Odpowiedzialność prawna nieletnich” – 218 spotkań, w których udział wzięło 6.235 osób; 1 spotkanie z rodzicami. - „Żyj, nie ulegaj, walcz” – 21 maja 2014 r. w kinoteatrze Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy odbył się VII finał konkursu dla młodzieży „Żyj, nie ulegaj, walcz”. Konkurs organi- 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>zowany przez VII LO we współpracy z Wydziałem Edukacji i Sportu UM Bydgoszczy, Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii w Bydgoszczy, Policją i Strażą Miejską. Celem tego przedsięwzięcia było zwrócenie uwagi młodzieży na różnorodne formy spędzania czasu wolnego bez alkoholu i narkotyków oraz na możliwości wykazania własnej aktywności w czasie wolnym. Młodzież gimnazjalna i licealna przygotowywała prace w kategoriach: konkursie plastycznym, fotograficznym, literackim, muzycznym. W ramach realizacji projektu przeprowadzono również warsztaty dla 15 uczniów z zakresu „odpowiedzialności prawnej nieletnich”.</p> <p><i>Konkurs fotograficzny</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa Straży Miejskiej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – „<i>Jestem bezpieczny - umiem pomagać innym</i>” – program skierowany do uczniów szkół podstawowych klas V-VI w wieku 11-13 lat. Ma na celu wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach (wypadki komunikacyjne, zabawy w domu, w szkole, nad wodą, w lesie itp.), udzielanie pierwszej pomocy, umiejętność właściwej reakcji, powiadomienia służb ratunkowych. Przedsięwzięcie rozpoczęło się od eliminacji szkolnych, podczas których przeprowadzony został test z wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa. Udział w nim wzięło 20 szkół podstawowych z terenu miasta Bydgoszcz. 90 finalistów konkursu, podczas drugiego etapu, wzięło udział w dwudniowym biwaku 22 i 23 maja zorganizowanym w ośrodku ZHP w Krówce Leśnej. – „<i>Bezpieczne wakacje</i>” – w ramach spotkań z dziećmi i młodzieżą przedstawiono prezentację dot. „Bezpiecznych zachowań” oraz niebezpieczeństw jakie mogą spotkać dzieci podczas letniego wypoczynku. Głównie były to dzieci uczęszczające na półkolonie oraz dzieci spędzające czas wolny na plaży. Ogółem w 114 spotkaniach udział wzięło około 4.612 uczestników. Dodatkowo dokonano 31 kontroli miejsc wypoczynku. – „<i>Sportowe lato z Polfinkiem</i>” – projekt zrealizowany w 2014 r. przez Wydział Prewencji przy współpracy z Fundacją Wszystkich Pokoleń oraz PTS „Gwardia”, a sfinansowany w ramach zadań samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W ramach projektu dzieci uczestniczyły 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>w koloniach zorganizowanych w Ośrodku Harcerskim „Krówka Leśna”. Policjanci w ramach projektu zorganizowali 4 spotkania dla 21 uczestników nt. bezpieczeństwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Mały ratownik” – program realizowany przez policjanta Wydziału Prewencji KMP w Bydgoszczy w Przedszkolu Jagódka. W ramach realizacji programu policjant prowadzi cykliczne spotkania dla grupy 21 przedszkolaków. – „Zawód policjant” – zorganizowano 10 spotkań ze 167 dziećmi w komisariatach policji. – „Bezpieczne śniadanie na Polanie” – 10 klas; 200 dzieci. <p>Programy i akcje ogólnospołeczne realizowane są również przez Straż Miejską w Bydgoszczy w ramach działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Akcja „Serce na start” – skierowana jest do dzieci i młodzieży klas VI. W ramach akcji prowadzone są zajęcia udzielania pierwszej pomocy oraz szkolenia bezpiecznego zachowania się i unikania zagrożeń. – Program „Internet - możliwości i zagrożenia” – realizowany jest w placówkach oświatowych, którego głównym celem jest zwrócenie uwagi na problematykę zagrożeń wynikających z posługiwania się Internetem i komputerem. Na zajęciach omawiane są zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz odpowiedzialnością karną nieletnich za przestępstwa komputerowe. – Olimpiada „Bezpieczny i przyjazny region” organizowana od 2011 r., jest nowatorskim projektem realizowanym w naszym województwie z zakresu propagowania zasad bezpieczeństwa wśród młodzieży. Przedsięwzięcie skierowane jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Ma ona na celu pobudzić młodych ludzi do podejmowania działań związanych z bezpieczeństwem w ich środowiskach lokalnych. Uczestnicy przedmiotowego przedsięwzięcia, w głównej mierze powinni wykazać się wiedzą z zakresu ogólnych przepisów dotyczących ładu i porządku publicznego, jak również powinni posiadać wiedzę dotyczącą lokalnych norm prawnych. <p>W grudniu 2014 roku rozpoczęła się V edycja konkursu, w której udział wzięło 1.052 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych z terenu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w tym 269 osób z Bydgoszczy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Strażnicy Miejscy oraz pracownicy BORO-y, organizowali dla najmłodszych „Wakacje na placach zabaw”, czyli aktywny wypoczynek połączony z działaniami profilaktycznymi oraz zapew- 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>nieniem bezpiecznej zabawy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podczas spotkań <i>Kino na Temat</i>, młodzież z bydgoskich szkół miała okazję obejrzeć filmy dotyczące ważnych problemów, z jakimi może się zetknąć (m.in. tolerancja, cyberprzemoc). Po zakończeniu seansów, strażnicy miejscy uczestniczyli w debatach tematycznych, omawiając prezentowane na ekranie problemy. Spotkania cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony młodzieży, która aktywnie bierze udział w debatach. <p>W maju 2014 roku, na terenie LPKiW w Myślicinku, zostało oficjalnie otwarte „<i>Miasteczko Ruchu Drogowego</i>” wyposażone jest m.in. w sygnalizację świetlną, rondo, przejścia dla pieszych oraz znaki drogowe. Projekt, zrealizowany w ramach POIiŚ 2007-2013, ma na celu podniesienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez edukację dzieci i młodzieży w zakresie wychowania komunikacyjnego, poprzez: popularyzowanie zasad i przepisów ruchu drogowego, kształtowanie nawyków prawidłowego zachowania się w ruchu drogowym, stworzenie warunków dla dzieci i młodzieży do przeprowadzania egzaminów na kartę rowerową i motorowerową, popularyzowanie roweru jako środka transportu i rekreacji, promowanie bezpiecznych zachowań wśród uczestników ruchu drogowego.</p> <p><i>Miasteczko Ruchu Drogowego – LPKiW w Myślicinku</i></p> <p><i>Źródło: strona internetowa UMB</i></p>			
	Bezpieczna droga – zespół działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym	KM Policji Straż Miejska	<p>Komenda Miejska Policji realizowała wiele programów, szkoleń i akcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „<i>Europejski dzień bez samochodu</i>” – w ramach akcji zorganizowana przez Urząd Miasta w Bydgoszczy na terenie Wyspy Młyńskiej, policjanci realizowali znakowanie rowerów oraz przeprowadzili pogadanki z dziećmi i młodzieżą na temat bezpiecznej jazdy na rowerze. – „<i>Bezpieczna kobieta na drodze</i>” – akcja kierowana do Pań jeżdżących samochodem, promująca bezpieczne poruszanie się po ulicach. Przedsięwzięcie zrealizowano przy współpracy Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Bydgoszczy. W ramach akcji 32 Panie uczestniczyły w warsztatach na temat postępowania w sytuacjach wypadku, pierwszej pomocy przedmedycznej oraz w zajęciach praktycznych z manewrowania autem w alkoogłach oraz umiejętności panowania nad pojazdem podczas poślizgu. 	Budżet Policji Budżet Miasta	IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <p data-bbox="736 604 981 628">Źródło: „Express Bydgoski”</p> <ul data-bbox="696 647 1760 815" style="list-style-type: none"> – „Senior w ruchu drogowym” – zrealizowano 1 spotkanie z 50 seniorami w ramach kampanii „Kieruj się rozsądkiem”. – Akcja profilaktyczna „Nie jeżdżę po alkoholu” – realizowana przy współpracy z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta w Bydgoszczy oraz policjantami WRD w Bydgoszczy. W ramach akcji policjanci rozdali kontrolowanym kierowcom 3.500 sztuk naklejek promujących trzeźwą jazdę samochodem. <p data-bbox="696 834 1760 943">Działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podejmowane przez Policję i Straż Miejską, realizowane były m.in. przy wykorzystaniu urządzeń do samoczynnego rejestrowania wykroczeń takich jak fotoradar, czy fotalaser. Realizowane były również codzienne kontrole w ramach przeciwdziałania wykroczeniom przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji.</p> <p data-bbox="696 962 1760 1042">Ponadto Straż Miejska realizowała działania profilaktyczne, skierowane do dzieci i młodzieży, o których była mowa powyżej, m.in. szkolenie młodych cyklistów w <i>Miasteczku Ruchu Rowerowego</i> w LPKiW.</p>			
	Realizacja akcji i programów skierowanych do różnych grup społecznych (np. osób starszych, kobiet, bezdomnych)	KM Policji Straż Miejska	<p data-bbox="696 1043 1592 1067">Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy realizowała wiele programów, szkoleń i akcji:</p> <ul data-bbox="696 1070 1760 1378" style="list-style-type: none"> – Szkolenie w jednostce NATO. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy jednostki JFTC oraz ich rodziny. Tematem było bezpieczeństwo na drodze oraz zapoznanie się z przepisami prawa o Ruchu Drogowym. – Cykl szkoleń dla 23 osób należących do Związku Głuchych w Bydgoszczy z zakresu prewencji kryminalnej, obrony koniecznej, bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz pierwszej pomocy przedmedycznej. – „Aktywnie w trosce o III wiek” – program, realizowany przez KM Policji ze Strażą Miejską, adresowany do osób w podeszłym wieku, korzystających z placówek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, spotykających się w m.in.: siedzibach Rad Osiedli, parafiach, czy „Klubach Seniora” na terenie miasta. Odbyły się 4 spotkania teoretyczne, ze 150 seniorami, na których omawiano zagadnienia prewencji kryminalnej oraz metody działania sprawców przestępstw, pierwszą po- 	Budżet Policji Budżet Miasta	IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>moc przedmedyczną, instytucje obrony własnej.</p> <p><i>Zródło: „Express Bydgoski”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – „Bezpieczna Kobieta” – program skierowany do kobiet, mający na celu wyuczenia zachowań obronnych przed wszelkimi formami przemocy. Przeznaczony jest dla każdej kobiety niezależnie od wieku, czy warunków fizycznych. W 2014 r. zrealizowano 9 spotkań, w których ogółem wzięło udział 79 kobiet. Policjanci wzięli również udział w festynie „Babie lato” w Myślicinku, podczas którego promowali realizację programu „Bezpieczna kobieta”. – Odbyło się szkolenie dla pracowniczek Muzeum Okręgowego im. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy z zakresu obrony koniecznej, stanu wyższej konieczności i elementów samoobrony oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia. Udział w szkoleniu wzięło ok. 100 osób. – W ramach „Pomocy Ofiarom Przestępstw” – odbyły się dyżury w ramach punktu konsultacyjnego z Fundacją Wszystkich Pokoleń. <p>Strażnicy miejscy pełnili dyżury podczas imprez inicjowanych przez Bydgoską Radę Seniorów, działającą na rzecz poprawy jakości życia osób starszych i inne instytucje publiczne, które zajmują się problemami osób starszych w Bydgoszczy.</p> <p><i>Juwenalia Uniwersytetów Trzeciego Wieku na Wyspie Młyńskiej</i></p> <p><i>Zródło: strona internetowa bydgoszczinaczej.pl</i></p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Wspieranie instytucjonalne i środowiskowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz pomoc rodzinom i osobom zagrożonym i dotkniętym patologią	KM Policji MOPS BORPA Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej PKPS	<p>Policja podejmowała interwencje w związku z nieprzebraniem zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Działania te, realizowane w godzinach popołudniowych, wieczornych i nocnych obejmowały m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wysyłanie interwencyjno-prewencyjnych patroli płatnych w rejonach występowania zwiększonego spożycia alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a także okresowe pełnienie służby patrolowej w pobliżu nocnych sklepów, pubów, dyskotek, itp., – kontrolowanie przestrzegania przepisów zawartych w artykule 131 oraz 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, – realizację „Przyjaznych patroli” realizowanych, dotyczących podejmowania interwencji w zakresie przemocy domowej. <p>W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii BORPA realizowała wiele programów profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Akademia Rodzica” – program skierowany do rodziców i opiekunów w celu pogłębienia wiedzy nt. procesów rozwojowych dziecka, lepszego rozumienia swojego dziecka, poprawy relacji Rodzic-Dziecko, udoskonalania umiejętności rodzicielskich w kryzysach rozwojowych swego dziecka, zwiększania umiejętności interwencji rodzicielskich w sytuacji eksperymentowania dziecka z substancjami psychoaktywnymi i ryzykownym zachowaniem. – „Świetlice socjoterapeutyczne” – program skierowany do dzieci z zaburzeniem zachowania i emocjami, w którym uczestniczyły 632 osoby. Zajęcia odbywały się średnio 2-3 razy w tygodniu. Celem było korygowanie zaburzeń i urazów w obszarach – „ja-ja”, „ja-zadanie”, „ja-rówieśnicy”, „ja-dorosty”. Działo łącznie 56 grup w bydgoskich szkołach. – „Domowi Detektywi” – program skierowany do uczniów w wieku 10-11 lat, którego celem jest zwiększenie wpływu rodziców na kształcenie wśród dzieci i młodzieży postaw abstynencyjnych i opóźnienie inicjacji alkoholowej. Z programu skorzystało 359 osób. – „Szansa na trzeźwość” – program prewencyjno-terapeutyczny, którego celem jest zbudowanie „pomostu” między miejscem przebywania osób bezdomnych a Ośrodkiem, wskazanie konieczności realizacji podstawowych zobowiązań i potrzeb osób bezdomnych, motywowanie do utrzymywania abstynencji, podjęcie terapii we wskazanym ośrodku leczenia uzależnień. <p>Ponadto realizowane były programy obejmujące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ochronę mieszkańców przed eksmisjami: MOPS realizował program polegający na przyznaniu pomocy materialnej osobom spełniającym warunki wymienione w ustawie o pomocy społecznej, które nie są w stanie z własnych zasobów zabezpieczyć opłat za czynsz. Przyznana przez MOPS pomoc finansowa przekazywana jest bezpośrednio na konto właściciela lokalu. – Świetlice – placówki wsparcia dziennego: Prowadzone były działania zapewniające pomoc pedagogiczną i psychologiczną oraz realizowano programy w zakresie profilaktyki uzależnień kierowane do dzieci i młodzieży, w szczegól- 	Budżet Policji Budżet Miasta	IV.6. IV.7.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			ności pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. – Bezdomność: Kujawsko-Pomorski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy prowadzi Centrum Pomocy dla Bezdomnych Mężczyzn oraz Punkt Pomocy Osobom Nietrzeźwym. Realizowane były działania polegające na udzielaniu pomocy w formie schronienia, posiłków, niezbędnego ubrania oraz szeroko rozumianej pracy socjalnej, mającej na celu wyjście z kręgu bezdomności, poprzez eliminację beczynności i biernego oczekiwania na pomoc.			
b.	Kontynuacja budowy zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem miasta:					
	Rozbudowa systemu zarządzania bezpieczeństwem		Zadanie nie było realizowane.			
	Rozbudowa systemu wideomonitoringu na terenie miasta	Wydział Zarządzania Kryzysowego	W 2014 roku rozbudowano system monitoringu wizyjnego (w tym w ramach Programu 5/6) o kolejnych 35 kamer: – 7 kamer – Brda → Rybi Rynek, Łuczniczka, Astoria, PKS-Krakowska, Most Solidarności, ul. Królowej Jadwigi bulwar-most tramwajowy, ul. Marcinkowskiego śluza i plac zabaw, – 3 kamery – Park ul. Modrzewiowa 1, 2, 3, – 1 kamera – ul. Słowackiego fontanna grająca, – 1 kamera – ul. Batorego róg ul. Zaulek, – 2 kamery – ul. Długa → kierunek klub Metro, Pekao S.A. kierunek ul. Podwale, – 2 kamery – ul. Zaulek róg ul. Podwale → kierunek ul. Jana Kazimierza i ul. Magdzińskiego, – 1 kamera – ul. Bydgoska, – 3 kamery – ul. Rynek → kierunek przystanek autobusowy i plac przed kościołem, – 3 kamery – ul. Wyzwolenia → kierunek ul. Bydgoska, ul. Pielęgniarska i pętla autobusowa, – 3 kamery – ul. Pielęgniarska → róg ul. Kapeluszników, kierunek pasaż i ul. Altanowa, – 2 kamery – ul. Kryształowa → kierunek plac zabaw i park, – 2 kamery – Plac Wolności → fontanna Potop, – 2 kamery – ul. Nakielska róg ul. Wrocławskiej, – 1 kamera – ul. Łokietka, – 1 kamera – ul. Staroszkolna, – 1 kamera – ul. Grunwaldzka róg ul. Wrocławskiej. Na dzień 31.12.2014 r. w mieście funkcjonowało 159 kamer. W ramach rozbudowy systemu wykonano w ul. Długiej sieć światłowodową do transmisji sygnałów z kamer oraz zakupiono serwer i urządzenia archiwizujące.	Budżet Miasta	IV.6.	
	Budowa komisariatu Policji na Osowej Górze		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozbudowa i modernizacja komisariatu Policji Błonie		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Doskonalenie systemu wymiany informacji między służbami ratowniczymi	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Łączność rezerwowa służb ratowniczych miasta utrzymywana była poprzez sieć 481 telefonów komórkowych oraz montaż dodatkowych 3 radiotelefonów w 2 zakładach zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia awarii.	Budżet Miasta	IV.6.	
	Doskonalenie systemu ostrzegania o zagrożeniach	WZK	Zamontowano 3 alarmowe syreny elektroniczne pozyskane nieodpłatnie z K-P UW w Bydgoszczy.	Budżet Miasta	IV.6.	
	Budowa mobilnego posterunku turystyczno-wodnego Policji oraz tzw. „słupów” – miejsc do wodowania łodzi służb ratowniczych		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Prowadzenie kontroli zabezpieczenia materiałów niebezpiecznych w zakładach przemysłowych oraz obiektów posiadających urządzenia chłodnicze	KM PSP WIOŚ	<p>W 2014 r. KM PSP przeprowadziła czynności kontrolne we wszystkich zakładach zaliczonych do zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zakłady Chemiczne „NITRO-CHEM” S.A. ul. Wojska Polskiego 65A Bydgoszcz, – Magazyn Gazu Płynnego „BAŁTYK GAZ” Bałtyk-Gaz Sp. z o.o. Oddział w Bydgoszczy ul. Ołowiana 41, – Rozlewnię Gazu Płynnego Barter S.A. ul. Portowa 8 w Bydgoszczy, – CIECH PIANKI Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 65 Bydgoszcz. <p>Przeprowadzono również czynności kontrolno-rozpoznawcze z zakresu rozbudowy istniejących zakładów posiadających amoniakalne urządzenia chłodnicze tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przedsiębiorstwo Drobiarskie „DROBEX” Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 27 Bydgoszcz, – Frosta Polska Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny Bydgoszcz ul. Witebska 63, – ABRAMCZYK Sp. z o.o. ul. Witebska 63 Bydgoszcz. <p>Na terenie miasta Bydgoszczy w 2014 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przeprowadził 14 kontroli w zakresie poważnych awarii i substancji niebezpiecznych dla środowiska, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – 3 kontrole, – w zakładach o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – 1 kontrolę. <p>W trakcie kontroli: udzielono 1 pouczenia przedstawicielowi zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, wydano 2 zarządzenia pokontrolne, które zostały wykonane w terminie oraz stwierdzono naruszenia dotyczące w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niewypełniania obowiązków określonych w art. 250 i 251 ustawy Prawo ochrony środowiska, przez prowadzącego zakład o zwiększonym lub dużym ryzyku, – nieprzedkładania właściwym organom wyników pomiarów emisji, wykonywanych na podstawie art. 149 ustawy Prawo ochrony środowiska. 	Budżet PSP Budżet WIOŚ	IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			W zakresie kontroli obiektów posiadających urządzenia chłodnicze WIOŚ przeprowadził w 2014 r. na terenie miasta Bydgoszczy 3 kontrole, na podstawie których w dwóch zakładach stwierdzono naruszenia ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz.U. z 2014 r., poz. 436). Stwierdzone w trakcie kontroli naruszenia dotyczyły: <ul style="list-style-type: none"> – nieprowadzenia na bieżąco ewidencji substancji kontrolowanych, – nieoznakowania pojemników zawierających substancje kontrolowane. 			
	Doposażanie służb ratowniczych i porządkowych	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Miasto Bydgoszcz zakupiło 10 zestawów komputerowych dla KM Policji. Zakupiono 20 t sorbentu oraz 4 t środka pianotwórczego. W ramach zakupów inwestycyjnych dla Straży Miejskiej zakupiono 2 samochody marki Fiat. W ramach przebudowy budynku głównego Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 1 w Bydgoszczy wykonano prace rozbiórkowe i roboty budowlane związane z budową budynku garażowego z myjnią.	Budżet Miasta	IV.6.	
	Wspieranie rozwoju ratownictwa specjalistycznego	WZK	Wspierano rozwój Rejonowego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Związków Ochotniczych Straży Pożarnej w oparciu o otwarte konkursy ofert dla organizacji NGO (Non-Governmental Organizations), a także wspierano Grupy Ratownictwa PCK i Maltańskiej Służby Medycznej.	Budżet Miasta	IV.6.	
c.	Stale monitorowanie, naprawa i modernizacja wałów ochronnych oraz urządzeń hydrotechnicznych służących zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu:	Wydział Zarządzania Kryzysowego	W 2014 r. utrzymywano i konserwowano wał przeciwpowodziowy Fordon-Łoskoń.	Budżet Miasta	IV.6.	
	Modernizacja i przebudowa wału przeciwpowodziowego Fordon-Łoskoń		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Rozbudowa systemu ostrzegania przed zagrożeniem zatopienia miasta	WZK	Łączność rezerwowa służb ratowniczych miasta utrzymywana była poprzez sieć 481 telefonów komórkowych oraz zamontowanych dodatkowych 3 radiotelefonów w 2 zakładach zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia awarii. Zamontowano 3 alarmowe syreny elektroniczne pozyskane nieodpłatnie z K-P UW w Bydgoszczy.	Budżet Miasta	IV.6.	
d.	Prowadzenie działań organizacyjnych i technicznych zwiększających bezpieczeństwo mieszkańców i infrastruktury w kontekście zagrożenia katastrofami i o charakterze terrorystycznym	Wydział Zarządzania Kryzysowego KW Policji	W 120 placówkach oświatowo-wychowawczych przeprowadzono ćwiczenia ewakuacyjne, w tym 28 ćwiczeń typu AZYL. Łącznie w ćwiczeniach uczestniczyło 34.492 osób (uczniowie, nauczyciele, obsługa). W czerwcu 2014 r. przeprowadzono szkolenie doskonalące dla 120 szkolnych Obiektowych Koordynatorów Bezpieczeństwa. KW Policji zrealizowała warsztaty terrorystyczne – m.in. w związku z Mistrzostwami Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn 2014. W szkoleniu uczestniczyli policjanci pododdziałów i sekcji antyterrorystycznych z terenu całej Polski, a dotyczyło ono głównie medycyny taktycznej. Warsztaty antyterror-	Budżet Miasta	IV.6.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>rystyczne obejmowały elementy ewakuacji, opieki nad poszkodowanym oraz świadomego postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia życia tzw. „Aktywny Strzelec”.</p> <p>Ćwiczenia w „Lucznicze”</p> <p>Źródło: strona internetowa bydgoszcz24.pl – materiał KW Policji</p>			

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Wykrywalność przestępstw stwierdzonych w %	%	67,1	61,6	62,4		IV.6.	Policja/US
2	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	szt./1000	35,1	30,2	26,9*		IV.6.	Policja/US
3	Liczba wypadków drogowych liczba ofiar wypadków	szt. osoby	262 8	257 13	209 6		III.2., IV.6.	Policja/US

* wskaźnik wyliczony dla liczby mieszkańców na 30.09.2014 r.

Podsumowanie:

Wszystkie 4 przedsięwzięcia ujęte w programie były realizowane w 2014 roku. W ramach tych przedsięwzięć, na 17 zadań głównych zapisanych w programie, 12 (tj. 70,6%) było realizowanych na bieżąco, w 5 (tj. 29,4%) przypadkach nie rozpoczęto realizacji zadania. Należy dodać, że w przypadku zadań jeszcze nierealizowanych, prowadzone były wstępne prace związane z przygotowaniem ich do nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020. Z 12 głównych zadań realizowanych w 2014 roku, 11 było współfinansowanych bądź finansowanych z budżetu miasta. Jedynym zadaniem realizowanym poza budżetem miasta było „Prowadzenie kontroli zabezpieczenia materiałów niebezpiecznych w zakładach przemysłowych oraz obiektów posiadających urządzenia chłodnicze”.

Realizacja zadań programu przyczyniła się m.in. do ograniczenia przestępczości. Działania prowadzone w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, powodują systematyczny spadek liczby kierowców przekraczających prędkość na bydgoskich ulicach, maleje realna prędkość, o jaką przekraczają oni dozwolony pułap, maleje liczba wypadków drogowych i ofiar wypadków, co obrazują mierniki realizacji programu.

Na poprawę bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa wpływa również rozbudowa wideomonitoringu na terenie miasta, co przejawia się m.in. w malejącej liczbie przestępstw. Niestety w stosunku do roku bazowego spadła wykrywalność przestępstw.

Należy podkreślić, że wiele działań uzależnionych jest od środków finansowych. Dotyczy to przede wszystkim wyposażenia w sprzęt ratownictwa specjalistycznego, urządzenia ostrzegania, pomocy medycznej. Dotyczy to również pozyskiwania środków na wspieranie instytucjonalne i środowiskowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, pomoc rodzinom i osobom zagrożonym, dotkniętym patologią, bezrobotnym i osobom starszym.

III.12. Program Nr 12 Obywatelska Bydgoszcz

Cel programu:

Podniesienie świadomości obywatelskiej i aktywności mieszkańców, utrwalenie w społeczności lokalnej, sposobu myślenia i działania według zasady: działaj lokalnie myśl globalnie.

Koordynator programu:

Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Doskonalenie współpracy z organizacjami pozarządowymi i ruchami obywatelskimi:					
	Określenie ścisłych zasad współpracy w aspekcie finansowym, organizacyjnym, informacyjnym, merytorycznym	Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej	Uchwałą Nr XLVIII/1058/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2013 r. został przyjęty „Program współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2014”. Jest to podstawowy dokument, który opisuje zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi, a działającymi w Bydgoszczy organizacjami pozarządowymi. Zarządzeniem Nr 545/2013 Prezydenta Miasta Bydgoszczy dnia 2 września 2013 r. powołano zespół ds. przygotowania projektu programu współpracy Miasta Bydgoszcz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2014 roku. Zespół opracował projekt programu, który został przedstawiony do konsultacji organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego oraz Radzie Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy. Sprawozdanie z rocznej realizacji Programu przedkładane jest Radzie Miasta Bydgoszczy w terminie do 30 kwietnia roku następującego po roku sprawozdawczym.	Budżet Miasta	IV.7. IV.8.	
	Określenie standardów finansowania projektów	Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej	Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określa główne zasady i formy współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, w tym określa zasady współpracy finansowej. Natomiast formy współpracy finansowej Miasta z organizacjami pozarządowymi określa „Program współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”.	Budżet Miasta	IV.7. IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Prowadzenie wspólnej polityki informacyjnej z Radą Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy: wspólna strona internetowa, gdzie ogłaszane będą m.in. konkursy, opisy przedsięwzięć, etc. www.bydgoszcz.pl	Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej	W 2014 roku Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej współpracował na bieżąco z Radą Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy i jednocześnie zapewniał obsługę administracyjno-techniczną Rady. Ponadto Wydział administruje stronę www.bydgoszcz.pl/informator/organizacje_pozarządowe , na której organizacje pozarządowe mogą umieszczać komunikaty o realizowanych przez siebie projektach, imprezach itp. RDPP MB była organizatorem dyżurów, szkoleń dla organizacji pozarządowych oraz inicjatorem kampanii „1% dla Bydgoszczy”. Ponadto prowadziła konsultacje i opiniowała projekty uchwał Rady Miasta Bydgoszczy (5 uchwał).	Budżet Miasta	IV.7. IV.8.	
	Przeznaczenie pomieszczeń na działalność dla organizacji pozarządowych, w tym budowa Centrum organizacji pozarządowych, seniorów i wolontariatu		Zadanie w 2014 roku nie było realizowane.			
b.	Stwarzanie możliwości wzrostu aktywności działań dla dobra ogólnego wśród uczniów:					
	Zachęcanie uczniów do pracy wolontariackiej m.in. przez dawanie przykładów z działań lokalnych, krajowych i międzynarodowych oraz realizację Miejskiego Programu Wolontariatu	Wydział Zdrowia, Świadczeń i Polityki Społecznej Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	W 2014 roku realizowane były następujące przedsięwzięcia: <ul style="list-style-type: none"> Miasto promowało wolontariuszy wyróżniających się w swojej pracy poprzez prezentowanie ich sylwetek w trakcie konkursów: <ul style="list-style-type: none"> „Bydgoski Wolontariusz Roku” – konkurs organizowany od 2003 roku, ma na celu popularyzację pozytywnych postaw i działań osób, które poświęcają swój czas dla innych. Gala Konkursu odbyła się 10 grudnia 2014 roku i była połączona z obchodami Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Po raz 12 przyznano nagrody tym, którzy bezinteresownie niosą pomoc innym. miejskiej edycji Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” – organizowanego w 2014 r. w Bydgoszczy po raz czternasty, którego celem było wyłanianie i promowanie pozytywnych zachowań, działań i postaw dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie przemocy i agresji wśród młodzieży oraz upowszechnianie dziecięcego i młodzieżowego wolontariatu. Nad konkursem honorowy patronat objął Prezydent Bydgoszczy oraz Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty. Gala z okazji rozstrzygnięcia konkursu odbyła się 9 kwietnia 2014 r. Spotkania integracyjne dla wolontariuszy ze szkół i opiekunów wolontariatu – w 2014 roku spotkania odbywały się raz w tygodniu w budynku Urzędu Miasta Bydgoszczy, Centrum Pracy i Przedsiębiorczości ul. Mennica 6, co wtorek w godz. 16:00-18:00. Promocja Wolontariatu Miejskiego w szkołach, na uczelniach wyższych oraz w organizacjach pozarządowych podczas konferencji, spotkań z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, spotkań w ramach grup wsparcia, sympozjów, drogą poczty e-mailowej, na bydgoskim portalu internetowym, na portalach społecznościowych. Przekazywanie informacji na temat programów, konkursów, szkoleń, przedsięwzięć, w których 	Budżet Miasta	IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>wolontariusze mogą brać udział m.in. dot. programu Komisji Europejskiej „Erasmus+ Młodzież”, wolontariatu europejskiego EVS, terapii śmiechem pacjentów onkologicznych, projektów Polsko-Niemieckiej współpracy Młodzieży.</p> <ul style="list-style-type: none"> Spotkania wolontariuszy Wolontariatu Miejskiego z wolontariuszami zagranicznymi w celu wymiany doświadczeń i poznania kultury innych krajów, realizacji wspólnych przedsięwzięć – spotkanie z wolontariuszami zagranicznymi Fundacji „Wiatrak”. Wolontariusze pochodzili z 5 krajów: Armenii, Bułgarii, Gruzji, Hiszpanii i Niemiec. Szkolenia, spotkania, konsultacje, warsztaty, kursy dla przedstawicieli organizacji pozarządowych, wolontariuszy szkolnych oraz koordynatorów wolontariatu z zakresu m.in.: komunikacji interpersonalnej, przepisów prawnych, nabywania umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, profilaktyki uzależnień, doskonalenia umiejętności pracy w grupie i z grupą, wolontariatu zagranicznego, prowadzenia klubów wolontariatu w szkołach oraz organizacjach, pomocy prawnej, księgowej i opieki hospicyjnej. Współpraca z opiekunami wolontariatu szkolnego i w organizacjach w ramach Programu Wolontariat Miejski, aktualizacja bazy szkolnych klubów wolontariatu: <ul style="list-style-type: none"> nawiązano współpracę z 67 szkolnymi kołami wolontariatu, wydano ok. 410 szt. dzienniczek wolontariusza opiekunom szkolnych klubów wolontariusza. Działalność grupy wolontariuszy przy Urzędzie Miasta „Siła Wolontariuszy Miejskich - Bydgoszcz” w ramach Programu Wolontariat Miejski: <ul style="list-style-type: none"> Pomoc organizacyjna i logistyczna wolontariuszy z bydgoskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych zrzeszonych w grupie „Siła Wolontariuszy Miejskich - Bydgoszcz” (34 osoby) podczas akcji informacyjnych, imprez, spotkań, uroczystości promujących miasto (42 przedsięwzięcia) m.in. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, impreza rowerowa „Czar2kółek” na bydgoskich stadionach dla dzieci ze szkół podstawowych, VII Bydgoski Festiwal Wodny „Ster na Bydgoszcz”, 71. Wyścig Kolarski Tour de Pologne, V Bieg na Szvederowie, XI Ogólnopolska Zbiórka Żywności w ramach Programu „Podziel się Posiłkiem”, Porządkowanie grobów zasłużonych dla Bydgoszczy obywateli w Dolinie Śmierci w Fordonie. W ramach współpracy z Akademickim Centrum Wolontariatu, Projektorem - Wolontariatem studenckim oraz Stowarzyszeniem Wzajemnej Pomocy „Flandria” oraz szkolnymi klubami wolontariatu m.in.: ZS Drzewnych, ZS Budowlanych i ZS Mechanicznych nr 1, wolontariusze: <ul style="list-style-type: none"> pomagali osobom starszym, niewidomym, niepełnosprawnym i wymagającym opieki w czynnościach dnia codziennego doraźnie na prośbę osób zainteresowanych, udzielali wsparcia w postaci paczek z żywnością rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z rejonu Śródmieścia oraz Wilczaka, wraz ze Stowarzyszeniem BEZ OGRANICZEŃ wspierali chorującego na glejaka mózgu, 13-letniego chłopca, organizując kiermasze charytatywne i zbiórki pieniędzy na rehabilitację chłopca. 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <p><i>Źródło: Zespół Szkół Mechanicznych nr 2</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Angażowanie się wolontariuszy ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych w działania wolontariackie na terenie szkół oraz na terenie miasta m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – działalność szkolnych kół Caritas (akcje zbiórek żywności dla osób potrzebujących, akcja „Z uśmiechem do szkoły” – zakup przyborów szkolnych) oraz szkolnych kół PCK (akcje: „Wielkanoc z PCK”, „Wakacje z PCK”, „Wyprawka dla Żaka”), – udział w akcji charytatywnej „Góra Grosza” – zbiórka pieniędzy na Rodzinne Domy Dziecka, – organizacja festiwali/koncertów charytatywnych na rzecz ciężko chorych uczniów szkół, – udział w akcjach promujących zdrowy styl życia m.in.: „Trzymaj formę”, „Dzień rzucania palenia”, „Różowa wstążeczka”, – zorganizowanie zbiórki zabawek dla Domu Pomocy Społecznej „Słoneczko”, zbiórki karmy dla zwierząt, – udział w projekcie Stowarzyszenia WIOSNA „Szlachetna paczka”, – organizacja imprez okolicznościowych m.in. Kiermaszu Bożonarodzeniowego, Mikołajek, Festynów środowiskowych, Sprzątania Świata, Wigilii dla osób samotnych, przygotowanie programu artystycznego dla pensjonariuszy Domu Dziennego Pobytu „Senior”, Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych „Kapuściska” z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki, roznoszenie kartek świątecznych do osób chorych, – udział w spotkaniach w Szpitalu Dziecięcym w Bydgoszczy – prowadzenie zajęć i wspólna zabawa z małymi pacjentami, – udział w kampanii hospicyjnej POLA NADZIEI, akcjach UNICEF-u, pisanie kartek i listów do chorych dzieci Kacpra i Julki w ramach krajowej akcji „Marzycielska Poczta”. <p>PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA WOLONTARIUSZY SZKOLNYCH:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ZSO nr 1: <ul style="list-style-type: none"> – Wampiriada – akcja oddawania krwi (14.03.2014 r.), – Pomoc wolontariuszy podczas Olimpiad specjalnych (23-26.08.2014 r.), 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – Zbiórka materiałów papierniczych dla Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, – Zorganizowanie Dni Dawcy Szpiku (IX). • ZS nr 19 Integracyjne – w ramach propagowania aktywności uczniów, organizowane są coroczne akcje z zakresu m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – „Dzień edukacji z otyłością” mający na celu edukację i wdrażanie zasad prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej. • Propagowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy ZS nr 21 – przeprowadzenie na terenie szkoły zbiórki artykułów szkolnych dla dzieci ze szkoły w Gambii w Afryce oraz w ramach lokalnej akcji „Serce dla Papui”. • ZS Budowlanych – działania nastawione na integrację wolontariuszy z osobami niepełnosprawnymi podczas imprez sportowych m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – Ogólnopolski Turniej Piłki nożnej Drużyn 7-osobowych Olimpiad Specjalnych, – Miejskie Mityngi Pływackie Szkół Specjalnych i Integracyjnych, – X Letnie Ogólnopolskie Igrzyska Olimpiad Specjalnych. • ZS Drzewnych: <ul style="list-style-type: none"> – Wolontariat podczas zajęć hipoterapii – Stajnia Kopytkowo w Cielu. – Zbiórka krwi w ramach akcji Szkolny Dzień Krwiodawstwa. • ZS Mechanicznych nr 1 – akcja wolontariacka dla klas I-III szkół podstawowych: „Agenci do zadań informatycznych Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1 dla najmłodszych: ROZUMIEM INFORMATYKĘ! JESTEM BEZPIECZNYM INTERNAUTĄ”. • ZS Ekonomiczno-Administracyjnych – wolontariat na rzecz Domu Dziecka w Gniewkowie – akcja „Świąteczna Paczka dla wychowanków”. <p><u>Działania międzynarodowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – ZS nr 9 – wymiana międzynarodowa – wyjazd młodzieży do Niemiec w ramach Polsko Niemieckiej Współpracy Młodzieży. – SP nr 65 – projekt międzynarodowy eTwinning: „European Youth Murals”, Colorful autumn – przygotowanie prezentacji o szkole i mieście, murali oraz wystawy z prac z innych krajów w szkole. 			
	Aktywna działalność Młodzieżowej Rady Miasta oraz samorządów uczniowskich	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Działalność Młodzieżowej Rady Miasta Bydgoszcz w 2014 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Koordynacja funkcjonowania młodzieżowego radia internetowego OMG Radio, którego studio mieści się w Pałacu Młodzieży. Radio posiada wszelkie niezbędne licencje na nadawanie od poniedziałku do soboty w godz. 18:00-22:00. W roku 2014 r. przeprowadzona została adaptacja pomieszczenia na studio wraz z wyposażeniem. – Koordynacja realizacji projektu „Laboratorium demokracji”. W roku 2014 tematem przewodnim było budowanie umiejętności zarządzania projektem oraz aktywność ekonomiczna, jako jeden z filarów społeczeństwa obywatelskiego. 	Budżet Miasta	IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – W okresie wrzesień-grudzień 2014 r. były organizowane warsztaty, debaty i konferencje dla przedstawicieli samorządów uczniowskich przy wsparciu uczelni wyższych (UKW, KPSW) oraz Forum Obywatelskiego Rozwoju. – Spotkania z przedstawicielami samorządów uczniowskich w szkołach, pracach zespołów monitorujących „Strategię Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”, warsztatach Akademii „Erasmus +”, debacie „Młodzi aktywni? Co zrobić żeby młodzież brała udział w wyborach i życiu społecznym?”, akcjach charytatywnych. – Współpraca przy organizacji Europejskiego Tygodnia Demokracji Lokalnej oraz organizacja kampanii społecznej zachęcającej młodych ludzi do uczestnictwa w wyborach samorządowych „Głosuję, bo mogę...”. – Reprezentacja miasta na: „Zjeździe Młodzieżowych Rad Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu”, Konferencji „Polska dla Ciebie” w Warszawie, konferencji „Strefa Interakcji”, Europejskim Parlamencie Młodzieży (European Youth Event) w Strasburgu. – 6 sesji Rady oraz cotygodniowe spotkania wyborcze, podczas których odbywały się warsztaty. <p>Samorządy Uczniowskie realizowały zadania wynikające ze specyficznych potrzeb lokalnej (szkolnej) społeczności w postaci organizacji życia kulturalnego, wydarzeń o charakterze sportowym, prowadzenia stron internetowych, radiowęzłów, organizacji uroczystości szkolnych, a także uczestniczą w uroczystościach związanych z wydarzeniami rocznicowymi organizowanymi na terenie miasta. Samorząd uczniowski opiniował również dokumenty wewnętrzne szkół, zgodnie z potrzebami.</p>			
	Popularyzacja pracy na rzecz szkoły	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Realizacja zadania odbywała się m.in. poprzez działania wolontariatu miejskiego oraz samorządów młodzieżowych opisane w poprzednim zadaniu.</p> <p>W ramach popularyzacji pracy na rzecz szkoły, istotne było reprezentowanie szkół i placówek poprzez uczestnictwo uczniów w konkursach tematycznych, konkursach przedmiotowych oraz olimpiadach, a także poprzez udział podczas „drzwi otwartych”, w targach edukacyjnych – w tym przypadku uczniowie pełnili rolę ambasadorów szkoły.</p>	Budżet Miasta	IV.8.	
	Tworzenie projektów dotyczących działań społecznych i pozyskiwanie grantów na ich realizację	Wydział Edukacji i Sportu	<p>W ramach systemu Bydgoskich Grantów Oświatowych, przeznaczonych na wspieranie inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz, jednostki oświatowe złożyły 44 wnioski o granty dotyczące różnorodnych form aktywności społecznej, samorządowej, działań na rzecz integracji środowisk oraz budowania tożsamości lokalnej, m.in. poprzez aktywizację młodzieży w działania samorządów uczniowskich i pracę wolontariatu. W drodze konkursu, 19 projektów otrzymało wsparcie finansowe na realizację takich działań w 2014 roku. Przykładowe realizacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – VI Ogólnopolski Konkurs Filmów Amatorskich „Klaps”, – Projekt profilaktyczno-wychowawczy „Żyj, nie ulegaj, walcz...!”, – VI Ogólnopolski Konkurs Artystyczny „Młode Talenty 2014”, – Tydzień Świadomości o Niepełnosprawności, – 4 LQve „Słoneczko” – zajęcia artystyczno-sportowo-rekreacyjne dla wychowanków Domu Po- 	Budżet Miasta	IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>mocy Społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – Forum Samorządowej Integracji – III edycja, – „Jeden dzięki drugiemu biegłym w sztuce się staje” – konferencja z okazji 20-lecia integracji w ZS 14 dla dzieci, – III Forum Samorządów Szkół Ponadgimnazjalnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego; – „Mój potencjał moją przyszłością”, – „Fordońskie smaki 2014” – konkursy, warsztaty, pokazy degustacje, wykłady dla małych i dużych mieszkańców dzielnicy, <ul style="list-style-type: none"> – VI Wojewódzkie Młodzieżowe Spotkania Samorządowe pt. „Stop agresji – tak kulturze”- przegląd z konkursem, – Warsztaty RAP – Reagujesz Akceptujesz Pomagasz, – Pokoloruj ze mną świat – projekt wolontariacki adresowany do młodzieży zamieszkującej w bursie deklarującej pomoc, zaangażowanie oraz uśmiech – dzieciom hospitalizowanym. <p>„Tydzień Wcześniaka” – projekt „Pokoloruj ze mną świat”</p> <p><i>Źródło: strona internetowa www.bursa.bydgoszcz.pl</i></p>			
	Budowa poczucia tożsamości lokalnej, edukacja regionalna	Wydział Edukacji i Sportu	Zadanie to było realizowane poprzez wdrażanie działań określonych w „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020” dotyczących budowy poczucia tożsamości lokalnej, stworzenia i realizacji programu edukacji regionalnej, krajoznawstwa i turystyki oraz popularyzacji wiedzy o	Budżet Miasta	IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>Bydgoszczy i jej mieszkańcach wśród dzieci i młodzieży. Działania w 2014 r. obejmowały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizację rajdów pieszych wiosną i jesienią w okolicach Bydgoszczy i regionie kujawsko-pomorskim, – popularyzację odznaki turystyki pieszej wśród dzieci i młodzieży, – wyposażenie bydgoskich szkół w literaturę fachową (czasopisma, mapy, przewodniki), – doposażenie szkoły w sprzęt umożliwiający orientację w terenie (urządzenia GPS). <p>W 2014 r. zorganizowano 7 rajdów pieszych: Diabelski Kamień, Łęgi i grądy w okolicy Ostromecka, Łąki Nadnoteckie, Morena czołowa w okolicy Wyrzyska, Azymut – miasto zakochanych, Kanał Bydgoski, Jezioro Jezuickie. W wycieczkach wzięło udział ponad 230 uczniów bydgoskich gimnazjów i liceów wraz z opiekunami. Zakupiono fachową literaturę: czasopisma „n.p.m”, „Rowertour”, „Poznaj swój kraj” oraz pozycje książkowe: „Bydgoska Scylla i Charybda”, które zostały przekazane bydgoskim szkołom.</p> <p>Ponadto zlecono firmie Granna wykonanie gry planszowej „Bydgoskie ścieżki pamięci”. Gra popularyzująca wiedzę o Bydgoszczy powstała z inicjatywy pracowników Delegatury IPN w Bydgoszczy przy współpracy z Urzędem Miasta Bydgoszczy oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Oficjalna prezentacja odbyła się 25 listopada 2014 r. w ZSO nr 1, odbyły się również warsztaty dla nauczycieli, połączone z dystrybucją gry (każda szkoła otrzymała 5 egz.).</p> <p>Zadanie wdrażane było również poprzez projekty realizowane w ramach Bydgoskich Grantów Oświatowych, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Świątujemy Urodziny Kazimierza Wielkiego – konkurs i happening na cześć patrona miasta i szkoły, – Narodowe Święto Niepodległości – festyn uliczny, gala pieśni patriotycznej, – „MY TU ZOSTAJEMY” – turniej debat dotyczących rozwoju regionu. 			
c.	Popularyzacja postaw obywatelskich we wszystkich grupach społecznych i wiekowych:					
	Nawiązywanie współpracy z organizacjami w kraju i zagranicą celem popularyzacji wzorców z miast/państw, gdzie działania obywatelskie są bardziej zaawansowane	Biuro Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą	<p>Bydgoszcz od 2007 roku jest pełnoprawnym członkiem Stowarzyszenia Agencji Demokracji Lokalnej (ALDA). ALDA zrzesza 193 jednostki władz lokalnych i organizacji pozarządowych z 25 krajów Europy zaangażowanych we wspieranie demokracji, poszanowania praw człowieka oraz praw mniejszości. W latach 2011-2013 Bydgoszcz była partnerem dużego projektu „VIT” (Very Important Twinning) współfinansowanego z programu UE „Europa dla obywateli”, realizowanego z wybranymi członkami stowarzyszenia. W roku 2014 podsumowano i rozliczono projekt.</p> <p>Miasto jest również, od listopada 2005 roku, członkiem stowarzyszenia Eurocities. Stowarzyszenie zrzesza ponad 130 dużych miast europejskich z 34 krajów, głównie z państw UE, którego celem jest stworzenie wspólnej wizji dla zrównoważonego rozwoju, lepszej przyszłości i dobrej jakości życia w miastach europejskich. W 2014 r. przedstawiciele UMB uczestniczyli w wielu przedsięwzięciach w</p>	Środki: Eurocities, Związku Miast Polskich Budżet Miasta	1.6. IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>ramach stowarzyszenia Eurocities, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – seminarium „Społeczna Europa” zorganizowanym w Brukseli dla przedstawicieli miast współpracujących z Eurocities, – wizycie w Bydgoszczy doradcy politycznego Eurocities, której tematem była rola, działalność i struktura organizacji oraz możliwości pozyskiwania funduszy unijnych, – spotkaniu dotyczącym naboru wniosków na konkurs w zakresie Inteligentnych Miast i Społeczności (Smart Cities and Communities) w ramach nowego programu Horyzont 2020 i tworzenia potencjalnych partnerstw/konsorcjów projektowych w celu aplikowania o środki unijne na realizację przyszłych projektów, – spotkaniu informacyjno-szkoleniowym w Edynburgu, na którym przedstawiono założenia „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” z uwzględnieniem możliwych pól współpracy z innymi miastami europejskimi. Celem spotkania było wzajemne poznanie potencjału, problemów i wyzwań poszczególnych członków stowarzyszenia. – pracach grup roboczych: ds. hałasu (kontakty mailowe, udział w spotkaniach w Polsce) oraz ds. jakości powietrza, ochrony klimatu i efektywności energetycznej. <p>Innym przedsięwzięciem realizowanych w 2014 roku było uczestnictwo w projekcie Związku Miast Polskich „Przygotowanie ukraińskich samorządów do wdrożenia reform decentralizacyjnych i stowarzyszeniowych z UE”. Udział w projekcie polegał na organizacji pobytu w formie zindywidualizowanych wizyt studialnych (z elementami stażu) dla dwóch przedstawicieli ukraińskich samorządowców (Zastępcy Prezydenta Miasta Nikopol oraz Dyrektora Biura Regionalnego Związku Miast Ukrainy w Odessie). Projekt wpisuje się m.in. w inicjatywę Prezydenta RP dot. polskiej pomocy dla Ukrainy oraz rządowy program wspierania reform na Ukrainie.</p>			
	Organizowanie i finansowanie wyjazdów studyjnych do miejsc, w których działania obywatelskie są na wyższym poziomie	Biuro Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą	<p>Udział przedstawicieli Urzędu Miasta Bydgoszczy w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – warsztatach Open Days w Brukseli w dniach 6-9 października 2014 r. – zapoznanie się z systemami różnych państw UE dot. włączania obywateli w proces współdecydowania o projektach lokalnych, – seminarium „Społeczna Europa” w dniach 19-20 czerwca 2014 r. zorganizowanym w Brukseli wraz z innymi trzynastoma przedstawicielami miast współpracującymi z Eurocities – pogłębienie wiedzy na temat działań podejmowanych przez Eurocities, możliwości pozyskiwania funduszy unijnych, sposobu działania Forum Spraw Społecznych Eurocities, analizowania bieżących wyzwań związanych z polityką społeczną prowadzoną w miastach członkowskich oraz wymiany tzw. dobrych praktyk, <p>Od momentu uczestnictwa w Seminarium „Społeczna Europa” Bydgoszcz otrzymuje regularnie informacje o możliwościach wymiany doświadczeń oraz pozyskiwania partnerów do projektów. Ponadto została nawiązana współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej polegająca na wspieraniu jego działań, przekazywaniu informacji od Eurocities, wsparciu przy podejmowanych projektach.</p>	Środki Stowarzyszeń: „Europa Kujaw i Pomorza”, Eurocities	I.6. IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Stworzenie systemu bodźców mobilizujących ludzi do działań społecznych	Miasto Bydgoszcz	<p>Przedsięwzięcia realizowane w 2014 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obchody Europejskiego Tygodnia Demokracji Lokalnej w dniach 15-19 października 2014 roku. Edycja 2014 odbywała się pod hasłem: „Participatory democracy: sharing, proposing, deciding” („Demokracja partycypacyjna: uczestniczenie, proponowanie, decydowanie”), – wsparcie organizacyjne Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej podczas przygotowywania Gry Miejskiej upamiętniającej 10 rocznicę wstąpienia Polski do Unii Europejskiej (9 maja 2014 r.) – zachęcenie mieszkańców Bydgoszczy do udziału w eurowyborach, – działania komunikacyjne w ramach Budżetu Obywatelskiego Program 5/6 (dwuetapowa procedura wyboru inwestycji) – 300 zgłoszonych pomysłów w fazie I oraz udział ponad 20 tys. mieszkańców w fazie II głosowaniu, – akcje konkursowe na oficjalnym fanpage miasta na portalu Facebook, – ustanowienie pierwszego rocznego podsumowania Programu inicjatyw lokalnych 25/75), – projekt BYDGOSZCZ INFORMUJE – platforma informacyjna w postaci działań takich jak cykliczne infografiki w social media, dystrybucja ulotek (współpraca BP) w okresie letnim zachęcających do czynnego udziału w ofercie przedsięwzięć organizowanych przez miasto, instytucje podległe oraz organizacje pozarządowe, <i>outdoor</i>, wykorzystanie systemu nośników w komunikacji publicznej (ponad 240 w autobusach i ok. 40 we wiatkach przystankowych) do komunikowania działań podejmowanych przez Miasto i inne podmioty oraz do promocji przedsięwzięć, – współpraca z NGO (np. projekt „kontener wolności”, jako przedsięwzięcie wspierające budowę społeczeństwa obywatelskiego), – realizacja „Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2014” – przekazywanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, – patronat honorowy Prezydenta Miasta jako instrument wspierania przedsięwzięć o charakterze prospołecznym (261 przyznanych patronatów w 2014 r.), – patronat medialny jako instrument wspierający promocję działań o charakterze prospołecznym (26 patronatów przyznanych w 2014 r.). 	Budżet Miasta	IV.8.	
	Kujawsko-Pomorskie Centrum Badań nad Społeczeństwem Obywatelskim		Projekt w 2014 roku nie był realizowany.			
d.	Współpraca z grupami inicjatywnymi powstałymi dla przeprowadzenia konkretnych projektów dla dobra wspólnego:					
	Realizacja zadań publicznych w ramach inicjatyw lokalnych mieszkańców	Miasto Bydgoszcz	<p>W 2014 roku kontynuowana była realizacja Programu inicjatyw lokalnych 25/75 oraz Programu 5/6 (budżet obywatelski).</p> <p>Program 25/75 jest jedną z możliwości realizacji zadania publicznego z inicjatywy i przy współudzia-</p>	Budżet Miasta	IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>le mieszkańców Bydgoszczy. Celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców naszego miasta dla wspólnego, a przede wszystkim szybszego wykonania zadań publicznych gminy. Aby wystąpić z wnioskiem o realizację zadania publicznego wystarczy zgromadzić 25% wkładu własnego szacunkowego kosztu inwestycji. Natomiast pozostałe 75% kosztów zadania pokrywa Miasto. Na realizację programu w budżecie miasta rezerwowane jest corocznie 5 mln zł. W 2014 roku w ramach programu realizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – remont korytarzy szkolnych w budynku ZS Nr 30 Specjalnych przy ul. Jesionowej 3a, – budowę parkingu ogólnodostępnego u zbiegu ulic Ornej i Gromadzkiej w Bydgoszczy, – przebudowę ulicy Certowej w Bydgoszczy, <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p><i>Zródło: WAB</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – budowę parkingów wraz z drogą manewrową w rejonie nieruchomości przy ul. Modrzewiowej 14 i Sułkowskiego 21, – przebudowę fragmentu ulicy Bułgarskiej obejmującą wykonanie nowej nawierzchni sięgacza do posesji przy ul. Bułgarskiej, – przebudowę ciągu pieszego na Skwerze im. T. Nowakowskiego, – budowę ulic Borowikowej i Koźlakowej oraz fragmentu ulicy Pieczarkowej, – budowę dziesięciu obiektów małej architektury – instalacji artystycznych „Z Wyczółkowskim po drodze” przy ul. Mennica, Wybrzeżu im. Prezydenta Gabriela Narutowicza, Mostowej, Grodzkiej i Gdańskiej w Bydgoszczy – zadanie w trakcie realizacji. <p>Zasada działania Programu 5/6 polega na wydzieleniu z budżetu miasta kwoty 5 mln zł (corocznie), na realizację zadań zgłaszanych przez mieszkańców miasta. Kwota ta jest dzielona proporcjonalnie do liczby osób zameldowanych na pobyt stały na obszarze każdej z 28 rad osiedli (wchodzących w skład 6 okręgów wyborczych). W 2014 roku realizowane były zadania w ramach drugiej edycji programu i dotyczyły m.in.: zagospodarowania terenów rekreacyjnych, budowy i doposażenia placów zabaw i siłowni fitness, budowy i modernizacji boisk, skateparków, rozbudowy systemu wideomonitoringu miejskiego, budowy oświetlenia ulic, budowy i modernizacji miejsc postojowych i chodników, modernizacji bazy sportowej placówek oświatowych.</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Monitoring aktywności obywatelskiej; programowanie dalszej współpracy na podstawie zdobytych doświadczeń i efektów: określanie mocnych i słabszych stron	Miasto Bydgoszcz	Corocznie prowadzony jest monitoring „Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”, a jego efektem jest przedstawiane Radzie Miasta Bydgoszczy roczne sprawozdanie z jego realizacji. Na bieżąco prowadzony jest monitoring realizacji zadań w ramach Programów 25/75 oraz 5/6 oraz procedur ich wdrażania. Na podstawie zebranych doświadczeń proces jest modyfikowany np. wprowadzono dwufazową procedurę zgłaszania i wyboru projektów do Programu 5/6.	Budżet Miasta	IV.8.	
	Współpraca przy realizowaniu/finansowaniu projektów wg zawartych umów wieloletnich		Zadanie w 2014 roku nie było realizowane.			
e.	Wspieranie działań na rzecz ułatwienia osiedlenia się w Bydgoszczy nowych mieszkańców z Polski i z zagranicy:					
	Prowadzenie strony informacyjnej „Zamieszkać w Bydgoszczy” dla nowo przybywających i nowo przybyłych, co/gdzie w Bydgoszczy		Zadanie w 2014 roku nie było realizowane.			
	Nawiązanie współpracy z pracodawcami, którzy zatrudniają/będą zatrudniali obcokrajowców	Powiatowy Urząd Pracy	Łącznie w 2014 roku PUP w Bydgoszczy nawiązał współpracę ze 170 pracodawcami, którzy zatrudniają bądź planują zatrudnienie obcokrajowców. Współpraca dotyczyła rejestracji oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy obcokrajowcom oraz wydawania informacji na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy powierzającemu wykonanie pracy cudzoziemcowi. W 2014 roku wydano 260 informacji na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającemu wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy dla łącznie 110 pracodawców. Ponadto zarejestrowano 7.521 oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy obywatelowi Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy od 104 pracodawców.	Budżet Miasta	IV.7.	
	Rozwijanie współpracy z uczelniami pod kątem pomocy studentom zagranicznym		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
f.	Stać cykliczną współpracą władz samorządowych z mieszkańcami miasta:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Stworzenie i przekazywanie mieszkańcom miasta ankiet dotyczących efektywności prowadzonych działań	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku po raz trzeci przeprowadzone zostały badania opinii mieszkańców (wykonane przez firmę Realizacja Sp. z o.o. na zlecenie UM; październik 2014). Efektem jest wielostronicowe opracowanie dotyczące opinii mieszkańców na różne tematy. Realizacja tego przedsięwzięcia tworzy skuteczne narzędzia wspierające zarządzanie (między innymi dzięki sprecyzowaniu oczekiwań mieszkańców możliwe jest podejmowanie bardziej skutecznych działań).	Budżet Miasta	IV.8.	
	Cykliczne spotkania prezydenta miasta z mieszkańcami		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Konsultacje społeczne dotyczące decyzji bieżących i o charakterze strategicznym	Biuro Obsługi Mediów	<p>Konsultacje społeczne prowadzone w 2014 roku dotyczyły m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakresu realizacji inwestycji miejskich, np.: <ul style="list-style-type: none"> – trasy pieszo-rowerowej Stare Miasto-Stary Fordon, – budowy ulicy Składowa-Wyścigowa, – rozbudowy ulicy Grunwaldzkiej, – budowy połączenia drogowego ulic Mazowieckiej i Gdańskiej, – funkcji Młynów Rothera. • Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. • Wyboru schematu kolorystycznego taboru tramwajowego poprzez Konkurs na malowanie tramwajów (współpraca z PESA SA). Zaangażowanie Mieszkańców za pośrednictwem oficjalnego miejskiego fanpage na portalu Facebook. • Dokumentów strategicznych prowadzone przez firmę Deloitte: <ul style="list-style-type: none"> – Opracowania eksperckiego prezentującego wnioski z delimitacji, – Strategii ZIT BTOF, – Strategii Rozwoju Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego, – Strategii Rozwoju Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Strategii Rozwoju Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego, – Programu strategicznego gospodarka i rynek pracy, – Programu Rewitalizacji Miast dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego, – Programu rozwoju szkolnictwa wyższego dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego, – Programu zabezpieczenia opieki zdrowotnej dla mieszkańców Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. 	Budżet Miasta	IV.8.	
	Stworzenie banku dobrych przykładów i dobrych pomysłów	Miasto Bydgoszcz	Zadanie było realizowane poprzez zamieszczanie na stronie internetowej Miasta informacji dotyczących m.in. projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, wolontariuszy oraz w ramach Programów inicjatyw lokalnych 25/75 i 5/6.	Budżet Miasta		

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych	szt.	1 054	1 085	bd.		IV.7., IV.8.	US
2	Liczba zadań publicznych realizowanych w ramach inicjatyw lokalnych mieszkańców	szt.	0	„25/75” – 6	„25/75” – 8		IV.7., IV.8.	UMB
3	Liczba przedsięwzięć i wydarzeń organizowanych w mieście z inicjatywy obywateli	szt.	150	138	142		IV.7., IV.8.	UMB

Podsumowanie:

Wszystkie 6 przedsięwzięć ujętych w programie było realizowanych w 2014 roku. W ramach tych przedsięwzięć, na 23 zadania główne zapisane w programie, 17 (73,91%) było realizowanych, w 6 (26,09%) przypadkach nie rozpoczęto realizacji zadania. Z 17 realizowanych zadań, 16 było finansowanych lub współfinansowanych z budżetu miasta. Wśród innych źródeł finansowania projektów można wymienić m.in. Stowarzyszenie „Europa Kujaw i Pomorza”.

Dzięki realizacji zadań programu zanotowano wzrost liczby i jakości inicjatyw obywatelskich (Program 5/6 – Budżet Obywatelski oraz Program 25/75 – Inicjatywy Lokalne), poprawę obiegu informacji, poprawę procesu planowania wydarzeń i przedsięwzięć, poprawę wizerunku miasta obywatelskiego, wzrost zaangażowania różnych środowisk na rzecz działań wspólnych i wzrost świadomości mieszkańców w różnych grupach wiekowych o możliwościach działań na rzecz Bydgoszczy. Ważnym elementem programu są konsultacje społeczne, które w istotny sposób przyczyniają się do tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Zjawiskiem które napawa optymizmem jest zwiększająca się liczba uczestników wolontariatu oraz różnorodność akcji podejmowanych przez Wolontariat Miejski.

Problemy stwarzała konieczność wypracowania skuteczniejszych metod dotarcia do większej liczby mieszkańców miasta w celu zwiększenia ich motywacji do działań na rzecz dobra wspólnego, niewystarczająco skuteczny system raportowania nt. przebiegu i zakończenia działań oraz często brak źródeł finansowania.

III.13. Program Nr 13 Miasto nauki

Cele programu:

- Zwiększenie znaczenia Bydgoszczy jako ośrodka akademickiego
- Podniesienie jakości kształcenia na bydgoskich uczelniach
- Wzmocnienie udziału przedstawicieli środowiska naukowego w życiu miasta i jego mieszkańców
- Wzmacnianie oddziaływania potencjału naukowego i innowacyjnego bydgoskich uczelni na lokalną gospodarkę
- Aktywizacja inicjatyw studenckich i ich powiązanie z kulturą Bydgoszczy
- Wzmocnienie współpracy miasta i uczelni w aplikowaniu o fundusze unijne na rzecz inicjatyw i projektów inwestycyjnych

Koordynator programu:

Wydział Edukacji i Sportu

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Wspieranie podnoszenia jakości kształcenia uczelni bydgoskich:					
	Dążenie do utworzenia systemu stypendialnego dla kadry naukowej, premiującego habilitacje, uprawnienia doktoranckie oraz publikacje uwzględnione w bazie SCOPUS jak i współczynnik publikacji oraz ich cytowań mierzony wg metody Hirscha (wprowadzając rozdział na nauki ścisłe/techniczne i humanistyczne/przyrodnicze)		„Strategia Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020” przewiduje uruchomienie w 2016 r. programu stypendialnego dla rozwoju samodzielnej kadry naukowej (trwa analiza podstaw prawnych i źródeł finansowania).			
	Propagowanie wysokich ocen parametrycznych MNiSW oraz akredytacji PKA dla uczelni – w celu wspierania budowania standardów edukacyjnych na miarę najlepszych wzorców obowiązujących w europejskiej i globalnej przestrzeni akademickiej	Uczelnie bydgoskie	W roku 2014, Polska Komisja Akredytacyjna przyznała oceny pozytywne następującym kierunkom bydgoskich uczelni: – Mechatronika (WSG), – Administracja (KPSW), – Ekonomia (KPSW), – Ekonomia (WSG). Każda uczelnia na swoich stronach internetowych umieszcza informacje dotyczące uzyskanych ocen PKA.	Środki uczelni	I.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Wspomaganie efektywności pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na badania	„Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Pracodawców KPAI TARR S.A. Uczelnie bydgoskie	W ramach działania 5.4 Wzmocnienie regionalnego potencjału badań i rozwoju technologii RPO WK-P „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Pracodawców realizuje II edycję projektu „Voucher badawczy”. Wsparcie jest przeznaczone na zakup w jednostkach naukowych usług badawczo-rozwojowych dotyczących opracowania nowych lub ulepszonych produktów, usług i procesów oraz badania produktów za zgodność z obowiązującymi normami. Projekty te realizują także wydziały bydgoskich uczelni np. UKW pracuje nad stworzeniem farby mającej działania izolacyjne, a nakłada się ją na ściany wewnątrz mieszkania. Uczelnia pomoże zaprojektować innowacyjne meble np. „biurko, które urośnie wraz z dzieckiem”. Wspieraniem współpracy nauki i biznesu oraz rozwojem innowacyjnej gospodarki zajmuje się również zasilany środkami z RPO WK-P: – Fundusz Badań i Wdrożeń, realizowany jest przez Kujawsko-Pomorską Agencję Innowacji. Mechanizm działania Funduszu polega na udzielaniu bezzwrotnych dotacji na projekty badawcze przedsiębiorstw regionu oraz wdrożenie efektów ich realizacji w działalność gospodarczą. Uczelnie bydgoskie są wnioskodawcami konkursów np. WSG, ale także są wykonawcami usług badawczych dla firm. – Fundusz Powiązań Kooperacyjnych, realizowany jest przez TARR S.A. Wspierane są wspólne inicjatywy przedsiębiorstw, organizacji badawczych oraz samorządów np. UTP jest członkiem AGRO Klaster Kujawy.	Fundusze europejskie Środki przedsiębiorców i firm	I.2.	
	Współfinansowanie zatrudnienia kadr wysokokwalifikowanych		Zadanie nie było realizowane w roku 2014. Obecnie stan prawny uniemożliwia realizację tego zadania.			
	Wspieranie kierunków studiów z obcym językiem wykładowym oraz programów studiów międzynarodowych	Uczelnie bydgoskie	Od wielu lat w bydgoskich uczelniach funkcjonują kierunki studiów, na których językiem wykładowym jest język obcy (np. w roku akademickim 2014/2015 WSG uruchomiła studia drugiego stopnia „International Business” w ramach kierunku Ekonomia), ponadto prowadzone są zajęcia, na których językiem wykładowym jest język obcy. Do tych uczelni należą: UTP, CM UMK, WSG, KPSW. Zajęcia w językach obcych są prowadzone przez specjalistów z Polski i zagranicy. Stanowią doskonałe przygotowanie do poruszania się w międzynarodowym środowisku naukowym oraz na rynku pracy.	Środki uczelni	I.2.	
	Współpraca przy organizowaniu wykładów prowadzonych przez wybitnych krajowych i europejskich wykładowców	Uczelnie bydgoskie	W ramach poszerzania oferty dydaktycznej, podnoszenia kompetencji językowych studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej, na bydgoskich uczelniach wyższych prowadzona jest współpraca m.in. z uczelniami zagranicznymi. Efektem tej współpracy jest organizacja wydarzeń naukowych o międzynarodowym charakterze (konferencje, seminaria i sympozja naukowe), wykładów gościnnych oraz regularnych zajęć prowadzonych w językach obcych dla studentów wielu kierunków. W wielu tych wydarzeniach uczestniczy Prezydent Bydgoszczy oraz przedstawiciele samorządu lokalnego, otwierając je lub biorąc w nich czynny udział poprzez prelekcje, bądź wykłady. Formą wsparcia jest również objęcie organizowanych wydarzeń honorowym patronatem Prezydenta Miasta.	Środki uczelni Środki przyznane w ramach programu Erasmus	I.2.	
b.	Rozwój zaplecza naukowo-dydaktycznego:					

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa Interaktywnego Centrum Nauki		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Centrum Mikotoksyn, Laboratorium Hodowli Komórkowych i Testów Toksyczności, Bank Rakotwórczych Grzybów Pleśniowych – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	UKW	<p>W ramach przedsięwzięcia zrealizowane zostało zamierzenie inwestycyjne polegające na rozbudowie istniejącego budynku Laboratorium Badawczego Mikotoksyn o pracownię hodowli komórkowych i testów toksyczności Zakładu Fizjologii i Toksykologii Instytutu Biologii Eksperymentalnej UKW wraz z infrastrukturą techniczną. Obiekt uzyskał decyzję na użytkowanie. Zrealizowano dostawy i montaż wyposażenia laboratorium.</p> 	MNiSW	I.2. II.1. II.2.	
	Regionalne Laboratorium Technologii Fermentacyjnych i Bioprocusów – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	UKW	<p>W 2014 roku Wydział Nauk Przyrodniczych UKW uzyskał z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotację na restrukturyzację – organizację Laboratorium Technologii Fermentacyjnych i Bioprocusów w budynku przy ul. Poniatowskiego 12.</p> <p>Powstałe w strukturze Zakładu Biotechnologii, Laboratorium Technologii Fermentacyjnych i Bioprocusów nie może pełnić założonego charakteru ośrodka regionalnego (stąd skrócenie nazwy), gdyż środki zaangażowane w wyposażenie stanowisk badawczych i aparaturę naukowo-badawczą są wystarczające co najwyżej do prowadzenia badań statutowych i aplikowania o granty. Niezbędne jest uzupełnienie wyposażenia stanowisk badawczych, a zwłaszcza specjalistycznej aparatury, która umożliwiłaby podjęcie efektywnej współpracy ze środowiskiem gospodarczym regionu i kraju, co było jednym z priorytetowych celów powołania Regionalnego Laboratorium Technologii Fermentacyjnych i Bioprocusów.</p> <p>Zadanie zostało zaplanowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia „Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodmed” ujętego w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	Srodki uczelni MNiSW	I.2. II.1. II.2.	
	Budowa Centrum Dydaktycznego (Collegium Maius) – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Centrum Ustawicznego Kształcenia i Poradnictwa Psychologicznego – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Centrum Rewitalizacji Dróg Wodnych, Pracownia Rewitalizacji Dróg Wodnych w Miastach, Krajowy Inkubator Rozwoju Dróg Wodnych – rozbudowa Katedry Rewitalizacji Dróg Wodnych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Utworzenie Wydziału Prawa i Ekonomii – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	UKW	Zadanie w zakresie inwestycyjnym nie było realizowane w roku 2014. Zadanie to zostało opisane w przedsięwzięciu „Rozszerzenie oferty edukacyjnej oraz dostosowanie jej do potrzeb lokalnego rynku pracy”.			
	Rozbudowa Instytutu Prawa, Administracji i Zarządzania oraz Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego – adaptacja dawnej siedziby Biblioteki Głównej		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Rozbudowa Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego – adaptacja budynku przy ul. Powstańców Wielkopolskich 10	UKW	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego otrzymał od Prezydenta Miasta Bydgoszczy, w drodze użyczenia, budynek po byłym bydgoskim oddziale Państwowego Instytutu Weterynaryjnego, przy ul. Powstańców Wielkopolskich 10. W roku 2014 przeprowadzono niezbędne prace porządkowe oraz zaplanowano i rozpoczęto prace remontowe i modernizacyjne na II i III piętrze (malowanie, drobne prace murarskie i instalacyjne). Prace mają na celu dostosowanie infrastruktury budynku do prowadzenia działalności dydaktycznej i naukowo-badawczej realizowanej przez jednostki Wydziału Nauk Przyrodniczych. Prace budowlane oraz wyposażanie obiektu będą kontynuowane w kolejnych latach.	Środki uczelni	I.2. II.1.	
	Budowa siedziby dla Wydziału Artystycznego – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Realizacja Regionalnego Centrum Innowacyjności – Regionalne Centrum Transferu i Transformacji Technologii – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	UTP	Zadanie w zakresie inwestycyjnym nie było realizowane w roku 2014. Działania organizacyjne zostały opisane w Programie Nr 3.			
	Bydgoski Akcelerator Interdyscyplinarnych Rozwiązań Inżynierskich – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy	UTP	Dla zadania wykonane zostały prace projektowe: <ul style="list-style-type: none"> – koncepcja rozbudowy budynku 3.1, – projekt architektoniczny budynku wraz z analizą możliwości wykorzystania BAIRI w procesie dydaktycznym, – projekt geotechniczny – warunki posadowienia BAIRI na terenie UTP, – projekt budowlany oraz budowlano-wykonawczy wraz z modernizacją przyłącza ciepłowniczego do bud. 3.1, – projekt dróg dojazdowych do BAIRI. 	Środki uczelni	I.2. II.1. II.2.	
	Regionalne Centrum Innowacyjności Wsi i Rolnictwa – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy	UTP	Dla zadania wykonane zostały prace projektowe: <ul style="list-style-type: none"> – projekt funkcjonalno-użytkowy, – raport o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko, – uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. 	Środki uczelni	I.2. II.1. II.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Kujawsko-Pomorskie Centrum Bezpiecznej Żywności – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Uniwersyteckie Centrum Zaawansowanych Technologii Nauk Technicznych – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Rozbudowa i modernizacja Akademii Muzycznej	Akademia Muzyczna	<p>Projekt zakładał budowę nowego obiektu lub adaptacji przejętego obiektu na potrzeby Akademii Muzycznej. W toku prac związanych m.in. z Kontraktem Terytorialnym, podjęta została decyzja o budowie nowej siedziby uczelni. Wsparciem dla tego rozwiązania była pomoc ze strony Miasta, które zobowiązało się do przekazania odpowiedniej działki budowlanej.</p> <p>W roku 2014 prowadzone były działania lobbingsowe na rzecz ujęcia projektu w Kontrakcie Terytorialnym, ostatecznie zakończone sukcesem. Jednocześnie Miasto przekazało w formie darowizny Akademii Muzycznej działki przy ul. Chodkiewicza z przeznaczeniem na budowę nowej siedziby uczelni.</p>	Środki uczelni Budżet Miasta	1.2. 1.3.	
	Rozbudowa i przebudowa szpitali uniwersyteckich nr 1 i nr 2	CM UMK	<p>Collegium Medicum realizowało następujące projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Wieloletni Program Medyczny Rozbudowy i Przebudowy Szpitala Uniwersyteckiego w Bydgoszczy”, dla którego w 2014 roku realizowano prace obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> – roboty budowlane w ramach inwestycji „Budowa obiektu na potrzeby Kliniki Psychiatrii, Kliniki Geriatrii, Kliniki Dermatologii, Chorób Przenoszonych Drogą Płciową i Immunodermatologii oraz Zakładu Medycyny Paliatywnej”, – dokumentację zamienną dla inwestycji „Budowa obiektu na potrzeby Kliniki Psychiatrii, Kliniki Geriatrii, Kliniki Dermatologii, Chorób Przenoszonych Drogą Płciową i Immunodermatologii oraz Zakładu Medycyny Paliatywnej”, – roboty termomodernizacyjne budynku Zespołu Diagnostyczno-Zabiegowego na terenie Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr A. Jurasza, które zostały zakończone, – wykonanie wymiany stolarki okiennej budynku Zespołu Diagnostyczno-Zabiegowego na terenie Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr A. Jurasza, – modernizację istniejącej zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr A. Jurasza, – zakończenie prac projektowych obejmujących opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowej dla inwestycji pod nazwą „Modernizacja Klinik Szpitala”, – wykonanie dokumentacji projektowej w zakresie wydzielenia zespołu pomieszczeń i dostosowania dokumentacji projektowej dla potrzeb realizacji Etapu I z całości wielobranżowej dokumentacji projektowej dot. Zespołu Pomieszczeń Wejścia Głównego, – rozpoczęcie przebudowy i zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń Budynku Diagnostycznego na potrzeby Zespołu Wejścia Głównego Szpitala Uniwersyteckiego nr 1, 	Budżet Państwa Środki uczelni Fundusze Unijne	1.2. IV.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>– rozpoczęcie opracowywania dokumentacji projektowej w zakresie oznakowania Wejścia Głównego do Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr A. Jurasza.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Termomodernizacja obiektów CM UMK poprawą efektywności wykorzystania energii”. W ramach projektu unijnego (POLiŚ) dokonano termomodernizacji następujących obiektów Szpitala Uniwersyteckiego nr 2: Budynku Diagnostyczno-Zabiegowego, Budynku Kuchni i Magazynu Bielizny, Budynku Patomorfologii, Budynku Warsztatu, Agregatów i Mikrobiologii. Wykonano tablice i uzyskano świadectwa energetyczne dla obiektów objętych Projektem. 			
	Adaptacja budynku dydaktycznego dla Collegium Medicum UMK przy ul. Łukasiewicza 1	CM UMK	W roku sprawozdawczym wykonano prace obejmujące adaptację pomieszczeń na wszystkich kondygnacjach budynku, termomodernizację, wymianę wszystkich instalacji wewnętrznych oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku.	Budżet Państwa PFRON Fundusze europejskie Środki CM UMK	I.2. IV.2.	
	Adaptacja budynku przy ul. Karłowicza 24 dla Collegium Medicum UMK	CM UMK	W 2014 roku wykonano prace obejmujące adaptację pomieszczeń na wszystkich kondygnacjach budynku, termomodernizację, wymianę wszystkich instalacji wewnętrznych oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku.	Budżet Państwa Środki uczelni	I.2. IV.2.	
	Budowa Centrum Symulacji Medycznych – Collegium Medicum UMK		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Budowa Centrum Dydaktyczno-Kongresowego – Collegium Medicum UMK		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Nadbudowa i przebudowa Biblioteki Medycznej Collegium Medicum UMK		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Centrum Królowej Jadwigi przy Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy – segment biblioteczno-archiwalny i segment dydaktyczno-konferencyjny		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Bydgoskie Centrum Rozwoju Naukowo-Technologicznego Przedsiębiorstw – Wyższa Szkoła Gospodarki		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Modernizacja i wyposażenie budynku Wyższej Szkoły Służb Lotniczych przy ul. Fordońskiej 120		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozwój infrastruktury dydaktycznej i naukowej bydgoskich uczelni	KPSW	<p>Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w 2014 roku zakończyła budowę Kampusu Akademickiego przy ul. Toruńskiej 55-57:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakończono budowę parkingu uczelnianego, – oddano do użytkowania pomieszczenia Biblioteki Głównej. <p><i>Źródło: www.uczelnie.pl</i></p>	Środki uczelni	I.2.	
c.	Rozszerzenie oferty edukacyjnej oraz dostosowanie jej do potrzeb lokalnego rynku pracy:	Uczelnie bydgoskie	<p>Bydgoskie uczelnie wychodząc naprzeciw oczekiwaniom ludzi młodych oraz potrzebom rynku pracy otwierają nowe, atrakcyjne kierunki studiów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uniwersytet Kazimierza Wielkiego wprowadził ostatnio kilka kierunków, są to: bezpieczeństwo narodowe, biotechnologia, turystyka i rekreacja, kryminalistyka – specjalność na fizyce, specjalności na lingwistyce stosowanej: j. angielski z j. arabskim i na pedagogice: animacja społeczno-kulturowa oraz tak poszukiwane na rynku pracy studia inżynierskie: mechatronika, inżynieria bezpieczeństwa i inżynieria materiałowa. Unikalnym kierunkiem jest rewitalizacja dróg wodnych (UKW jest jedyną uczelnią w UE prowadzącą taki kierunek). • Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w roku akademickim 2014/2015 wprowadził nowe: <ul style="list-style-type: none"> – Studia magisterskie (2 kierunki): komputerowe wspomaganie prac inżynierskich, architektura wnętrz, – Studia inżynierskie (4 kierunki): analityka chemiczna i spożywcza, informatyka stosowana, nanobioinżynieria, zoofizjoterapia. • Wyższa Szkoła Gospodarki w roku akademickim 2014/2015 wprowadziła nowe: <ul style="list-style-type: none"> – Studia magisterskie (5 kierunków): automatyka pomiarowa, dziennikarstwo i media internetowe, filmoznawstwo, fotografia i media, gospodarka regionalna i polityki publiczne, – Studia inżynierskie (5 kierunków): logistyka inżynierska, informatyka stosowana, planowanie przestrzenne i administracja budowlana, projektowanie użytkowe, inżynieria przestrzeni, • Wyższa Szkoła Bydgoska w roku akademickim 2014/2015 wprowadził nowe: <ul style="list-style-type: none"> – Studia magisterskie (2 kierunki): psychologia w biznesie, prawo w biznesie. • Collegium Medicum UMK w roku akademickim 2014/2015 wprowadziło nowy kierunek: <ul style="list-style-type: none"> – Studia magisterskie: optyka okularowa z elementami optometrii. • Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności w roku 2014/2015 wprowadziła nowy kierunek: <ul style="list-style-type: none"> – Studia magisterskie: artystyczna grafika komputerowa. 	Środki uczelni	I.2. II.1. II.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Utworzenie systemu stypendialnego dofinansowującego zatrudnienie absolwentów bydgoskich uczelni		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Realizacja przedsięwzięć popularyzujących zainteresowanie techniką na wszystkich etapach kształcenia	Uczelnie bydgoskie	<p>W ramach realizacji zadania UKW przeprowadziło:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowę Eksperymentarium UKW, – Projekt <i>Krzemowa Bydgoszcz – studium i pracuj w Bydgoszczy – warto!</i>, – Projekt <i>Wsparcie technologiczne dla Humanistyki drugiej generacji</i>. <p>KPSW w ramach realizacji zadania wydała monografię pt. „Cywilizacja techniczna” pod red. A. Mrety, J. Owedyka, P. Wilkoszewskiego, organizowała także pokazy i warsztaty w ramach Międzynarodowych Otwartych Dni Nauki, koła naukowe – z ofertą dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Przykładem realizacji tego zadania są również opisane w innych zadaniach: Bydgoski Festiwal Nauki, Międzynarodowe Otwarte Dni Nauki, Medicalia.</p> <p><i>Źródło: www.bydgoszcz.pl</i></p>	Środki uczelni Budżet Miasta	I.2. II.1. II.2.	
	Propagowanie technicznych kierunków studiów	UKW UTP	<p>W ramach realizacji zadania Uniwersytet Kazimierza Wielkiego realizował następujące projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksperymentarium – którego celem jest podnoszenie poziomu edukacji w mieście i zwiększenie dostępu do nowoczesnych technologii i metod w procesie kształcenia na różnych poziomach, zlokalizowane jest w budynku Instytutu Fizyki przy Placu Weysenhoffa 11. Inicjatywa jest realizowana przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego od 2013 r. Jej cele programowe obejmują szeroko pojęte działania na rzecz upowszechnienia nauki i techniki wśród społeczności lokalnej naszego miasta i regionu. Szczególnie istotnym jest wyjaśnienie w sposób przystępny i ciekawy natury otaczających nas zjawisk przyrodniczych i procesów zachodzących wokół nas przy pomocy naukowych narzędzi. Działalność Eksperymentarium przyczynia się do: <ul style="list-style-type: none"> – rozwijania wśród młodych ludzi zainteresowań nauką i kulturą, pokazując je jako atrakcyjny obszar eksploracji i doświadczeń, – wspierania rozwoju uzdolnionych jednostek i wyrównywania szans samorealizacji młodego pokolenia, 	Środki uczelni Budżet Miasta	I.2. II.1. II.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnienia jak ludzką wiedzę można wykorzystać dla rozwoju społeczeństwa lokalnego, – wspierania i uzupełniania programów nauczania na różnych szczeblach edukacji (od przedszkola poprzez szkołę, studia, na Uniwersytecie Trzeciego Wieku kończąc), – poszerzenie bazy edukacyjnej o dobrze przygotowane stanowiska badawcze, inicjowanie i wspieranie debaty publicznej dotyczącej istotnych tematów naukowych. • Krzemowa Bydgoszcz – studium w Bydgoszczy! – projekt realizowany przez Instytut Mechaniki i Informatyki Stosowanej (budynek Copernicanum) obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> – cykl wykładów z pokazem dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, programowanie robotów, pokazy programowania dronów, technologie mobilne, itp. – zajęcia warsztatowe: programowanie robotów, pokaz programowania dronów, technologie mobilne, itp. <p>Projekt realizowany przez nauczycieli akademickich UKW prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunkach informatyka lub mechatronika oraz studentów tych kierunków. Z dotacji Miasta uzupełniono zasoby sprzętowe pozwalające na organizację pokazów oraz warsztatów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wystawa interaktywna Nauki dawne i niedawne. • Wystawa Od monokryształu Jana Czochochalskiego do grafenu. • Warsztaty matematyczne „mat-świat” w szkołach podstawowych. • Zajęcia laboratoryjne z zakresu fizyki dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. • Sesje projektowe dot. gier: Board Game Jam UKW, Jawne Sny, GraNoc, Noc Planszówek. <p>W ramach realizacji zadania UTP przeprowadziło konkurs „Wojna Robotów miniSUMO”. W ubiegłorocznej VIII edycji konkursu zarejestrowało się 67 zespołów z całego kraju. We wszystkich edycjach udział wzięło prawie 1.500 osób. W ramach konkursu młodzież szkolna ma za zadanie zaprojektować półkilogramowe autonomiczne pojazdy. Roboty mają zaprogramowany mechanizm „walcz lub uciekaj”. Za pomocą czujników próbują zlokalizować przeciwnika na ringu sumo i zepchnąć go z pola walki, a jednocześnie same próbują uniknąć zepchnięcia przez przeciwnika. Konkurs „Wojna Robotów miniSUMO” adresowany jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i placówek pozaszkolnych. Celem zawodów jest popularyzacja techniki i zachęcanie młodzieży do studiowania kierunków technicznych.</p>			
	Wspieranie działań zmierzających do zwiększenia liczby kierunków studiów II i III stopnia	Miasto Bydgoszcz	<p>W 2014 roku miasto udzielało wsparcia publicznym szkołom wyższym w formie dotacji m.in. na cele rozwojowe uczelni. Ponadto Akademia Muzyczna nieodpłatnie otrzymała nieruchomość pod budowę nowej siedziby uczelni, a Uniwersytet Kazimierza Wielkiego uzyskał w formie użyczenia budynek po byłym Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach w celu rozbudowy Wydziału Nauk Przyrodniczych.</p> <p>Działania te ułatwiają uczelniom ich rozwój oraz umożliwiają tworzenie nowych kierunków studiów.</p>	Budżet Miasta	I.2.	
	Wspomaganie współpracy uczelni ze szkołami ponadgimnazjalnymi, a także tworzenie tzw. „klas akademickich” kształcących uczniów w sposób powią-	bydgoskie uczelnie	<p>Współpraca szkół i placówek oświatowych z uczelniami bydgoskimi obejmowała szerokie spektrum działań i dotyczyła kilku obszarów działalności, m.in. pomocy pracowników naukowych uczelni dla uczniów szkół bydgoskich. Nadmienić należy, że niektóre uczelnie sprawują opiekę nad szkołami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy – ZS Ogólnokształcących nr 6, ZS nr 12, 	Srodki uczelni	I.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	zany z wymaganiami kierunków uczelnianych		<ul style="list-style-type: none"> - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego – ZS Ogólnokształcących nr 5, ZS Ogólnokształcących nr 7, - Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa – ZS Ogólnokształcących nr 1. <p>Współpraca z uczelniami przybierała następujące formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patronaty nad klasami, - opieka nad przedmiotami w szkole, - bezpłatne korzystanie z księgozbiorów bibliotecznych uczelni, - udział najlepszych uczniów jako wolnych słuchaczy w wykładach, - udział uczniów w imprezach organizowanych przez uczelnie, - imprezy Akademickiej Przestrzeni Kulturalnej WSG, - udział pracowników naukowych w zajęciach laboratoryjnych w szkołach, - opieka nauczycieli akademickich w celu przygotowania uczniów do olimpiad przedmiotowych, - współorganizacja imprez, np. konkurs fotograficzno-literacki (UKW – ZS Chemicznych), „Mistrz Rachunkowości”, Dni Frankofonii (ZS Ogólnokształcących nr 2 – UKW), konkurs historyczny o Kazimierzu Wielkim (ZS nr 24 – UKW), - prowadzenie zajęć w szkole przez pracowników naukowych, - badania profilaktyczne, pogadanki na temat zdrowia. <p>Współpraca przybierała także formy warsztatów, wykładów oraz projektów dla uczniów, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólna realizacja ze studentami UKW warsztatów fotograficznych w ramach wystawy „Symbole Mojego Miasta”, - Archipreza – warsztaty na WSG dla uczniów, promujące architekturę i urbanistykę, - warsztaty przyrodnicze dla uczniów w „Parku nad Kanałem” (ZS nr 6), - wykorzystanie wiedzy studentów do budowy robota, - udział w warsztatach UKW na temat mitologii greckiej, - patronat nad sekcją dwujęzyczną z językiem hiszpańskim, przygotowanie do Olimpiady z Języka Hiszpańskiego (NKJO – ZS Ogólnokształcących nr 1), - wykłady na UKW na temat podstaw kartografii „System Informacji Geograficznej GIS”. - „Niech kolęda nas zjednoczy głosząc chwałę cichej nocy”(MDK nr 5 – UKW), - „Zaginiona Atlantyda” (MDK nr 5 – UKW, UMK), - program „Szkoła Zdrowego Stylu Życia” (SP nr 38), - „Odkrywamy matematykę” (SP nr 63), - „Dzieci myślą. Jak skutecznie uczyć dzieci myślenia matematycznego”, - „Bydgoski Bąbel Matematyczny”. 			
	Utworzenie Wydziału Prawa i Ekonomii – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	UKW	UKW otrzymało zgodę MNiSW na utworzenie kierunku <i>Ekonomia</i> , który zostanie uruchomiony w roku akademickim 2015/2016. Prowadzone były również rozmowy w sprawie skompletowania tzw. minimum kadrowego dla kierunku <i>Prawo</i> . Jeśli rozmowy zakończą się powodzeniem, wówczas będzie można rozpatrywać koncepcję utworzenia nowego wydziału.	Środki uczelni	I.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa uniwersyteckiego Centrum Architektury i Sztuki – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Utworzenie bazy dydaktycznej na potrzeby nowego kierunku stomatologii – Collegium Medicum UMK		Zadanie nie było realizowane w roku 2014. Zadanie nie było realizowane z powodów organizacyjno-prawnych, które stoją na przeszkodzie rozpoczęcia prac remontowo-budowlanych.			
	Zamiejscowy oddział Stowarzyszenia Forum Rewitalizacji oraz przygotowanie tzw. Przestrzeni wymiany myśli i doświadczeń Open Space – Wyższa Szkoła Gospodarki		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
d.	Zaangażowanie bydgoskiej kadry naukowej we współtworzenie kierunków rozwoju miasta:					
	Współtworzenie ciał opiniotwórczych i doradczych wraz z kadrami naukowymi	Miasto Bydgoszcz	Przedstawiciele środowisk akademickich są członkami Obywatelskiej Rady Kultury przy Prezydencie Miasta Bydgoszczy oraz członkami zespołów oceniających wnioski o granty miejskie. Ponadto przedstawiciele uczelni uczestniczyli w tworzeniu i monitorowaniu Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy oraz w jej ewaluacji. Zasiadają oni w Zespołach Monitorujących i Komitecie Monitorującym tej Strategii.	Budżet Miasta	I.2.	
e.	Budowanie pozytywnego wizerunku Bydgoszczy jako miasta akademickiego:					
	Utworzenie Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju		W 2014 r. przystąpiono do prac organizacyjnych w celu otwarcia w 2015 r. Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju.			
	Utworzenie portalu akademickiego		Zadanie nie było realizowane w roku 2014.			
	Bydgoski Festiwal Nauki (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Wyższa Szkoła Gospodarki)	CM – UMK UKW UTP WSG KPSW	Bydgoski Festiwal Nauki (BFN) jest imprezą popularnonaukową, organizowaną co roku przez środowiska akademickie oraz okołouczelniane. Festiwal odbywa się od 2010 roku, a jego maksymą jest hasło: „Załam bakcyła nauki”. Dzięki zaangażowaniu pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów, partnerów bydgoskich uczelni, uczestnicy Festiwalu mogą przekonać się, jak bardzo inspirująca i fascynująca jest nauka. BFN jest największym tego typu wydarzeniem w Bydgoszczy. W gronie organizatorów są: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Collegium Medicum UMK oraz Wyższa Szkoła Gospodarki. Warto zaznaczyć, że do współpracy przy tworzeniu oferty programowej zgłasza się wiele jednostek zewnętrznych, takich jak np. uczelnie wyższe, szkoły, biblioteki, muzea, Teatr Polski, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Wojewódzka Policji i inne. Ta odbywająca się w ciągu kilku dni impreza oparta jest na projektach z różnych dziedzin nauki, pro-	Środki uczelni Dotacja MNiSW Budżet Miasta Urząd Marszał-	I.2.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>wadzonych we wszystkich możliwych formach (wykłady, warsztaty, pokazy, eksperymenty, dyskusje panelowe, wystawy, koncerty). Oferta programowa podzielona jest na siedem ścieżek: humanistyczną, przyrodniczą, społeczną, nauk ścisłych, artystyczną, techniczną oraz dzień tematyczny.</p> <p>Z roku na rok Festiwal wzbogaca swój program, czego przykładem jest imponująca liczba ponad 600 warsztatów, wykładów, eksperymentów, które odbywały się podczas piątej edycji w 2014 r. V BFN przyciągnął blisko 18.000 bezpośrednich uczestników (z całego regionu) oraz 63.000 widzów, którzy obejrzeli inaugurację za pośrednictwem telewizji.</p> <p>Oprócz BFN w Bydgoszczy odbywają się jeszcze inne imprezy o podobnej tematyce m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Międzynarodowe Otwarte Dni Nauki (MODN) – impreza popularno-naukowa organizowana przez KPSW od 2012 roku. Program MODN jest tworzony we współpracy z partnerami zagranicznymi, różnymi instytucjami, jednostkami edukacyjnymi oraz kulturalnymi, jak również przedstawicielami biznesu. W ofercie dni nauki znaleźć można, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – popularnonaukowe wykłady otwarte prowadzone przez wybitnych naukowców z kraju i zagranicy oraz przedstawicieli biznesu, – interdyscyplinarne warsztaty, treningi, lekcje i zajęcia dla studentów, nauczycieli, dzieci i seniorów, – konkursy naukowe oraz artystyczne, – sesje klubów dyskusyjnych, – sympozja naukowe, – imprezy interkulturowe i integracyjne, organizowane przez studentów i nauczycieli zagranicznych, – turnieje sportowe z udziałem międzynarodowych drużyn (koszykówka, siatkówka, sztafeta). • Medicalia – impreza popularnonaukowa, organizowana co roku, od czternastu lat, przez Collegium Medicum UMK. W ciągu jednego lub kilku dni odbywają się pokazy, warsztaty i wykłady, udostępniane są sale operacyjne, laboratoria i inne miejsca zazwyczaj niedostępne dla osób postronnych. Imprezy mają charakter edukacyjny i są przeznaczone dla wszystkich zainteresowanych: zarówno dorosłych, jak i dzieci. Dzień nauki w Medicaliach przyciąga niemal 1.000 osób, organizuje się ponad 20 warsztatów. 	kowski Sponsorzy		
f.	Rozwój centrów kultury studenckiej:					
	Stworzenie Akademickich Centrów Kultury	WSG	<p>W 2014 roku nie powstały nowe Centra/Ośrodki Kultury Studenckiej.</p> <p>Należy jednak wspomnieć o funkcjonującej w strukturze Instytutu Kulturoznawstwa WSG - Akademickiej Przestrzeni Kulturalnej (APK), która tworzy nowoczesną platformę realizowania praktyk studenckich oraz tworzenia szeroko pojętego życia kulturalnego. Mieści się tutaj Muzeum Fotografii – największa tego typu placówka w naszym regionie, Centrum Kultury Medialnej prowadzące m.in. badania nad mediami oraz organizujące warsztaty i spotkania z twórcami, galeria, bogato wyposażona sala widowiskowa, studio nagrań oraz Biblioteczka APK BookSpace. Wizytówką APK jest</p>	Srodki uczelni	I.2. I.3. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<p>interdyscyplinarność i różnorodność podejmowanych działań kulturalnych, animacyjnych i edukacyjnych. Obok koncertów, spektakli, projekcji filmowych i wystaw, organizowane są liczne spotkania z ludźmi kultury i sztuki, debaty społeczne, konferencje i seminaria naukowe (również o zasięgu międzynarodowym). Przestrzeń ożywiają wydarzenia cykliczne oraz unikatowe projekty artystyczne i kulturalne realizowane w ramach inicjatyw oddolnych, a także projekty dyplomowe studentów kulturoznawstwa. W przestrzeni wystawowej prezentowane były w ostatnim roku m.in. wystawy cenionych twórców (T. Gudzowaty, A. Maziec, M. Wilczek) oraz regionalnych fotografików (np. Regional Press Photo 2014).</p> <p><i>źródło: www.apk.wsg.byd.pl</i></p>			
	Rozszerzenie oferty Uniwersyteckiego Centrum Kultury i Mediów (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego)	UKW	<p>W 2014 roku działalność Uniwersyteckiego Centrum Kultury i Mediów UKW obejmowała m.in. przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wydawnictwo Gazety Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego – kwartalnik. - Wydanie książek: Drewniany Kościół p.w. Św. Mikołaja w Gąsawie, Kanał Bydgoski. - Noce Planszówek organizowane dla mieszkańców Bydgoszczy. - Konferencje: „Kościół Katedralny w Bydgoszczy”. - Nawiązanie współpracy z Polskim Centrum Mediacji z otwarciem oddziału przy UKW. - Powołanie Ośrodka Badań Aglomeracyjnych. - Imprezy: Bajkowa Bydgoszcz (wsparcie organizacyjne i rzeczowe), Cała Bydgoszcz na rowery (współorganizacja). - Dyskusję o metropolii bydgoskiej. - Spotkanie z twórcą filmu „Jego oczami“ – Szymonem J. Wróblem. - Spotkanie z medjoznawcą Maciejem Iłowieckim (patronat i współorganizacja). - Organizację konferencji: „Nauka i Biznes. Relacje – Innowacje – Przyszłość“, „Nauka i Biznes. Promocja osiągnięć naukowych szansą na współpracę z biznesem“. - „Przegląd Eksperymentalnych Studenckich Tworów Karkołomnie Artystycznych - Pestka“ - (patronat). 	Srodki uczelni	I.2. I.3. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - Współorganizację wydarzeń związanych z działaniami "Akademii Przyszłości". - Spotkanie z inspirującą osobą – wioślarz Jerzy Kowalski. - Warsztaty telewizyjne, radiowe i muzyczne dla uczestników z całej Polski Festiwalu Radosnych Serc. - Organizację spotkania motywacyjnego z Łukaszem Krasoniem – niepełnosprawnym trenerem, - Organizację warsztatów z Dorotą Zawadzką – Super Nianią z popularnego programu TVN. - Patronat konferencji: „Prawna ochrona zabytków”, „Młodzież i Media”, „Dylematy dziennikarstwa”. - Organizację wystawy fotografii Cezarego Tommy w Bibliotece Głównej UKW. 			
	Rozszerzenie oferty kulturalnej miasta poprzez współpracę ze środowiskami akademickimi	WSG Instytucje kultury Szkoły NGO	<p>Akademicka Przestrzeń Kulturalna WSG podejmowała współpracę z wieloma instytucjami kulturalnymi miasta i regionu. Spośród licznych instytucji partnerskich warto wymienić choćby: Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury, Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego, Teatr Polski im. Hieronima Konieczki, Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy oraz Dwór Artusa w Toruniu. Współpraca z organizacjami pozarządowymi (Stowarzyszenie Teatralne „Juwenkracja”, Stowarzyszenie Artystyczne „Mózg”, Fundacja Nowe Pokolenie, Stowarzyszenie „W drodze”), bydgoskimi szkołami (ZS Chemicznych, ZS Plastycznych, ZS Ogólnokształcących nr 1, ZS Ogólnokształcących nr 6), a także osobami fizycznymi, firmami i grupami nieformalnymi zajmującymi się upowszechnianiem kultury młodzieżowej (Saloon Rebels, Bydgoscy Muzycy, Braterstwo Stylu Dance Studio).</p> <p>W ramach wspierania projektów artystycznych i edukacyjnych w zakresie rozwoju indywidualnej twórczości Miejskie Centrum Kultury realizuje cykl muzyczny, w ramach którego odbywa się prezentacja studentów i absolwentów bydgoskiej Akademii Muzycznej (Bydgoska Akademia Jazzu).</p>	Srodki uczelni Budżet Miasta	I.2. I.3. IV.4.	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba studentów	osoby	(2012/2013) 39 741	(2013/2014) 35 835	bd.		I.2.	US
2	Pozycja uczelni bydgoskich w rankingach ogólnopolskich: uczelnie akademickie	lokata	61 (UKW) 59 (UTP)	60 (UKW) 54 (UTP)	68 (UKW) 70 (UTP)		I.2., II.1.	„Ranking Uczelni” www.perspektwy.pl

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	niepubliczne uczelnie magisterskie		43(WSG) 66 (KPSW)	31 (WSG) 68 (KPSW)	48 (WSG) 62 (KPSW)			
3	Liczba umów zawartych pomiędzy uczelnią UTP (RCI) a bydgoskimi przedsiębiorcami	szt. tys. zł	208 3 800,2	158 5.545,5	219 9.861,9		I.2., II.1., II.2.	RCI UTP

Podsumowanie:

Wszystkie 6 przedsięwzięć ujętych w programie było w 2014 roku realizowanych. W ramach tych przedsięwzięć, na 48 zadań głównych zapisanych w programie, 26 (54,2%) było realizowanych, a w 22 (45,8%) przypadkach nie rozpoczęto realizacji zadania. W roku sprawozdawczym wiele zadań ujętych w programie było na etapie przygotowań do realizacji oraz pozyskania środków z nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020. Trwały także prace mające na celu wpisanie poszczególnych zadań do Kontraktu Terytorialnego oraz do Regionalnego Planu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Program realizowany jest przede wszystkim przez uczelnie, dlatego udział budżetu miasta w finansowaniu zadań był niewielki (6 zadań było współfinansowanych przez Miasto).

Celem realizacji zadań programu jest m.in. podniesienie jakości nauczania bydgoskich placówek akademickich, a także zwiększenie atrakcyjności Bydgoszczy jako ośrodka akademickiego. Niestety, pomimo realizacji w 2014 roku szeregu przedsięwzięć na rzecz rozwoju uczelni, działania te nie wpłynęły w znaczący sposób na podniesienie rangi miasta jako miasta nauki, co odzwierciedlają wielkości przyjętych wskaźników. Poza KPSW, pozostałe szkoły wyższe obniżyły swoje pozycje w ogólnopolskim rankingu uczelni. W momencie przygotowywania sprawozdania nie była jeszcze znana liczba studentów. Natomiast z doświadczenia lat ubiegłych i niekorzystnych tendencji demograficznych, można założyć, że ich liczba w roku 2014 może ulec zmniejszeniu. Należy jednak pamiętać, że 2014 rok był pierwszym rokiem wdrażania Strategii, a założone działania mają perspektywę wieloletnią.

Natomiast pozytywną tendencję notuje się w dziedzinie współpracy lokalnej gospodarki z nauką, o czym świadczy systematyczny wzrost wartości zawartych umów pomiędzy Regionalnym Centrum Innowacyjności, a bydgoskimi przedsiębiorcami. W stosunku do roku bazowego nastąpił ponad dwu i pół krotny wzrost.

III.14. Program Nr 14 Kultura energią miasta

Cel programu:

Celem programu jest wzmocnienie i rozwój kapitału kulturowego miasta.

Koordynator programu:

Biuro Kultury Bydgoskiej

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Aktywizacja kulturowa mieszkańców:					
	Realizacja zadań z zakresu edukacji kulturalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży	Organizacje Poza-rządowe (NGO) Miejskie Centrum Kultury Galeria Miejska Muzeum Okręgo-we	W 2014 roku Miejskie Centrum Kultury realizowało w ramach zadania m.in. następujące działania: – Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej – projekt edukacyjny dla bydgoskich szkół i przedszkoli – udział ok. 650 uczniów ze szkół i 60 dzieci w wieku przedszkolnym, – Warsztaty improwizacji teatralnej (szkoła Impro), wykłady, prelekcje, spotkania, – Warsztaty i spotkania literackie – Centrum Kultury Fantastycznej i Literacki Przewodnik po Bydgoszczy, – Akademia Teatralna Sytuacja Teatr – wykłady, pokazy i warsztaty związane z krytyką, interpretacją, historią teatru, – Wykłady tematyczne związane z wystawami w Galerii Wspólnej, – Wystawy w MCK i wernisaże w ZPP w Ostromecku, – Szkołka Niecodzienna w Ostromecku – spotkania edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, – Warsztaty filmu dokumentalnego Bydgoskiej Kroniki Filmowej, – Rekonstrukcja historyczna – „Jak to Szwed pod Bydgoszczą wojował” w ZPP Ostromecko – piknik rodzinny o walorach edukacyjnych, – „Kotłownia” – Przegląd Plastycznej Twórczości Dzieci i Młodzieży, – „Piątki w pracowni” – zajęcia stałe odbywające się raz w tygodniu, dla osób zainteresowanych różnymi technikami malarskimi i fotografią, – „Kultura na świeżym” i „Spacerownik bydgoski” – wycieczki kulturoznawcze po regionie lub wizyty w pracowniach artystycznych i rzemieślniczych, – Teatr przy stoliku/Teatr Lemara – grupa międzypokoleniowa pracująca nad emisją głosu, interpretacją tekstu, dykcją – przygotowanie w 2014 roku dwóch „czytanych” spektakli,	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - Scena Teatru Lalkowego – spektakle i lekcje teatralne Bydgoskiego Teatru Lalek Buratino, - Edukacyjny projekt „Śpiewająca Polska” – lekcje śpiewu dla 11 chórów z 11 szkół oraz cykl warsztatów dla prowadzących je dyrygentów, - Koncerty niedzielne/poranki w ZPP Ostromecku, w tym cykl „Akademia dzieciom - muzyczna podróż po świecie” – spotkania organizowane raz w miesiącu edukujące muzycznie najmłodszych odbiorców, - Pokazy spektakli dla dzieci wyprodukowane przez Pracownię Teatru i Tańca (4 razy do roku), - Interdyscyplinarny Projekt Lato – Przystanek Teatr, filmowa blokada ul. Cieszkowskiego, pokazy improwizacji, lato z teatrem tańca, warsztaty improwizacji, letnia akademia ruchu, - Cykl – „Dźwięki Europy” – warsztaty pt. „Mam Cię dźwięku”, warsztat montażu dźwięku do filmu, warsztaty dotyczące realizacji dźwięku do filmów, projekt kończył się koncertem Marii Peszek, - Noc Muzeów – koncerty, wystawy, plenerowa projekcja obrazów. <p>W 2014 roku Galeria Miejska bwa realizowała w ramach tego zadania następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem środowisk wykluczonych, - Warsztaty z cyklu „Co robisz gdy nie ziewasz?”, - Warsztaty dla młodzieży i dorosłych „Nie jedna strona sztuki”, - Wykłady multimedialne dla studentów, dorosłych i młodzieży z cyklu Akademia Sztuki. <p>W 2014 roku pracownicy Muzeum Okręgowego przeprowadzili w ramach tego zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 264 zajęcia muzealne, - 62 warsztaty (w tym w ramach dwutygodniowych Ferii w Muzeum i Wtorkowych Warsztatów Wakacyjnych), - oprowadzili po wystawach 720 grup zorganizowanych, - 3 edycje gry miejskiej Wojenna Bydgoszcz towarzyszącej wystawie „W cieniu wojny. Bydgoszcz i jej mieszkańcy w czasie II wojny światowej”. <p>Ponadto zadania w zakresie edukacji kulturalnej realizowane były przez organizacje pozarządowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cztery projekty z zakresu edukacji kulturalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży (m.in. organizacja warsztatów artystycznych, rękodzielniczych i tanecznych), - 26 projektów w ramach realizacji zadań publicznych w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Realizacja projektów z zakresu edukacji i animacji kulturalnej. 			
	Rozbudowa sieci instytucji kultury na terenie miasta	MCK	W ramach tego zadania powstał nowy obiekt na mapie kulturalnej miasta: Barka Lemara. Na niej zaaranżowano stałą wystawę obrazującą tradycje szyperskie. Stworzono też miejsca spotkań rodzin szyperskich i miejsca prezentacji tradycji wodniackich w Bydgoszczy.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Realizacja projektów zwiększających dostępność kultury na bydgoskich osiedlach (Lokalne Przestrzenie Kultury)		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			

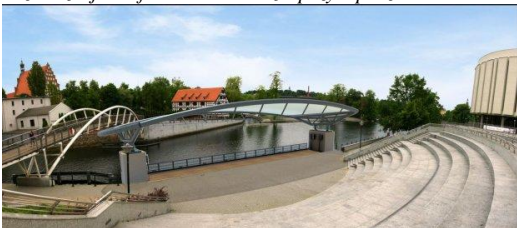
Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Promowanie rodzinnego uczestnictwa w kulturze oraz wprowadzenie i rozwinięcie specjalnych zachęt finansowych dla poszczególnych grup odbiorców (np.: zwolnienia, ulgi w cenach biletów itp.)	Miejskie Centrum Kultury Galeria Miejska bwa Muzeum Okręgowe	<p>Działania miejskich instytucji kultury na rzecz realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> Miejskie Centrum Kultury organizowało cykle spotkań, warsztatów dla rodzin: <ul style="list-style-type: none"> Poranki rodzinne – trzygodzinny cykl spotkań warsztatowych dla rodzin z małymi dziećmi, odbywających się raz w miesiącu, Cykl „Zatańcz ze mną mamó” – warsztaty taneczne dla rodzin z dziećmi w wieku od 5 lat również raz w miesiącu, Zielone Lato w Ostromecku – warsztaty dla rodzin z dziećmi organizowane co tydzień w miesiącach lipiec-sierpień w ZPP w Ostromecku. <p>Oferta MCK dla rodzin jest bezpłatna lub po bardzo preferencyjnych cenach. Obowiązują karty Rodzina 3+, bilety ulgowe, zniżki dla członków UTW Agora Nestora.</p> <ul style="list-style-type: none"> Galeria Miejska bwa prowadziła program bezpłatnego wstępu na wystawy, pokazy filmowe oraz warsztaty i wykłady. Podczas prezentacji płatnych (jedna dwie wystawy w roku) proponuje zniżki dla osób niepełnosprawnych, emerytów oraz zwolnienia z opłat dla dzieci i młodzieży ze środowisk wykluczonych. Muzeum Okręgowe organizowało przedsięwzięcia: <ul style="list-style-type: none"> Niedziela w Muzeum – cykliczne spotkania w Muzeum przeznaczone dla rodzin z dziećmi, podczas których odbywają się warsztaty plastyczne, zwiedzanie wystaw i koncerty/występy teatralne/pokazy itp., w 2014 roku odbyło się 5 spotkań, Explosionedziele – cykliczne spotkania w Exploseum, podczas których odbywają się prelekcje, występy/pokazy, dostępna jest strzelnica, w 2014 roku odbyło się 7 spotkań, Program „muzeum za złotówkę” (wrzesień 2013 - grudzień 2014), „Bydgoszcz za pół ceny” – akcja odbyła się w dniach 3-5 października 2014 r. <p>Muzeum stosuje system ulg i zwolnień w opłatach przysługujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> młodzieży szkolnej i studentom, pracownikom oświaty i kultury, wycieczkom szkolnym, posiadaczom: Karty Dużej Rodziny, Karty BIT, karty bibliotecznej w ramach programu ProKultura, karty Members Card Normal, Bydgoskiej Karty Rodzinnej 3+, <p>Natomiast bezpłatny wstęp do Muzeum przysługuje: dzieciom do lat siedmiu, osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom. Ponadto obowiązuje bezpłatny wstęp w każdą sobotę oraz bezpłatny wstęp do Exploseum we wtorki, na przedsięwzięcia edukacyjne.</p> <p>Miejskie instytucje kultury czynnie włączyły się w realizację Programu „Bydgoska Rodzina 3+”, którego jednym z celów jest zwiększenie dostępu do usług i dóbr z zakresu kultury, stosując system rabatów, bonusów i obniżek opłat wstępu.</p>	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Realizacja projektów integrujących, międzypokoleniowych, których celem	Organizacje	Miejskie instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe (zadania dofinansowane z budżetu miasta w ramach konkursów) realizowały w 2014 r. wiele przedsięwzięć na rzecz realizacji zadania, m.in.:	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	jest przekraczanie barier społecznych w kulturze, skierowanych do osób niepełnosprawnych, seniorów, rodzin wielodzietnych itp.	Miejskie Centrum Kultury Galeria Miejska bwa Muzeum Okręgowe Pozarządowe (NGO)	<ul style="list-style-type: none"> Miejskie Centrum Kultury realizowało projekty dedykowane osobom niepełnosprawnym np.: poranki kulturalne dla osób z niepełnosprawnością oraz seniorów np. w ramach projektu Agora Nestora. Prowadzone były również projekty międzypokoleniowe np. Teatr przy stoliku/Teatr Lemara – grupa międzypokoleniowa pracująca nad emisją głosu, interpretacją tekstu, dykcją. Galeria Miejska bwa realizowała warsztaty plastyczne i filmowe dla rodzin ze środowisk wykluczonych. Muzeum Okręgowe zaproponowało: <ul style="list-style-type: none"> rodzinne warsztaty rzeźbiarskie przeznaczone dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat wraz z ich rodzicami, warsztaty „Druk 3D w praktyce”, przeznaczone dla rodzin, studentów i seniorów, towarzyszące wystawie „Multiplication”, kuratorskie oprowadzanie po wystawie „Multiplication” dla seniorów – studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy UKW. <p>Muzeum posiada stałą, specjalną ofertę edukacyjną dla osób niepełnosprawnych. W ramach oferty prowadzone są zajęcia z zakresu historii, numizmatyki, archeologii, etnografii, historii muzyki oraz z zakresu sztuki.</p> <ul style="list-style-type: none"> organizacje pozarządowe realizowały projekty: <ul style="list-style-type: none"> Międzypokoleniowa Podróż w Krainę Baśni, 16. Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów Ars 2014 i Warsztaty Artystyczne, Przemarsz Kapeluszowy, Nowa Penia Warsztaty Flamenco Dla Seniorów, 45. Ogólnopolski Konkurs Na Najlepszego Klub Seniora „Laur Seniora”, organizacja warsztatów teatralnych, tańca i koncertów. 			
	Wspieranie działań artystycznych z nurtu sztuki wspólnotowej oraz sztuki ulicznej w przestrzeni miejskiej	Organizacje Pozarządowe (NGO) Miejskie Centrum Kultury Muzeum Okręgowe	<p>W ramach zadania w 2014 roku organizacje pozarządowe organizowały m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Busker Fest - Międzynarodowy Festiwal Sztuki Ulicznej - Bydgoszcz 2014, <p>Źródło: UMB</p>	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - Bydgoski Spichlerz Sztuki 2014 „Sztuka Wśród Ludzi” - Międzynarodowe Prezentacje Sztuki Performance i Obiektów Artystycznych w Przestrzeni Miejskiej, - Sztuka W Gryfie – Oikos, - Międzynarodowy Festiwal Fontanna Muzyki - Bydgoszcz 2014, <p>Natomiast działania Miejskiego Centrum Kultury dotyczyły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacji projektów w przestrzeni miejskiej np. pokazy teatrów improwizacji zarówno grupy wymyWammy (MCK) oraz zaproszonych grup z całej Polski, - współpracy przy organizacji imprez np. Festiwalu Busker Fest, - promowania sztuki ulicznej/artystów ulicznych. <p>W ramach działań Muzeum Okręgowego odbyły się imprezy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzień Wolnej Sztuki - polska edycja międzynarodowej akcji muzealnej Slow Art Day, podczas której uczestnicy skupiają uwagę na kilku wybranych dziełach muzealnych, - Architekton Światła INTERWENCJE – działania z pogranicza architektury i rzeźby, za pomocą których autor dokonuje synergicznego współdziałania otoczenia, rzeźby i widza; percepcja dzieła i udział publiczności odbywał się na Wyspie Młyńskiej i we wnętrzu Muzeum, - IX Ogólnopolski Festiwal Radosnych Serc – współpraca z Organizatorem Festiwalu – Fundacją Nowe Pokolenie, - „Kreatywnie w szkole i po szkole” - w ramach akcji odbyły się Drzwi otwarte w Muzeum, - Żywa mapa szlaku TeH2O – Muzeum włączyło się w europejską akcję kontenerową odbywającą się w ramach inauguracji bydgoskiego szlaku przemysłowego: „Szlak Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH2O”, - „Masa krytyczna” z przystankiem w Exploseum. 			
	<p>Wspieranie finansowe i promocja wysokiej jakości wydarzeń artystycznych, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Plus Camerimage - Bydgoski Festiwal Operowy (Opera Nova) - Festiwal Prapremier (Teatr Polski) - Międzynarodowy Kongres i Festiwal Musica Antiqua Europae Orientalis (Filharmonia Pomorska) - Bydgoski Festiwal Muzyczny (Filharmonia Pomorska) - Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Ignacego Jana Paderewskiego (Towarzystwo Muzyczne) - Bydgoskie Impresje Muzyczne (Pałac 	<p>Miasto Bydgoszcz</p> <p>Województwo Kujawsko-Pomorskie</p>	<p>W 2014 roku Miasto wspierało następujące wydarzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage, - Bydgoski Festiwal Operowy (Opera Nova), - Festiwal Prapremier (Teatr Polski), - Międzynarodowy Kongres i Festiwal Musica Antiqua Europae Orientalis (Filharmonia Pomorska), - Bydgoski Festiwal Muzyczny (Filharmonia Pomorska), - Bydgoskie Impresje Muzyczne (Pałac Młodzieży), - Bydgoszcz Jazz Festival, - Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Ignacego Jana Paderewskiego, - Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Artur Rubinstein in memoriam”, - Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”, - Paderewski Piano Academy – Mistrzowska Szkoła Letnia dla Młodych Pianistów. 	<p>Budżet Miasta</p> <p>Budżet Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego</p>	<p>I.3.</p> <p>IV.4.</p>	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	<p>Młodzieży)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Artur Rubinstein in memoriam” (Fundacja na rzecz Młodzieży Muzykującej VIVA MUSICA) – Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS” – Bydgoszcz Jazz Festival – Paderewski Piano Academy – Mistrzowska Szkoła Letnia dla Młodych Pianistów 					
	Wspieranie kultury akademickiej	Miejskie instytucje kultury	W 2014 roku Miejskie Centrum Kultury realizowało zainicjowany przez siebie cykl muzyczny, w ramach którego odbywa się prezentacja studentów i absolwentów bydgoskiej Akademii Muzycznej (Bydgoska Akademia Jazzu). Ponadto miejskie instytucje kultury współpracowały przy realizacji projektów kulturalnych z Akademicką Przestrzenią Kulturalną (WSG) oraz Uniwersyteckim Centrum Kultury i Mediów (UKW).	Budżet Miasta	I.2. I.3. IV.4.	
b.	Tworzenie i wspieranie środowisk twórczych:					
	Tworzenie i rozwijanie programów zachęcających artystów indywidualnych oraz grupy twórcze do podjęcia kreatywnych działań w Bydgoszczy	Miasto Bydgoszcz	<p>Wśród działań realizowanych w 2014 roku należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stypendia dla osób zajmujących się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury zgodnie z Uchwałą nr XXII/434/12 Rady Miasta Bydgoszczy, – wsparcie przez Miejskie Centrum Kultury rozwoju grupy twórczej wymyWammy, – realizację przez Galerię Miejską bwa programu wystaw indywidualnych dla artystów Bydgoszczy i regionu oraz wystawy Polygonum dla artystów regionu Kujawsko-Pomorskiego. 	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Wspieranie i rozwój programów stypendialnych dla indywidualnych artystów oraz osób zajmujących się upowszechnianiem kultury	Biuro Kultury Bydgoskiej	W 2014 roku przyznano 98 stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury (złożono 228 wniosków). Stypendia przyznane zostały osobom indywidualnym na przedsięwzięcia oraz projekty artystyczne i twórcze takie jak: napisanie książki, wydanie albumu, zrobienie filmu, nagranie płyty, udział w festiwalach – również zagranicznych. Ponadto przyznano 2 stypendia artystyczne dla 1 kompozytora i 1 aktorki.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Promocja osiągnięć artystycznych poprzez przyznawanie nagród i wyróżnień w dziedzinie kultury	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku przyznano 1 Nagrodę Artystyczną Prezydenta Miasta Bydgoszczy oraz 30 Nagród Prezydenta Miasta w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Organizowanie konkursów tematycznych (literatura, muzyka, film, plastyka) promujących osiągnięcia bydgoskich twórców	Biuro Kultury Bydgoskiej Miejskie instytucje kultury	<p>W 2014 roku przyznano nagrody w Konkursie na Bydgoską Literacką Nagrodę Roku 2013 „Strzała Łuczniczki”:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w kategorii Poezja: Wiersze Średnie – Krzysztof Gruse, – w kategorii Proza i eseistyka: Axis Mundi Romantyzm. Wiek XX. Nowy czas. – Dariusz Tomasz Lebioda, – w kategorii poziom edytorski: Karol Mondral (1880-1957) Twórczość graficzna między Paryżem, Bydgoszczą a Poznaniem – Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego. 	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		ry	Konkursy realizowane przez miejskie instytucje kultury m.in.: – konkurs fotograficzny „Śladami Leona Wyczółkowskiego - motywy górskie w twórczości artysty” (Muzeum Okręgowe), – projekt Pierwsza Płyta, mający formułę konkursu, kierowany do lokalnych zespołów chcących wydać swoją pierwszą płytę (MCK), – konkurs dla nieprofesjonalnych twórców filmów animowanych w ramach Festiwalu Filmów Animowanych ANIMOCJE (MCK), – konkurs dla artystów sztuk wizualnych województwa kujawsko-pomorskiego (Galeria Miejska bwa).			
	Wspieranie projektów artystycznych i edukacyjnych w zakresie rozwoju indywidualnej twórczości	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku w ramach stypendium dla osób zajmujących się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury dofinansowano m.in.: 25 publikacji wydawnictw książkowych, 10 koncertów, 12 wydanych płyt, 8 wystaw fotograficznych, 5 filmów dokumentalnych, 2 cyfryzacje książek, 2 wystawy rzeźb, 5 wernisaży malarstwa i inne. Ponadto w ramach Bydgoskiej Akademii Jazzu odbywała się prezentacja studentów i absolwentów bydgoskiej Akademii Muzycznej.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Stworzenie miejskiego programu wsparcia inwestycyjnego, lokalowego dla indywidualnych twórców, grup artystycznych i stowarzyszeń twórczych		W roku 2014 projekt nie był realizowany.			
c.	Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta:					
	Budowa wielofunkcyjnego kompleksu kreatywności artystycznej na Placu Teatralnym	Wydział Inwestycji Miasta	W roku 2014 trwały prace studialne, koncepcyjne i projektowe.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Rozbudowa i modernizacja gmachu Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki	Teatr Polski	W 2014 roku Urząd Miasta realizował w ramach tego zadania: – wykonano modernizację przestrzeni holu kasowego i foyer Teatru Polskiego oraz zakupiono wyposażenie foyer parteru i pierwszego piętra, – zlecono opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej i architektonicznej rozbudowy i przebudowy obiektu Teatru.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Rozbudowa i modernizacja obiektów Galerii Miejskiej bwa		W roku 2014 projekt nie był realizowany.			
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury Muzeum Okręgowego im. L. Wyczółkowskiego, w tym gmachu przy ul. Gdańskiej	Muzeum Okręgowe	W 2014 roku prowadzone były prace związane z modernizacją Explozeum: – przeprowadzono przebudowę pomieszczenia sanitarnego w budynku administracyjnym, – opracowano dokumentację projektową doposażenia obiektu DAG-Fabrik Bromberg w system indywidualnego zwiedzania.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Ponadto prowadzone były prace przygotowawcze związane z remontem konserwatorskim i rozbudową obecnej siedziby Muzeum przy ul. Gdańskiej 4. W 2014 roku projekt nie był realizowany.			
	„Droga do Nowoczesności” – rozbudowa i modernizacja budynku Biblioteki Głównej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej					
	Modernizacja infrastruktury osiedlowych filii miejskich WiMBP	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku realizowane było zadanie związane z budową budynku filii Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Czołgistów. W ramach zadania wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową budowy budynku oraz linii elektroenergetycznej. Przedsięwzięcie polega na budowie budynku filii w tym m.in.: pomieszczenia bibliotecznego dostępnego bezpośrednio z holu wejściowego, wydzielonego zespołu sanitarno-socjalnego, pomieszczenia dla dzieci pełniącego dodatkowo funkcję sali szkoleń, spotkań, warsztatów itp., małej czytelnicy, zbioru księgozbioru podstawowego, punktu wypożyczeń i kontaktu z pracownikiem obsługi.	Budżet Miasta	IV.4.	
	Utworzenie drugiej wielofunkcyjnej sceny teatralnej umożliwiającej powołanie i funkcjonowanie drugiego teatru	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku trwały prace dokumentacyjne związane z rewitalizacją budynku dawnego Teatru Kameralnego. Wykonano ekspertyzę stanu technicznego, projekt rozbiórki obiektów pomocniczych (na zapleczu), badania archeologiczne wyprzedzające oraz opinię ekspertów dotyczącą wartości zabytkowej obiektu przy ul. Grodzkiej 16. Planuje się nie tylko odtworzenie dawnych funkcji kulturalnych obiektu (sceny teatralnej), ale znaczne ich poszerzenie.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Budowa osiedlowego, wielozadaniowego ośrodka kultury z salą widowiskową w Fordonie		W 2014 roku projekt nie był realizowany.			
	Budowa kina wraz z zapleczem kulturalnym w Fordonie		W 2014 roku projekt nie był realizowany.			
	Realizacja projektu osiedlowych mobilnych instytucji kultury – KONTENART		W 2014 roku projekt nie był realizowany.			
	„Scena na wodzie” przy amfiteatrze Opery Nova	Wydział Inwestycji Miasta	W ramach tego zadania w 2014 roku została wykonana dokumentacja projektowo-kosztorysowa inwestycji „Budowa stałego pomostu widokowego na wysokości amfiteatru Opery Nova”. <i>Wizualizacja amfiteatru na wodzie przy Operze Nova</i> 	Budżet Miasta	I.3. III.7. IV.4.	
			<i>Źródło: strona internetowa bydgoszcz.gazeta.pl</i>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rozbudowa i modernizacja Filharmonii Pomorskiej i jej otoczenia	MWiK Sp. z o.o. Wydział Inwestycji Miasta	W zakresie zadania realizowane były jedynie przedsięwzięcia związane z zagospodarowaniem terenu w otoczeniu budynku filharmonii: skwer K. Komedy i park Jana Kochanowskiego.	Budżet Miasta Środki MWiK Sp. z o.o. Fundusze europejskie	I.3. III.7. IV.4.	
	Stworzenie sieci lokalnych kameralnych kin studyjnych		Zadanie nie było realizowane w 2014 roku.			
	Poprawa standardów wyposażenia i funkcjonowania instytucji kultury	Miejskie Centrum Kultury Muzeum Okręgowe	W ramach zadania w 2014 roku Miejskie Centrum Kultury realizowało następujące działania: – cyfryzacja sali kina ORZEŁ – zakupiono nowe wyposażenie do cyfrowej projekcji filmów, – zakup kompletu elementów do budowy modułowej sceny MCK, – zakup nowego wyposażenia technicznego i użytkowego: sprzęt komputerowy, drukarki, oprogramowania, kamera, mikrofony, konsola, aparat cyfrowy, wytwornica mgły, rozdzielnica prądu, kolumna aktywna, dyski, kasa fiskalna i inne, – wprowadzenie systemu sprzedaży Eurobilet. Ponadto Muzeum Okręgowe dokonało zakupu muzealiów oraz wyposażenia multimedialnego.	Budżet Miasta	I.3. IV.4.	
	Wdrażanie nowoczesnych technologii komunikacyjno-informatycznych w instytucjach kultury	Miejskie Centrum Kultury	W 2014 roku w ramach tego zadania Miejskie Centrum Kultury prowadziło: – działalność internetowego Radia Kultura, – wydawnictwa (linia nowomiedialna), publikujące m.in. wiedzę z zakresu teorii nowych mediów. Natomiast Muzeum Okręgowe opracowało dokumentację projektową doposażenia obiektu DAG-Fabrik Bromberg w system indywidualnego zwiedzania.	Budżet Miasta	I.3. IV.4. III.5.	
d.	Ochrona dziedzictwa kulturowego:					
	Kompleksowa rewitalizacja i stała opieka nad Wyspą Młyńską	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku prowadzone były prace przygotowawcze związane z rewitalizacją Młynów Rothera. Ponadto Muzeum Okręgowe prowadziło działania związane z utrzymaniem rezultatów projektu dot. rewitalizacji zasobów kulturowych Wyspy Młyńskiej.	Budżet Miasta	I.3. III.7.	
	Wspieranie rewitalizacji realizowanych przez podmioty prywatne zabytkowych obiektów Wenecji Bydgoskiej i strefy staromiejskiej oraz promocja tego typu działań	Biuro Konserwatora Zabytków	W 2014 roku Miasto przeznaczyło dotacje na renowację prywatnych obiektów zabytkowych. Dotacje są udzielane w wysokości do 50 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych. W 2014 roku wsparcie otrzymali właściciele 6 obiektów zlokalizowanych w strefie staromiejskiej.	Budżet Miasta	I.3.	
	Rewitalizacja Kanału Bydgoskiego		W 2014 zadanie nie było realizowane.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Rewitalizacja i stała opieka nad Zespołem Pałacowo-Parkowym w Ostrołku	Miejskie Centrum Kultury WGKiOŚ	W ramach tego zadania w 2014 roku wykonano następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> – cyklinowanie i lakierowanie parkietów, – roczne przeglądy techniczne Pałacu Starego i Nowego, – prace pielęgnacyjne zieleni zabytkowego zespołu parkowego. 	Budżet Miasta	I.3.	
	Wspieranie rewitalizacji zabudowy staromiejskiej i śródmiejskiej	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku zadanie to było realizowane poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – dotacje na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych prywatnych obiektów zabytkowych, które w 2014 r. otrzymali właściciele 13 obiektów zlokalizowanych w strefie staromiejskiej i śródmiejskiej, – prace modernizacyjne komunalnego zasobu mieszkaniowego, – decyzje nakazowe dotyczące remontów kamienic, dzięki którym nową jakością zyskały kamienice przy ul. Długiej. 	Budżet Miasta	I.3.	
	Opieka i sukcesywna rewitalizacja zabytkowych nekropolii	Biuro Konserwatora Zabytków	W 2014 roku w ramach tego zadania przeprowadzono konserwację pięciu obiektów sepulkralnych na Cmentarzu Starofarnym oraz wykonano dokumentację zabytkowych nagrobków Cmentarza Nowofarnego.	Budżet Miasta	I.3.	
	Utworzenie na Cmentarzu Bohaterów na Wzgórzu Wolności miejsca ekspozycji dotyczącej tożsamości historycznej Bydgoszczy		W 2014 roku projekt nie był realizowany.			
	Odbudowa, rekonstrukcja, przebudowa, konserwacja i remont obiektów historycznych lub zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków) oraz obiektów dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy staromiejskiej i śródmiejskiej (w tym dotacje na remonty dla właścicieli zabytkowych obiektów)	Miasto Bydgoszcz Stowarzyszenie Odbudowy Bydgoskiej Fontanny „Potop”	W ramach tego zadania zrealizowano następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> – konserwację fontanny Kupffenderów, – remont strychu budynku głównego WiMBP, – odbudowę fontanny „Potop” na Pl. Wolności, – prace w budynkach spichrzy przy ul. Grodzkiej 7 i 11 w Bydgoszczy, w tym: monitoring geodezyjny oraz prace konserwatorskie i restauratorskie przy drewnianych elementach konstrukcji ściany północnej budynku spichrza przy ul. Grodzkiej 7, – prace przygotowawcze rewitalizacji młynów Rothera i Teatru Kameralnego, – dotacje konserwatorskie dla 15 obiektów. 	Budżet Miasta Środki prywatne	I.3. III.7.	
	Przebudowa i remont budynków wraz z wyposażeniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów oraz ich zabezpieczenia	Muzeum Okręgowe Galeria Miejska bwa	W ramach tego zadania w 2014 roku przeprowadzono następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> – Galeria Miejska bwa wykonała remont magazynów z przystosowaniem do magazynowania dzieł sztuki, – Muzeum Okręgowe przeprowadziło remont, osuszanie i hydrofobizację ścian wewnętrznych w piwnicy Białego Spichrza w technologii Hermon. 	Budżet Miasta	I.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Konserwacja muzealiów, archiwaliów, starodruków, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych	Muzeum Okręgowe	W 2014 roku Muzeum Okręgowe realizowało następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> – konserwację obiektów na wystawę „Bydgoszcz późnośredniowieczna i nowożytna w świetle badań archeologicznych”, – konserwację prac malarskich autorstwa twórców związanych z bydgoskim środowiskiem artystycznym. 	Budżet Miasta	I.3.	
	Projekt turystyki pielgrzymkowej i historycznej – szlakiem turystycznym Św. Wojciecha		Projekt w 2014 roku nie był realizowany.			
	Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku prowadzonych było szereg działań edukacyjnych zarówno przez miejskie instytucje kultury, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe itp. (poszczególne działania zostały opisane w następnym zadaniu). Wiele przedsięwzięć edukacyjnych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego miasta realizowanych było w ramach obchodów Roku Kanału Bydgoskiego (opisanego w Programach Nr 1 i Nr 7).	Budżet Miasta	I.3.	
e.	Kształtowanie i wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców:					
	Realizacja programów i projektów edukacyjnych, popularyzatorskich, wydawniczych itp. promujących tradycje lokalne i regionalne oraz europejskie wartości kulturowe, wzmacniających świadomość w zakresie dziedzictwa kulturowego miasta i regionu	Miejskie Centrum Kultury Organizacje Pozarządowe (NGO) Muzeum Okręgowe	W ramach działań związanych z realizacją tego zadania instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe w 2014 roku prowadziły różnorodną działalność: Miejskie Centrum Kultury realizowało m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • działalność wydawniczą: <ul style="list-style-type: none"> – „Artysta i jego świat 33 rozmowy”- Łukasz Płotkowski, – „Niewietrzona miasto. Przemysł muzyczny pokolenia przełomu cyfrowego” – Wojciech Trempała, Małgorzata Dziemiłko-Gwiazdowska, – Czytanki miejskie, – wznowienie trzynomowej sagi bydgoskiej pt. „Most Królowej Jadwigi” Jerzego Sulimy-Kamińskiego, • cykl wydarzeń plenerowych „Z wizytą u Petersona”, przybliżenie postaci Ernsta Petersona – inspektora Kanału Bydgoskiego, • rekonstrukcje historyczne: „Jak to Szwed pod Bydgoszczą wojował” w Zespole Pałacowo-Parkowym w Ostromecku, epizodu wojennego dotyczącego służby barek rzecznych w kampanii wrześniowej 1939 roku, • seanse filmowe związane z Bydgoszczą - premiera pełnometrażowego filmu „Bydgoszcz od świtu do zmierzchu”, pokaz etiud o Bydgoszczy i Kanale Bydgoskim powstałych w ramach warsztatów filmowych REJS 2014, • „Rzeka Wspomnień” – całoroczna akcja archiwizacji wspomnień szyprów oraz pracowników Żeglugi Bydgoskiej, 	Budżet Miasta Fundusze europejskie	I.3. IV.8.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			 <ul style="list-style-type: none"> • Dni czynu performerskiego – kilka małych scenek rodzajowych nawiązujących do historii Kanału Bydgoskiego oraz Barki Lemara, • wystawa stała na barce Lemara nawiązująca do tradycji szyperskich oraz historii bydgoskiej żeglugi śródlądowej, • działania edukacyjne Archiwum B. – prelekcje historyczne i wykłady tożsamościowe w szkołach, przygotowywanie małych wystaw historycznych i praca z kostiumami historycznymi, • akcja kostiumowa „Bydgoska Retro-Personifikacja” w Dzień Niepodległości, • inauguracja bydgoskiego „Szlaku Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH2O w Bydgoszczy” realizowanego w ramach europejskiego Projektu SHIFT-X, • organizacja Nocy Świętojańskiej czyli nawiązanie do tradycji i obrzędów ludowych. <p>Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy przygotowało m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cykl debat historycznych wokół wystawy „W cieniu wojny – Bydgoszcz i jej mieszkańcy w czasie II wojny światowej”, • grę miejską „Wojenna Bydgoszcz” wykorzystująca wiedzę oraz orientację w terenie, mającą na celu zainteresowanie bydgoszczan tematyką rodzinnego miasta w okresie II wojny światowej, • grę terenową Quest „Terror w Bydgoszczy we wrześniu 1939 roku” polegającą na samodzielnym odkrywaniu przez uczestnika dziedzictwa miejsca i tworzeniu nieoznakowanych, pieszych szlaków, którymi można wędrować, kierując się informacjami, zawartymi w queście w formie wierszowanych wskazówek, • wortal poświęcony Leonowi Wyczółkowskiemu www.wyczolkowski.pl, • serwis prezentujący dorobek artystyczny Leona Wyczółkowskiego, • wystawę posterową oraz prezentację multimedialną „Śladami Leona Wyczółkowskiego” ukazującą artystyczną wędrówkę malarza po miejscach, w których przebywał i tworzył oraz w których kształtował się jego indywidualny styl, • katalog wystawy „W cieniu wojny. Bydgoszcz i jej mieszkańcy w czasie II wojny światowej”. <p>Organizacje pozarządowe również realizowały szereg projektów edukacyjnych, popularyzatorskich, wydawniczych itp., promujących tradycje lokalne i regionalne oraz europejskie wartości kulturowe, wzmacniających świadomość w zakresie dziedzictwa kulturowego miasta i regionu (m.in. wydanie</p>			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			broszury popularyzującej Fontannę Potop; wydanie pocztówek z przedwojennej Bydgoszczy; wydanie kalendarza bydgoskiego; organizacja inscenizacji historyczno-artystycznych; wydanie płyty z piosenkami o Bydgoszczy).			
	Realizacja programów i projektów promujących wielokulturowy i wielowyznaniowy charakter Bydgoszczy	Organizacje Pozarządowe (NGO)	W 2014 roku w ramach zadania realizowane były następujące projekty: <ul style="list-style-type: none"> – Fordon Trzech Kultur, – Szlak Dziedzictwa Bydgoskich Żydów, – Pamięć Bydgoszczan, – Kawiarenka Miłośników Belle Epoque. 	Budżet Miasta	I.3. IV.8.	
f.	Budowanie sieci współpracy kulturalnej, ponadlokalnej i międzynarodowej:					
	Wspieranie współpracy kulturalnej i wymiany artystycznej pomiędzy instytucjami, organizacjami, indywidualnymi twórcami, grupami kulturalnymi w mieście, regionie i kraju	Miejskie instytucje kultury	Zadania realizowane w 2014 roku na rzecz współpracy kulturalnej i artystycznej to m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – organizacja w Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy wystawy „Ferdinand Lepcke (1866-1909)”, m.in. w oparciu o zbiory Kunstsammlungen der Veste Coburg i Städtische Sammlungen Coburg – instytucji z rodzinnego miasta artysty, – realizacja przez miejskie Centrum Kultury projektów kulturalnych we współpracy z bydgoską Akademią Muzyczną z udziałem pedagogów, studentów i absolwentów Akademii („Akademia w Pałacu”, „Akademia Dzieciom”, „Bydgoska Akademia Jazzu”), – współpraca Teatru Polskiego z Bydgoskim Teatrem Lalek „Buratino” w celu umożliwienia regularnej prezentacji spektakli teatralnych dla dzieci w siedzibie MCK, – Scena Teatru Improwizowanego – prezentowanie działań lokalnych, polskich i zagranicznych teatrów impro (MCK). 	Budżet Miasta	I.3.	
	Realizacja projektów kulturalnych z miastami partnerskimi	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku Bydgoszcz gościła orkiestrę dętą z Perth w Szkocji, natomiast młodzież z Kragujewaca spotkała się z rówieśnikami z Bydgoszczy w Młodzieżowym Domu Kultury nr 5 w ramach projektu „Symbole naszego miasta”.	Budżet Miasta		
	Wspieranie projektów dotyczących współpracy międzysektorowej w zakresie kultury	Miejskie Centrum Kultury	W 2014 roku Miejskie Centrum Kultury utworzyło platformę współpracy między instytucjami, a organizacjami pozarządowymi na zasadzie partnerstwa poprzez wspólną organizację przedsięwzięć kulturalnych, m.in. z: Fundacją Nowe Pokolenie, Fundacją Korporacją Ha!Art, Fundacją Nowa Sztuka Wet Music, Fundacją Eda-Art, Fundacją Art-House, Fundacją Inicjatyw Kulturalnych Mandragora, Bydgoskim Oddziałem Stowarzyszenia Klub Kangura, Ruchem Artystycznym Barka, Bydgoską Lokalną Organizacją Turystyczną, Stowarzyszeniem Architektów Polskich, Stowarzyszeniem Centrum Kultury Belle Epoque, ZPAP, Towarzystwem Polsko-Niemieckim, Fundacją Kalejdoskop Kultury, Fundacją Duende Flamenco, Fundacją Tumult, Towarzystwem Polsko-Włoskim, OKATiK Bydgoszcz, Fundacją UKW, szkołami, placówkami oświatowymi, wyższymi uczelniami, PWSFTviT w Łodzi, Stowarzyszeniem Teatralnym Juwenkracja Arleteatr, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Seniorów, Klubem Miłośników Australii i Oceanii, Centrum Aktywnej Rehabilitacji „Paris”, Fundacją Kultury Rozruch, Fundacją Wolnej Myśli.	Budżet Miasta	I.3.	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Wydatki z budżetu miasta przeznaczane na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	tys. zł	34 349,1	26 095,8	27 039,3		I.3., IV.4.	UMB
2	Liczba przedsięwzięć kulturalnych	szt.	4 886	4 056	4 342		I.3., IV.4.	UMB
3	Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej:						I.3., IV.4.	
	muzea	zwiedzaj.	85 206	83 282	bd.			GUS BDL
	widowiska teatralne	widzowie	33 573	33 593	36 085			Teatr Polski
	widowiska operowe	widzowie	71 008	72 867	bd.			GUS BDL
	Filharmonia	widzowie	95 801	79 364	bd.			GUS BDL
	galerie i salony sztuki	zwiedz.	34 168	35 284	bd.			GUS BDL
	domy i ośrodki kultury	uczestn.	123 758	197 530	bd.			GUS BDL

Podsumowanie:

Wszystkie 6 przedsięwzięć ujętych w programie było w 2014 roku realizowanych. W obrębie tych przedsięwzięć, na 46 zadań głównych zapisanych w programie 35 (76,1%) było wdrażanych, a 11 (23,9%) nie było realizowanych. Wszystkie realizowane w 2014 roku zadania były finansowane z budżetu miasta.

Dzięki podjętym staraniom poszczególnych instytucji związanych z szeroko rozumianą kulturą, w 2014 roku udało się zrealizować lub rozpocząć realizację większości zadań zapisanych w tym programie. Mieszkańcy Bydgoszczy częściej niż w ubiegłym roku korzystali z propozycji kulturalnych (przykładem frekwencja na spektaklach Teatru Polskiego), rozbudowano i unowocześniono wiele obiektów kultury. Na korzyść zmieniła się także jakość

oferty kulturalnej i jej różnorodność. Bardzo istotna była również organizacja w Bydgoszcz prestiżowych wydarzeń kulturalnych, które uzyskały wsparcie ze strony miasta np. Festiwal Camerimage, Bydgoski Festiwal Operowy.

Natomiast na rzecz zwiększenia zakresu inwestycji w infrastrukturę instytucji kultury prowadzone były prace przygotowawcze do nowej perspektywy finansowej 2014-2020, m.in. związane z rewitalizacją dawnych budynków Teatru Kameralnego, modernizacją i rozbudową obiektów Muzeum Okręgowego i Teatru Polskiego.

Odnosząc się do pozostałych wskaźników, należy stwierdzić, że spadek wydatków budżetu miasta w dziale kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w stosunku do roku bazowego, wynika z zakresu realizowanych w poszczególnych latach inwestycji - wydatki bieżące z roku na rok były wyższe.

III.15. Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz

Cele programu:

- Zwiększenie znaczenia Bydgoszczy, jako ośrodka organizacji prestiżowych imprez sportowych o wymiarze krajowym i międzynarodowym
- Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców Bydgoszczy

Koordynator programu:

Wydział Edukacji i Sportu

Realizacja przedsięwzięć i głównych zadań w 2014 roku:

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
a.	Organizacja, wspieranie i promowanie prestiżowych imprez sportowych:					
	Współpraca z polskimi związkami sportowymi, Ministerstwem Sportu i Turystyki i innymi organizatorami imprez sportowych z kraju i z zagranicy	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku zawarto porozumienie o współpracy pomiędzy Miastem Bydgoszcz a Polskim Związkiem Piłki Ręcznej, Polskim Związkiem Koszykówki, Polskim Związkiem Siatkówki w sprawie wyokrzystania Hali Artego Areny przy organizacji imprez krajowych i międzynarodowych. Współpraca z polskimi związkami dotyczy organizacji imprez o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej (np. Mistrzostwa Świata w siatkówce – 2014 rok).	Budżet Miasta	I.4.	
	Zabieganie (lobbowanie) o przyznanie organizacji przez miasto imprez sportowych o międzynarodowym charakterze	Miasto Bydgoszcz	Miasto Bydgoszcz i Kujawsko-Pomorski Związek Lekkiej Atletyki zabiegali o organizację Pucharu Kontynentalnego w lekkiej atletyce, jednak organizację tej imprezy w 2018 roku przyznano Ostrawie.	Budżet Miasta	I.4.	
	Powiązanie działań promocyjnych miasta z kalendarzem imprez sportowych	Miasto Bydgoszcz	Organizacja imprez sportowych jest doskonałą okazją do promocji miasta. Działania promocyjne wydarzeń sportowych odbywających się w Bydgoszczy, prowadzone były poprzez: wsparcie finansowe i organizacyjne imprez, udostępnianie nośników reklamowych, którymi dysponuje miasto (billboardy, słupy ogłoszeniowe, ramki w pojazdach komunikacji miejskiej, gabloty na przystankach, ekrany LED na przystankach), organizowanie konkursów na Facebooku, w których można wygrać bilety na te wydarzenia, organizację imprez towarzyszących. W 2014 roku jedną z form promocji była organizacja Strefy Kibica dla mieszkańców podczas MŚ w Piłce Siatkowej Mężczyzn.	Budżet Miasta	I.4. IV.9.	
	Kreowanie wizerunku wewnętrznego i zewnętrznego miasta poprzez imprezy	Miasto Byd-	Do największych imprez organizowanych w 2014 roku w Bydgoszczy, które przyczyniały się do promocji miasta oraz kreowania jego wizerunku jako dobrego organizatora prestiżowych wydarzeń	Budżet Miasta	I.4. IV.9.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	sportowe	goszcz	<p>należały:</p> <ul style="list-style-type: none"> - X Jubileuszowy Międzynarodowy Miting Lekkoatletyczny Pedros' Cup, - XIV Europejski Festiwal Lekkoatletyczny Bydgoszcz Cup, - Grand Prix na żużlu oraz Finał Drużynowego Pucharu Świata, - XXIII Wielka Wioślarska o Puchar Brdy, - Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn, - 71. Tour de Pologne, - Nocny Maraton Kanału Bydgoskiego, - XV Turniej im. Krzysztofa Becka w podnoszeniu ciężarów, - Międzynarodowy Turniej Tenisowy FUTURES 15.00, - Międzynarodowy Turniej im. E. Rinke, - XI Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Jerzego Adamskiego, - 51 Ogólnopolski Miting „Łuczniczka” w ramach Grand Prix Polski, - X Ogólnopolskie Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych. <p>W 2014 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego. W wyniku rozstrzygnięcia Komisja pozytywnie zaopiniowała 65 ofert, a trzy oferty zostały zaopiniowane negatywnie.</p>	Środki organizatorów imprez		
b.	Wspieranie klubów i stowarzyszeń sportowych służące osiągnięciu sukcesów w sporcie wyczynowym:					
	Wspieranie finansowe klubów sportowych, zwłaszcza z najwyższych klas rozgrywkowych	Wydział Edukacji i Sportu	<p>W 2014 r. wsparcie finansowe z budżetu miasta otrzymały następujące kluby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - WKS Zawisza Bydgoszcz S.A. - Łuczniczka Bydgoszcz S.A. - Klub Sportowy Basket 25-Artego Bydgoszcz Klub Sportowy „Pałac” Bydgoszcz S.A. Bydgoszcz. - Kobięcy Klub Piłkarski Bydgoszcz. <p>Wsparcie Miasta polegało również na doposażeniu bydgoskich klubów w sprzęt sportowy m.in.: kajaki, łodzie wioślarskie, plansze szermiercze, sprzęt strzelecki, sprzęt gimnastyczny, tablice do wyświetlania wyników, rowery wyczynowe, motocykle, wyposażenie siłowni.</p>	Budżet Miasta	1.4.	
	Przyznawanie nagród Prezydenta Miasta za wybitne osiągnięcia sportowe	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Nagrody Prezydenta Miasta Bydgoszczy w 2014 roku otrzymali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdobywca Pucharu i Superpucharu Polski Klub Piłkarski WKS Zawisza Bydgoszcz, • Klub Sportowy Basket 25 za zdobycie III miejsca w rozgrywkach Ekstraklasy kobiet, • zawodnicy oraz trenerzy następujących dyscyplin: <ul style="list-style-type: none"> - kajakarstwo, - wioślarstwo, - lekka atletyka, 	Budżet Miasta	1.4.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> sportowcy z niepełnosprawnością, zawodnicy, którzy zdobyli medale na Mistrzostwach Świata i Europy w kategorii wiekowej senior i młodzieżowic – Młodzieżowe Mistrzostwa Świata – U-23 i Mistrzostwa Europy – U-23. <p>Łącznie nagrody otrzymało 18 zawodników i 8 trenerów z bydgoskich klubów sportowych.</p>			
	Organizacja forum wymiany doświadczeń sportowych pomiędzy bydgoskimi klubami i stowarzyszeniami		W 2014 zadanie nie było realizowane.			
c.	Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów:					
	Budowa hali treningowej z łącznikiem przy wielofunkcyjnej hali sportowej „Łuczniczka”	Wydział Inwestycji Miasta	<p>Zakończenie budowy nastąpiło 18 sierpnia 2014 roku, a uroczyste otwarcie 22 września 2014 roku. Oddana została do użytku hala treningowa Artego Arena o powierzchni użytkowej 4.100 m² z 1.479 miejscami na widowni. Artego Arena posiada wymiary płyty boiska dla piłki siatkowej i koszykówki. Nowa hala sportowa jest wyposażona w szatnie dla zawodników, pokoje dla sędziów, trenerów, gabinety do fizjoterapii, stanowiska do obsługi TV i komentatorów radiowych, pomieszczenia dla służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. W hali zainstalowany jest nowoczesny telebim.</p> <p><i>Zródło: strona internetowa UMB</i></p>	Budżet Miasta Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	I.4. IV.5.	
	Budowa lodowiska krytego	Wydział Inwestycji Miasta	W ramach zadania w 2014 r. opracowano koncepcję programowo-przestrzenną krytego lodowiska przy ul. Toruńskiej 59. Kryte lodowisko ma pełnić funkcję sportowo-rekreacyjną, usytuowane będzie obok Hali Sportowo-Widowiskowej „Łuczniczka”. Na piętrze powstanie część gastronomiczna, pomieszczenia biurowe i widownia. Z lodowiska maksymalnie będzie mogło korzystać 300 osób. Powstanie również trybuna na 300 osób. Prace budowlane rozpoczną się w połowie 2015 roku, zakończenie planowane jest na 2016 rok.	Budżet Miasta	I.4. IV.5.	
	Budowa Aquaparku wraz z basenem olimpijskim (50 m)		W 2014 zadanie nie było realizowane.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Budowa obiektów dla nowych młodzieżowych sportów wyczynowych (rolki, deskorolki, rowery)	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku realizowano budowę: <ul style="list-style-type: none"> – skateparku przy ul. Sardynkowej, – skateparku przy ul. Szarych Szeregów. 	Budżet Miasta	I.4. IV.5.	
	Budowa stadionu żużlowego		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Przebudowa toru regatowego w Brdysku przy ul. Witebskiej	Wydział Inwestycji Miasta	W roku 2014 w ramach zadania realizowano: <ul style="list-style-type: none"> – przebudowę (bez zmiany funkcji) budynku wieży sędziowskiej: wykonano monitoring osiadań i odchyłań od pionu części budynku (3 segment kondygnacyjny), rozpoczęto roboty budowlane – wykonano rozbiórki ścianek działowych, posadzek, demontaże starych instalacji, wykonano nowe ścianki działowe, nowe instalacje, roboty konstrukcyjne, nadproża wzmocnienia stropu, przebicia otworów dla komunikacji, nowe pokrycie dachu oraz wymieniono stolarkę okienną i drzwiową w budynku sąsiadującym z wieżą sędziowską, – prace projektowe dotyczące budowy przepustu płuczającego oraz poszerzenia akwenu mety (w tym wykonanie utwardzonego placu o wym. 15 x 20 m z przeznaczeniem na miejsce ważenia kajaków/łodzi). 	Budżet Miasta	I.4. IV.5.	
	Rozwój infrastruktury sportowej obiektów miejskich zarządzanych przez CWZS „Zawisza” Bydgoszcz, poprzez m.in. budowę nowej hali sportowej do gimnastyki i akrobatyki sportowej przy ul. Gdańskiej 163, budowę stadionu tartanowego ze sztuczną nawierzchnią trawiastą (umożliwiająca przeprowadzanie rozgrywek rugby) przy ul. Sielskiej 12	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku w ramach zadania: <ul style="list-style-type: none"> – wykonano prace związane z modernizacją nagłośnienia oraz z rozbudową systemu monitoringu stadionu piłkarsko-lekkoatletycznego przy ul. Gdańskiej 163, – prowadzono prace związane z budową wolnostojącego budynku składającego się z hali tenisowej (zawierającej dwa pełnowymiarowe boiska do gry w tenisa) i zaplecza przy ul. Gdańskiej 163, – modernizowano obiekt przy ul. Sielskiej 12 – wykonano bieżnię okólną 4-torową, prostą 100 m 6-torową, skocznnię w dal z nawierzchnią syntetyczną, boisko piłkarskie z nawierzchnią ze sztucznej trawy, zainstalowano piłkochwyty, nowe oświetlenia, ogrodzono teren, na którym jest boisko. W 2015 roku wykonana zostanie nawierzchnia bieżni lekkoatletycznej. 	Budżet Miasta Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	I.4. IV.5.	
	Rozwój infrastruktury sportowej obiektów miejskich zarządzanych przez BKS „Chemik” Bydgoszcz poprzez budowę zaplecza szatniowo-sanitarnego oraz trybuny na ok. 1000 miejsc na bocznym boisku	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku wykonano ogrodzenie panelowe o wys. 2 m z 4 bramami na terenie stadionu oraz zlecono przebudowę instalacji elektrycznej oświetlenia zewnętrznego korony stadionu (zadanie realizowane w ramach Programu 5/6).	Budżet Miasta	I.4. IV.5.	
	Rozwój infrastruktury sportowej obiektów miejskich zarządzanych przez KS „Gwiazda” Bydgoszcz, poprzez rozbudowę i modernizację hali sportowej oraz budowę boiska ze sztuczną nawierzchnią		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Modernizacja boiska przy ul. Mochelskiej	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową przebudowy boiska piłkarskiego i zawarto umowę na wykonanie robót budowlanych polegających na przebudowie i rozbudowie boiska do piłki nożnej z naturalną murawą zlokalizowanego przy ulicy Mochelskiej.	Budżet Miasta	I.4. IV.5.	
	Rewitalizacja i przebudowa obiektów „Astorii” przy ul. Królowej Jadwigi 23 na cele sportowo-rekreacyjne		W 2014 roku zadanie nie było realizowane. Zadanie zostało ujęte w Kontrakcie Terytorialnym.			
	Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku zadanie realizowano poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – budowę basenu na Błoniu przy ul. Stawowej, – budowę sali gimnastycznej przy ZS nr 10, ul. Karłowicza 2, – przebudowę hali basenu Zespołu Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10, – budowę wielofunkcyjnych boisk przyszkolnych (14 boisk), – prace projektowe dotyczące budowy hal sportowych przy ZS Ogólnokształcących nr 1 przy Placu Wolności, ZS Elektronicznych przy ul. Karłowicza i SZ nr 14 przy ul. Kcyńskiej, – prace dokumentacyjne budowy basenów przyszkolnych na osiedlach: Leśne, Kapuściska, Międzyń i Fordon. 	Budżet Miasta	I.4. IV.5.	
	Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy sportowej	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku prowadzone były prace modernizacyjne „Przystani Bydgoszcz” na Wyspie Młyńskiej oraz obiektu Uczniowskiego Klubu Sportowego przy ul. Smukalskiej 177 (Program 5/6). Natomiast dotacje na prace remontowe otrzymały m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – Bydgoskie Towarzystwo Żużlowe „Polonia” na remont stacji transformatorowej przy ul. Sportowej 2, remont parku maszyn i naprawę oznakowania na obiekcie, – Cywilno-Wojskowy Związek Sportowy Zawisza na remont płyty boiska bocznego B, remont sal dydaktycznych (olimpijki), – Klub Sportowy Gwiazda na remont dachu i pomieszczeń pawilonu szatniowo-sanitarnego, – Kobięcy Klub Piłkarski Bydgoszcz na remont węzła c.w.u. w pawilonie szatniowo-sanitarnym obiektu, remont sztucznej nawierzchni boiska piłkarskiego, zakup nowych siedzisk na trybunach przy ul. Słowiańskiej 7, – Bydgoski Klub Sportowy Chemik na remont boiska ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Glinki 79, – Ognisko TKKF Bydgoszcz Śródmieście na remont czterech kortów tenisowych. 	Budżet Miasta	I.4. IV.5.	
d.	Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta:					
	Rozbudowa i rewitalizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej terenów Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Myśliczku	Wydział Inwestycji Miasta LPKiW	Zadania zrealizowane w 2014 roku na terenie Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku: <ul style="list-style-type: none"> – budowa pawilonu Akwarium i Terrarium, – budowa Miasteczka Ruchu Drogowego, – budowa wybiegu dla tygrysa oraz wybiegu dla małych ssaków drapieżnych, – modernizacja instalacji zaśnieżania i profilacja stoku narciarskiego, – prace modernizacyjne punktów gastronomicznych oraz Parku Rozrywki, 	Budżet Miasta Budżet Państwa Fundusze	IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			– remont 3 km duktów leśnych używanych jako ścieżki pieszo-rowerowe.	Europejskie Środki LPK i W Sp. z o.o.		
	Rewitalizacja terenów pogórnich przy ul. M. Rejewskiego na cele sportowo-rekreacyjne (Park Akademicki)	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku prowadzono prace przygotowawcze.	Budżet Miasta	IV.5.	
	Zagospodarowanie terenu w Brdziejściu przy ul. Witebskiej na cele sportowo-rekreacyjne	Wydział Inwestycji Miasta	W 2014 roku rozpoczęto roboty budowlane związane z przebudową toru regatowego.	Budżet Miasta	IV.5.	
	Zagospodarowanie terenów osiedlowych obiektami i urządzeniami do rekreacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych	Wydział Inwestycji Miasta	Na rzecz zagospodarowania terenów osiedlowych, terenów zieleni miejskiej i lasów obiektami i urządzeniami do rekreacji i wypoczynku, w ramach Programu 5/6 oraz rewitalizacji bulwarów i n-brzeży Brdy, w 2014 r. wykonano:	Budżet Miasta	III.7. IV.5.	Zakup sprzętu i montaż siłowni przy ul. Mochelskiej został sfinansowany środkami Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (nagroda za frekwencję w wyborach)
	Budowa placów zabaw i wzbogacenie istniejących w urzędzenia do zachowania zdrowia osób starszych		<ul style="list-style-type: none"> – 4 siłownie na wolnym powietrzu przy: ul. Marcinkowskiego, ul. Gdańskiej 122, ul. Czartoryskiego oraz Placu T. Kościuszki, – 2 nowe place zabaw przy ul. Marcinkowskiego i na Skwerze Dunarowskiego, – modernizację nawierzchni boiska do koszykówki i do gry w tenisa stołowego na terenie Parku im. Załuskiego na osiedlu Leśnym, – doposażenie placu zabaw w sprzęt rekreacyjny przy ul. Mochelskiej na Piaskach, – wyposażenie skweru rekreacyjnego w 2 urządzenia siłowni fitness w rejonie ulic: Chałubińskiego, Roja, GOPR na osiedlu Tatrzańskim, – zagospodarowanie terenu pomiędzy ul. Łebską i Krajeńską na Czyżkówku (m.in. wybudowano boisko), – budowę skateparku przy ul. Sardynkowej na Osowej Górze. 	Budżet Województwa Kuj.-Pom.		
	Zagospodarowanie terenów zielonych w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną (ścieżki widokowe na skarpach, place zabaw, boiska do gier sportowych, korty tenisowe, ścieżki zdrowia)		Natomiast w trakcie realizacji pozostawały zadania:	Środki europejskie		
			<ul style="list-style-type: none"> – budowa placu zabaw w południowej części osiedla Osowa Góra (ul. Kanarkowa), – budowa skateparku przy ul. Szarych Szeregów na Kapuściskach, – zagospodarowanie terenu w rejonie ul. Salezjańskiej i ul. Pelplińskiej na cele rekreacyjne na osiedlu Tatrzańskim, – budowa skweru rekreacyjno-integracyjnego w rejonie ulic: Chałubińskiego, Czecha i Witkiewicza na osiedlu Tatrzańskim, – budowa placu zabaw wraz z siłownią fitness oraz oświetleniem, nasadzeniami i ogrodzeniem przy ul. Powstańców Wielkopolskich na Bielawach, – zagospodarowanie terenu pomiędzy ulicami: Gersona, Kossaka, Żwirki i Wigury (Górzyskowo), – budowa placu zabaw w rejonie ulic: Sochaczewskiej, Żyardowskiej i Płońskiej na Siernieczku, – zagospodarowanie terenu zieleni w rejonie ul. Hallera i ul. Gryfa Pomorskiego na osiedlu Tereny Nadwiślańskie, 			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja terenu rekreacyjnego przy ul. Żółwińskiej 5 w Łęgnowie, - rewitalizacja fontanny przy ul. Ks. Skorupki na Szwederowie, - doposażenie placu zabaw i siłowni przy MDK nr 2, ul. Leszczyńskiego na Szwederowie, - doposażenie placów zabaw przy ul. Mińskiej (Park nad Starym Kanałem) i mini placu zabaw przy ul. Śluzowej na Flisach, - doposażenie placu zabaw i modernizacja ogrodzenia boiska w Parku Księżycowym na Jarach, - zagospodarowanie terenu nad „Balatonem” pomiędzy ul.: Ceramiczną, Polanka i Swarzewską na Bartodziejach (boisko przy ul. Polanka oddane do użytku w 2014 r.). 			
	Rewitalizacja terenów trójkąta Brdy, Kanału Bydgoskiego i ul. Nadrzecznej na cele sportowo-rekreacyjne		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Budowa kąpielisk miejskich		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Rozbudowa infrastruktury na potrzeby sportów wodnych	Miasto Bydgoszcz	Zadanie na etapie rozpoznawania uwarunkowań realizacji. W 2014 roku dla „Przystani Bydgoszcz” na Wyspie Młyńskiej wykonano system klimatyzacji, schody zewnętrzne i dostęp do wody pitnej dla cumujących.	Budżet Miasta	IV.5.	
	Zagospodarowanie Skarpy Północnej w Fordonie m.in. przystosowanie terenu do aktywnej rekreacji		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
	Tworzenie spójnego systemu dróg rowerowych połączonego z drogami rowerowymi w gminach sąsiednich	Powiat Bydgoski Miasto Bydgoszcz	W 2014 r. w ramach projektu „Budowa ścieżek rowerowych w powiecie bydgoskim, chełmińskim i mieście Bydgoszcz”, wybudowano drogę rowerową o dł. 0,62 km (ul. Koronowska). Ponadto oddano do użytku drogę rowerową o dł. 2,06 km wzdłuż ul. Wojska Polskiego. Opracowano dokumentację na budowę dróg rowerowych: <ul style="list-style-type: none"> - na odc. ulic: Grunwaldzkiej, Focha, Jagiellońskiej, Łochowskiej, Wiatrakowej i Kruszwickiej, - wzdłuż ulic: Warszawskiej, Śniadeckich, Krasińskiego, Markwarta, Sieńki, Moniuszki i Skłodowskiej-Curie 	Środki jst Fundusze europejskie Budżet Miasta	I.1. III.2. III.4. IV.5.	
	Budowa parków miejskich		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
e.	Promowanie sportu dzieci i młodzieży:					
	Realizacja programu rozwoju sportu szkolnego w klasach i szkołach sportowych oraz mistrzostwa sportowego	Wydział Edukacji i Sportu	Miasto Bydgoszcz jest organem prowadzącym dla 7 szkół mistrzostwa sportowego, w tym: 1 szkoły podstawowej, 4 gimnazjów oraz 2 LO. Ponadto wyróżnić możemy 5 gimnazjów sportowych oraz oddziały sportowe funkcjonujące w 31 szkołach ogólnodostępnych, w tym w 18 szkołach podstawowych, 12 gimnazjach i 1 LO. Dane dotyczące realizacji programu rozwoju sportu szkolnego w klasach i szkołach sportowych oraz mistrzostwa sportowego w 2014 roku obejmują dane z II półrocza roku szkolnego 2013/2014 i I półrocza roku szkolnego 2014/2015. W I półroczu 2014 r. było więcej klas sportowych i uczniów (156 oddziałów i 3 449 uczniów) niż w II półroczu (odpowiednio 122 od-	Budżet Miasta	IV.3.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			działy i 2.732 uczniów). W oddziałach szkół mistrzostwa sportowego w I półroczu było 865 uczniów w 44 oddziałach, natomiast w II półroczu nastąpił wzrost liczby oddziałów mistrzostwa sportowego do 60 i uczniów do 1.196.			
	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	<p>W 2014 roku w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz wprowadzono zmiany, które nakierowane były na zwiększenie efektywności wykorzystanych środków na funkcjonowanie ogólnodostępnej rekreacji fizycznej i zajęć sportowych oraz podniesienie jakości i atrakcyjności tych zajęć. Środki przyznawane były dwa razy w roku, po przeprowadzeniu konkursu wniosków złożonych przez szkoły prowadzone przez Miasto, z wyłączeniem klas i szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego.</p> <p>W II semestrze roku szkolnego 2013/2014 wpłynęło 287 wniosków. Komisja powołana do ich rozpatrzenia pozytywnie zaopiniowała 260 wniosków. Na realizację zajęć przyznano 517 godzin (zrealizowano 508 godzin).</p> <p>Natomiast w I semestrze roku szkolnego 2014/2015 wpłynęło 295 wniosków. Komisja powołana do ich rozpatrzenia pozytywnie zaopiniowała 185 wniosków. Na realizację zajęć przyznano 360 godzin.</p>	Budżet Miasta	I.4. IV.3.	
	Organizacja turniejów sportowych dla dzieci i młodzieży, aktywny udział szkół w międzyszkolnej rywalizacji sportowej	Miasto Bydgoszcz Gazeta Pomorska	<p>W 2014 roku organizowano następujące turnieje sportowe dla dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> – BYDGOSKA OLIMPIADA MŁODZIEŻY – zawody sportowe obejmujące lekką atletykę i gry zespołowe (piłkę nożną, piłkę ręczną, piłkę siatkową, koszykówkę oraz unihokej) i biegi sztafetowe (o mistrzostwo miasta w celu wyłonienia zawodników i drużyn do mistrzostw województwa), – BIAŁY MIŚ – turniej sprawnościowy dla uczniów szkół podstawowych, którego organizatorem jest Gazeta Pomorska, UM Bydgoszczy finansował zakup pucharów oraz udostępniał obiekty, – imprezy sportowo-rekreacyjne – organizowane przez szkoły. 	Budżet Miasta Środki Gazety Pomorskiej	I.4. IV.3.	
	Objęcie patronatem Prezydenta Miasta imprez sportowych dzieci i młodzieży	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku patronatem Prezydenta Miasta objęto 41 imprez szkolnych.	Budżet Miasta	I.4. IV.3.	
	Wykorzystanie spotkań z wybitnymi bydgoskimi sportowcami do promowania sportu wśród dzieci i młodzieży		W 2014 roku zadanie nie było realizowane.			
f.	Promowanie aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia:					
	Zwiększenie roli miasta w promocji zdrowia	Miasto Bydgoszcz	Podstawowym przedsięwzięciem realizowanym na rzecz wdrażania zadań była organizacja masowych imprez sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców np. biegów rekreacyjnych, takich jak: Bieg Niepodległości czy Bieg Mikołajkowy. Ponadto udzielano wsparcia finansowego i organizacyjnego imprez sportowych organizowanych na terenie miasta, np. cyklu biegów „Bydgoszcz na Start”. W ramach promocji zdrowia realizowane były różne akcje np. Dzień bez samochodu oraz akcje edukacyjne dotyczące m.in. zasad zdrowego żywienia, ograniczania palenia tytoniu i skutków zażywania środków odurzających.	Budżet Miasta	IV.5.	
	Propagowanie aktywnego trybu życia wśród wszystkich mieszkańców		Ważnym aspektem jest rozbudowa ogólnodostępnej bazy sportowo-rekreacyjnej.			

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych o charakterze masowym	Kluby i Stowarzyszenia sportowe Urząd Miasta Bydgoszczy	W 2014 roku w ramach zadania zrealizowano m.in. następujące wydarzenia sportowe: <ul style="list-style-type: none"> – Turniej Koszykówki Ulicznej 3x3, – II Mikołajkowy Turniej w halowej piłce nożnej, – Ogólnopolski halowy turniej orlików „Fit-Max CUP 2014”, – XIII Międzynarodowy Turniej Oldbojów im. Andrzeja Brończyka, – Wakacje z Chemikiem – bezpłatne turnieje piłkarskie połączone z treningami dla dzieci, – Nocny Maraton Kanału Bydgoskiego – edycja 9, – Cross przełajowy: ZaDYSZKA Bydgoska, – Dzień Olimpijczyka – zawody sportowe dla dzieci z okazji dnia dziecka Wielobój lekkoatletyczny dla dzieci, – Treningi i imprezy Biegam Bo Lubię, – Ogólnopolski Drużynowy Wielobój Pływakcki oraz Indywidualne Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Pływaniu dla dzieci 10-11 letnich, – Drużynowe i Indywidualne ME w Speedrowerze – juniorów, seniorów i weteranów, – Dla Jana Pawła II – II Bieg Papieski, – Rajd Rowerowy, – Nordic Walking. 	Budżet Miasta Środki własne Klubów i Stowarzyszeń sportowych	IV.5.	
	Promocja sportu i aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych	Kluby i Stowarzyszenia sportowe Miasto Bydgoszczy	W 2014 roku odbyły się m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – X Ogólnopolskie Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych, – III Turniej w Showdown, – Ogólnopolski Turniej w Bowlingu, – Młodzieżowe zawody w pływaniu osób niepełnosprawnych, – V Bieg na Szwederowie, – Puchar Polski w wyciskaniu sztangi leżąc „Łuczniczka 2014”, – X Integracyjne zawody dla młodzieży w tenisie stołowym. 	Budżet Miasta Środki Klubów i Stowarzyszeń sportowych	IV.5.	
g.	Wspieranie i rozwój sportu akademickiego:					
	Modernizacja i rozbudowa akademickich obiektów sportowych: <ul style="list-style-type: none"> – Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego – Budowa Zespołu Krytych Kortów Tenisowych przy ul. Sportowej – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego – Bydgoskie Akademickie Centrum 	Uczelnie bydgoskie	W 2014 roku trwały prace związane z realizacją II etapu Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu UKW, obejmującego: <ul style="list-style-type: none"> – budowę boiska do piłki nożnej o nawierzchni z trawy syntetycznej, – budowę boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej, – budowę boiska do siatkówki plażowej o nawierzchni z piasku kwarcowego, – modernizację kortów tenisowych o nawierzchni z mączki ceglanej, – budowę budynku dydaktyczno-usługowego, – wyposażenie obiektów, – wykonanie ogrodzenia, chodników, placów utwardzonych i elementów małej architektury, 	Fundusze europejskie Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej Budżet	I.4. IV.5.	

Lp.	Przedsięwzięcia i główne zadania	Realizator	Realizacja zadania	Źródło finansowania zadania	Realizowany cel operacyjny	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Sportu i Rekreacji – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Collegium Medicum UMK, Akademia Muzyczna		– zagospodarowanie terenu. Źródło: strona internetowa www.edu.ukw.pl	Województwa Kuj.-Pom.		
	Stypendia sportowe dla młodych i zdolnych zawodników	Miasto Bydgoszcz	W 2014 roku przyznano: <ul style="list-style-type: none"> – 21 stypendiów dla seniorów, – 18 stypendiów dla młodzieżowców, – 27 stypendiów dla juniorów, – 48 stypendiów dla juniora młodszego, – 2 stypendia dla zawodników z niepełnosprawnością. 	Budżet Miasta	I.4.	

Mierniki realizacji programu:

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych	osoby	8 465	bd.	bd.		I.4., IV.5.	GUS BDL (w cyklu 2-letnim)

Lp.	miernik/wskaźnik	j.m.	Wartość bazowa (rok 2012)	2013	2014	Tendencja	Cel operacyjny	Źródło informacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Liczba dzieci i młodzieży do lat 18 ćwiczących w klubach sportowych	osoby	6 713	bd.	bd.		I.4., IV.5.	GUS BDL (w cyklu 2-letnim)
3	Liczba imprez sportowych	szt.	66	65	62		I.4., IV.5.	UMB

Podsumowanie:

W 2014 roku dla wszystkich 7 przedsięwzięć ujętych w programie były podejmowane działania. W ramach tych przedsięwzięć, na 43 zadania główne zapisane w programie, 33 (76,7%) były wdrażane (w tym 32 zadania finansowane z budżetu miasta), a w 10 (23,3%) przypadkach nie realizowano zadania. Przykładem zadań nierealizowanych są:

- rewitalizacja i przebudowa obiektów „Astorii”,
- budowa kąpielisk miejskich.

Należy jednak dodać, że dla wielu zadań prowadzone były prace przygotowawcze.

Najważniejszym efektem inwestycyjnym w sferze sportu w 2014 roku było oddanie do użytku hali Artego Arena oraz wybudowanie basenu na Błoni. Ważnym elementem programu była rozbudowa bazy rekreacyjnej służącej wzrostowi aktywności fizycznej mieszkańców (budowa placów zabaw, doposażenie już istniejących, nowe siłownie fitness, ścieżki rowerowe) oraz bazy sportowej szkół (budowa i modernizacja istniejących boisk przy-szkolnych i hal sportowych).

W odniesieniu do mierników realizacji programu niepokoi spadek liczby organizowanych w mieście imprez sportowych. Niemniej jednak w Bydgoszczy odbyło się wiele imprez wysokiej rangi i o międzynarodowym charakterze (np. Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn, Tour de Pologne). Ponadto pozytywnym zjawiskiem była organizacja imprez sportowych o charakterze masowym, w których uczestniczyło bardzo wielu mieszkańców miasta.

IV. REALIZACJA CELÓW OPERACYJNYCH ORAZ PROGRAMÓW SEKTOROWYCH PRZEZ ZADANIA UJĘTE W PLANIE INWESTYCYJNYM BUDŻETU MIASTA NA 2014 ROK

Poniższe zestawienie zawiera zadania inwestycyjne wdrażane w ramach planu inwestycyjnego budżetu miasta na 2014 rok oraz wskazanie jakie programy i cele operacyjne „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” realizowane są przez te zadania.

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
Dział 150 PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE					
1.	Dokapitalizowanie Bydgoskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	budżet miasta	Program Nr 3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka b.Tworzenie i rozwój wyspecjalizowanych instytucji wspierających i upowszechniających otoczenie biznesu, przedsiębiorczość i innowacje: ➤ Rozwój instytucji i instrumentów finansowego wsparcia przedsiębiorczości i innowacyjności (adresowane głównie do sektora MŚP)	II.4. II.5.	
2.	Dokapitalizowanie Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Sp. z o. o.	budżet miasta	Program Nr 3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka b.Tworzenie i rozwój wyspecjalizowanych instytucji wspierających i upowszechniających otoczenie biznesu, przedsiębiorczość i innowacje	II.3. II.4. II.5.	
Dział 600 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ					
3.	Inteligentne Systemy Transportowe	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie c.Wprowadzenie inteligentnych systemów transportowych (ITS) jako nowoczesnego systemu zarządzania ruchem, transportem zbiorowym, przestrzenią parkingową oraz opłatami za korzystanie z usług komunikacji zbiorowej i parkingowych: ➤ Inteligentne Systemy Transportowe (ITS) Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza ➤ Ograniczenie nadmiernego hałasu	III.1. III.3. III.4.	
4.	System Bilet Metropolitalny BiT City	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie c.Wprowadzenie inteligentnych systemów transportowych (ITS) jako nowoczesnego systemu zarządzania ruchem, transportem zbiorowym, przestrzenią parkingową oraz opłatami za korzystanie z usług komunikacji zbiorowej i parkingowych: ➤ Stworzenie Kujawsko-Pomorskiego Związku Taryfowego poprzez wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat przewozowych w komunikacji publicznej przy zastosowaniu karty elektronicznej bezstykowej wraz z zakupem automatów biletowych	III.1. III.3.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Głównie zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
5.	Dokapitalizowanie Miejskich Zakładów Komunikacyjnych Sp. z o.o. z przeznaczeniem na refinansowanie zakupu taboru komunikacji miejskiej	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie b.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego oraz zakup nowoczesnego taboru: ➤ Zakup taboru autobusowego i tramwajowego z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza ➤ Ograniczenie nadmiernego hałasu	III.1. III.4.	
6.	Przebudowa i rozbudowa infrastruktury transportu szynowego tramwajowego na terenie miasta Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie b.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego oraz zakup nowoczesnego taboru: ➤ Przebudowa sieci, węzłów i przystanków transportu szynowego w Bydgoszczy (m.in. na ulicach: Gdańskiej, Chodkiewicza, Perłowej, Toruńskiej, Wojska Polskiego)	III.1. III.4.	
7.	Dokapitalizowanie Tramwaju Fordon Sp. z o.o. z przeznaczeniem na realizację inwestycji Budowa linii tramwajowej do dzielnicy Fordon w Bydgoszczy"	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz e.Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta: ➤ Budowa zintegrowanej sieci transportu szynowego wraz z zakupem taboru w ramach obszaru funkcjonalnego miasta (niskoemisyjny transport miejski) ➤ Integracja systemów komunikacji publicznej w obszarze funkcjonalnym miasta (integracja taryfowa, organizacyjna i tworzenie węzłów przesiadkowych) g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta		
8.	"Tramwaj Fordon" - wykupy nieruchomości i odszkodowania	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie a.Rozbudowa komunikacji szynowej i zwiększenie jej udziału w przewozach pasażerskich: ➤ Budowa linii tramwajowej do dzielnicy Fordon z przebudową układu drogowego w ciągu ulic Fordońska, Lewińskiego, Akademicka i Andersa i węzłem integracyjnym w obszarze stacji kolejowej „Bydgoszcz Wschód” w Bydgoszczy Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza	I.1. III.1. III.3. III.4.	
9.	Przebudowa ul. Wojska Polskiego na odcinku od pętli Magnuszewska do węzła komunikacyjnego Wojska Polskiego - Szarych Szeregów - Belzy	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie b.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego oraz zakup nowoczesnego taboru: ➤ Przebudowa sieci, węzłów i przystanków transportu szynowego w Bydgoszczy (m.in. na ulicach: Gdańskiej, Chodkiewicza, Perłowej, Toruńskiej, Wojska Polskiego) Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie nadmiernego hałasu	III.1. III.4.	
10.	Przebudowa pętli autobusowej na Błoniu	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie b.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego oraz zakup nowoczesnego taboru: ➤ Budowa i modernizacja przystanków autobusowych	III.1.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
11.	Budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko - toruńskim obszarze metropolitalnym BIT CITY	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz e.Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa podstawowego układu drogowego w obszarze funkcjonalnym miasta ➤ Integracja systemów komunikacji publicznej w obszarze funkcjonalnym miasta (integracja taryfowa, organizacyjna i tworzenie węzłów przesiadkowych) Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie d.Integracja systemów transportowych poprzez budowę zintegrowanych węzłów transportowych łączących różne środki transportu (kolej, tramwaj, autobus, rower, komunikacja indywidualna): <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa zintegrowanych węzłów komunikacyjnych: Bydgoszcz Błonie (budowa stacji kolejowej), Bydgoszcz Leśna, Bydgoszcz Bielawy f.Budowa i przebudowa obiektów inżynierskich: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa Węzła Zachodniego – II etap wraz z budową przeprawy mostowej przez Kanał Bydgoski 	I.1. III.1. III.2. III.3.	
12.	Budowa ul. Nowokieleckiej	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 4 Przestrzeń dla biznesu a.Przygotowywanie terenów oraz ofert inwestycyjnych dla przyszłych inwestorów i ich promocja: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa obsługi komunikacyjnej istniejących i przyszłych terenów inwestycyjnych Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie g.Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przedłużenie ul. Kieleckiej do ul. Chemicznej 	II.3. III.2.	
13.	Budowa ul. Ogińskiego na odcinku od ulicy Powstańców Wlkp. do ul. Wojska Polskiego wraz z obiektami inżynierskimi i dojazdami	budżet miasta	-	-	Trasa została oddana do użytku w 2013 roku.
14.	Budowa II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Jana Pawła II	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz e.Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa podstawowego układu drogowego w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie e.Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Magnuszewskiej 	I.1. III.2. III.3.	
15.	Budowa przeprawy mostowej przez Kanał Bydgoski wraz z układem drogowym	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz e.Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa podstawowego układu drogowego w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie e.Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa drugiej jezdni trasy W-Z na odcinku od ul. Sygnałowej do Węzła Zachodniego f.Budowa i przebudowa obiektów inżynierskich: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa Węzła Zachodniego – II etap wraz z budową przeprawy mostowej przez Kanał Bydgoski 	I.1. III.2. III.3.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Głównie zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
16.	Budowa sygnalizacji świetlnych	budżet miasta	<p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie</p> <p>e. Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja ulic układu podstawowego <p>i. Promocja ruchu rowerowego i pieszego poprzez systemowe działania na rzecz rozbudowy i przebudowy dróg rowerowych i ciągów pieszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa przejść podziemnych i nadziemnych na głównych ciągach ruchu kołowego 	III.2. IV.6.	
17.	Rewitalizacja ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Śniadeckich do ul. Kamiennej	budżet miasta	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz</p> <p>f. Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich <p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy</p> <p>e. Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrowe, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia, w obszarze objętym ulicami: Gdańska, Focha, Bulwary, Zygmunta Augusta, Artyleryjska <p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie</p> <p>b. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego oraz zakup nowoczesnego taboru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa sieci, węzłów i przystanków transportu szynowego w Bydgoszczy (m.in. na ulicach: Gdańskiej, Chodkiewicza, Perłowej, Toruńskiej, Wojska Polskiego) <p>e. Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Śniadeckich do ul. Kamiennej <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska</p> <p>f. Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie nadmiernego hałasu 	III.2. III.4. III.7.	
18.	Budowa ul. Nowogrudzińskiej - etap II	budżet miasta	<p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie</p> <p>g. Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa i przebudowa dróg gminnych o nawierzchni nieutwardzonej, o charakterze lokalnym i dojazdowym, wraz z rozbudową i modernizacją infrastruktury towarzyszącej (m.in.: budowa oświetlenia, kanalizacji deszczowej, itp.) 	III.2.	
19.	Przebudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta	budżet miasta	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz</p> <p>e. Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa podstawowego układu drogowego w obszarze funkcjonalnym miasta <p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie</p> <p>e. Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta 	I.1. III.2. III.3.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
20.	Rozbudowa trasy Wschód - Zachód na odcinku od węzła zachodniego do węzła wschodniego	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz e.Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta: ➤ Rozbudowa podstawowego układu drogowego w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie e.Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich: ➤ Budowa drugiej jezdni trasy W-Z na odcinku od ul. Sygnałowej do Węzła Zachodniego	I.1. III.2. III.3.	
21.	Pozimowa przebudowa ulic w Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie e.Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich: ➤ Modernizacja ulic układu podstawowego	III.2. III.3.	
22.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Miasta Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie i.Promocja ruchu rowerowego i pieszego poprzez systemowe działania na rzecz rozbudowy i przebudowy dróg rowerowych i ciągów pieszych	III.2.	
23.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Glinki na odcinku od ul. Szpitalnej do ul. Bydgoskich Przemysłowców	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie e.Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich: ➤ Przebudowa ul. Glinki Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska d.Rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowo-kanalizacyjnego: ➤ Rozbudowa i modernizacja systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych i roztopowych oraz odtwarzanie i budowa zbiorników retencyjnych	III.4.	
24.	Budowa ulicy Bydgoskich Olimpijczyków w Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy a.Stworzenie atrakcyjnej oferty terenów pod budownictwo mieszkaniowe odpowiadającej różnorodnym potrzebom mieszkańców, umożliwiającej rozwój zróżnicowanych form budownictwa mieszkaniowego: ➤ Budowa sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego oraz rozwój systemu komunikacji na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe		
25.	Budowa ulic: Jasienieckiej, Trybowskiego i Matki Teresy z Kalkuty na terenie osiedla Eskulapa	budżet miasta	d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń: ➤ Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania f.Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych: ➤ Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i ładem przestrzennym terenów osiedli mieszkaniowych	III.2. IV.1.	
26.	Przebudowa dróg gminnych - ul. Bośniacka i ul. Fałata	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie g.Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym: ➤ Budowa i przebudowa dróg gminnych o nawierzchni nieutwardzonej, o charakterze lokalnym i dojazdowym, wraz z rozbudową i modernizacją infrastruktury towarzyszącej (m.in.: budowa oświetlenia, kanalizacji deszczowej, itp.)		

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Głównie zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
27.	Rewitalizacja ul. Dworcowej polegająca na przebudowie ulicy na odcinku od ul. Matejki do ul. Gdańskiej	budżet miasta	-	-	Wydatki związane były z rozliczeniem projektu.
28.	Przebudowa obiektów mostowych w rejonie Starego Rynku	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich	III.2. III.7.	
29.	Przebudowa ulic w rejonie Starego Rynku: Trybunalska, Batorego, Niedźwiedzia, Ku Młynom, Farna, Jezuicka, Spichlerza	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrotwórcze, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne: ➤ Rewitalizacja przestrzeni publicznych Starego Miasta		
30.	Rewitalizacja płyty Starego Rynku	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie g.Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym: ➤ Przebudowa ulic, placów i obiektów mostowych w rejonie Starego Rynku		
31.	Przebudowa ul. Mostowej z fragmentami ul. Grodzkiej	budżet miasta			
32.	Rewitalizacja strefy śródmiejskiej Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrotwórcze, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne: ➤ Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia, w obszarze objętym ulicami: Gdańska, Focha, Bulwary, Zygmunta Augusta, Artyleryjska ➤ Restauracja secesyjnej zabudowy Bydgoszczy Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie e.Budowa i przebudowa ulic wchodzących w zakres układu podstawowego dróg miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunków północ-południe i wschód-zachód oraz budowa i przebudowa ulic wchodzących w system wewnętrznych obwodnic miejskich: ➤ Budowa połączenia drogowego ulic Mazowieckiej i Gdańskiej	III.2. III.7.	Wykonano prace projektowe, budowa zaplanowana na 2019 rok.
33.	Drogi dla rowerów	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz e.Usprawnienie komunikacji w obszarze funkcjonalnym miasta: ➤ Budowa spójnego systemu dróg rowerowych g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie i.Promocja ruchu rowerowego i pieszego poprzez systemowe działania na rzecz rozbudowy i przebudowy dróg rowerowych i ciągów pieszych: ➤ Budowa infrastruktury rowerowej i jej integracja z istniejącymi trasami rowerowymi w powiecie bydgoskim	I.1. III.2. III.4. IV.5.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
			<p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza ➤ Ograniczenie nadmiernego hałasu <p>Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz d.Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tworzenie spójnego systemu dróg rowerowych połączonego z drogami rowerowymi w gminach sąsiednich 		
34.	Zakupy inwestycyjne dla ZDMiKP	budżet miasta	-	-	-
35.	Modernizacja budynku ZDMiKP przy ulicy Z. Augusta 10 w Bydgoszczy	budżet miasta	-	-	-
36.	Rozbudowa infrastruktury informatycznej ZDMiKP	budżet miasta	-	-	-
37.	Dokapitalizowanie Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A.	budżet miasta	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz d.Rozwój połączeń Bydgoszczy z polską i europejską siecią transportową, sprawne połączenie z innymi ośrodkami metropolitalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa infrastruktury Międzynarodowego Portu Lotniczego w Bydgoszczy im. Ignacego Jana Paderewskiego, w tym terminal Cargo 	I.1. III.3.	
38.	Budowa sięgacza drogowego przy ul. Bułgarskiej 1 w Bydgoszczy(Program 25/75)	budżet miasta	<p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania 	III.2. IV.1.	
39.	Budowa ulicy Borowikowej i ul. Koźlakowej wraz z infrastrukturą i włączeniem do ul. Pieczarkowej (Program 25/75)	budżet miasta	<p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie g.Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa i przebudowa dróg gminnych o nawierzchni nieutwardzonej, o charakterze lokalnym i dojazdowym, wraz z rozbudową i modernizacją infrastruktury towarzyszącej (m.in.: budowa oświetlenia, kanalizacji deszczowej, itp.) 		
40.	Przebudowa ulicy Certowej (Program 25/75)	budżet miasta			
41.	Budowa około 100 metrów kanalizacji deszczowej w ul. Rozłogi (Program 5/6)	budżet miasta	<p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie g.Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa i przebudowa dróg gminnych o nawierzchni nieutwardzonej, o charakterze lokalnym i dojazdowym, wraz z rozbudową i modernizacją infrastruktury towarzyszącej (m.in.: budowa oświetlenia, kanalizacji deszczowej, itp.) <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska d.Rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowo-kanalizacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa i modernizacja systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych i roztopowych oraz odtwarzanie i budowa zbiorników retencyjnych 	III.4.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
42.	Budowa zatoczki parkingowej wzdłuż ul. Sardynkowej, między ul. Sielawową, a ul. Miętusową (Program 5/6)	budżet miasta	<p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy</p> <p>d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania <p>f.Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i ładem przestrzennym terenów osiedli mieszkaniowych <p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie</p> <p>h.Rozwój systemu parkingowego w mieście</p>	III.2. IV.1.	
43.	Budowa parkingów wraz z drogą manewrową w rejonie ul. Modrzewiowej 14 i ul. Sułkowskiego 21 w Bydgoszczy (Program 25/75)	budżet miasta			
44.	Budowa zatoczki parkingowej przy ul. Waryńskiego 51 (Program 5/6)	budżet miasta			
45.	Budowa zatoczki parkingowej przy ul. Szarych Szeregów 2 (Program 5/6)	budżet miasta			
46.	Budowa zatoczki parkingowej przy ul. Planu 6-letniego (od ul. Bohaterów Westerplatte w kierunku skarpy) (Program 5/6)	budżet miasta			
47.	Likwidacja tzw. wysepek na ul. Kozala w celu uzyskania miejsc parkingowych (Program 5/6)	budżet miasta			
48.	Budowa parkingu ogólnodostępnego u zbiegu ulic Ornej i Grodzkiej w Bydgoszczy (Program 25/75)	budżet miasta			
49.	Budowa chodnika i słupków ochronnych przy ul. Smoleńskiej, na odcinku od ul. Rolnej do ul. Kieleckiej (Program 5/6)	budżet miasta			<p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy</p> <p>d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania <p>f.Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i ładem przestrzennym terenów osiedli mieszkaniowych
50.	Przebudowa ciągu pieszego na skwerze im. T. Nowakowskiego w Bydgoszczy (Program 25/75)	budżet miasta			
51.	Budowa chodnika wzdłuż bloku mieszkalnego przy ul. Modrzewiowej 8 (Program 5/6)	budżet miasta			
52.	Budowa schodów wraz z chodnikiem, łączących ul. Malinową z ul. Nakielską (Program 5/6)	budżet miasta			

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Głównie zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
53.	Budowa progów zwalniających przy SP nr 28, ul. Baczyńskiego, ul. Sandomierska (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie h.Rozwój systemu parkingowego w mieście: ➤ Rozbudowa stref ruchu uspokojonego	IV.6.	
54.	Budowa sięgaczy - ul. Białostocka (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń: ➤ Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania f.Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych: ➤ Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i ładem przestrzennym terenów osiedli mieszkaniowych Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie g.Budowa i przebudowa dróg o charakterze lokalnym: ➤ Budowa i przebudowa dróg gminnych o nawierzchni nieutwardzonej, o charakterze lokalnym i dojazdowym, wraz z rozbudową i modernizacją infrastruktury towarzyszącej (m.in.: budowa oświetlenia, kanalizacji deszczowej, itp.)	III.2. IV.1.	
Dział 700 GOSPODARKA MIESZKANIOWA					
55.	Wykup nieruchomości i gospodarka gruntami	budżet miasta	-	-	
56.	Dokapitalizowanie Bydgoskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego - BTBS Sp. z o.o.	budżet miasta	Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy b.Wspieranie realizacji budownictwa mieszkaniowego: ➤ Wspieranie Bydgoskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego poprzez aporty nieruchomości oraz poręczenia i gwarancje kredytowe c.Stworzenie odpowiedniej bazy lokalowej w celu zapewnienia mieszkań rodzinom z budynków zagrożonych katastrofą budowlaną, wykwaterowywanym w związku z inwestycjami miejskimi oraz dla osób będących w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej: ➤ Realizacja inwestycji mieszkaniowych, w tym przez BTBS Sp. z o.o.	IV.1.	
57.	Modernizacja komunalnego zasobu nieruchomości	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy c.Stworzenie odpowiedniej bazy lokalowej w celu zapewnienia mieszkań rodzinom z budynków zagrożonych katastrofą budowlaną, wykwaterowywanym w związku z inwestycjami miejskimi oraz dla osób będących w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej: ➤ Likwidacja pustostanów poprzez wykonanie remontów i wyznaczanie w nich lokali socjalnych oraz lokali wynajmowanych na czas nieoznaczony, a także sprzedaż lokali znajdujących się we wspólnotach mieszkaniowych na zasadach wolnorynkowych d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń: ➤ Poprawa standardu i jakości technicznej wyposażenia istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych ➤ Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania	III.4. III.7. IV.1.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
58.	Modernizacja budynku przy ul. Techników 2 - lokale socjalne	budżet miasta	Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy c.Stworzenie odpowiedniej bazy lokalowej w celu zapewnienia mieszkań rodzinom z budynków zagrożonych katastrofą budowlaną, wykwaterowanym w związku z inwestycjami miejskimi oraz dla osób będących w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej: ➤ Zwiększenie liczby lokali socjalnych poprzez przekwalifikowania lokali o niższym standardzie w istniejącym zasobie mieszkaniowym miasta oraz poprzez realizację budownictwa socjalnego w nowych lokalizacjach	IV.1.	
59.	Dokapitalizowanie Administracji Domów Miejskich "ADM" Sp. z o.o. z przeznaczeniem na spłatę kredytu zaciągniętego przez Spółkę na budowę mieszkań komunalnych	budżet miasta	-	-	
Dział 710 DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA					
60.	Zakupy inwestycyjne dla Miejskiej Pracowni Geodezyjnej	budżet miasta	-	-	
61.	Zakupy inwestycyjne dla Miejskiej Pracowni Urbanistycznej	budżet miasta	Program Nr 6 Cyfrowa Bydgoszcz d.Wdrażanie systemów teleinformatycznych podnoszących efektywność funkcjonowania administracji: ➤ Rozbudowa systemu informacji przestrzennej (GIS)	III.5.	
Dział 720 INFORMATYKA / Dział 750 ADMINISTRACJA PUBLICZNA					
62.	Rozbudowa Miejskiego Systemu Teleinformatycznego	budżet miasta	Program Nr 6 Cyfrowa Bydgoszcz a.Rozbudowa miejskiej infrastruktury teleinformatycznej: ➤ Rozbudowa sieci szerokopasmowej ➤ Wykorzystywanie nowoczesnych technologii cyfrowych w tworzeniu systemu obsługi, informacji i kontaktów z mieszkańcami i przedsiębiorcami ➤ Budowa radiowych Publicznych Punktów Dostępu do Internetu	III.5.	
63.	Rozbudowa Miejskiej Sieci Teleinformatycznej	budżet miasta			
64.	Zakupy inwestycyjne sprzętu teleinformatycznego	budżet miasta	Program Nr 6 Cyfrowa Bydgoszcz a.Rozbudowa miejskiej infrastruktury teleinformatycznej: ➤ Wykorzystywanie nowoczesnych technologii cyfrowych w tworzeniu systemu obsługi, informacji i kontaktów z mieszkańcami i przedsiębiorcami	III.5.	
Dział 754 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA					
65.	Zakup 10 zestawów komputerowych dla Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 11 Bezpieczna Bydgoszcz b.Kontynuacja budowy zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem miasta: ➤ Doposażanie służb ratowniczych i porządkowych	IV.6.	
66.	Przebudowa budynku głównego Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej nr 1 w Bydgoszczy przy ul. Pomorskiej 16-18	dotacje zlecone - BP			

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
67.	Zakupy inwestycyjne dla Straży Miejskiej	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz i. Budowa zintegrowanego systemu bezpieczeństwa i ochrony porządku publicznego w obszarze funkcjonalnym miasta: ➤ Budowa systemu monitorowania, informowania, ostrzegania i alarmowania Program Nr 11 Bezpieczna Bydgoszcz b. Kontynuacja budowy zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem miasta: ➤ Rozbudowa systemu wideomonitoringu na terenie miasta	IV.6.	
68.	Zakupy inwestycyjne na potrzeby zarządzania kryzysowego	budżet miasta			
69.	Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego	budżet miasta			
70.	Rozbudowa systemu monitoringu Osiedla Okole (Program 5/6)	budżet miasta			
71.	Rozbudowa systemu monitoringu Osiedla Wilczak Jary (Program 5/6)	budżet miasta			
72.	Rozbudowa systemu monitoringu Osiedla Stary Fordon (Program 5/6)	budżet miasta			
73.	Rozbudowa systemu monitoringu Osiedla Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto (Program 5/6)	budżet miasta			
74.	Termomodernizacja i przystosowanie obiektu przy ul. Baczyńskiego 5 na potrzeby miejskich jednostek organizacyjnych	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz c. Wspieranie działań wzmacniających funkcje metropolitalne Bydgoszczy i jej pozycję jako ważnego ośrodka o znaczeniu krajowym i międzynarodowym: ➤ Dążenie do umiejscawiania w Bydgoszczy kolejnych oddziałów, placówek, delegatur administracji rządowej, regionalnej, sądownictwa, wojska itp. ➤ Tworzenie warunków dla lokalizacji w Bydgoszczy central i przedstawicielstw organizacji oraz instytucji krajowych i międzynarodowych	I.5.	Zmiana przeznaczenia nieruchomości. Budynek zostanie przekazany pod siedzibę Zarządu Dorzecza Wisły.
Dział 801 OŚWIATA I WYCHOWANIE / Dział 854 EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA					
75.	Budowa łącznika między budynkami dydaktycznymi ZS nr 19 przy A. G. Siedleckiego	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b. Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych	IV.3.	
76.	Budowa szkolnych placów zabaw w ramach programu "Radosna szkoła"	dotacje własne - BP budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego c. Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: ➤ Budowa szkolnych placów zabaw	IV.3.	
77.	Budowa Szkoły Podstawowej przy ul. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego 2	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b. Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Budowa szkoły i przedszkola w Fordonie przy ul. Bora-Komorowskiego	IV.3. IV.5.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
78.	Termomodernizacja istniejących obiektów Zespołu Szkół nr 36 przy ul. Bohaterów Westerplatte 2 - dokumentacja projektowa	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: > Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: > Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych	III.4. IV.3.	
79.	Termomodernizacja istniejących obiektów Zespołu Szkół nr 21 przy ul. Bałtyckiej 59 - dokumentacja projektowa	budżet miasta			
80.	Termomodernizacja istniejących obiektów Zespołu Szkół nr 27 przy ul. Sardynkowej 7 - dokumentacja projektowa	budżet miasta			
81.	Termomodernizacja istniejących obiektów Przedszkola nr 48 przy ul. Kleina 3 - dokumentacja projektowa	budżet miasta			
82.	Termomodernizacja istniejących obiektów Przedszkola nr 58 przy ul. Niecałej 20 - dokumentacja projektowa	budżet miasta			
83.	Termomodernizacja istniejących obiektów Gimnazjum nr 9 przy ul. Gajowej 94 - dokumentacja projektowa	budżet miasta			
84.	Modernizacja infrastruktury energetycznej w obiektach szkolnych SP nr 63 przy ul. Goszczyńskiego 3 (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: > Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych	IV.3.	
85.	Budowa boiska przyszkolnego na terenie SP nr 56, ul. Bośniacka 3 (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: > Budowa boisk wielofunkcyjnych przy obiektach oświatowych Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: > Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	IV.3. IV.5.	
86.	Budowa i modernizacja boisk przyszkolnych (Program 5/6)	budżet miasta			
87.	Budowa wielofunkcyjnego boiska przyszkolnego na terenie Gimnazjum nr 5, ul. Berlinga 17 (Program 5/6)	budżet miasta			
88.	Modernizacja placu rekreacyjnego przy ZS nr 30 przy ul. Jesionowej (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół	IV.3.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
89.	Budowa hali sportowej z funkcją rehabilitacyjną przy Zespole Szkół nr 14, ul. Kcyńska 49 w Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: ➤ Przebudowa, rozbudowa i modernizacja sal gimnastycznych w obiektach oświatowych Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	IV.3. IV.5.	
90.	Przebudowa i adaptacja pomieszczeń ZS nr 5 Mistrzostwa Sportowego na salę widowiskową przy ul. Piwnika Ponurego 10 (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych	IV.3.	
91.	Rozbudowa Zespołu Szkół nr 10, ul. Karłowicza 2 wraz z termomodernizacją istniejących obiektów i zagospodarowaniem terenu	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: ➤ Budowa boisk wielofunkcyjnych przy obiektach oświatowych ➤ Przebudowa, rozbudowa i modernizacja sal gimnastycznych w obiektach oświatowych Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c. Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	III.4. IV.3. IV.5.	
92.	Budowa basenu na Błoniu, ul. Stawowa - etap I programu budowy basenów przyszkolnych	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: ➤ Budowa basenu na Błoniu, ul. Stawowa Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	IV.3. IV.5.	
93.	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1, ul. Plac Wolności 9 w Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: ➤ Przebudowa, rozbudowa i modernizacja sal gimnastycznych w obiektach oświatowych Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	IV.3. IV.5.	
94.	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Elektronicznych, ul. Karłowicza 20 w Bydgoszczy	budżet miasta	c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)		

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
95.	Przebudowa hali basenu Zespołu Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	IV.3. IV.5.	
96.	Budowa basenów osiedlowych II etap - przygotowanie dokumentacji dla czterech obiektów na osiedlach: Leśnym, Kapuściska, Miedzyń i Fordon	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: ➤ Budowa czterech basenów Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	IV.3. IV.5.	
97.	Budowa, przebudowa i modernizacja budynków oświatowych oraz boisk przyszkolnych	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych c.Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej szkół: ➤ Budowa boisk wielofunkcyjnych przy obiektach oświatowych Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej placówek oświatowych (boiska, sale sportowe, baseny)	IV.3. IV.5.	
98.	Modernizacja świetlicy SP nr 41 przy ul. Traugutta 12 (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych	IV.3.	
99.	Przebudowa systemu kanalizacji sanitarno-deszczowej (rozdział ścieków) Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 3, ul. Graniczna 12	budżet miasta	Program Nr 9 Edukacja dla każdego b.Modernizacja i rozbudowa obiektów placówek oświatowych oraz doposażanie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: ➤ Termomodernizacja, przebudowa oraz modernizacja większości budynków oświatowych	IV.3.	
100.	Zakupy inwestycyjne	środki własne jednostek oświatowych	-	-	-
101.	Zakupy inwestycyjne na potrzeby jednostek oświatowych	budżet miasta			

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
Dział 851 OCHRONA ZDROWIA					
102.	Modernizacja Oddziału Chirurgii Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. dr E. Warmińskiego w Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 10 Żyjmy razem i zdrowo a. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia oraz zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej: ➤ Rozbudowa i modernizacja bydgoskich szpitali	IV.2.	
103.	Zakupy inwestycyjne dla Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego przy ul. Smukalskiej 251 w Bydgoszczy	budżet miasta	-	-	
Dział 852 POMOC SPOŁECZNA					
104.	Zakupy inwestycyjne dla Środowiskowych Domów Samopomocy	dotacje zlecone - BP	-	-	
105.	Zadaszenie tarasu w Środowiskowym Domu Samopomocy Bławatek w Bydgoszczy	dotacje zlecone – BP	-	-	
Dział 853 POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ					
106.	Rozbudowa Żłobka nr 20 przy ul. Emilii Gierczak 8 w Bydgoszczy	budżet miasta	Program Nr 10 Żyjmy razem i zdrowo c. Zapewnienie odpowiedniej opieki żłobkowej	IV.3.	
107.	Modernizacja placów zabaw w Zespole Żłobków Miejskich w Bydgoszczy	budżet miasta			
108.	Termomodernizacja budynku Żłobka nr 17 przy ul. Morskiej 2 w Bydgoszczy - II etap	budżet miasta	Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f. Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza Program Nr 10 Żyjmy razem i zdrowo c. Zapewnienie odpowiedniej opieki żłobkowej	III.4. IV.3	
109.	Zakupy inwestycyjne ZŻM	budżet miasta	-	-	
110.	Zakupy inwestycyjne	ZFA	-	-	
Dział 900 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA					
111.	Gospodarowanie odpadami komunalnymi	opłaty komunalne	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz h. Ochrona środowiska: ➤ Stworzenie wspólnego systemu gospodarki odpadami w obszarze metropolitalnym w oparciu o Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy	III.4.	
112.	Realizacja programu międzygminnego	budżet miasta			

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
			<p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska g. Budowa systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa nowoczesnego systemu gospodarki odpadami, w tym rozszerzenie systemu selektywnego zbierania/odbioru odpadów komunalnych 		
113.	Bydgoski Węzeł Wodny - rewitalizacja bulwarów i nabrzeży polegająca na przebudowie i budowie umocnień nabrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowa ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego	budżet miasta	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz b. Rozwój funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja przedsięwzięć kształtujących wizerunek/tożsamość Bydgoszczy jako miasta nad wodą (Bydgoski Węzeł Wodny) ➤ Promocja dziedzictwa kulturowego <p>f. Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rewitalizacja dróg wodnych oraz terenów nadrzecznych w obszarze funkcjonalnym miasta <p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e. Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrowe, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia, w obszarze objętym ulicami: Gdańska, Focha, Bulwary, Zygmunta Augusta, Artyleryjska <p>Program Nr 5 Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie b. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego oraz zakup nowoczesnego taboru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup jednostek pływających oraz rozbudowa infrastruktury związanej z funkcjonowaniem tramwaju wodnego <p>Program Nr 7 Bydgoszcz na fali a. Aktywizacja Bydgoskiego Węzła Wodnego poprzez poprawę warunków żeglugowych oraz budowę infrastruktury:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa infrastruktury związanej z funkcjonowaniem tramwaju wodnego <p>c. Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę rekreacyjną:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bydgoski Węzeł Wodny – rewitalizacja bulwarów i nabrzeży, polegająca na przebudowie i budowie umocnień nabrzeży, przebudowie oświetlenia, przebudowie ścieżek rowerowych i pieszych, budowie obiektów małej architektury, przebudowie układu komunikacyjnego i budowie przystanków tramwaju wodnego <p>d. Promocja obecnych i przyszłych walorów Bydgoskiego Węzła Wodnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promocja Bydgoskiego Węzła Wodnego jako jednego z ważniejszych elementów międzynarodowej drogi wodnej E-70 Antwerpia-Kłajpeda <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska a. Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną 	III.7. III.8. IV.5. IV.9.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
114.	Rewitalizacja terenów pogórnicych przy ul. M. Rejewskiego na cele sportowo-rekreacyjne (Park Akademicki)		<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja na cele sportowo-rekreacyjne terenów zieleni</p> <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska a.Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków: ➤ Rewitalizacja terenów pogórnicych przy ul. M. Rejewskiego na cele sportowo-rekreacyjne (Park Akademicki)</p> <p>Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz d.Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta: ➤ Rewitalizacja terenów pogórnicych przy ul. M. Rejewskiego na cele sportowo-rekreacyjne (Park Akademicki) ➤ Budowa kąpielisk miejskich</p>	III.7. III.8. IV.5.	Brak wydatków ze względu na wydłużony termin wykonania inwentaryzacji przyrodniczej.
115.	Program kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej – dokumentacje	budżet miasta	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta</p> <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza</p>	III.4.	
116.	Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej na terenie miasta Bydgoszczy		<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta</p> <p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń: ➤ Poprawa standardu i jakości technicznej wyposażenia istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych</p> <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza</p>	III.4. IV.1.	Brak wydatków – rozpoczęcie prac projektowych.
117.	Ograniczenie emisji pyłu PM10, benzo(a)pirenu - wymiana ogrzewania nieekologicznego na ekologiczne	opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta</p> <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza</p>	III.4.	
118.	Demonstracja wydajności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych - akronim CEC5	fundusze pomocowe budżet miasta środki własne jednos. oświatowych	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta</p> <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Promowanie odnawialnych źródeł energii</p>	III.4.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
119.	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego	budżet miasta pożyczka z NFOŚiGW NFOŚiGW	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz g.Wspieranie i realizacja działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w obszarze funkcjonalnym miasta Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska f.Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu: ➤ Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza	III.4.	
120.	Budowa oświetlenia na terenie sportowo-rekreacyjnym przy ul. Mochelskiej (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy d.Modernizacja zasobów mieszkaniowych kształtująca przyjazną i bezpieczną przestrzeń: ➤ Zagospodarowywanie przestrzeni publicznych oraz modernizacja infrastruktury poprawiająca jakość zamieszkania f.Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych: ➤ Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i ładem przestrzennym terenów osiedli mieszkaniowych	III.7. IV.1.	
121.	Budowa oświetlenia ul. Noteckiej i ul. Iglastej (Program 5/6)	budżet miasta			
122.	Budowa oświetlenia skweru na rogu ulic: Dwernickiego i Sułkowskiego wraz z utwardzeniem głównej alejki (Program 5/6)	budżet miasta			
123.	Doświetlenie skweru gen. Wilka, pomiędzy ul. Modrakową a ul. Bohaterów Kragujewca (Program 5/6)	budżet miasta			
124.	Doświetlenie ul. Otorowskiej (Program 5/6)	budżet miasta			
125.	Budowa oświetlenia chodnika na skwerze Inwalidów Wojennych (Program 5/6)	budżet miasta			
126.	Zakupy inwestycyjne dla ZDMIKP				
127.	Zakupy Inwestycyjne ZDMIKP - zakup i ustawienie trzech słupów ogłoszeniowych (Program 5/6)	budżet miasta	-	-	
128.	Rewitalizacja terenów strefy nadbrzeżnej Wisły w Starym Fordonie	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz b.Rozwój funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miasta: ➤ Realizacja przedsięwzięć kształtujących wizerunek/tożsamość Bydgoszczy jako miasta nad wodą (Bydgoski Węzeł Wodny) ➤ Promocja dziedzictwa kulturowego f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja na cele rekreacyjno-sportowe terenów zieleni ➤ Rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy f.Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych: ➤ Rewitalizacja Starego Fordonu	I.3. III.7. III.8. IV.5.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
			<p>Program Nr 7 Bydgoszcz na fali c.Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę rekreacyjną: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rewitalizacja i zagospodarowanie terenów przybrzeżnych Brdy, Wisły i Kanału Bydgoskiego, w tym budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, urządzenie tras dydaktyczno-turystycznych i zielonych ciągów pieszo-rowerowych na terenie zieleni przybrzeżnej wyposażonych w platformy widokowe i punkty wypoczynku </p> <p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska a.Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną </p> <p>Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz d.Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenów zielonych w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną (ścieżki widokowe na skarpach, place zabaw, boiska do gier sportowych, korty tenisowe, ścieżki zdrowia) </p>		
129.	Dostosowanie obiektów miejskich do potrzeb osób niepełnosprawnych		<p>Program Nr 10 Żyjmy razem i zdrowo f.Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz umożliwianie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej</p> <p>Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz f.Promowanie aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promocja sportu i aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych </p>	IV.7.	Całość planowanych wydatków przeniesiona na wydatki niewygasające.
130.	Doposażenie placu zabaw przy ul. Mochelskiej w sprzęt rekreacyjny (Program 5/6)	budżet miasta	<p>Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska a.Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenów osiedlowych obiektami i urządzeniami do rekreacji i wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych (place zabaw, boiska do gier sportowych, korty tenisowe, ścieżki zdrowia) ➤ Zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej i lasów obiektami i urządzeniami do rekreacji, i wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych (ścieżki widokowe na skarpach, place zabaw, boiska do gier sportowych, korty tenisowe, ścieżki zdrowia) </p> <p>Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz d.Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenów osiedlowych obiektami i urządzeniami do rekreacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych ➤ Budowa placów zabaw i wzbogacenie istniejących w urządzenia do zachowania zdrowia osób starszych ➤ Zagospodarowanie terenów zielonych w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną (ścieżki widokowe na skarpach, place zabaw, boiska do gier sportowych, korty tenisowe, ścieżki zdrowia) </p>	III.7. IV.5.	
131.	Doposażenie placu zabaw i siłowni przy MDK nr 2 (Program 5/6)	budżet miasta			
132.	Budowa placu zabaw w Parku Dunarowskiego (Program 5/6)	budżet miasta			
133.	Zakup urządzeń do istniejącego placu zabaw i modernizacja ogrodzenia boiska w Parku Księżycowym (Program 5/6)	budżet miasta			
134.	Budowa placu zabaw w południowej części osiedla Osowa Góra (Program 5/6)	budżet miasta			
135.	Zagospodarowanie terenu zieleni w rejonie ul. Hallera i Gryfa Pomorskiego (I etap) (Program 5/6)	budżet miasta			

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
136.	Zagospodarowanie terenu w rejonie ul. Salezjańskiej i Pelplińskiej na cele rekreacyjne (Program 5/6)	budżet miasta			
137.	Budowa placu zabaw wraz z siłownią fitness oraz oświetleniem, nasadzeniami i ogrodzeniem terenu przy ul. Powstańców Wielkopolskich (Program 5/6)	budżet miasta			
138.	Modernizacja terenu rekreacyjnego przy ul. Żółwińskiej 5 (Program 5/6)	budżet miasta			
139.	Modernizacja nawierzchni boiska do koszykówki i do gry w tenisa stołowego na terenie Parku im. Załuskiego przy ul. Modrzewiowej (Program 5/6)	budżet miasta			
140.	Budowa 3 siłowni fitness przy ul. Gdańskiej 122, Czartoryskiego (skwer przy ZS nr 25), Pomorskiej (Plac Kościuszki) (Program 5/6)	budżet miasta			
141.	Budowa skateparku ul. Sardynkowa (Program 5/6)	budżet miasta			
142.	Zagospodarowaniu terenu nad "Balatonem" pomiędzy ul. Ceramiczną, Polanka i Swarzewską (Program 5/6)	budżet miasta			
143.	Zagospodarowaniu terenu pomiędzy ul. Łebską i Krajeńską oraz wykonanie nasadzeń na tym terenie (Program 5/6)	budżet miasta			
144.	Zagospodarowanie terenu pomiędzy ul. Gersona, Kossaka, Żwirki i Wigury (Program 5/6)	budżet miasta			
145.	Doposażenie placu zabaw przy ul. Mińskiej i mini placu zabaw przy ul. Śluzowej (Program 5/6)	budżet miasta			
146.	Budowa skweru rekreacyjno - integracyjnego w rejonie ulic: Chałubińskiego, Czecha, Witkiewicza (Program 5/6)	budżet miasta			
147.	Wyposażenie skweru rekreacyjnego w dwa urządzenia siłowni fitness w rejonie ulic: Chałubińskiego, Roja, GOPR (Program 5/6)	budżet miasta			

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
148.	Budowa placu zabaw w rejonie ulic: Sochaczewskiej, Żyrardowskiej i Płońskiej (Program 5/6)	budżet miasta			
149.	Budowa skateparku przy ul. Szarych Szeregów - II etap (Program 5/6)	budżet miasta			
150.	Rewitalizacja fontanny przy ul. Ks. Skorupki (I etap) (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy f. Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni osiedli mieszkaniowych: ➤ Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i ładem przestrzennym terenów osiedli mieszkaniowych	III.7. III.8.	
151.	Rekonstrukcja znaku szybowcowego na stoku w tym jego nazwy Fordon wraz z zagospodarowaniem terenu (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska a. Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków: ➤ Rewitalizacja terenu pod skarpią wzdłuż ul. Twardzickiego na odcinku od pomnika Ikara do ul. Piechocińskiego Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz d. Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta: ➤ Zagospodarowanie Skarpy Północnej w Fordonie m.in. przystosowanie terenu do aktywnej rekreacji	III.8. IV.5.	
152.	Rewitalizacja Parku Jana Kochanowskiego	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz f. Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e. Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrowe, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska a. Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków: ➤ Rewitalizacja najstarszych parków: Parku na Wzgórzu Dąbrowskiego, Parku na Wzgórzu Wolności, Parku im. Żałuskiego, Ogrodu Jagielly, Parku Kazimierza Wielkiego, Parku im. Jana Kochanowskiego	III.7. III.8. IV.5.	
153.	Budowa Pawilonu Akwarium i Terrarium na terenie Ogrodu Fauny Polskiej w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 177A	budżet miasta fundusze pomocowe	Program Nr 8 Przyjazne miasto dla środowiska a. Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej, w tym rewaloryzacja parków: ➤ Rozbudowa i rewitalizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej terenów Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Myśliczynie, w tym Budowa Pawilonu Akwarium i Terrarium na terenie Ogrodu Fauny Polskiej w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 177 A h. Kształtowanie proekologicznych postaw społecznych: ➤ Wzbogacanie oferty przyrodniczo-dydaktycznej (tereny chronione, ogrody botaniczne, obiekty bogate przyrodniczo) Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz d. Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta: ➤ Rozbudowa i rewitalizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej terenów Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Myśliczynie	IV.5.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Głównie zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
Dział 921 KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO					
154.	Modernizacja pomieszczeń budynku Teatru Polskiego oraz zakupy inwestycyjne	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz b.Rozwój funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miasta: ➤ Rozbudowa i modernizacja Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki	I.3. IV.4.	
155.	Wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy i przebudowy Teatru Polskiego wraz ze studium wykonalności	budżet miasta	Program Nr 14 Kultura energią miasta c.Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta: ➤ Rozbudowa i modernizacja Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki		
156.	Zakupy inwestycyjne dla Miejskiego Centrum Kultury	budżet miasta	Program Nr 14 Kultura energią miasta c.Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta: ➤ Poprawa standardów wyposażenia i funkcjonowania instytucji kultury	I.3. IV.4.	
157.	Cyfryzacja studyjnego Kina Orzeł w Miejskim Centrum Kultury	budżet miasta			
158.	Zakupy inwestycyjne dla Muzeum Okręgowego	budżet miasta			
159.	Zakupy inwestycyjne dla Galerii Miejskiej bwa	budżet miasta	-	-	-
160.	Budowa budynku filii Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki przy ul. Czołgistów	budżet miasta	Program Nr 14 Kultura energią miasta c.Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta: ➤ Modernizacja infrastruktury osiedlowych filii miejskich WiMBP	IV.3.	
161.	Doposażenie obiektu DAG-Fabrik Bromberg w system indywidualnego zwiedzania	budżet miasta	Program Nr 14 Kultura energią miasta c.Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta: ➤ Poprawa standardów wyposażenia i funkcjonowania instytucji kultury	I.3. IV.4.	
162.	Budowa stałego pomostu widokowego na wysokości amfiteatru Opery Nova	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrowe, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne: ➤ Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia, w obszarze objętym ulicami: Gdańska, Focha, Bulwary, Zygmunta Augusta, Artyleryjska Program Nr 7 Bydgoszcz na fali b.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje turystyczno-rekreacyjne oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów w bezpośrednim sąsiedztwie Kanału Bydgoskiego i Starego Kanału Bydgoskiego: ➤ „Scena na wodzie” przy amfiteatrze Opery Nova Program Nr 14 Kultura energią miasta c.Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta: ➤ „Scena na wodzie” przy amfiteatrze Opery Nova	I.3. III.7. IV.4.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
163.	Wyspa Młyńska III - etap - Budowa infrastruktury rekreacyjnej Wyspy Młyńskiej i jej najbliższego otoczenia	budżet miasta	-	-	Wydatki dotyczą rozliczenia projektu.
164.	Rewitalizacja dawnych budynków Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej na potrzeby Centrum organizacji pozarządowych, seniorów i wolontariatu	budżet miasta	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz b.Rozwój funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miasta: ➤ Utworzenie sceny teatralnej poprzez przebudowę i modernizację obiektu dawnego Teatru Kameralnego</p> <p>f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich</p> <p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrowe, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne: ➤ Rewitalizacja przestrzeni publicznych Starego Miasta</p> <p>Program Nr 7 Bydgoszcz na fali b.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje turystyczno-rekreacyjne oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów w bezpośrednim sąsiedztwie Kanału Bydgoskiego i Starego Kanału Bydgoskiego: ➤ Rewitalizacja przestrzeni publicznych Starego Miasta</p> <p>Program Nr 14 Kultura energią miasta c.Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta: ➤ Utworzenie drugiej wielofunkcyjnej sceny teatralnej umożliwiającej powołanie i funkcjonowanie drugiego teatru</p>	I.3. III.7. III.8. IV.4.	
165.	Zagospodarowanie Placu Teatralnego: prace studialne, koncepcyjne i projektowe	budżet miasta	<p>Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz b.Rozwój funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miasta: ➤ Wielofunkcyjny kompleks kreatywności artystycznej na Placu Teatralnym</p> <p>f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich</p> <p>Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrowe, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne: ➤ Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia, w obszarze objętym ulicami: Gdańska, Focha, Bulwary, Zygmunta Augusta, Artyleryjska</p> <p>Program Nr 7 Bydgoszcz na fali b.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje turystyczno-rekreacyjne oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów w bezpośrednim sąsiedztwie Kanału Bydgoskiego i Starego Kanału Bydgoskiego: ➤ Rewitalizacja kwartałów zachodniej części Śródmieścia (obszar przyległy do bulwarów)</p>	I.3. II.6. III.7. IV.4.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Głównie zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
			Program Nr 14 Kultura energią miasta c.Wzmocnienie i rozwój infrastruktury kulturalnej miasta: ➤ Budowa wielofunkcyjnego kompleksu kreatywności artystycznej na Placu Teatralnym		
166.	Zagospodarowanie Młynów Rothera: prace studialne, koncepcyjne i projektowe	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz b.Rozwój funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miasta: ➤ Interaktywne Centrum Nauki (rewitalizacja Młynów Rothera) f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich Program Nr 2 Mieszkajmy w Bydgoszczy e.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje centrotwórcze, kulturalne, turystyczno-rekreacyjne itp. oraz wprowadzająca atrakcyjne rozwiązania architektoniczne: ➤ Zakończenie rewitalizacji Wyspy Młyńskiej – Młyny Rothera Program Nr 7 Bydgoszcz na fali b.Rewitalizacja terenów śródmiejskich wzmacniająca funkcje turystyczno-rekreacyjne oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów w bezpośrednim sąsiedztwie Kanału Bydgoskiego i Starego Kanału Bydgoskiego: ➤ Rewitalizacja przestrzeni publicznych Starego Miasta Program Nr 14 Kultura energią miasta d.Ochrona dziedzictwa kulturowego: ➤ Kompleksowa rewitalizacja i stała opieka nad Wyspą Młyńską	I.3. III.7. III.8.	
167.	Budowa stacji uzdatniania wody do fontanny "POTOP"	budżet miasta	Program Nr 1 Metropolitalna Bydgoszcz f.Realizacja programów rewitalizacji – kompleksowa rewitalizacja na wybranych (zdegradowanych) obszarach bydgoskiego obszaru funkcjonalnego: ➤ Rewitalizacja terenów śródmiejskich Program Nr 14 Kultura energią miasta d.Ochrona dziedzictwa kulturowego: ➤ Odbudowa, rekonstrukcja, przebudowa, konserwacja i remont obiektów historycznych lub zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków) oraz obiektów dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy staromiejskiej i śródmiejskiej (w tym dotacje na remonty dla właścicieli zabytkowych obiektów)	I.3. III.7.	
168.	Przebudowa pomieszczenia sanitarnego w budynku administracyjnym "Exploseum"	budżet miasta	-	-	
169.	Budowa obiektu małej architektury – instalacja artystyczna „Z Wyczółkowskim po drodze” (Program 25/75)		Program Nr 14 Kultura energią miasta a.Aktywizacja kulturowa mieszkańców: ➤ Wspieranie działań artystycznych z nurtu sztuki wspólnotowej oraz sztuki ulicznej w przestrzeni miejskiej	IV.7.	Całość planowanych wydatków przeniesiona na wydatki niewygasające.

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
926 KULTURA FIZYCZNA					
170.	"Przystań Bydgoszcz" - wykonanie systemu klimatyzacji, schodów zewnętrznych i dostępu do wody pitnej dla cumujących	budżet miasta	Program Nr 7 Bydgoszcz na fali c.Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę rekreacyjną: ➤ Przystosowanie do użytkowania turystycznego, sportowego i rekreacyjnego Brdy, Wisły i Kanału Bydgoskiego	I.4. IV.5.	
171.	Modernizacja stadionu BKS Chemik - I etap (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozwój infrastruktury sportowej obiektów miejskich zarządzanych przez BKS „Chemik” Bydgoszcz poprzez budowę zaplecza szatniowo-sanitarnego oraz trybuny na ok. 1000 miejsc na bocznym boisku ➤ Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy sportowej	I.4. IV.5.	
172.	Modernizacja obiektu administrowanego przez CWZS Zawisza przy ul. Sielskiej 12	budżet miasta	Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozwój infrastruktury sportowej obiektów miejskich zarządzanych przez CWZS "Zawisza" Bydgoszcz, poprzez m.in. budowę nowej hali sportowej do gimnastyki i akrobatyki sportowej przy ul. Gdańskiej 163, budowę stadionu tartanowego ze sztuczną nawierzchnią trawiastą (umożliwiająca przeprowadzanie rozgrywek rugby) przy ul. Sielskiej 12	I.4. IV.5.	
173.	Budowa hali tenisowej na terenie Kompleksu Sportowego "Zawisza" przy ul. Gdańskiej 163	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej			
174.	Modernizacja i doposażenie Kompleksu Sportowego Zawisza	budżet miasta			
175.	Przebudowa i modernizacja boisk osiedlowych	budżet miasta	Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Modernizacja boiska przy ul. Mochelskiej	I.4. IV.5.	
176.	Modernizacja obiektu Uczniowskiego Klubu Sportowego przy ul. Smukalskiej 177 (Program 5/6)	budżet miasta	Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy sportowej	I.4. IV.5.	
177.	Zakupy inwestycyjne na potrzeby klubów i obiektów sportowych	budżet miasta	Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz b.Wspieranie klubów i stowarzyszeń sportowych służące osiągnięciu sukcesów w sporcie wyczynowym: ➤ Wspieranie finansowe klubów sportowych, zwłaszcza z najwyższych klas rozgrywkowych	I.4. IV.5.	
178.	Budowa hali treningowej z łącznikiem przy wielofunkcyjnej hali sportowej "Łuczniczka" w Bydgoszczy	budżet miasta Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Budowa hali treningowej z łącznikiem przy wielofunkcyjnej hali sportowej „Łuczniczka”	I.4. IV.5.	

Lp.	Zadania inwestycyjne	Źródła finansowania	Program Przedsięwzięcie Główne zadanie	Cel operacyjny	Uwagi
179.	Przebudowa Toru Regatowego w Brdyujściu przy ul. Witebskiej	budżet miasta	<p>Program Nr 7 Bydgoszcz na fali c.Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę rekreacyjną: ➤ Zagospodarowanie terenu w Brdyujściu przy ul. Witebskiej na cele sportowo-rekreacyjne</p> <p>Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Przebudowa toru regatowego w Brdyujściu przy ul. Witebskiej d.Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta: ➤ Zagospodarowanie terenu w Brdyujściu przy ul. Witebskiej na cele sportowo-rekreacyjne ➤ Rozbudowa infrastruktury na potrzeby sportów wodnych</p>	I.4. IV.5.	
189.	Budowa lodowiska krytego sztucznie mrożonego	budżet miasta	<p>Program Nr 15 Sportowa Bydgoszcz c.Podniesienie standardu infrastruktury sportowej poprzez budowę, modernizację i rozbudowę obiektów: ➤ Budowa lodowiska krytego</p>	I.4. IV.5.	

V. PODSUMOWANIE

W 2014 r. „Strategia Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” znajdowała się w pierwszym roku wdrażania, a interwencje w niej przewidziane zostały zaplanowane do implementacji w długoletnim horyzoncie czasowym. Niemniej jednak w roku 2014, wdrażana była większość zapisanych w programach sektorowych zadań głównych:

Lp.	Program	Liczba głównych zadań zapisanych w programie	Liczba zadań realizowanych w 2014 roku	Zaangażowanie w %
1.	Metropolitalna Bydgoszcz	46	41	89,1
2.	Mieszkajmy w Bydgoszczy	23	19	82,6
3.	Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	24	17	70,8
4.	Przestrzeń dla biznesu	26	19	73,1
5.	Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie	50	29	58,0
6.	Cyfrowa Bydgoszcz	16	13	81,2
7.	Bydgoszcz na fali	31	20	64,5
8.	Przyjazne miasto dla środowiska	48	33	68,7
9.	Edukacja dla każdego	50	47	94,0
10.	Żyjmy razem i zdrowo	36	19	52,8
11.	Bezpieczna Bydgoszcz	17	12	70,6
12.	Obywatelska Bydgoszcz	23	17	73,9
13.	Miasto nauki	48	26	54,2
14.	Kultura energią miasta	46	35	76,1
15.	Sportowa Bydgoszcz	43	33	76,7

Udział zadań, dla których w 2014 roku podejmowane były działania na rzecz ich realizacji, wahał się w przedziale od 52,8% (Program Nr 10 Żyjmy razem i zdrowo) do 94,0% (Program Nr 9 Edukacja dla każdego). Najwyższym zaangażowaniem charakteryzowały się programy, zawierające w większości zadania „otwarte, ciągłe”, na realizację których składać się będzie wiele działań. Natomiast już na etapie konstrukcji dokumentu, założono, że ujęte w nim projekty inwestycyjne realizowane będą sukcesywnie w całym okresie planistycznym, dlatego wiele z nich w pierwszym roku wdrażania Strategii nie było jeszcze realizowanych. W miarę możliwości będą one sukcesywnie wprowadzane do realizacji.

Należy podkreślić, że dalsza realizacja Strategii, szczególnie w zakresie kapitałochłonnych inwestycji, zarówno planowanych do realizacji przez miasto jak i inne podmioty, w najbliższym okresie zależeć będzie w znacznej mierze od sprawnego pozyskiwania środków zewnętrznych, a szczególnie funduszy unijnych. Dlatego w 2014 roku prowadzone były intensywne prace związane z przygotowaniem do okresu programowania UE 2014-2020 m.in.: opiniowanie dokumentów programowych, prace nad Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi, prace nad przygotowaniem projektów do poszczególnych programów operacyjnych. Szczególnie istotne były prace związane z wpisaniem inwestycji, kluczowych dla rozwoju miasta, do Kon-

traktu Terytorialnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Dla wielu zadań przygotowywane były wstępne fiszki projektowe oraz rozpoznanie możliwości ich realizacji. Ostatecznie w podpisanym w listopadzie 2014 roku dokumencie ujęto:

- Inwestycje Miasta Bydgoszczy:
 - Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Bydgoszczy, w szczególności z drogą ekspresową S-5, dojazd drogą krajową do Węzła Pawłówek na drodze S-5,
 - Rewitalizacja kompleksu Astoria na cele sportowo-rekreacyjne wraz z budową 50-metrowego basenu,
 - Budowa hali treningowej wraz z siłownią na terenie kompleksu sportowego Zawisza,
 - Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu mobilności miejskiej/ekologicznego transportu,
 - Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi,
 - Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych.
- Inwestycje kluczowe dla rozwoju Bydgoszczy, których Miasto nie jest beneficjentem:
 - S-5 odcinek Wrocław – Bydgoszcz oraz odcinek Nowe Marzy – Bydgoszcz,
 - Prace na linii kolejowej C-E 65 odcinek Chorzów Batory –Tarnowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo oraz odcinek Bydgoszcz – Tczew,
 - Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto,
 - Budowa siedziby Akademii Muzycznej w Bydgoszczy,
 - S-10 Bydgoszcz – Piła oraz Bydgoszcz – Toruń,
 - Prace na liniach kolejowych Nr 18, 203 odcinek Bydgoszcz Główna – Piła Główna – Krzyż, etap I, prace nad odcinku Bydgoszcz Główna – Piła Główna,
 - BiT City II,
 - Rewitalizacja Brdy skanalizowanej wraz z przebudową obiektów bydgoskiego węzła wodnego,
 - Modernizacja budowli hydrotechnicznych na Kanale Bydgoskim, na odcinku od km 14,8 do km 38,9 obejmująca śluzy: Okole, Czyżkówko, Prądy, Osowa Góra, Józefinki i Nakło Wschód oraz jaz Józefinki,
 - Rewitalizacja szlaku żeglownego Kanału Bydgoskiego i Noteci Dolnej skanalizowanej (od km 14,8 do km 176,2) do parametrów drogi wodnej II klasy – na terenie województwa kujawsko-pomorskiego,
 - Centra Innowacyjnej Edukacji (tzw. „Minikoperniki”).

W ramach prac nad przygotowaniem projektów do realizacji w ramach poszczególnych programów operacyjnych, Wydział Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej, jako jednostka wiodąca, współpracował z wydziałami i jednostkami miejskimi, dzięki czemu powstała baza propozycji projektowych. Dla poszczególnych przedsięwzięć zostały przygotowane wstępne fiszki projektowe (również dla części zadań, które w niniejszym sprawozdaniu zaliczone zostały do zadań nierealizowanych w 2014 roku np. budowa komisariatu policji na Błoniu, czy budowa stopnia wodnego „Czyżkówko”).

VI. WNIOSKI KOŃCOWE

Analiza zapisów pierwszego sprawozdania z realizacji „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” pozwoliła na sformułowanie kilku końcowych spostrzeżeń i wniosków.

Przed wszystkim wykonane sprawozdanie potwierdziło zasadność dwusegmentowej budowy „Strategii”, dzielącej ten dokument na część strategiczną (cele strategiczne i operacyjne) i na część operacyjną (programy sektorowe). Dzięki takiemu rozwiązaniu ocena stopnia realizacji zadań zapisanych zwłaszcza w programach sektorowych, jest bardziej czytelna i precyzyjna. To z kolei pozwoliło przygotować końcowe, poglądowe zestawienie, obrazujące realizację celów operacyjnych i programów sektorowych w kontekście zadań ujętych w planie inwestycyjnym miasta na 2014 rok.

Niestety nie wszystkie przyjęte wskaźniki monitoringu były osiągalne, aby je wprowadzić i wykorzystać w przedmiotowym sprawozdaniu. Ich niedostępność wynika z faktu późnego publikowania niektórych potrzebnych danych przez GUS (nawet 6-7 miesięcy od zakończenia danego roku). W związku z powyższym powstaje pytanie, czy nie należałoby przesunąć terminu zamknięcia sprawozdania np. na miesiąc sierpień.

Mimo, że cele i zadania ujęte w „Strategii” zostały zaplanowane do wykonania w długoletnim horyzoncie czasowym, przeprowadzona analiza sprawozdawcza wskazała na możliwość zintensyfikowania działań w ramach niektórych programów sektorowych. Dotyczy to zwłaszcza zadań realizowanych w ramach programów: „Żyjmy razem i zdrowo”, „Miasto nauki”, „Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie” i „Bydgoszcz na fali”. Stosunek zadań realizowanych w pierwszym roku funkcjonowania Strategii do zadań głównych zapisanych w tych programach oscylował na poziomie od 52,8% do 64,5%. Natomiast najwyższy wskaźnik został osiągnięty w programie „Edukacja dla każdego” (94,0%).

Z uwagi na fakt zaistniałych zmian organizacyjnych w strukturze Urzędu Miasta Bydgoszczy, które miały miejsce od uchwalenia „Strategii” do momentu rozpoczęcia sprawozdania, za zasadne uznaje się dokonanie korekty treści Zarządzenia Nr 33/2014 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 20 stycznia 2014 roku, powołującego m.in. Koordynatorów programów sektorowych. Powyższy wniosek wiąże się m.in. z wprowadzeniem zmian nazw Wydziałów (Wydział Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej, dawniej Wydział Rozwoju i Strategii), bądź ze zmianami zakresów ich działania, czego przykładem jest np. Wydział Sportu, który został włączony w strukturę Wydziału Edukacji tworząc nową jednostkę organizacyjną.

Biorąc pod uwagę powyższe spostrzeżenia i wnioski oraz fakt, iż w ciągu pierwszego roku funkcjonowania „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” nie doszło do istotnych zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju miasta, Wydział Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej nie widzi potrzeby dokonania ewaluacji zapisów tego dokumentu.

Wykaz skrótów:

ABSL – Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych
ADM – Administracja Domów Miejskich
AIP – Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości
ALDA – (Association of Local Democracy Agencies) Stowarzyszenie Agencji Demokracji Lokalnej
ANPR – (Automatic Number Plate Recognition) - system automatycznego rozpoznawania tablic
APK – Akademicka Przestrzeń Kulturalna
BAIRI – Bydgoski Akcelerator Interdyscyplinarnych Rozwiązań Inżynierskich
BARR – Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego
BCI – Bydgoskie Centrum Informacji
BDL – Bank Danych Lokalnych
BFN – Bydgoski Festiwal Nauki
BFPK – Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych
BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego
BGO – Bydgoskie Granty Oświatowe
BKI – Bydgoski Klaster Informatyczny
BKL – Bydgoski Klaster Lotniczy
BKP – Bydgoski Klaster Przemysłowy
BORPA – Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki
BPO – (*Business Process Outsourcing*) outsourcing procesów biznesowych
BPPT – Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny
BTBS – Bydgoskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
BTOF – Bydgosko-Toruński Obszar Funkcjonalny
BUN – Biuro Upowszechniania Nauki
BWW – Bydgoski Węzeł Wodny
BYLOT – Bydgoska Lokalna Organizacja Turystyczna
B+R – badania i rozwój
CBA – Centralne Biuro Antykorupcyjne
CCTV - (closed-circuit television) telewizja przemysłowa
CM UMK – Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
DKF – Dyskusyjny Klub Filmowy
EOG – Europejski Obszar Gospodarczy
GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GUS – Główny Urząd Statystyczny
HR – (human resources) zasoby ludzkie
HSW – Hala Sportowo-Widowiskowa
ICF – Międzynarodowa Federacja Kajakarstwa
ICT – (information and communication technologies) Technologie Informacyjno-Komunikacyjne
IT – (Information Technology) Technologia Informacyjna
ITS – Inteligentne Systemy Transportowe
JFTC – (Joint Force Training Centre) Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO
jst – jednostki samorządu terytorialnego
KM – Komenda Miejska
KMP – Komenda Miejska Policji
KPAI – Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji
K-PCEN – Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli
KPEC – Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej
KPIM – Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne
K-P UW – Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki
KTZ – Klaster Turystyki Zdrowotnej
LO – Liceum Ogólnokształcące
LPKiW – Leśny Park Kultury i Wypoczynku
MCK – Miejskie Centrum Kultury
MDK – Młodzieżowy Dom Kultury
MEN – Ministerstwo Edukacji Narodowej
MENiS – Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
MF EOG – Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
MNiSW – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
MPU – Miejska Pracownia Urbanistyczna
m.p.z.p. – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
MKUO – Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów
MOEN – Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli
MODN – Międzynarodowe Otwarte Dni Nauki
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MSP – Małe i Średnie Przedsiębiorstwa
MWiK – Miejskie Wodociągi i Kanalizacja
MZK – Miejskie Zakłady Komunikacyjne
NATO – Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NGO – (Non-Governmental Organizations) organizacje pozarządowe
NKJO – Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych
NOT – Naczelna Organizacja Techniczna
OIOM – Oddział Intensywnej Opieki Medycznej
OKATiK – Okręgowy Klub Aktywności Twórczej i Kulturalnej
OPIUM – Oświatowa Platforma Informatyczna Urzędu Miasta
OZE – odnawialne źródła energii
PAliIZ – Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych
PCK – Polski Czerwony Krzyż
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PKA – Polska Komisja Akredytacyjna
PKB – Produkt Krajowy Brutto
PKD – Polska Klasyfikacja Działalności
PKP PLK – Polskie Koleje Państwowe Polskie Linie Kolejowe
PKP – Polskie Koleje Państwowe
PKPS – Polski Komitet Pomocy Społecznej
PKS – Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej
POD – Pracownicze Ogródki Działkowe
POLiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PO PT – Program Operacyjny Pomoc Techniczna
PTTK – Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
PESFTviT – Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna
RDPP MB – Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy
RPO WK-P – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego
RODM – Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej
PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
PSP – Państwowa Straż Pożarna
PSSE – Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna
PTE – Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
PTS – Policyjne Towarzystwo Sportowe
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RKZ – radio krótkiego zasięgu
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SCATS - system obszarowego sterowania ruchem
SEAP - Plan Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii
SIP – System Informacji Przestrzennej
SM – Spółdzielnia Mieszkaniowa
SP – Szkoła Podstawowa
SPO – Stacja Przeladunku Odpadów
SPP – Strefa Płatnego Parkowania
SP WZOZ MSW – Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
SSC – (Shared Services Centers) centra usług wspólnych
SSE – Specjalna Strefa Ekonomiczna
SzOK – Szkolny Ośrodek Kariery
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy
TARR – Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego
TIK – Technologie Informacyjno-Komunikacyjne
TKKF – Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
TPD – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
UE – Unia Europejska
UM – Urząd Miasta/Urząd Miejski
UMB – Urząd Miasta Bydgoszczy
UKW – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego
UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika
UMP – Unia Metropolii Polskich
US – Urząd Statystyczny
UTP – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy
UTW – Uniwersytet Trzeciego Wieku
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WGKiOŚ – Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UMB
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WiMBP – Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna
WKS – Wojskowy Klub Sportowy
WRD – Wydział Ruchu Drogowego
WSG – Wyższa Szkoła Gospodarki
WSNoZ – Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu

WSO – Wydział Spraw Obywatelskich UMB
WSliU – Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności (Łódź – Oddział Zamiejscowy w Bydgoszczy)
WSKzP – Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką
WZBM – Wydział Zarządzania Budżetem Miasta UMB
WZK – Wydział Zarządzania Kryzysowego UMB
WZW B i C Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B i C
VMS – oprogramowanie do zarządzania i rejestracji materiałem video w systemach CCTV
ZDMiKP – Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej
ZDW – Zarząd Dorzecza Wisły
ZHP – Związek Harcerstwa Polskiego
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZPAP – Związek Polskich Artystów Plastyków
ZPP – Zespół Pałacowo-Parkowy
ZRID – Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej
ZS – Zespół Szkół
ZSE-A – Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych
ZSIM – Zintegrowany System Informacyjny Miast
ZSM – Zespół Szkół Mechanicznych
ZTPOK – Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych